

**2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VE
DÜZENLENECEK OLAN MODERN OLİMPİYAT
OYUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN ADAY
OLAN ŞEHİRLER, SEÇİM KRİTERLERİ VE İSTANBUL
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Ayhan KESKİN

Kütahya-2007

T.C
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

(Yüksek Lisans Tezi)

2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VE
DÜZENLENECEK OLAN MODERN OLİMPİYAT OYUNLARINA EV
SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN, ADAY OLAN ŞEHİRLER, SEÇİM
KRİTERLERİ VE İSTANBUL AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZDİLEK

HAZIRLAYAN

Ayhan KESKİN

(200392080113)

KÜTAHYA- 2007

Kabul ve Onay

Ayhan KESKİN'in Yüksek Lisans Tezi olarak hazırladığı "2000–2012 Yılları Arasında Düzenlenen ve Düzenlenecek Olan Modern Olimpiyat Oyunlarına Ev Sahipliği Yapmak İçin Aday Olan Şehirler, Seçim Kriterleri ve İstanbul Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı bu çalışma, jürimizce lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

...../...../2007

Tez Jürisi :

Prof. Dr. Aslan KALKAVAN

Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZDİLEK (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet GÖRAL

Prof. Dr. Ahmet KARAASLAN
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “2000–2012 Yılları Arasında Düzenlenen ve Düzenlenecek Olan Modern Olimpiyat Oyunlarına Ev Sahipliği Yapmak İçin Aday Olan Şehirler, Seçim Kriterleri ve İstanbul Açısından Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenden oluştuğunu, buna atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir bunu onurumla doğrularım.

..... /.... /2007

Ayhan KESKİN

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Kütahya da doğdu. İlk orta ve lise öğrenimini Gediz ilçesinde tamamladı.1997 yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunu kazandı.

2001 yılında mezun olarak, 2002 yılında Kütahya Hüsnü Kışioğlu İlköğretim Okulunda göreve başladı. 2003 yılında Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Lisansüstü öğrenimine başladı. Evli olup halen Kütahya Hüsnü Kışioğlu Lisesinde Beden Eğitimi Öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

ÖZET

IOC 23 Haziran 1894 günü Pierre de Coubertin tarafından kurulmuştur. Yapılan çalışmada IOC'nin kuruluş amacı ve 1896 yılından 2004 yılına kadar yapılan modern olimpiyat oyunları hakkında genel bilgiler verilmiştir. Alınan kararlar amatörlük çerçevesinde yapılacak olan olimpiyatların günümüzde amacının değişerek, kazanç elde etmek, ev sahipliği yapacak şehrin çehresini değiştirmek için yapıldığı ortaya çıkmıştır.

Yapılan çalışma İstanbul'un ilk defa aday olduğu 2000 yılı ile 2012 yılları arasında ev sahibi olabilmek için yaptığı çalışmalar incelemiştir. İstanbul şehrinin adaylığının iki temel amacı vardır, bunlardan birincisi dünyanın en güzel metropollerinden biri olan İstanbul'u yeniden kazanmak ikincisi ise gençliğe çağdaş spor alanları yaratmaktır. (ERDEM, 1997)

Bu nedenle İstanbul 2000 ile 2012 yılları arasında olimpiyatları düzenlemeye aday olmuştur. 2000 yılında yapılan tek turlu seçimle ev sahipliğini Sydney'e kaptıran İstanbul, 2004 yılında ise yapılan iki turlu seçimle finale yükselememiştir. 2008 yılında ise finale yükselmiş komite tarafından olimpiyatları yapabilecek seviyede görülmüş ama ikinci turda elenerek organizasyonu Pekin'e kaptırmıştır. 2012 yılında ise var olan eksikliklerini hala tamamlayamamış bu seçimde de 2004 yılında olduğu gibi finale kalamamıştır. Uluslararası olimpiyat komitesi aday şehirleri belirlemede artık daha da titiz davranmaktadır. Genel kriterleri alt kriterlere ayırmış yüzdelik ağırlığı vermiş ve daha objektif bir seçim yapma yoluna gitmiştir.

Yapılan çalışmada İstanbul şehrinin 2000 yılı ile 2012 yılları arasındaki kriterlere göre çalışmaları ve Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi tarafından verilen puanları kaydettiği aşamaları ve ev olimpiyatlara ev sahipliği yapmış ve yapacak olan şehirlerle karşılaştırmasına yer verilmiştir. 2000 yılı ve 2012 yılları arası uluslar arası olimpiyat komitesi raporları temin edilmiş, tercüme edilerek gerekli bilgilere ulaşılmıştır. Amaç İstanbul şehrinin eksikliklerini belirleyebilmek ve çözüm önerileri sunabilmektir.

ABSTRACT

IOC was established by Pierre De Coubertin in 23 June 1894. It has been informed in this thesis about the aim of the IOC and modern Olympic games from 1896 to 2004. It has appeared that the aim of the Olympic games which will be done the around of the amateurism changed and is done in order to reap a profit and change the face of the host city in taken decision.

This thesis investigates the working of Istanbul in order to be host in 2000 and between 2012 years. The candidature of Istanbul has two main aims. The first is to win Istanbul which is one of the most beautiful city in the world again and the second is to create modern sport area for youthful. Source (ERDEM, 1997).

Therefore, Istanbul has stood for Olympic games between 2000 and 2012. Istanbul indulged the host for Olympic games to Sydney with single round election in 2000 and couldn't arise final with two round election in 2004. It could arise final in 2008 and was seen in the high level for Olympic games by the committee but it eliminated in second round and indulged it to Beijing. It hasn't still completed the deficiencies in 2012 and couldn't arise final like 2004. IOC splits hairs in order to determine the candidature cities. It separated general criterion to inferior criterion and gave the percentage and made an objective election.

There are the working of Istanbul according to the criteria's between 2000 and 2012 and the stage of the points which are given by IOC and the comparisons of the cities which was hosted in past and will be host in the future in this thesis. The IOC reports were provided between 2000 and 2012 and translated and essential information were reached. The aim is to define the lack of Istanbul and offer the solution suggestions.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar LİSTESİ	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xvii
TEZ HAKKINDA	xviii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMLAR VE KAYNAK TARAMASI

1.1. MODERN OLİMPİYAT OYUNLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	4
1.1.1 Modern Olimpik hareketin Doğuşu ve Gelişimi.....	4
1.1.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Amaçları.....	7
1.1.3. Modern Olimpiyat Oyunlarının Temel İlkeleri	8
1.1.4. Modern Olimpiyat Oyunları İle İlgili Kurumlar	11
1.1.4.1. Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi.....	11
1.1.4.2. Uluslararası Spor Federasyonları (ISF).....	15
1.1.4.3. Milli Olimpiyat Komiteleri (NOC'ler)	16
1.1.4.4. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi	18
1.1.5. 1896-2004 Yılları Arasında Düzenlenen Modern Yaz Olimpiyat Oyunları.....	21
1.1.5.1. 1896-1920 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları	21
1.1.5.2. 1924-1944 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları	31
1.1.5.3. 1948-1972 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları	38
1.1.5.4. 1976-2004 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları	48
1.1.6. Olimpik Anlaşmanın Amir Hükümleri.....	58
1.1.6.1. Temel İlkeler	58
1.1.6.2. Olimpik Kentin Seçimi	59
1.1.6.3. Olimpiyat Oyunları Üzerindeki Haklar.....	60

1.1.7. Uluslararası Olimpiyat Komitesinin Aday Şehirden Cevaplamasını İsteddiği Kriterler	61
1.1.7.1. Ülke ve Uluslararası Koşullar	61
1.1.7.2. Aday Kent	62
1.1.7.3. Ülkeye Giriş Ve Gümrük Mevzuatı.....	62
1.1.7.4. İklim ve Çevre Sorunları	62
1.1.7.5. Güvenlik.....	63
1.1.7.6. Sağlık	63
1.1.7.7. Olimpik Köy	64
1.1.7.8. Barındırma (Olimpik Köy Dışında)	65
1.1.7.9. Ulaştırma	66
1.1.7.10. Olimpiyat Oyunları Programı	67
1.1.7.11. Ödül Verme İşlemleri	67
1.1.7.12. Kültürel Program ve Gençlik Kampı	67
1.1.7.13. Basın.....	67
1.1.7.14. Telekomünikasyon	68
1.1.7.15. Finans	68
1.1.7.16. Eğitim ve Spor	69
1.1.7.17. Yasal Konular	69
1.2. 2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VE DÜZENLENECEK OLAN MODERN YAZ OLİMPİYAT OYUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN ADAY OLAN ŞEHİRLER VE ULUSLAR ARASI OLİMPİYAT KOMİTESİ TARAFINDAN DÜZENLENEN KOMİSYON ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	70
1.2.1. 2000 Yılı Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi Komisyon Çalışmasının Değerlendirilmesi	70
1.2.1.1. Pekin.....	70
1.2.1.2. Berlin.....	72
1.2.1.3. Brezilya	75
1.2.1.4. İstanbul.....	77
1.2.1.5. Manchester	80
1.2.1.6. Sydney.....	82
1.2.2. 2004 Yılı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon Çalışmasının Değerlendirilmesi	85
1.2.2.1. Atina.....	85

1.2.2.2. Buenos Aires	86
1.2.2.3. Cape Town.....	87
1.2.2.4. İstanbul.....	88
1.2.2.5. Lille	89
1.2.2.6. Rio De Janerio.....	90
1.2.2.7. Roma	91
1.2.2.8. San Juan	92
1.2.2.9. Sevilla.....	93
1.2.2.10. Stockholm	94
1.2.2.11. St. Petersburg.....	95
1.2.3. 2008 Yılı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon Çalışmasının Değerlendirilmesi	96
1.2.3.1. Hükümet Desteği ve Halkın Görüşü	96
1.2.3.2. Genel Altyapı	99
1.2.3.3. Spor Altyapısı.....	105
1.2.3.4. Olimpik Köy	110
1.2.3.5. Çevresel Şartlar ve Etki.....	113
1.2.3.6. Barınma	116
1.2.3.7. Ulaşım	120
1.2.3.8. Güvenlik.....	125
1.2.3.9. Geçmiş Spor Olaylarından Tecrübeler	126
1.2.3.10. Finans	128
1.2.4. 2012 Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon Raporu	130
1.2.4.1. Devlet Desteği, Yasal Konular ve Halk Görüşü.....	134
1.2.4.2. Genel Altyapı	140
1.2.4.3. Müsabaka Alanları	149
1.2.4.4. Olimpiyat Köyü.....	156
1.2.4.5. Çevresel Durum Ve Etki.....	162
1.2.4.6. Barınma	166
1.2.4.7. Ulaşım	171
1.2.4.8. Emniyet ve Güvenlik.....	176
1.2.4.9. Geçmiş Spor olaylarındaki Tecrübe	180
1.2.4.10. Finans	183

1.2.4.11. Bütün Proje ve Miras.....	188
1.3.2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VEYA DÜZENLENECEK OLAN MODERN YAZ OLİMPİYAT OYUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN ADAY OLAN ŞEHİRLERLE, İSTANBUL ŞEHRİNİN SEÇİM KRİTERLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	189
1.3.1. 2000 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyen Sydney Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi	189
1.3.2. 2004 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyen Atina Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi	191
1.3.3. 2008 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyecek Olan Pekin Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi	193
1.3.4. 2012 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyecek Olan Londra Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi	198

İKİNCİ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. MATERYAL YÖNTEM.....	207
2.1.1. Çalışma Evreni	207
2.1.2. Araştırma Tekniği.....	207
2.1.3. Veri Toplama Teknikleri.....	207

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

3.1. TARTIŞMA	210
3.1.1. 2000 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Sydney Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar	211
3.1.2. 2004 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Atina Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar	214
3.1.3. 2008 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Pekin Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar	216
3.1.4. 2012 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Londra Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar	221

3.2. SONUÇ	228
3.3. ÖNERİLER	231
KAYNAKÇA	233
DİZİN.....	237

TABLOLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Tablo 1.1. 2008 Hükümet Görüşü ve Halkın Görüşü	99
Tablo 1.2. Bangkok Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı	100
Tablo 1.3. Pekin Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı	101
Tablo 1.4. Kahire Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı ...	101
Tablo 1.5. Havana Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı..	101
Tablo 1.6. İstanbul Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı .	102
Tablo 1.7. Kuala Lumpur Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı.....	102
Tablo 1.8. Osaka Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı	103
Tablo 1.9. Paris Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı	103
Tablo 1.10. Sevilla Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı .	104
Tablo 1.11. Toronto Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı	104
Tablo 1.12. 2008 Yılı Genel Alt Yapı	104
Tablo 1.13. 2008 Yılı Bangkok Spor Alt Yapısı	106
Tablo 1.14. 2008 Yılı Pekin Spor Alt Yapısı	106
Tablo 1.15. 2008 Yılı Kahire Spor Alt Yapısı	107
Tablo 1.16. 2008 Yılı Havana Spor Alt Yapısı	107
Tablo 1.17. 2008 Yılı İstanbul Spor Alt Yapısı	108
Tablo 1.18. 2008 Yılı Kuala Lumpur Spor Alt Yapısı.....	108
Tablo 1.19. 2008 Yılı Osaka Spor Alt Yapısı	108
Tablo 1.20. 2008 Yılı Paris Spor Alt Yapısı	109
Tablo 1.21. 2008 Yılı Sevilla Spor Alt Yapısı	109
Tablo 1.22. 2008 Yılı Bangkok Spor Alt Yapısı	110
Tablo 1.23. 2008 Yılı Genel Spor Alt Yapısı.....	110
Tablo 1.24. 2008 Yılı Olimpik Köy	113
Tablo 1.25. 2008 Yılı Çevresel Şartlar ve Etki.....	115
Tablo 1.26. 2008 Yılı Bangkok Barınma	116
Tablo 1.27. 2008 Yılı Pekin Barınma.....	117
Tablo 1.28. 2008 Yılı Kahire Barınma.....	117
Tablo 1.29. 2008 Yılı Havana Barınma.....	117
Tablo 1.30. 2008 Yılı İstanbul Barınma.....	118

Tablo 1.31. 2008 Yılı Kuala Lumpur Barınma	118
Tablo 1.32. 2008 Yılı Osaka Barınma	118
Tablo 1.33. 2008 Yılı Paris Barınma.....	119
Tablo 1.34. 2008 Yılı Sevilla Barınma.....	119
Tablo 1.35. 2008 Yılı Toronto Barınma	119
Tablo 1.36. 2008 Yılı Genel Barınma	120
Tablo 1.37. 2008 Yılı Bangkok Ulaşım.....	121
Tablo 1.38. 2008 Yılı Pekin Ulaşım.....	121
Tablo 1.39. 2008 Yılı Kahire Ulaşım	122
Tablo 1.40. 2008 Yılı Havana Ulaşım.....	122
Tablo 1.41. 2008 Yılı İstanbul Ulaşım	122
Tablo 1.42. 2008 Yılı Kuala Lumpur Ulaşım.....	123
Tablo 1.43. 2008 Yılı Osaka Ulaşım	123
Tablo 1.44. 2008 Yılı Paris Ulaşım	123
Tablo 1.45. 2008 Yılı Sevilla Ulaşım.....	124
Tablo 1.46. 2008 Yılı Toronto Ulaşım	124
Tablo 1.47. 2008 Yılı Genel Ulaşım	124
Tablo 1.48. 2008 Yılı Genel Güvenlik	126
Tablo 1.49. 2008 Yılı Genel Geçmiş Olaylarındaki Tecrübe	128
Tablo 1.50. 2008 Yılı Genel Finans	130
Tablo 1.51. 2012 Yılı Komisyon Değerlendirme	132
Tablo 1.52. 2012 Komisyon Raporunda Kullanılan Özel Terminolojilerin Listesi ...	133
Tablo 1.53. 2012 Yılı Komisyon Fizibilite	133
Tablo 1.54. 2012 Yılı Komisyon Puan	134
Tablo 1.55. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Paris)	136
Tablo 1.56. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Leipzig)	136
Tablo 1.57. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (New York)	137
Tablo 1.58. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Moskova)	137
Tablo 1.59. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (İstanbul)	138
Tablo 1.60. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Havana)	138
Tablo 1.61. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Londra).....	139
Tablo 1.62. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Madrid)	139

Tablo 1.63. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Rio de Janerio)	140
Tablo 1.64. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Genel).....	140
Tablo 1.65. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Paris)	142
Tablo 1.66. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Leipzig)	143
Tablo 1.67. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (New York)	143
Tablo 1.68. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Moskova)	144
Tablo 1.69. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (İstanbul)	145
Tablo 1.70. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Havana)	146
Tablo 1.71. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Londra).....	146
Tablo 1.72. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Madrid)	147
Tablo 1.73. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Paris)	148
Tablo 1.74. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Genel).....	149
Tablo 1.75. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Paris)	150
Tablo 1.76. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Leipzig)	151
Tablo 1.77. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (New York)	151
Tablo 1.78. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Moskova).....	152
Tablo 1.79. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (İstanbul).....	153
Tablo 1.80. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (İstanbul).....	153
Tablo 1.81. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Londra)	154
Tablo 1.82. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Madrid).....	155
Tablo 1.83. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Rio de Janerio).....	155
Tablo 1.84. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Genel)	156
Tablo 1.85. 2012 Yılı Olimpik Köy (Paris).....	157
Tablo 1.86. 2012 Yılı Olimpik Köy (Leipzig)	158
Tablo 1.87. 2012 Yılı Olimpik Köy (New York)	158
Tablo 1.88. 2012 Yılı Olimpik Köy (Moskova).....	159
Tablo 1.89. 2012 Yılı Olimpik Köy (İstanbul).....	159
Tablo 1.90. 2012 Yılı Olimpik Köy (Havana)	160
Tablo 1.91. 2012 Yılı Olimpik Köy (Londra)	160
Tablo 1.92. 2012 Yılı Olimpik Köy (Madrid).....	161
Tablo 1.93. 2012 Yılı Olimpik Köy (Rio de Janerio).....	161
Tablo 1.94. 2012 Yılı Olimpik Köy (Genel)	162

Tablo 1.95. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Paris)	163
Tablo 1.96. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Leipzig)	163
Tablo 1.97. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (New York)	163
Tablo 1.98. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Moskova)	164
Tablo 1.99. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (İstanbul)	164
Tablo 1.100. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Havana)	165
Tablo 1.101. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Londra)	165
Tablo 1.102. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Madrid)	165
Tablo 1.103. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Riode Janeiro)	166
Tablo 1.104. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Genel)	166
Tablo 1.105. 2012 Yılı Barınma (Paris)	167
Tablo 1.106. 2012 Yılı Barınma (Leipzig)	167
Tablo 1.107. 2012 Yılı Barınma (New York)	168
Tablo 1.108. 2012 Yılı Barınma (Moskova)	168
Tablo 1.109. 2012 Yılı Barınma (İstanbul)	169
Tablo 1.110. 2012 Yılı Barınma (Havana)	169
Tablo 1.111. 2012 Yılı Barınma (Londra)	170
Tablo 1.112. 2012 Yılı Barınma (Madrid)	170
Tablo 1.113. 2012 Yılı Barınma (Rio de Janeiro)	170
Tablo 1.114. 2012 Yılı Barınma (Genel)	171
Tablo 1.115. 2012 Yılı Ulaşım (Paris)	172
Tablo 1.116. 2012 Yılı Ulaşım (Leipzig)	172
Tablo 1.117. 2012 Yılı Ulaşım (New York)	173
Tablo 1.118. 2012 Yılı Ulaşım (Moskova)	174
Tablo 1.119. 2012 Yılı Ulaşım (İstanbul)	174
Tablo 1.120. 2012 Yılı Ulaşım (Havana)	174
Tablo 1.121. 2012 Yılı Ulaşım (Londra)	175
Tablo 1.122. 2012 Yılı Ulaşım (Madrid)	175
Tablo 1.123. 2012 Yılı Ulaşım (Rio de Janeiro)	176
Tablo 1.124. 2012 Yılı Ulaşım (Genel)	176
Tablo 1.125. 2012 Yılı Güvenlik (Paris)	177
Tablo 1.126. 2012 Yılı Güvenlik (Leipzig)	177

Tablo 1.127. 2012 Yılı Güvenlik (New York).....	177
Tablo 1.128. 2012 Yılı Güvenlik (Moskova)	178
Tablo 1.129. 2012 Yılı Güvenlik (İstanbul)	178
Tablo 1.130. 2012 Yılı Güvenlik (Havana)	178
Tablo 1.131. 2012 Yılı Güvenlik (Londra).....	179
Tablo 1.132. 2012 Yılı Güvenlik (Madrid)	179
Tablo 1.133. 2012 Yılı Güvenlik (Rio de Janerio).....	179
Tablo 1.134. 2012 Yılı Güvenlik (Genel).....	179
Tablo 1.135. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Paris)	180
Tablo 1.136. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Leipzig)	180
Tablo 1.137. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (New York)	181
Tablo 1.138. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Moskova).....	181
Tablo 1.139. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (İstanbul).....	181
Tablo 1.140. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Havana)	182
Tablo 1.141. Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Londra).....	182
Tablo 1.142. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Madrid).....	183
Tablo 1.143. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Rio de Janerio)	183
Tablo 1.144. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Genel).....	183
Tablo 1.145. 2012 Yılı Finans (Paris)	184
Tablo 1.146. 2012 Yılı Finans (Leipzig)	185
Tablo 1.147.. 2012 Yılı Finans (New York)	185
Tablo 1.148. 2012 Yılı Finans (Moskova)	185
Tablo 1.149. 2012 Yılı Finans (İstanbul)	186
Tablo 1.150. 2012 Yılı Finans (Havana)	186
Tablo 1.151. 2012 Yılı Finans (Londra).....	186
Tablo 1.152. 2012 Yılı Finans (Madrid)	187
Tablo 1.153. 2012 Yılı Finans (Rio de Janerio)	187
Tablo 1.154. 2012 Yılı Finans (Genel).....	188
Tablo 1.155. 2012 Yılı Bütün Proje ve Miras (Genel).....	188

KISALTMALAR LİSTESİ

<u>Kısaltma</u>	<u>Açıklama</u>
IOC	: Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi
T.M.O.K.	: Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
NOC	: Ulusal Olimpiyat Komitesi
U.C.L.A.	: Güney Kaliforniya Üniversitesi
U.S.C.B	: Santra Barbara Üniversitesi
CIA	: Amerikan Haber Alma Servisi
ICB/MPC	: Basın Yayın Merkezi
USFSA	: Atletik Spor Kulüpleri Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
ISF	: Uluslar Arası Spor Federasyonları
GSMG	: Gayri Safi Milli Gelir.
OCOG	: Olimpiyat Organizasyon Komitesi.

TEZ HAKKINDA

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı 2000-2012 yılları arasında düzenlenen modern olimpiyat oyunlarına aday olan şehirlerin IOC'nin belirlediği kriterlere göre seçilip seçilmediğini araştırmak ve İstanbul açısından değerlendirmektir.

ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapacak şehrin seçilmesinde belirlenen kriterler nelerdir ve bu şehirler gerçekten oyunları hak ederek mi düzenlemektedirler bunu araştırmak ve İstanbul şehrinin olimpiyatlara ev sahipliği yapabilmek için tamamlaması gereken eksikliklerini belirleyebilmektir.

ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

Araştırma yapılan şehirler evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.

Bu çalışmada toplanılan kaynakların 2000-2012 yılları arasında düzenlenen modern olimpiyat oyunları, seçim kriterleri ve İstanbul açısından değerlendirilmesinde yeterli olduğu varsayılmıştır.

ARAŞTIRMANIN SINIRLILIĞI

Araştırmanın Sınırlılığı 2000–2012 yılları arasında düzenlenen ve düzenlenecek olan Modern Yaz Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliğine aday olan ve olimpiyatlara düzenlemeye hak kazanan şehirler ile, İstanbul şehri arasında sınırlandırılmıştır.

TEZ METNİ

GİRİŞ

Modern Olimpiyat oyunlarının mimarı olan Coubertin 1 Ocak 1863'te Paris'te doğdu.

Fransız gencinin; Güçlü, Cesur, Kuvvetli, Karakterli, Kişilikli, İyi ahlaklı ve İnançlarını sağlamlaştıran yeni bir eğitim sistemine ihtiyacı olduğunu düşünen Coubertin eğitimci olmaya karar vermiştir. Meslek olarak eğitimciliği seçen Coubertin, İngiltere ve Amerika'ya giderek bu ülkelerin eğitim sistemlerini inceledi. Bu incelemeleri sırasında Anglo-Sakson eğitim sistemine reform yapan Thomas Amold'un fikirlerinden yararlandı. Çalışmaları sırasında takım sporlarının gençliğin benliğini bulmasında etkili olduğunu gözlemledi. Coubertin artık eğitimciliğinin yanında sporu yeni bir uğraş alanı olarak seçmiştir.

Coubertin'in temel hedefi; gerileyen Fransız ulusunun kaderini güçlü karakterlerle ve şahsiyetlerle geliştirerek, gençliğin dayanma gücüne rekabet ruhu ve atletik katılım sayesinde destek olmaktır. Aynı zamanda Coubertin insanlar arasında var olan gerilimlerin ve düşmanlıkların rekabet ruhu sayesinde azaltılabileceğine inanıyordu. O dünya uluslarının barışla ve sükunetle katıldığı, ancak oyun sahasında yarışmadan ziyade bir savaş alanında şiddetli bir karşılaşmayı planladı.

Coubertin'in yakın bir arkadaşı olan Rahip Didon, öğretmenlik yaptığı okulun kulüp bayrağına “ CITIUS, ALTIUS, FORTIUS” (Daha Süratli, Daha Yüksekçe, Daha Kuvvetli) ibaresini yazdırmıştı. Coubertin de spor için bu ibareyi benimsedi ve her tarafa yaydı. 1894 yılında alınan kararlar şunlardır;

- Olimpiyatlar, eskiden olduğu gibi, her dört yılda bir yapılacaktır.
- Olimpiyatlar, Antik Yunan'da olduğunun aksine, tüm dünya sporcularına açık olacak ve yarışma programı günün sporlarına içerecektir.
- Yarışmalarda sadece büyükler yer alacaktır.
- Amatörlük kuralları kesinlikle uygulanacaktır.
- Olimpiyat organizasyonu ‘gezici’ olacak ve her Olimpiyat başka bir ülkede yapılacaktır.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), 23 Haziran 1894 Pierre de Coubertin'i önderliğinde kurulmuş olan ve olimpiyat Oyunları'nı düzenleyen organizasyondur. Komitenin merkezi İsviçre'nin Lozan kentindedir. IOC'nin sorumlulukları şunlardır:

- [i] Olimpiyatları ve Olimpik hareketi Dünya genelinde geliştirmek
- [ii] Oyunlarda promosyon ve fiziksel, ahlaki kalitenin geliştirilmesi
- [iii] Olimpiyat oyunlarının ve kış oyunlarını başlatmak ve yönetmek
- [iv] Sporun gelişmesini sağlamak
- [v] Ulusal Olimpiyat Komitelerine ve uluslar arası spor federasyonlarına yardımcı olmaktır.

1896 Atina olimpiyatlarından 2004 yılına kadar her dört yılda bir olimpiyatlar düzenlenmiş bazıları ise savaşlar nedeniyle yapılamamıştır. Başlangıçta amatörlük çerçevesinde gezici olarak ve dünya barışını korumak amacıyla yapılan bu şöenler özellikle 1984 Los Angeles olimpiyatlarında ev sahibi şehrin elde ettiği gelir ile tüm ülkelerin dikkatini çekmiş, ülkeler ayrıca tanıtım yapabilmek ve politik alanda da söz sahibi olabilmek amacıyla olimpiyatları düzenleyebilmek için kıyasıya bir mücadeleye girmişlerdir.

Yapılan bu çalışmanın âmâcıda 1894 yılında alınan kararla olimpiyatların gezici olma, dünya barışını korumak ve amatörlük kurallarının uygulanıp uygulanmadığının incelenmesidir. Bu büyük pastadan pay almak isteyen şehirler ev sahibi olabilmek için aday olmuşlar ve uluslar arası olimpiyat komitesi de bazı kriterler belirleyerek ev sahibi şehirleri incelemiştir. Yapılan çalışmada İstanbul şehrinin ilk defa aday olduğu 2000 yılı ile ve aday olmaya devam ettiği 2012 yılları arası dönemler incelenmiş ve şehrin kaydettiği aşamalar, olimpiyatları düzenleyecek olan şehirlerle kıyaslamasına yer verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM
KAVRAMLAR VE KAYNAK TARAMASI

1.1. MODERN OLİMPİYAT OYUNLARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1.1 Modern Olimpik hareketin Doğuşu ve Gelişimi

Modern Olimpiyat oyunlarının mimarı olan Coubertin 1 Ocak 1863'te Paris'te doğdu. 1870 yılında, Fransa'nın Sedan da Prusya'ya yenilmesinden sonra II. Napolyon yıkılmış ve monarşi yerini Cumhuriyete bırakmıştır.

Coubertin'e göre Fransa'nın düştüğü bu kaostan sebebi fosilleşmiş eğitim sistemi idi. Ona göre eğitim sistemi değişmeliydi.

Fransız gencinin; Güçlü, Cesur, Kuvvetli, Karakterli, Kişilikli, İyi ahlaklı ve İnançlarını sağlamlaştıran yeni bir eğitim sistemine ihtiyacı olduğunu düşünen Coubertin eğitimci olmaya karar verdi. Meslek olarak eğitimciliği seçen Coubertin, İngiltere ve Amerika'ya giderek bu ülkelerin eğitim sistemlerini inceledi. Bu incelemeleri sırasında Anglo-Sakson eğitim sistemine reform yapan Thomas Amold'un fikirlerinden yararlandı. Çalışmaları sırasında takım sporlarının gençliğin benliğini bulmasında etkili olduğunu gözlemledi. Coubertin artık eğitimciliğinin yanında sporu yeni bir uğraş alanı olarak seçmiştir (TMOK, 1998, s.5)

Coubertin İngiltere ve Amerika'ya yaptığı gezilerinin dönüşünde "Atletizm" ve "Atletik Sporlar" isimli dergileri çıkartmaya başladı. Daha sonra Fransa'da Racing kulübü ve Atletizm ve Cemiyet derneklerini yönetmek üzere U. S. F. S. A (Union des Societes François Spor Atlaletiquel Atletik Spor Kulüpleri Birliği) ismiyle kurulan teşkilatın genel sekreteri oldu. Çalışmalarını hızlandıran ve geliştiren Coubertin, artık sporu yalnız Fransa için değil, tüm dünya için düşünüyordu.

Olimpiyatların dünya barışının temeli olduğunu düşünen Coubertin, eski Olimpia Oyunlarını yeniden canlandırarak modern şartlara adapte etme fikrini araştırmıştır. Böyle düşünmesinin sebebi, gözündeki erdemlerin kaybolmuş veya hızla ölüyor olmasıydı. (ESPY, 1990, s.17)

Coubertin'in temel hedefi; gerileyen Fransız ulusunun kaderini güçlü karakterlerle ve şahsiyetlerle geliştirerek, gençliğin dayanma gücüne rekabet ruhu ve atletik katılım sayesinde destek olmaktır. Aynı zamanda Coubertin insanlar arasında var olan gerilimlerin ve düşmanlıkların rekabet ruhu sayesinde azaltılabileceğine

inanıyordu. O dünya Uluslarının barışla ve sükûnetle katıldığı, ancak oyun sahasında yarışmadan ziyade bir savaş alanında şiddetli bir karşılaşmayı planladı.

Coubertin sporu şöyle tanımlıyordu: “İsteyerek, arzu ederek, kurallara uyarak, muhtemel bazı riskleri de göze alarak ve daima daha ileri gitmek üzere yapılan adalı çalışmalardır. Bu çalışmalar; cesareti, iradeyi, sebatı, soğukkanlılığı, dayanıklılığı, aynı zamanda ahlakı geliştirmektedir.”

Coubertin’in yakın bir arkadaşı olan Rahip Didon, öğretmenlik yaptığı okulun kulüp bayrağına “ CITIUS, ALTIUS, FORTIUS” (Daha Süratli, Daha Yüksekçe, Daha Kuvvetli) ibaresini yazdırmıştı. Coubertin de spor için bu ibareyi benimsedi ve her tarafa yaydı (TMOK, 1998, s.8).

USFSA’nın beşinci kuruluş yıldönümü olan 25 Kasım 1992 tarihinde yapılan toplantıda o güne kadar kafasında olgunlaştırdığı düşüncelerini “Modern dünyamda beden eğitimi “ konulu konuşmasında dile getirdi. Bu toplantıda ilk defa, olimpiik oyunlardan bahseden Coubert’in, konuşmasını şöyle bitiriyordu “Savaşların ortadan kalkacağını söyleyenlere ütöplast diyoruz. Bazıları harp ihtimallerinin azalacağından bahsediyor, bundan ben ütöplast görmüyorum. Telgraf, telefon, ilmi araştırmalar ve beynelmilel sergiler ve kongreler diplomatik münasebetlerden daha fazla sulha yardımcı oluyorlar. Ümit ediyorum ki atletizm bunun daha fazlasını yapacaktır. Sportif temaslar, yaşlı Avrupa’nın örf ve adetleri arasına girerse, sulh yeni ve büyük bir destek bulacaktır. Bana yardım edin, olimpiik oyunları yaşatalım. “Yapılan bu konuşma fazla anlaşılmadığı gibi taraftar da bulamadı (TMOK, 1985, s.84).

Coubert’in bu toplantı sonucu yılmadı. Fransa ve diğer ölkelerdeki spor teşkilatlarına sürekli mektuplar gönderdi. Bu mektupların mahiyeti, 1894 yılının Haziran ayının ortasında Sorbenda da yapılacak olan “ İnternational atletik Konkress “ atlı toplantıya davet niteliğindeydi. Coubert’ in büyük bombasını patlatmak için tüm hazırlıklarını yapıyordu. Beklenen gün geldi ve 16 Haziran 1894’ de 37 spor kuruluşunu temsilen 78 kişi ve 9 ölkeden 20 delegenin de bulunduğu 2000’i aşkın bir davetli ve dinleyici, Coubert’ in organize ettiği İnternational Atletik Konkress de buluştular. Bu kurulda, amatörlük ve olimpiyat oyunlarının yeniden canlandırılması konuları işlenecekti. ”Olimpis” diye Adlantıral 2.komitenin başında Yunanlı Demitros Vikelas ve öyeler arasında da Amerikalı Dr. William M. SLOANE vardı (KORYÜREK, 1996, s.8).

Coubert' in bu kurulda şöyle diyordu. “Beşeritin noksanlıkları, Olimpiya’daki atleti Roma sirkindeki gladyatör haline getirmektedir. Bunu önlememiz gerekmektedir. Bazı ülkelerin kendi başlarına sportif kurallar yapmaları kâfi değildir. Uluslararası ortak kural bulmalıyız. İşte dört yılda bir yapılacak olimpiyat oyunları ile saf ve temiz, yüksek düzeyde sportif yarışmalar bize bu imkânı verecektir.”

Coubert’in olimpiyat oyunlarının yeniden başlatılması konusundaki sözlerine devam etti; “Sporları Kuvvetlendirmek ve yüceltmek, onların özerkliğini ve devamlılığını sağlamak modern dünyamızda sporlara düşen eğitici rollerini daha mükemmel bir biçimde yerine getirmelerini sağlamak üzere, cemiyet hayatı için lüzumlu olan atlet bireyinin adali faaliyetine şan ve şeref kazandırmak, toplum heyecanını yaşatmak, galeyana getirmek, ideal rekabeti canlandırmak için olimpiyat oyunları başlatılmaktadır (TMOK, 1985, s.85).

Coubert’in 23 Haziran 1894 yılındaki bu konuşmasından sonra olimpiyat oyunlarının yeniden başlatılması kararı alkışlar ve oy birliğiyle kabul edildi. Rahip Didon’un formülü Olimpizmin ilk resmi sembolü oldu.

Olimpiyat oyunlarının yeniden başlatılması kararı ile birlikte, Coubert’in toplantıdan bir hafta önce Revue Paris Dergisi’nde yayınlanan bir makalesinde belirttiği şu ilkeler de kongrede kabul edilmiştir.

- Olimpiyatlar, eskiden olduğu gibi, her dört yılda bir yapılacaktır.
- Olimpiyatlar, Antik Yunan’da olduğunun aksine, tüm dünya sporcularına açık olacak ve yarışma programı günün sporlarını içerecektir.
- Yarışmalarda sadece büyükler yer alacaktır.
- Amatörlük kuralları kesinlikle uygulanacaktır.
- Olimpiyat organizasyonu ‘gezici’ olacak ve her Olimpiyat başka bir ülkede yapılacaktır.

Kongrenin bu kararları almasından sonra Coubertin, Vikelas, Sloane ve birkaç kişiden oluşan, ilk Uluslararası Olimpiyat komitesi kuruldu. Bu komitenin ilk aldığı karar I. Olimpiyat Oyunları’nın 1876’da Atina’da yapılması oldu (KORYÜREK, 1996, s.10).

Birincisi 1876'da Atina'da yapılan ve her dört yılda bir dünyanın değişik şehirlerinde düzenlenmeye devam eden Olimpiyat oyunları ile düşlerinin gerçekleştiğini gören Baron Pierre de Coubertin, 1925 yılına kadar sürdürdüğü başkanlığından kendi isteğiyle istifa ettikten sonra daha önce yaptığı pedagojik konulardaki çalışmalarına devam etmiştir. Mali sıkıntıya düşen Coubertin, 1925 yılından sonra yapılan hiçbir Olimpiyat oyununa katılamamıştır. Teklif edilen maddi yardımları kabul etmeyecek kadar gururlu, kişilik sahibi, onurlu ve idealist olan Baron Pierre de Coubertin, 2 Eylül 1937 yılında Cenevre'de vefat etmiştir. Vasiyeti üzerine kabri, Yunanistan'daki Olimpiyatların ilk yapıldığı bölgede bulunan Zeus tapınağı içinde toprağa verilmiştir.

Genel olarak bir düşüncenin nasıl ve neden doğduğunu bilmek zordur. Gerçekte beklemekte olan diğer fakirlerden çıkar, varlığını bulur ve gerçekleşir. Olimpiyatların tekrar canlandırılması fikri geçici bir heves değildi. Bu mantığın en son noktaya ulaştığı büyük bir hareketti. 19.Yüzyıl, fiziksel egzersizlerin her yerde canlandığı bir dönemdi. Bu hareketin başarıya ulaşmasının bir sebebi de aynı dönemde demir yolu ve telgraf gibi insanların hayatını kolaylaştıran ve birbirleriyle kaynaşmalarını sağlayan icatların gerçekleşmesiydi. Böylece insanlar kendilerini diğerleriyle karşılaştırma fırsatı buldular. Birisinin ulaştığına diğeri de çaba gösterdi. Evrensel sergiler bir yerde toplandı, çok uzak ülkelerin ürünleri de buralara getirilip sergilendi. Edebi ve bilimsel kongreler düzenlendi.

Olimpiyat Oyunları'nın tekrar canlandırılması için şartların uygun olması ve insanın yaranılışında var olan rekabet ruhu nedeniyle karşılamak için bir zemin aramaları, Olimpik hareketin doğmasını ve gelişmesini kolaylaştırmıştır.

1.1.2. Modern Olimpiyat Oyunlarının Amaçları

Modern Olimpiyat oyunları insanoğlunun idealleri ve yaşaması gereken gerçekler arasındaki mücadeleyi simgeler. Baron Pierre De Coubertin fiziksel egzersizler doğrultusunda yapılan oyunları vücutla aklın sessizliğinin müsabakası mahiyetinde olması gerektiğini savunmuş ve bunun için çalışmıştır. Olimpiyatları dünya barışının temeli olarak gören Coubertin'in böyle düşünmesinin sebebi, gözündeki erdemlerin kaybolmuş veya hızla ölüyor olmasıydı. Coubertin, insanlar arasında var olan gerilimlerin ve düşmanlıkların atletik rekabet ruhu sayesinde azaltılabileceğine inandı.

İnsanoğlunun ıslahı için evrensel bir akitle benimsenen Modern Olimpiyat Oyunlarının düzenlenmesindeki amaçları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Spor yapmanın amacının, insanın bedensel olduğu kadar beyinsel gelişiminde de katkısı olduğunu anlatmak.
- Daha iyi ve barışçı bir dünya için, gençlerin spor yoluyla birbirini anlamaları ve dost olmaları imkânlarını yaratmak.
- Uluslararası evrensel bir iyi niyet ortamı yaratmak ve geliştirmek amacı ile Olimpizm prensiplerini dünyaya yaymak.

Dünyanın dört köşesindeki sporcu gençliği, Olimpiyat oyunları dediğimiz büyük spor şöleninde bir araya getirmek (TMOK, 1991, s.24).

1.1.3. Modern Olimpiyat Oyunlarının Temel İlkeleri

Çağdaş Olimpizmin yaratıcısı Pierre De Coubertin'dir. Paris Uluslararası Olimpiyat komitesi (IOC) 23 Haziran 1894'te kurulmuştur. XII. Kongre ya da yüzüncü yıl Olimpik Kongresi Ağustos 1994'te Paris'te toplanmış ve "Birlik Kongresi" adıyla toplanmıştır.

Oлимпizm bir yaşam felsefesidir; bedene, iradeye ve zihne özgü nitelikleri yücelterek dengeli bir biçimde bütünleştirir. Olimpizm sporu kültür ve eğitimle kaynaştırarak, çaba göstermenin, iyi örneklerin eğitsel değerinin ve evrensel temel ahlak ilkelerine saygının verdiği mutluluğa dayalı bir yaşam biçimi yaratmayı amaçlar.

Oлимпizm'in amacı, sporun her yerde uyumlu insan gelişmesine hizmet etmesini sağlamak, bu yolla insan saygınlığını titizlikle koruyan barışçıl bir toplum yaratılmasında özendirici rol oynamaktadır. Olimpik hareket bu amacı geliştirmek için olanaklarının elverdiği ölçüde tek başına ya da başka örgütlerle işbirliği içinde barışı yaygınlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunur.

Uluslararası olimpiyat komitesi'nin önderlik ettiği Olimpik hareket, çağdaş Olimpizm düşüncesinden kaynaklanır.

Oлимпik hareket, Olimpik antlaşmayı rehber olarak benimseyen örgütleri, sporcuları ve öbür kişileri Uluslararası olimpiyat komitesi'nin yüce otoritesi altında toplar. Olimpik hareketin içinde yer almak Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nce

tanınma koşuluna bağlıdır. Sporun düzenlenme ve yönetiminde bağımsız spor örgütleri olarak tanınmış kuruluşların denetimi zorunludur.

Olimpik Hareket'in amacı, dünya barışına ve daha iyi bir dünyanın yaratılmasına katkıda bulunmak üzere, gençliği hiçbir ayırım gözetmeden ve birbirini anlamayı, dostluk, dayanışma ve Fair Play anlayışını gerektiren Olimpiyat ruhu içinde spor ile eğitmektir.

İç içe geçmiş beş halkayla simgelenen Olimpik hareket'in etkinliği evrensel ve kalıcıdır. Beş kıtayı kucaklar. Bütün dünyadan sporcuları büyük spor şöleni olan olimpik oyunlarda bir araya getirerek doruk noktasına ulaştır.

Spor yapmak insan haklarından biridir. Her birey kendi gereksinimlerine göre spor yapma olanağını bulabilmelidir.

Olimpik antlaşma, Uluslararası Olimpiyat komitesi'nce kabul edilen temel ilkelerin, kuralların ve uygulama metinlerinin sistemli derlemesidir. Olimpik hareketin örgütlenme ve işleyiş hükümlerini belirler ve olimpik oyunların düzenlenme koşullarını saptar (TMOK, 1998, s.84–87).

Olimpiyat Meşalesi

Olimpiyat Meşalesi Yunanistan'ın Olympos Dağında güneş ışığından dev mercekler vasıtasıyla tutuşturulur. Meşale oyunların yapılacağı ülkeye kadar elden ele geçtiği ülkelerin atletleri tarafından taşınmakta ve olimpiyatların yapılacağı stadyumdaki dev meşale bu meşale ile tutuşturulmaktadır. Açılış töreninde yakılan meşale, kapanış törenine kadar sönmez. Olimpiyat meşalesi 1936 Berlin Olimpiyatı'nda modern olimpiyat tarihine girmiştir.

Olimpiyat Bayrağı

Olimpiyat bayrağı beyaz zemin üzerine iç içe geçmiş beş ayrı renkteki beş halkadan ibarettir. Dünyanın beş kıtasını temsilen insanları dostluk ve sevgi bağları ile birbirine bağlamayı simgeleyen bayrağın üç halkası üstte, ikisi alttadır. Üstteki üç halka soldan sağa doğru mavi, siyah ve kırmızıdır. Alttaki halkalar ise soldan sağa sarı ve yeşildir. Bu renkler önceleri kıtalara göre belirlenmiş ardından Uluslararası Olimpiyat Komitesi bu renklerin üye ülkelerin bayraklarının renkleri olduğu açıklanmıştır. Olimpiyat Bayraklarının renkleri olduğunu açıklamıştır. Olimpiyat Bayrağı 1920 Anvers

Olimpiyatları'ndan beri dalgalanmaktadır. Bu bayrak 6–12 Mayıs 1913 tarihleri arasında yapılan toplantıda Baron Pierre de Coubertin'in teklifi ile genel kurula sunulmuş ve ittifakla kabul edilmiştir.

Olimpiyat Yemini

Olimpiyat Oyunları'nın açılış töreninde katılan tüm sporcular bir olimpiyat yemini ederler. Bu yemini organizasyonu yapan ülke ünlü bir sporcusu tüm sporcular adına söyler. Bu yemin şöyledir.

“Olimpiyat Oyunları'nda ülkemizin şerefi ve sporun zaferi kurallara uyarak dürüst yarışacağımıza ve gerçek sportmenlik ruhu içinde mücadele edeceğimize and içeriz.”

Yemin ilk olarak olimpiyat bayrağı gibi 1920 Anvers Oyunlarında yer aldı. Ve yemini Belçika'nın ünlü eskrimcisi Victor Boin okudu.

Olimpiyat Madalyası

Olimpiyat Oyunları'nda bilindiği gibi birinciliği kazanan sporculara altın, ikinciliği kazanan sporculara gümüş ve üçüncülüğü kazanan sporculara bronz madalya verilmektedir. Altın ve gümüş olan madalyalar kaplamadır. 60 milimetre çapında ve üç milimetre kalınlığındaki bu madalyaların bir yüzünde 1928 yılından beri İtalyan sanatçı Gossoioli tarafından çizilen, elinde zafer çelengi tutan Zafer Tanrıçası Nike'nin güzel bir kabartması yer alır. Arka yüzünde ise olimpiyatı düzenleyen ülkenin amblemi bulunur.

Olimpiyat Ödülleri

Modern Olimpiyat oyunlarında ödül olarak madalya ve diploma verilir. Ferdi branşlar da ilk üçe giren sporculara birer madalya ve diploma, 4,5.ve 6.lara sadece birer diploma verilir.

Oyunlarda görevli hakemlere ve resmi görevlilere birer hatıra diploması ve madalyası verilir. Yine finale kalamamış ancak baraj müsabakalarına iştirak etmiş sporcular ile takımı final oynamış fakat takımında yer alamamış sporculara da birer diploma verilmektedir.

Bu ödüllerin dışında, amatör spora ve Olimpik harekete katkısı görülen kuruluşlara “Olimpiyat Kupası”, Olimpik hareketi üstün hizmetleri geçmiş kişilere “Olimpiyat Liyakat Diploması” ve üstün atletlere verilen “Feamley Kupası” gibi çeşitli ödüllerde vardır (<http://www.sporbilim.com/index.php?s=icerik&katid=84&id=126>).

1.1.4. Modern Olimpiyat Oyunları İle İlgili Kurumlar

1.1.4.1. Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi

23 Haziran 1894 Pierre de Coubertin’i önderliğinde kurulmuş olan ve olimpiyat Oyunları’nı düzenleyen organizasyondur. Komitenin merkezi İsviçre’nin Lozan kentindedir.

M. Ö. 776 ile 396 yılları arasında düzenlenen antik olimpiyat oyunlarının tekrar düzenlenmesi amacı ile kurulan komitenin ilk kuruluşu 1894 yılının haziran ayı ortasında, Sorbonne Üniversitesi’nde düzenlenen bir kongrede gerçekleştirilmiştir. 37 spor kuruluşunu temsilen 78 kişi ve 9 ülkeden 20 delegenin de yer aldığı 2000’i aşkın bir davetli topluluğunu “International Athletic Congress” adlı toplantının gündeminde gündemin’de amatörlük kavramının anlamı, uygulaması ve Olimpiyat konuları vardı. “Olympism” diye adlandırılan ikinci komitenin başında, Yunanlı Demitrios Vikelas ve üyeler arasında da Amerikalı Dr. William M. Sloane vardı. Coubertin, Kongreden bir hafta önce Revue de Paris dergisinde yayınladığı bir makalede canlandırılmasını istediği olimpiyatların temel ilkelerini sıraladı. Oyunların kongreden iki yıl sonra Atina’da başlanması ve , Olimpizmin temel ilkeleri kongrede karara bağlandı.

IOC, 1896 yılında başlayan Modern Yaz olimpiyat Oyunlarının yanı sıra ilki 1924 yılında Fransa’da gerçekleştirilen Kış Olimpiyatları’nda organize etmektedir (TMOK, 1991, s.23).

Kurulduğu günden itibaren koyduğu kurallara olimpik hareketi korumaya ve geliştirmeye çalışan IOC’nin sorumlulukları şunlardır:

- Olimpiyatları ve Olimpik hareketi Dünya genelinde geliştirmek
- Oyunlarda promosyon ve fiziksel, ahlaki kalitenin geliştirilmesi
- Olimpiyat oyunlarının ve kış oyunlarını başlatmak ve yönetmek
- Sporun gelişmesini sağlamak
- Ulusal Olimpiyat Komitelerine ve Uluslararası spor federasyonlarına yardımcı olmaktır.

Özerk ve devamlı olan IOC kendi içinde yenilenmektedir. Boşalan üyelerin yerine, üyeler tarafından teklif edilen yeni üyeler seçilmektedir. Başlangıçta 10 kişiyle oluşturulan bu heyet, günümüzde 92 üyeye çıkartılmıştır.

Üyelerin oyu ile yapılan (co-option) her zaman adil bir seçim olmaktadır. Adaylar, ya kendi milli olimpiyat komitesi veya bir üye tarafından teklif edilirler. Yönetim kurulunda ki ilk görüşme ve müzakerelerden sonra, kazanma şansı olan adaylar belirlenir. Geleneğe göre yönetim kurulu, adayları genel kurula teklif eder, seçim gizli oyla yapılır. Komiteye önemli ve seçkin kişilerin dahil olması, son derece önemlidir. IOC üyeleri nüfuslu, yetenekli, spor bilgisi olan özerk hareket sahibi, zaman ve imkânı müsait ve bağlayıcı yükümlülükleri olmayan kişilerin olması aranır.

IOC, kendi başkanını, üç başkan yardımcısını ve yönetim kurulun diğer 7 üyesini IOC oturumunda (session) mutlak çoğunlukla seçer. IOC başkanı 1924 yılına kadar 10 yıllık dönemlerle seçildi. Bu tarihten sonra ise; IOC başkanları 8 yıllık dönemlerle seçilmektedir ve tekrar başkanlığa aday olma imkânları bulunmaktadır. Üç başkan yardımcısı ve yönetim kurulunun 7 üyesi, 4 yıllığına seçilirler ve bu süre sonunda tekrar aday olabilirler.

IOC yönetim kurulu, olimpiik hareketi ve IOC'ni olimpiik antlaşma (olimpiik charter), uygulama metnine ve olimpiik session kararlarına uygun olarak yürütmekten sorumludur. Yönetim kurulu şu konularda IOC genel kurulu olan yıllık birleşimine (session) karşı sorumludur (ESPY, 1990)

Kaide ve kuralların, olimpiik antlaşmanın ve uygulama metninin harfîyen uyulması, IOC oturum gündeminin hazırlığı birleşimde alınan kararların uygulanması.

Üyeliği Seçilecek adayların Tespiti ve IOC birleşiminde teklifi.

- IOC bütçesini idare ve yıllık faaliyet raporunun tanzimi.
- Direktörün tahini
- IOC'nin genel yönetimi
- IOC organizasyon planının hazırlanması
- IOC kayıtlarını tutmak

Yönetim kurulu tarafından atanan IOC direktörüne bağlı olarak, IOC genel sekreteri görev yapar ve IOC başkanı ile irtibat halinde çalışır. Teknik direktör ve IOC genel sekreteri ve sekretaryası IOC direktörüne bağlı olarak görev yapmaktadır.

IOC oturumları, Olimpiyat oyunlarının yapılacağı yıllarda 2, diğer yıllarda ise 1 defa toplanır. Yönetim kurulunun seçiminde mutlak çoğunluk kaide ve kural değişikliklerinde üçte iki ve diğer kararlarda ise, basit çoğunluk ile kararlar alınır. Hala IOC oturumlarına 75 ülkeden 92 üye katılmaktadır (TMOK, 1991, s.28).

Uluslararası Olimpiyat Komitesinde Üyeliğe Kabul : IOC, üyelerine uygun nitelikte gördüğü kişiler arasından seçer Bu kişilerin oturdukları ya da ilgilerinin asıl yoğunlaştığı ülkenin vatandaşı olmaları ve bu ülkede IOC nin tanıdığı bir NOC nin bulunması zorunludur. Ayrıca bu kişilerin IOC nin genel kurulunda kullanılan dillerden en az birini bilmesi gerekir.

Her ülkeden ancak bir üye seçilir. Bununla birlikte IOC gerek olimpiyat oyunlarının, gerek olimpik kış oyunlarının yapıldığı ülkelerden ikinci bir üye seçilebilir.

Bunlara ek olarak başkanın genel kurula önerisiyle, uyruk ya da oturma yeri gözetilmeden en çok 10 üye daha seçilebilir. Bu seçimler ancak şu gerekçelerle yapılabilir:

İlgili kişilerin işlevi ya da

Bu kişilerin özel nitelikleri.

Bu biçim de seçilen bir üye aşağıdaki durumlarda oylamaya kaçınmalıdır.

Oylama, vatandaşı bulunduğu ülkede ki bir kentin aday olduğu olimpik oyunlar için ev sahibi kent seçimine ilişkin ise:

Oylama, vatandaşı bulunduğu ülkedeki bir kentin yada her hangi başka bir kamu kuruluşunun aday olduğu genel kurul, olimpik kongre yada başka bir toplantı yada etkinlik için yer seçimine ilişkin ise ;

Oylama üye ile aynı ülkenin vatandaşı olan bir adayın IOC üyeliğine seçilmesine ilişkin ise;

Oylama, üye ile aynı ülkenin vatandaşı olan bir adayın yürütme kurulunda herhangi bir göreve ya da herhangi, bir başka bir göreve seçilmesine ilişkin ise;

Oylama, vatandaşı bulunduğu ülke ile ya da o ülkenin NOC' siyle herhangi başka bir konuya ilişkin ise

Kuşkuya düşülen durumlarda, söz konusu üyenin oylamaya katılıp katılmayacağına oturum başkanı karar verir.

Bu biçimde seçilmiş üye sayısı hiçbir zaman 10 u geçmez.

IOC, düzenlenen törende aşağıdaki yemini ederek yükümlülüklerini yerine getirmeyi üstlenen bu üyeliğe kabul eder: “Uluslararası Olimpiyat komitesi üyeliğine kabul edilme ve onu ülkem... .”de temsil etme onuruna erişmiş ve bu sıfatın gerektirdiği sorumluluklarımın bilincinde olarak ben, olimpiik hareketi yapabileceğimi en iyi biçimde hizmet etmeye, olimpiik antlaşmanın bütün yükümlerine ve Uluslararası olimpiyat komitesini kendi adıma itiraz edilmez olarak gördüğüm kararlarına saygı göstermeyi ve herkesin saygı göstermesini sağlamayı, kendime her türlü siyasal veya ticari etkiden ve her türlü ırk yada din kaygılarından uzak tutmayı ve her durumda Uluslararası olimpiyat komitesinin ve olimpiik hareketin çıkarlarını savunmayı üstlenirim

- [i] IOC üyeleri kendi ülkelerinin IOC deki delegeleri değil ülkelerinde IOC'nin temsilcileridir.
- [ii] IOC üyeleri hükümetlerden, örgütlerden yada başka gerçek yada tüzel kişilerden kendileri için bağlayıcı olacak yada eylem ve o özgürlüklerini etkileyebilecek herhangi bir görev alamaz.
- [iii] En az 10 yıllık IOC hizmetinden sonra yaşa, sağlığa yada IOC yürütme kurulunun kabul ettiği başka bir nedene bağlı olarak çekilen her üye onursal üye olur. Onursal üyeler IOC adına etkinlikte bulunmayı sürdürebilirler. Oy kullanma haklarının artık bulunmaması dışında statüleri değişmez; Olimpik oyunlara olimpiik kongrelere ve IOC genel kuruluna her biri için yer ayrılarak davet edilirler; IOC başkanın isteği üzerine görüşlerini bildirirler. Olimpik nişanla ödüllendirilebilirler.
- [iv] IOC üyeleri, IOC'nin borç ve yükümlülüklerinden kişisel olarak sorumlu değildir.

IOC Genel kuruluna katılmak dışında her IOC üyesi aşağıdaki yükümlülükleri taşır;

- [i] Ülkesinde IOC nin temsil edilmesini sağlamak.
- [ii] Atandığı IOC komisyonlarının çalışmalarına katılmak;
- [iii] Ülkesine olimpiik hareketin gelişmesine yardımcı olmak
- [iv] Olimpiik dayanışma programlarıda içinde olmak üzere IOC programlarının yerel düzeyde uygulanmasını izlemek
- [v] Ülkesinde olimpiik hareketin gelişmesi veya gereksinimleri konusunda yılda en az bir kez IOC başkanına bilgi vermek
- [vi] NOC nin ister içinde ister dışında olsun, ülkesinde olimpiik anlaşmanın uygulanmasını engelleyebilecek ya da başka bir biçimde olimpiik hareketi etkileyebilecek bütün gelişmeleri hemen IOC başkanına bildirmek.
- [vii] Başkanın kendisine verdiği öbür görevleri yerine getirmek, bu kapsamda gerektiğinde IOC yi başka bir ülkede ya da bölgede temsil etmek (TMOK, 1908, s.25-28).

1.1.4.2. Uluslararası Spor Federasyonları (ISF)

Kendi Spor branşlarının uluslararası düzeydeki en yüksek yönetim ve karar organıdır. Uluslararası Spor federasyonları IOC'den ve NOC'lerden bağımsızdırlar.

ISF'nin görevleri arasında kendi branşları ile ilgili kararlar almak, gerekli sportif organizasyonları yapmak ve branşlarını geliştirmek için gerekli tedbirleri almaktır. Olimpiyat oyunları sırasında kendi branşlarının teknik yönetiminden sorumludurlar. Hakemleri, teknik görevlileri, jüri üyelerini ve diğer sorumlularını tayin eder. Branşlarındaki sportif müsabakaların kurallara uygun yapılmasından sorumludur. Bütün ISF'lerin genel amaçları; branşlarının gelişimini temin etmek, her türlü politik, dini ve ırk ayrımı gözetmeksizin branşlarının en geniş kitle tarafından muntazam icrasını mümkün kılmak, uluslararası şampiyonaları organize etmektir. (T.M.O.K., Olimpiik Hareket, Hürriyet Gazetesi Matbaası İstanbul 1988.)

1.1.4.3. Milli Olimpiyat Komiteleri (NOC'ler)

- [i] NOC'lerin görevi Olimpik hareketi olimpik anlaşmaya uygun olarak kendi ülkelerine geliştirmek ve korumaktır.
- [ii] Olimpizmin temel ilkelerine spor etkinlikleri erevesi içinde ulusal düzeyde yayar, öbür katkıları arasında özellikle okul ve üniversitelerin programlarındaki Beden eēitimi ve spor derslerinde Olimpizmi yaygınlaştırmaya çalışır. Olimpik eēitime adanmış kurumların yaratılmasını saēlar. Özellikle ulusal olimpik akademilerin, olimpik müzelerin ve olimpik hareketle baēlantılı kültürel programların yaratılmasıyla ve etkinlikleriyle ilgilenir;
- [iii] ülkelerine olimpik anlaşmaya uyulmasını saēlarlar.
- [iv] üstün başarı düzeyindeki sporun yanı sıra herkes için sporunda geliştirilmesini zendirirler.
- [v] Kurslar düzenleyerek sporda yönetici kadroların yetişmesine yardımcı olur ve bu kursların Olimpizmin temel ilkelerini yaygınlaştırılmasını saēlarlar.
- [vi] Sporda her türlü ayrımcılıēı ve şiddete karşı koyma ykmllēn üstlenirler.
- [vii] IOC'nin yada ISF lerin yasakladıēı maddelerin ve usullerin kullanımına karşı mücadele eder, özellikle bütün saēlık denetimlerinin en uygun koşullarda yapılabilmesi için kendi ülkelerindeki yetkili makamlara başvururlar.
- [viii] NOC'ler olimpik oyunlarda ve IOC'nin himayesinde düzenlenen bölgesel kıtasal yada dünya lēēindeki çok sporlu yarışmalarda ülkelerin temsili konusunda tek yetkilidirler.
- [ix] NOC'ler kendi ülkelerinde olimpik oyunları düzenlemeye aday olabilecek Kenti belirleme yetkisine sahiptirler.
- [x] NOC'ler gerekli hükümet organlarıyla uyumlu ilişkileri ve iş birliēinin sürdürülmesine çalışmalıdır; Aynı zamanda sporu her düzeyde

yaygınlaştırılmaya yönelik programların oluşturulmasına da etkin katkıda bulunmalıdır. Sporun eğitim sağlık ekonomi ve toplumsal düzene katkısı dikkate alındığında, NOC lerin amaçlarına ulaşmak için kamu yetkilerinin desteğinden yararlanması olumlu karşılanır. Bununla birlikte, NOC'ler özelliklerine korumalı ve olimpik anlaşmaya uymalarını engelleyebilecek her türlü, bu arada siyasal dinsel ve ekonomik baskıya karşı koymalıdır.

NOC'ler şu haklara sahiptir;

- i. NOC ye genel olarak olimpik anlaşma ve olimpik hareket konusunda, olimpik oyunların düzenlenmesini ve yapılmasını da kapsamak üzere, önerilerini dile getirmek
- ii. Olimpik oyunları düzenlemeye adaylık konusunda görüş bildirmek
- iii. Olimpik kongrelerin hazırlık çalışmalarında iş birliği yapmak
- iv. IOC nin isteği üzerine IOC komisyonlarının etkinliklerine katılmak
- v. IOC çeşitli birimleri ve olimpik dayanışma aracılığıyla NCO'lerin görevini yerine getirmesine yardımcı olur.
- vi. NOC'ler görevlerini yerine getirmek için hükümet yada sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliğinde bulunabilir. Ama olimpik anlaşma ile çelişen hiçbir etkinliğe hiç bir zaman katılamazlar.
- vii. Olimpik anlaşmanın ihlali durumunda uygulanılacak önlem ve yaptırımların yanı sıra, IOC aşağıdaki durumlarda NOC yi dinledikten sonra ou tanıma kararını askıya alabilir yada geri çekebilir.
- viii. İlgili ülkenin yürürlükteki yasa yada yönetmelik yükümleri o ülkedeki spor yada başka amaçla öbür kuruluşların edimleri, NOC'nin etkinliklerini engelliyorsa;
- ix. İlgili ilkenin yürürlükteki yasa yada yönetmelik hükümleri yada o ülkedeki spor yada başka amaçlı öbür kuruluşların edimleri, ulusal federasyonların yada NOC nin içinde yer alan yada temsil edilen öbür

kuruluşların oluşumunu yada iradesinin ortaya çıkmasını engelliyorsa (TMOK, 1908, s.43-45).

1.1.4.4. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi

Türkiye’de Olimpik Hareket’in başlangıcı 19.yüzyıl ortalarında modern sporların ülkeye girişini izleyen döneme rastlar. Bu dönem aynı zamanda Modern Olimpiyat Oyunları’nın babası Baron Pierre de Coubertin’in Olimpiyat Oyunları’nı dünyaya yayma çabalarının yoğunlaştığı bir dönemdir.

Coubertin, Atina Ara Olimpiyatları’nda Türk sporcuların gösterdiği büyük başarılarından etkilenerek, dönemin en tanınmış beden eğitimcisi olan Selim Sırrı Bey’e Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin Türkiye temsilcisi olmasını teklif eder. Bu teklifin hayata geçirilmesi ancak II. Meşrutiyet’ten sonra olur ve gazeteci Ali İhsan Bey’in başkanlığında kurulan Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi’nde (TMOK) Selim Sırrı Bey genel sekreter olarak görev alır.

1911... Osmanlı Devleti artık Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin resmi üyesi;

Selim Sırrı Tarcan Avrupa’nın çeşitli kentlerinde yapılan Uluslararası Olimpiyat Komitesi Kongrelerinde katılarak Türkiye’yi başarıyla temsil etti. Ve nihayet Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nin 1911’de Budapeşte’de yapılan oturumunda Osmanlı Devleti resmen üyeliğe kabul edildi.

Ancak, I. Dünya Savaşı sonunda toplanan Komite, çok yanlış bir karar alarak savaşta yenilen ülkeler arasında bulunan Türkiye’yi 1920 oyunlarına davet etmedi. Ancak 2 yıl sonra, bu kararın yanlışlığı anlaşıldı ve Türkiye 1924 Olimpiyat’ına çağrıldı. Selim Sırrı Bey, 1922 yılında kurulan "Milli Olimpiyat Komitesi" yerine "Kaim Cihan Müsabakalarına İştirak Cemiyeti" ve birkaç ay sonra adı değiştirilerek, "Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi" adını taşıyan kuruluşlarda genel sekreter görevini üstlendi. Cumhuriyet’in ilanından hemen sonra ise yönetimde değişiklik oldu. Selim Sırrı Bey TMOK başkanı seçildi.

1925’de, Coubertin’in Uluslararası Olimpiyat Komitesi’nden ayrılması ile Selim Sırrı Bey de TMOK Başkanlığı’ndan ayrıldı; ancak Komite’deki görevini 1930 yılına dek sürdürdü. Bu arada, 1922 yılında kurulmuş olan ve Türkiye’deki spor

faaliyetlerini yürütmekle görevli "Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı" adlı kuruluş, TMOK'un işlerini de üstlendi. Uluslararası Olimpiyat Komitesi temsilcisi olarak seçilen Kemalettin Sami Paşa 1933'de ölünce, Reşit Saffet Atabinen hem TMOK Başkanlığı'na hem de Uluslararası Olimpiyat Komitesi temsilciliğine seçildi.

Londra Olimpiyatları'nda madalya alan şampiyonlara verilen parasal ödül, dört yıl sonra problem oldu ve "profesyonel" ilan edilen bu şampiyonlar Helsinki Olimpiyatları'na katılamadılar. Aynı yıl, Atabinen, Uluslararası Olimpiyat Komitesi temsilciliğinden ayrıldı. Komite, bu göreve 1955'de Suat Erler'i atadı.

1956 yılında, Türk sporunu yöneten kuruluşun tayinle gelen başkanının aynı zamanda TMOK başkanı olduğunu fark eden Uluslararası Olimpiyat Komitesi, durumun değiştirilmesini ve seçimle bir başkan atanmasını istedi. Buna izin verecek bir kanunun hazırlanması ise 1962 yılına dek sürdü. Ancak o yıl, TMOK, Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin istediği nitelik ve koşullara uygun, tamamen bağımsız bir kuruluş olarak ortaya çıkabildi.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi "Milli" kelimesini 28.02.1964 gün ve 6/2762 sayılı, "Yurt dışındaki kurullarla işbirliği yapmasını" 02.05.1970 gün ve 7/191 sayılı, "Kamu yararına işleyen dernek olmasını" 16.7.1970 gün ve 7/1070 sayılı, "Türkiye" kelimesini 25.09.1973 gün ve 7/7146 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile iktisap etmiştir.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Tüzüğü'ne göre kuruluşun ilke ve görevleri şunlardır:

- Türk toplumu bireylerinde spor bilincini ve ruhunu oluşturmak;
- Sporun kitlelere yayılmasını ve geliştirilmesini sağlamak;
- Olimpiyat ideali çerçevesi içinde spor yapma fikrini aşlamak ve bu fikrin gelişerek yaygınlaşmasını, kuvvetlenmesini ve korunmasını temin etmek;
- Sporcuların Olimpik liyakat esaslarına uygun surette hareket etmelerini sağlayacak önlemler almak;
- Konusu ile ilgili araştırmalar yapmak ve yaptırmak;

- Her türlü politik, ekonomik, dinsel etkinin dışında, bütünüyle bağımsız ve özerk olarak çalışmalarını sürdürmektir.

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin temel görevi Olimpik Antlaşma kuralları çerçevesinde ve temel ilkeler doğrultusunda Olimpik Hareket'in ve sporun geliştirilmesini sağlamaktadır. Komite bu amaçla:

- Olimpiyat ve benzeri oyunlar Türkiye'nin bir kentine verildiği takdirde, bu oyunları ilgili makamlarla işbirliği yaparak düzenler.
- Uluslararası kuruluşlara tescilli Türk Spor federasyonları ile Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve diğer ülkelerin Milli Olimpiyat Komiteleri arasında bağlantı kurar ve işbirliği yapar.
- Olimpiyatlara ve benzeri oyunlara katılacak Türk sporcularının Olimpik liyakatlerini ve müsabakalara katılma yeteneklerini inceleyip onaylar, Olimpiyat ya da benzeri oyunların kabilelerini oluşturur, yönetir ve bu amaca uygun olarak her türlü gereksinimleri karşılar ve tüm denetimleri yapar.
- Olimpiyat işlerinden ötürü spor federasyonları arasında çıkabilecek anlaşmazlıkları kesin sonuca bağlar.
- Spor federasyonlarının Olimpiyat ve benzeri oyunlara katılabilmelerini kolaylaştıracak önlemler alır, uyarılarda bulunur.
- Türkiye'nin Olimpiyat ya da benzeri oyunlara katılmasını, bunların Türkiye'de düzenlenmesi halinde ise gerçekleşmesini sağlamak amacıyla ilgili resmi kuruluşlardan yeteri kadar parasal olanak ve özel kişiler ile kuruluşlardan da yardım isteğinde bulunur. Halka açık kampanyalar düzenler.
- Olimpik Düşünce ve Olimpik Hareket'i gerçekleştirmek amacıyla her türlü yayını yapar, yaptırır, toplantılar düzenler.
- Gerekli gördüğü hallerde Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ne, Olimpik Hareket ve Olimpiyat Oyunları'nın düzenlenmesi ve yönetilmesi konularında önerilerde bulunur.

- Yılda bir kez "Olimpik Gün" adı altında spor, kültür ve sanatı özendiren etkinlikler düzenler.
- Ülkemiz kentlerinden herhangi birinin Olimpiyat Oyunları'nı düzenlemeye aday olması halinde, bu yoldaki girişimi uygun gördüğü takdirde, ilgili kentin yetkili makamı aracılığıyla yapılacak başvuruyu onaylar, oyunların Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ni tatmin edecek şekilde ve öngördüğü koşullar çerçevesi içinde düzenleneceğini garanti eder.
- Türk sporunun kalkınmasına yönelik eğitim vb çalışmalar yapar.
- Doping konusunda yapılan çalışmaları destekler ve alınan önlemleri denetler. (<http://www.turkisnoc.org/tr/Tmok/Tarihce/tarihce.htm>)

1.1.5. 1896-2004 Yılları Arasında Düzenlenen Modern Yaz Olimpiyat Oyunları

1.1.5.1. 1896-1920 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları

1896 Atina (Yunanistan) 1.Yaz Olimpiyat Oyunları

16 Haziran 1894 yılında Sorbonne'de, yapılan Uluslararası atletik Kongresi'nde kurulan Uluslararası olimpiyat komitesi (IOC) toplantısında alınan kararla modern olimpiyatların iki Atina'da düzenlenecekti. Bu karar önceleri Yunanistan'da tepkiyle karşılandı. Bazı gazeteler yabancıların ülkeye gelerek halkın yoksulluğunun ve geri kalmışlığını görecektik şeklinde yorumlar yaparak hazinenin zayıf olduğundan böyle büyük bir organizasyonu gerçekleştiremeyeceklerini yazdılar.

Gerçekten Yunanistan'ın olimpiyatları düzenlemeye gücü yoktu. Bunun üzerine Coubertin, Atina'ya gelerek üst düzey yöneticilerle görüşmeler yaptı. Neticede oyunların planlandığı şekilde yapılabilmesi için hazırlıklara başlanmasını sağladı.

Yunanlıların, oyunların yeniden düzenlenmesine tepki göstermelerinin asıl sebebi, tarihin kendilerine mal ettikleri olimpiyatların bir Fransız Baron tarafından tekrar canlandırılması sonra da, oyunların her dört yılda bir başka ülkede tertiplenmesi kararının alınmasıydı. Oysa Yunanlılar, M. Ö. 776'dan beri kendi topraklarında yapılan oyunların, bundan böylede yine her defasında kendi ülkelerinde yapılmasını

savunuyorlar ve Coubertin'e dolayısıyla IOC'ye bu yüzden tepki gösteriyorlardı (KARAKÜÇÜK, 1989, s.27).

Coubertin, Atina'ya gelecek sporcuların mümkün olduğu kadar değişik ülkelerden gelmesini sağlamak için, IOC üyelerinin sayısını arttırdı. IOC'nin temsilcisi olarak seçilen 16 spor adamı, 13 ülkede Coubertin'i temsil ediyorlardı. Fakat, Coubertin'in tanıdığı ve ICO üyesi yaptığı kişilerin çoğu kendi ülkelerinde sporda sözü geçmeyen kişilerdi. Bu hazırlıkların yapılması sırasında Coubertin'den de kaynaklanan bazı problemler ortaya çıktı. İlk IOC toplantısında, oyunlara tüm dünya insanlarının dil, din, ırk, cinsiyet ayırt etmeden katılabilecekleri kararı almasına rağmen, Coubertin için dünya, sadece Avrupa ülkeleri, Amerika ve İngiliz İmparatorluğu'ndaki beyaz ırkın hakim olduğu bölgeleri kapsıyordu. Fransa ve bazı ülkelerde ise, oyunların organizasyonun başında Coubertin olduğu için karşı çıkanlar bulunuyordu. Almanlar, Coubertin gibi kişiliği ile ortaya çıktığını kabul ettikleri birinin davetine cevap vermek istemiyorlardı. Böyle bir davetin ancak Yunanistan hükümeti tarafından yapılması gerektiğini düşünüyorlardı (KORYÜREK, 1996, s.29).

Bütün imkânsızlıklara rağmen, Yunanlılar at nalı biçiminde M. Ö. 3.y. y. 'da yapıldığı sanılan at nalı biçimindeki tarihi Atina Stadı'nı orijinaline uygun olarak. Yeniden restore ederek I. Olimpiyat Oyunları için hazır hale getirdiler (KARAKÜÇÜK, 1989, s.19).

6-15 Nisan 1896 tarihleri arasında yapılan I. Olimpiyat Oyunları'nın açılış konuşmasını Yunanistan kralı I. Georges yapmıştır. Yapılan davetler sonucu 14 ülkeye mensup (Almanya, Fransa, İngiltere, Danimarka, İsviçre, İsveç, Macaristan, Bulgaristan, Şili, ABD, Avustralya, Yunanistan) 245 erkek sporcu iştirak etmiştir. Müsabakalar atletizm, atıcılık, bisiklet, jimnastik, güreş, halter, eskrim, tenis, ve yüzme olarak 9 dalda yapılmıştır (TMOK, 1998, s.34).

Yarışmalara bayan sporcu katılmadı ve bundan kimse rahatsız olmamıştı. Aslında kadın sporcuların katılması, Modern Olimpiyatların Antik Olimpiyat Oyunları'ndan ayıran en önemli özelliklerden birisi olabilirdi. Maalesef bu gerçekleşmedi ve I. Atina Olimpiyat Oyunları kadın sporculardan yoksun başladı.

Olimpiyat tarihinin ilk altın madalyasını 6 Nisan 1896 günü üç adım uzun atlama 13, 71 metrelik derecesiyle birinci olan Amerikalı atlet James B. Connelly

kazandı. Atletizm bu ilk olimpiyat oyunlarının en büyük ilgi toplayan dalı oldu. 800 ve 1500 metre ile maraton dışındaki tüm atletizm yarışmalarını Amerikalı atletler kazandılar.

Amerikalı atlet Arthur Blake 750 metresini önde götürdüğü 800 metre yarışında birinciliği göğüs farkıyla Avrupalı atlet Edwin Flack'e kaptırmış ve yarış sonrası uzun süre baygınlık geçirmiştir (TMOK, 1998, s.39).

7 Nisan 1986 günü 1500 metre yarışı yapılmış ve bu koşuda birinci Avustralyalı Edwin Flack, ikinci Amerikalı Arthur Blake ve üçüncü Fransız Ablin Lermusiaux olmuştur (KORYÜREK, 1996, s.44).

Olimpiyatlarda maraton 10 Nisan'da koşuldu. Yarışa 1500 metre koşusunda ilk üç sıraya giren Avustralyalı Edwin Flack, Amerikalı Arthur Blake, Fransız Ablin Lermusiaux'la birlikte Macar Gyula Keline ve 13 Yunanlı atlet katıldı.

Yarışın ortalarında bu mesafeye alışık olmayan yabancı atletler birer birer yarışı terk ederken, bu mesafeye alışık olan Macar Keline, öndeki grupla birlikte koşuyordu. Yarışın devamı süresince birbirini tutmayan haberler alan stadyumdaki seyirciler, bir ara stada atı ile girerek Yunan Kralı'nın oturduğu tribüne yanaşan bir subay verdiği haberle coştı. Bu habere göre bir Yunanlı atlet yarışı önde götürüyordu. Oyunlar süresince bir başarısı olmayan ve kimsenin tanımadığı Spiridon Louis'in stada girmesi ile Kral'ın oğulları George ve Constantine, piste inerek Louisle beraber koşular ve ipi hep birlikte göğüslediler. İkinci gelen de bir Yunanlı idi. Üçüncü ise Macar Keline oldu (KARAKÜÇÜK, 1989, s.54).

Alman sporcular jimnastik branşında toplam 15 madalya alarak 1.olimpiyat oyunlarında bu branşta üstünlüklerini kanıtlamışlardır. Atletizm dalında Amerikalı sporcular, diğer sporculara göre daha başarılı olmuşlar ve Robert Garret 4 altın madalya almıştır. Diğer branşlarda fazla başarı elde edemeyen Fransızlar ise bisiklet yarışmalarında moral bulmuşlar ve Paul Mason 3 altın ile en fazla madalya alan Fransız sporcu olmuştur.

Oyunlar sonunda sporculara ödül olarak geleneklere uygun şekilde Kral ve Kraliçe tarafından defne dallarından yapılmış taçlar verilmiş, 9 gün süren oyunlar 15 Nisan 1896 günü sona ermiştir.

23 Haziran 1894 yılında yapılan Uluslararası Atletizm Kongresinde “oyunların; dil, din, ırk, ayrımı yapılmadan tüm dünya sporcularına açık olacaktır.” ilkesi kabul edilmiştir. Ama 1. Atina Olimpiyat Oyunlarına sadece beyaz ırkı temsil eden sporcuların katılmasıyla bu ilkeye uyulmamıştır (KORYÜREK, 1996, s.57).

1900 Paris (Fransa) II. Yaz Olimpiyat Oyunları

Paris Olimpiyat Oyunları’nda, tesis ve organizasyondaki sıkıntıların yanında oyunların Dünya Fuarı süresine göre endekslenmesi sonucu daha büyük bir problem ortaya çıkmıştır. 1206 erkek, 19 bayan olmak üzere toplam 1225 sporcunun katıldığı oyunların müsabaka programı 20 Mayıstan 28 Ekime kadar sürmüştür.

Coubertin’i organizasyonlardan tamamen uzaklaştıran kişiler oyunları bir panayır havasına sokmuşlardır. Büyük aksaklıklarla yapılan Paris olimpiyat oyunlarının belki tek bir olumlu yönü diyebileceğimiz uygulama sonucu, kadın sporcular da oyunlara kabul edilmiştir.

İngiliz bayan tenisçi Charlotte Cooper, Wimbledon şampiyonluğuna o yıl bir de olimpiyat madalyasını ekleyerek ilk kadın olimpiyat şampiyonu olarak tarihe geçerken, ABD’li Margeret Abbet de golf de şampiyon oldu (GÜLEY, 1996, s.19).

Amerikalı atletler, pazar günleri yapılan yarışmalara katılmadılar. Pazar gününün ibadet günü olduğu gerekçesiyle yarışmalara katılmayan Amerikalı atletler Olimpiyat tarihinin ilk boykotunu yapmışlardır (KORYÜREK, 1976, s.48).

Paris Olimpiyat Oyunları’nda 1225 sporcudan biri vardı ki, öyküsü hayli ilginçti. Bu sporcu Amerikalı Roy C. Ewry idi. Çocukluğunda felç geçiren Ewry, ailesinin yardımı ve iradesi ile bu hastalığını yenerek, yıllardan beri olan spor yapabilme özlemini 1900 Olimpiyatları’na katılarak madalyaya dönüştürdü. Ewry büyük başarı göstererek; durarak uzun atlamada, durarak yüksek atlamada ve durarak uç adın atlamada 3 altın madalya kazandı (GÜLEY, 1996, s.19).

Amerikalı atletler toplam 17 madalya kazanarak atletizmdeki başarılarını kanıtlanmışlardır. Yine, İsviçreli, Fransız ve Norveçli atletler atıcılık müsabakalarında ülkelerine 4'er madalya kazandırırken; Avustralyalı atlet Rowley ise, 1 altın ve 3 bronz madalya almıştır.

1904 Saint Louis (A. B. D) III. Yaz Olimpiyat Oyunları

IOC, 1904 Oyunları'nın Chicago'da yapılmasına karar verdi. IOC'nin bu kararından sonra Coubertin'e cephe alan ve oyunlara gölge düşürmek isteyen kişiler tarafından birçok spekülasyonlar yapıldı. New York Eyaleti'nin Buffalo kenti de, Pan-Amerikan Fuan ile birlikte olimpiyatların yapılabileceğini duyurdu.

Bu arada olimpiyatların Chicago'ya verildiğini duyan ve telaşlanan St. Louis Fuarı yetkilileri konunun önemini ABD Başkanı Theodore Roosevelt'e anlattılar. Roosevelt Coubertin'dan oyunların Chicago'dan alınarak St. Louis'e verilmesini konusunda ricada bulundu. 22 Aralık 1902 günü yapılan oylamada, 5 çekimser oya karşılık çoğunlukla kabul edilerek oyunlar St. Louis'e verildi.

Büyük bir okyanusun ve kıtanın aşılmasıyla ulaşılan St. Louis'in bu uzaklığı oyunlara katılımı büyük ölçüde etkilemiştir. 1904 St. Louis Olimpiyat Oyunları'na 13 ülkeden 681 erkek ve 6 bayan sporcu katılmıştır. Bu sporcuların çoğunu Amerikalılar oluşturuyordu. Bunun sonucu olarak da, dağıtılan 280 madalyanın 255'ini Amerikalı sporcular aldı (KORYÜREK, 1996, s.59).

St. Louis Oyunları'nda an büyük ilgi atletizme gösterildi. Bu branştaki yarışmalara 9 ülkenin sporcuları katıldı. Eskrim ve yüzme branşlarına 4'er ülke yazılırken, jimnastiğe 3, halter de 2 ülke başvurdu. Bunun üzerine Amerikalılar oyunlara hareket ve cazibe katabilmek amacıyla, kendi takımlarının bir gövde gösterisinden ibaret alan basketbol, boks, binicilik, beysbol ve tenis müsabakalarını programa dahil ettiler (TMOK, 1998, s.44).

1904 St. Louis Oyunları'nda, Amerikalı sporcuların, diğer ülkelerin ve sporcuların katılımlarının az olması sebebiyle, birçok branşta madalya kazanmışlardır. Amerikalı atletlerin Atina ve Paris olimpiyat oyunları'nda kanıtladıkları atletizm dalındaki başarılarını St. Louis oyunları'nda tekrarlamaları takdir edilecek düzeydedir

St. Louis olimpiyat oyunları; programının 5 ay gibi bir sürede tamamlanması, bazı müsabakalarda Olimpizm felsefesine uymayacak davranışlara müsaade edilecek ortamın yaratılması ve oyunların Amerika'nın bazı ticari düşüncelerine hizmet edecek bir araç gibi görülmesi gibi sebeplerle Paris oyunlarından farksız bir şekilde tamamlanmıştır (KORYÜREK, 1996, s.61).

1906 Atina (Yunanistan) Ara Olimpiyat Oyunları

1894 yılında alınan karar gereğince olimpiyatlar dört yılda bir değişik kentte düzenlenecekti. 1904 St. Louis oyunları'ndan sonra olimpiyatların tehlikeye girebileceği kaygısını taşıyan Coubertin, değişik çareler düşünüyordu.

Coubertin, Atina'ya bu sefer bir yakınlık göstermek gerektiğini anladı ve yunan hükümetine bir teklif yaptı. Bu teklifinde, 1906'da olimpiyat adı ile yakınlığı olabilecek bir organizasyonun Atina'da yapılabileceğini bildirdi. Teklif hemen kabul edildi ve 22 Nisan–2 mayıs tarihleri arası yapılan oyunlara 20 ülkeden 877 erkek, 7 bayan olmak üzere toplam 884 sporcu katılmıştır. Tarihe “1906 ara olimpiyatları” olarak geçen bu oyunlarda bazı şikâyetler olmuştur. Ama hiç olmazsa sporcular Paris ve St. Louis Oyunları'nın aksine bu oyunlarda bir olimpiyat ruhu içerisinde yarışmışlardır

1906 Atina ara olimpiyat'larında İsviçreli sporcular atıcılıktaki başarıları ile 16 madalya almışlar. Kürek branşında İtalyanlar, diğer rakiplerine üstünlük sağlayarak 6 altın madalya kazanırken; almanlar eskrimde, Fransızlar da teniste başarılı olmuşlardır.

Coubertin'in isteği olmuş ve Atina ara olimpiyatları ile olimpiyat havası tekrar yakalanmıştı. Ona göre bundan sonra artık diğer kentler olimpiyatlara aday olmak için birbirleri ile yarışacaklardı (TEKİL, 1981, s.93).

1908 Londra (İngiltere) IV. Olimpiyat Oyunları

İngilizler bugün için garip karşılanacak ama o günkü tesislere göre mükemmel denilebilecek bir stadı iki yıl kısa bir sürede bitirdiler. Londra yakınlarında inşa edilen ve daha sonraları “White city” diye adlandırılacak bu stat, birçok spor branşının bir arada yapılabilmesi ve seyirciye sunulması prensibine göre planlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda planlanan 60 bin kişilik stat; 533 metrelik bir koşu pisti, etrafında 600 metrelik bisiklet yarışlarının yapılabilmesi için bir velodrom ve yüzme yarışları için 100 metre boyunda ve 15.25 metre eninde bir yüzme havuzunun sahanın ortasında yer aldığı karmaşık bire spor tesisi özelliğine sahipti. Bu stadda aynı zamanda eskrim, Jimnastik ve güreş müsabakaları da yapılabilecekti (KORYÜREK, 1996, s.62).

Oyunlar kral VII. Edward tarafından açıldı. Açılış töreni başlamadan önce, İsviçreli yetkililer kendi bayraklarının stadyum diğer ülkelerin bayraklarıyla birlikte çekilmediği ileri sürerek, törene katılmayacaklarını söylediler. Amerikalılar da

bayraklarının yarıya çekilmesini protesto ettiler. Hatalar düzeltilince olaylar yatıştı ve oyunlarda ilk defa bütün ülkelerin sporcuları toplu olarak resmi geçitte bulundular.

Londra Oyunları'nda da maraton yarışı değişik olaylara sahne oldu. Daha önceki olimpiyatlarda maraton yöresi ile Atina arasındaki mesafe 40km. olması sebebiyle maraton yarışları 40 km. olarak kabul edilmiş ve koşulmuştu. 1908 oyunlarında organizasyon komitesi, kral ailesinin yarışın çıkışını görmesi için maratonu Windsor Castle'dan başlattı. Atletler stadyuma geldiklerinde ise, pist üzerinde 350 metre daha koşarak yarışı, şeref tribünü önünde bitireceklerdi. Yapılan bu değişiklik günümüzde de maratonun standart ölçüsü olarak kabul edilen 42.195 metrelik mesafenin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yine yarış günü havanın çok sıcak olması nedeniyle maratona katılan 75 atletin sadece 37'si yarışı tamamlayabilmiştir (KORYÜREK, 1996, s.63).

110 metre engelli yarışında Amerikalı atlet Forrest Smithson elinde İncil kitabıyla yarışmak istemiş, yönetmeliklerde bu durumla ilgili bir aykırılık görülmeyince incille final koşmuş ve şampiyon olmuştur. Bu atlet "ben dini bütün Hristiyanım. Dinimiz, Hristiyanların Pazar günleri dini amaçlar dışında her türlü çalışmayı günah saymaktır. Elimde incille koşmakla dinsel bir amaç uğruna çalışmış oldum". Diyerek amacını belirtmiştir. Bu olayla birlikte spor, dini propaganda aracı olarak kullanılmıştır.

1908 oyunlarında ikinci bir olay, yine İngilizlerle Amerikalılar arasında geçmiştir. 400 metre final yarışında Amerikalı atlet J.C.Carpenter'in birinciliği, kurallara uymayan bir şekilde rakibi olan İngiliz atletlerin önüne geçtiği gerekçesi ile iptal edildi ve diskalifiye oldu. Amerikalıların itirazı önce kabul edilmedi ama daha sonra yarışın iki gün sonra tekrar edilmesi kararlaştırıldı. Amerikalılar buna karşı çıktı ve koşmadılar. İngiliz Wyndham Halswelle bu ikinci kez tekrarlanan 400 metre finalini tek başına koşarak, altın madalyayı kazandı. Bu olay Uluslararası amatör atletizm federasyonunun (IAAF) kurulmasına sebep oldu ve bundan sonra yapılan oyunlarda kurallar daha belirgin ve kesin olarak uygulandı (KORYÜREK, 1996, s.63).

Amerikalı atlet Mel Sheppard atletizmde, İngiliz Henry Taylor da yüzme yarışlarında 3'er altın madalya kazanarak, oyunlar süresince bir branşta en çok altın madalya kazanan sporcular olmuşlardır.

Güreşte zafer İngiliz ve Amerikalı sporcuların olmuştur. futbol, çim hokeyi ve kürek yarışlarında da başarılı olan ülke ev sahibi İngilizler idi. Bisiklet yarışlarında ise Fransızlar İngilizler'den ancak bir birincilik alabilmişlerdi.

Coubertin'in 1907 yılında İstanbul'u ziyareti sırasında ona tercümanlık yapan Galatasaray lisesi'nden Aleko mullos, 1908 olimpiyatları'nda Türkiye adına jimnastik branşında yarışmış fakat başarılı olamamıştır (TMOK, 1998, s.52).

Londra olimpiyatları diğer oyunlara göre daha düzenli bir şekilde yapılmıştır. bunun bir sebebi de, yarışlarda kronometre ve foto-finiş aletlerinin kullanılması olmuştur bunlar çok ilkel olmakla birlikte, yarışmada kazananların derecelerini sağlıklı ölçebiliyor ve yarışları bitirenleri birbirinden rahatlıkla ayırabiliyordu (KORYÜREK, 1996, s.64).

1908 Londra olimpiyatları dini propagandanın yapıldığı ve Amerika ile İngiltere arasında siyasi çekişmelerin su yüzüne çıktığı oyunlar olmuştur. bunun yanında organizasyonun ve tesislerin önceki oyunlara göre daha iyi olması ile olimpiyat ruhu ve anlayışının hakim olduğu bir olimpiyat olma özellikleriyle gelecek yıllardaki oyunlara örnek olmuştur.

1912 Stockholm (İsveç) V. Yaz Olimpiyat Oyunları

5 Mayıs – 22 Temmuz günleri arasında yapılan Stockholm olimpiyat oyunları'na 28 ülkeden 57'si bayan olmak üzere 2547 sporcu katılmıştır.

28 spor dalında mücadele edilen bu oyunlar, birinci dünya Savaş'ından önce milletlerin, henüz birbirine karşı saygılarını yitirmedikleri bir sırada, sportmence bir arkadaşlık ruhu içinde yaşadıkları büyük bir olay olmuştur. Kuzeyin küçük fakat spor ruhu milli birliğin bir parçası haline gelmiş olan İsveç milleti, bu ağır sorumluluğunun altına girmiş, zengin piyangolar tertip etmek suretiyle spor tesislerini finansa etmenin yolunu bulmuştur.

Stockholm, bundan evvel yapılan organizasyonlardan çok daha mükemmel, kuralların kesinlikle uygulandığı ve o zamanki ileri teknolojinin kullanılması ile elektrikli kronometre ve foto-finiş aletinin de devreye sokulduğu bir yer oldu (KORYÜREK, 1996, s.67).

Baron Pierre de Coubertin, hayalindeki olimpiyat organizasyonunun, 1912 yılında İsveç'te gerçekleştiğini gördü. Modern olimpiyatlar tam anlamı ile Stockholm ‘modern’ oldu. Yine, bu olimpiyatta kurulan çeşitli branşlardaki Uluslararası federasyonlar, Stockholm oyunlarında yapılan dereceleri ilk dünya rekoru olarak kabul ettiler. Atletizm yarışmaları çıkışlarında tabanca ile start'ta ilk kez bu olimpiyatta tatbik edildi

İsveç Kralı V. Gustav şahsi malından 25 dönümlük araziye spor tesisi yapımı için tahsis etmiştir. İsveçliler, olimpiyatlar için yepyeni bir stat yaparken koşu pistinin sadece 393 metre olarak saptadılar Kral V. Gustav'ın konuşmasıyla başlayan Stockholm oyunlarında yarışmaların zamanında yapılması ve İsveçli kızların jimnastik gösterileri olimpiyatlara bir canlılık ve yenilik getirmiştir (KORYÜREK, 1996, s.67).

Stockholm oyunlarının en iyi sporcusu, o yıl ilk kez uygulanan dekatlon (onlu yarış) ve pentatlon (beşli yarış) yarışmalarında 1.olan Kızılderili atlet Jim Thorpe oldu. İsveç kralının ‘Bay Thorpe siz dünyanın en büyük atletisiniz ‘ diye tebrik ettiği bu büyük atlet Amerika’da da milli kahraman olmuştu. Ancak Thorpe’yi bir sürpriz bekliyordu. Thorpe’nin yıllar önce bir çiftlikte çalışırken kasaba takımının iddialı bir Beyzbol takımında oynayabilmesi için, kaybedeceği yevmiyesinin kendisine ödenmesi olayının Amerika Mili Olimpiyat Komitesi tarafından büyütülerek profesyonel ilan edilmesi ve IOC’ye bildirilmesi oyunlardan bir yıl sonra madalyalarının elinden alınmasına sebep olmuştur (KARAKÜÇÜK, 1989, s.65-67).

100 metre yarışlarının finallerinde 5 Amerikalı ile bir güney Afrikalı atlet kalmışlardı. yarışın en büyük favorisi siyahi Howard Drew idi. Ancak Drew final yarışına gelemediğinden yarış onsuz koşulmuş ve beyaz Amerikalı atlet olan Craip tarafından kazanılacağını anlayınca, şampiyonluğun bir ‘beyaz’ tarafından kazanılmasını sağlamak için Drew’i soyunma odasını kilitlemiştir (TMOK, 1998, s.58).

Amerika olimpiyat takımında üstünlük beyazlardan renklilere doğru kaymaya başlamıştır. Bunu hazmedemeyen Amerikalı beyazlar, Thorpe’den sonra zenci atlet Drew’e de aynı haksızlığa yaparak Stockholm oyunları’ndaki ırkçılığın ikinci örneğini göstermişlerdir (TMOK, 1998, s.59).

En çok altın madalya kazanılan branş atıcılık olmuştur. İsveçliler bu branşta toplam 13 madalya alarak diğer ülkelere üstünlük sağlamışlardır. İsveçlilerden sonra

Amerikalılar 7 madalya alarak bu branşta başarılı olan ikinci ülke olmuştur (KARAKÜÇÜK, 1989, s.67).

1916 Berlin (Almanya) VI. Yaz Olimpiyat Oyunları

Berlin’de de 1916 yılında yapılması daha önce belirlenen VI. Olimpiyat oyunları, 1914-1918 yılları arasında Avrupa’nın dolayısıyla dünyanın üzerine çöken savaş felaketine kurban gitmiştir. Stockholm olimpiyatları’ndan itibaren bir sonraki oyunlara hazırlanan dünya gençliği spor alanlarındaki soylu mücadele yerine savaş alanlarındaki bir ölüm kalım mücadelesine tutuşmuştu

Modern olimpiyatların tekrar canlandırılma sebeplerden birisi olan dünya barışını sağlama isteği VI. Olimpiyat oyunlarının savaş nedeni ile yapılmaması sonucu bu amacına ulaşamamıştır.

1920 Anvers Belçika VII. Yaz Olimpiyat Oyunları

1919 yılında toplanan IOC, daha önceden Budapeşte de yapılmasını kararlaştırdığı 8.Olimpiyat Oyunlarının Belçika’nın Anvers şehrine alınmasını ve birinci dünya savaşının mağlup ülkeleri Almanya, Macaristan, Avusturya ve Türkiye’nin de üyelikten çıkartılmalarını kabul etti (TMOK, 1998, s.58).

Belçika kralı I. Albet’in konuşmasıyla başlayan Anver olimpiyat oyunları 23 Nisan – 12 Eylül tarihleri arasında 29 ülkeye mensup 78’i bayan 2669 sporcunun katılı ile yapılmıştır.

Anvers oyunları Coubertin’in beş halkalı bayrağının ilk defa burada dalgalanmasıyla bir özellik kazanmıştır. Coubertin’in 1914 yılında dahiane bir buluşla meydana getirdiği ve dünya barışının sembolü olarak yaklaşan felaket yıllarının ağır atmosferi içinde doğan bu bayrak korkunç savaş fırtınasının dağılmakta olan bulutları arasında ilk defa direğe çekilmiştir (ALPMAN, 1972, s.32).

Amerikalı sporcuların atıcılık branşında diğer ülkelere üstünlük sağlayarak toplam 29 madalya kazanmıştır. Yine Amerikalı Willis Lee ve Lloyd Spooner yedişer madalya kazanarak Anver oyunlarında bir branşta en çok madalya kazanan sporcular olmuşlar. Finli sporcuların 15i altın toplam 34 madalya kazanarak Rus egemenliği altındayken kendi bayraklarını 15 defa şeref direğine çektirmeleri, Fin milleti için ayrı bir kıvanç kaynağı olmuştur. 1920 olimpiyat oyunlarının IOC tarafından Anvers kentine

verilmesinden sonra imkânları yetersiz olan Belçika devleti bazı ticaret ve endüstri kuruluşlarından yardım istemiş ve almıştır (KORYÜREK, 1996, s.38).

Olimpiyat gibi büyük bir spor organizasyonunu sadece devlet imkânı ile yapmak oyunların geleceğini tehlikeye sokar. Nitekim birçok ülke kardan çok zarar getirdiği için oyunları düzenlemekten kaçınmışlardır. Bu nedenle ticari firmalar olimpiyat oyunlarına sponsor olarak maddi destek vermelidir.

1.1.5.2. 1924-1944 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları

1924 Paris (Fransa) VII. Yaz Olimpiyat Oyunları

1986'ı yılında Coubertin'in gayretleri ile yeniden canlandırılan ve çeşitli olaylara sahne olan olimpiyat oyunları 1924 yılına kadar dünyanın değişik şehirlerinde düzenlenmiş bir olimpiyat da birinci dünya savaşı nedeni ile yapılmamıştır.

Daha öncede 2.olimpiyat oyunlarını olimpiyat ruhuna yakışmayacak bir şekilde düzenleyen Paris şehri 8.olimpiyat oyunlarını da düzenlemeye aday olmuş ve bu isteği Coubertin'in IOC üstündeki etkisi ile kabul edilmiştir. 1924 Paris oyunları bu defa bütün ihtişamı ile sıradan oyunlar olmaktan çıkmıştır. Paris'te olimpik oyunlar programı genişletilerek bütün milletlerin ve spor türlerinin evrensel bir gösteri niteliği kazandırılmıştır (KORYÜREK, 1996, s.33).

Paris olimpiyatların, Fransızların bu oyunlar için yaptıkları ünlü Colombes stadında cumhurbaşkanı M. Doumerque'nin konuşmasıyla başlamıştır ve 4 Mayıs – 27 Temmuz tarihleri arasında yapılan oyunlara, 44 ülkeye mensup 136 sı bayan 3092 sporcu katılmıştır (KORYÜREK, 1996, s.37).

1500 metre yarışında beklenen sonuç gerçekleşti. Nurmi ilk turu 58 saniye gibi müthiş bir hızla geçti ve yeni olimpiyat rekoru kırarak bu mesafede birinci oldu. İlk turun bu kadar hızlı koşulması diğer atletleri çok etkiledi ve atletlerden biri sendeleyerek yarışı bitirirken diğer bir atlette bitiş çizgisinin üzerine yığıldı ve yarım saat baygın kaldı (KORYÜREK, 1996, s.23).

Dini inançlara bağlı bir insan olan İngiliz atleti Eric Lidell, Pazar günü yapılacak 100 metre yarışına katılmamış ve ertesi gün yapılan 400 metre yarışa girmek zorunda kalmıştır. Çok iyi bir 400 metre koşmuş ve 47, 6'lık müthiş bir dünya rekoru kırarak Olimpiyat Şampiyonu olmuştur. Liddell'in katılmadığı 100 metre yarışında ise

İngiliz atlet Horold Abrahams altın madalya alarak bu mesafede şampiyon olan ilk Avrupalı atlet unvanını kazanmıştır (TMOK, 1998, s.65).

Fransızlar kendi başkentlerinde organize edilen bu olimpiyatta en büyük varlığı sporları olan bisiklet ile eskrimde gösterebildiler (TMOK, 1998, s.54).

Ritola ve Nurmi'nin uzun mesafe koşularında elde ettiği başarıları ile toplam 11 madalya alarak, Finlilerin kıvanç kaynakları olmuşlardır. Amerikalı yüzücü Weissmüller ise, rekorlar kırarak aldığı 4 madalya ile gelecek olimpiyatlarda da kendinden daha çok söz ettireceğini göstermiştir.

1924 Paris oyunlarında ülkemiz, kırk bir kişilik bir grupla temsil edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bu ilk olimpiyat kafilesinde çoğunluğu futbolcular olmak üzere güreş, eskrim, halter ve bisiklet dallarında sporcular yer almıştır. Futbolcularımız çeklerle yapılan karşılaşmayı (2-5) kaybederek elenirken, öteki spor dallarında da sporcularımız başarılı olamamışlardır (ALPMAN, 1972, s.24).

1928 Amsterdam(Hollanda) IX . Yaz Olimpiyat Oyunları

1928 Amsterdam Oyunları'nda da bir ilk gerçekleşti ve olimpiyat meşalesi ilk defa burada yakıldı (GÜLEY, 1996, s.16). Amsterdam Standı'nın maraton kulesinde, oyunların süresi boyunca yanan olimpiyat alevi, Modern Olimpiyat Oyunları'nın esinlendiği eski Yunan Olimpiyatları'nın dürüstlük ve kahramanlık ruhunu yansıtırken yarışçılar, olimpiyat idealini yaşatan bu alevin etkisinde kalarak yarışmışlardır.

Bu oyunlarda savaşın ve onu izleyen yılların olimpiik idealinde açtığı düşmanca gedikler kapanmış, olimpiyat hakları tekrar bir birine kenetlenmiştir. Almanya, kendisine bağlayan oyunlara katılma yasağından kurtularak diğer milletlerle barışmak ve yarışmak imkânını, on altı yıllık bir duraklamadan sonra elde etmiştir (ALPMAN, 1972, s.28).

Hollanda kraliçesi Wilhelmine, antik olimpiyatları yaralayan roma imparatorluğu I.Thedeos gibi düşünerek oyunların putperest şöleni olduğunu iddia etti ve açılışı kabul etmedi. Bu yüzden açılışını Prens Hendrik'in yaptığı oyunlar yaptı ve oyun 17 Mayıstan, 12 Ağustos tarihine kadar sürmüştür (KARAKÜÇÜK, 1989, s.67).

Coubertin, Paris Oyunları'ndan sonra 1925 yılında ICO'den “şeref başkanı” olarak ayrıldı ve Lausanne'daki evine çekildi. Modern Olimpiyatların mimarı olan

Coubertin Antik Olimpiyatlardaki uygulamayı öne sürerek, bayanların oyunlarda yarışmasına hep karşı çıkmıştır. Paris'teki 1900 oyunlarından itibaren, bazı branşlarda bayanlara yer vererek, bu konuda bazı ödünler veren Coubertin'in ayrılması ve etkisinin azalması ile IOC üyeleri arasında, bayanların atletizmde de yer alması fikri geliştirildi ve Amsterdam'da beş branşta yarışmalarına karar verildi. Bu arada, Jimnastik branşında da programa konan bir branş, sanki bayanlara verilen bir umut gibi kabul edildi.

1928 Amsterdam Olimpiyatları'ndan önce, sadece kadın haklarını değil, kendi haklarını korumak ve Uluslararası yarışmalarda kendilerini göstermek amacıyla bazı bayanlar FSFI diye adlandırılan "Federation Sporti ve International Feminine2nin çatısı altında bir araya gelmişlerdi. Bu federasyon kanalıyla 1922'de Paris ve 1926'da da Göteborg'da sadece bayanların katıldığı yarışmaları organize etmişler ve belki de Coubertin'i protesto etmek için, adını da "Olympics1 koymuşlardı (KORYÜREK, 1996, s.69).

Atletizm branşında ilk defa yarışan bayan sporcular bu oyunlarda, 100, 800, 4 X 100 metre düz ve bayrak koşulları ile yüksek atlama ve disk atmada Amerika mücadele etmişler ve bu branşlarda, Alman, Kanada, İsveç, Japon, Hollanda ve Polonya adına katılan bayanlar üstünlük kazanmışlardır (ALPMAN, 1972, s.43).

Bayanlar 100 metre yarışmaları 30 Temmuz'daki seçmelerle başladı ve ilk seriyi birinci bitiren 1912'den beri ilk kez olimpiyatlara davet edilen Alman takımından, Anni Holdmann, Modern Olimpiyatlarda yapılan bayanlar arası atletizm yarışmalarındaki ilk yarış kazanan atlet oldu.

Nurmi, katıldığı 10000, 5000 metre ve 3000 steeple yarışmalarında takım arkadaşı Ritola'yı geçerek yeni bir olimpiyat rekoru ile altın madalya kazandı. 1500 ve 3000 metre engelli yarışlarında ise, Ritola ve yine bir Finli olan Toivoloukola'nın ardından iki gümüş madalya daha aldı (TMOK, 1998, s.?, TMOK, 1985, s.84).

Yirmi yaşını yeni tamamlamış olan Kanadalı atlet Percy Williams, tüm Amerikalı atletleri rahatça geçerek 100 ve 200 metre yarışlarında iki altın madalya almıştır.

Atletizm yarışmalarının en uzun mesafesi olan maraton yarışını atletizm tarihinde ilk kez, Kuzey Afrikalı Müslüman bir atlet olan ve Fransa adına yarışmaya katılan Muhammed el Quafi kazanmıştır. Yine, oyunlarda ilk kez uzak doğudan gelen

bir atlet olan Japon Mikio Oda, üç adım uzun atlamada birinci olmuştur (TMOK, 1998, s.54).

Amsterdam Oyunlarında bir branşta birden fazla madalya kazanan sporcu sayısı diğer oyunlara göre daha azalmıştır. Sadece iki İsviçreli sporcu Jimnastikte 4'er madalya alarak, bir branşta en çok madalya kazanan sporcu olmuşlardır.

Ülkemiz Amsterdam Oyunlarına otuz sekiz kişilik bir sporcu grubu ile temsil edilmiştir. Futbol, atletizm, güreş, bisiklet, eskrim ve halter dalındaki sporculardan oluşan kabilemiz bir başarı elde edememiştir. Futbol takımımızın Mısır'a (7-1) yenildiği üzücü karşılaşmasından sonra, grekoromen güreş müsabakalarında 67 kiloda Tayyar Yalaz'ın aldığı dördüncülük, Türk milletini sevindirmiştir (ALPMAN, 1972, s.45).

1932 Los Angeles (ABD) X. Yaz Olimpiyatları

28 yıl sonra ikinci defa oyunları düzenlemeye aday olan Amerika da spor kavramı gelişmişti ve yetenekli sporcular okul ve kulüplerde yetişerek olimpiyatlarda büyük başarılar elde ediyorlardı.

IOC, Amerikalı sporcuların olimpiyatlardaki başarılarını ve amerikan toplumunun oyunları düzenleme isteklerini dikkate alarak, 1932 olimpiyatlarını yapma iznini Los Angeles kentine verdi (KORYÜREK, 1976, s.77).

Los Angeles oyunları tesis ve organizasyon açısından mükemmel denilebilecek düzeyde idi. Fakat, atletizmde skandal denilebilecek bazı hatalar yapıldı. 100 ve 200 metre yarışlarında, Eddie Tolan ve Ralph Metcalfe Amerika'yı temsil ettiler. Tolan, 100 metre finalinde çok az bir farkla Metcalfe'yi geçti ve altın madalya kazandı. Metcalfe, daha dayanıklı bir atlet olduğu için 200 metre finalinin favorisi gösteriliyordu. Finalde ikinci kulvarda ve Tolan'ın önünde koşan Metcalfe'nin, Tolan ve diğer Amerikalı George Simson'un da ardından 3.olarak ipi göğüslemesi şaşkınlık yarattı ama amatör bir fotoğrafçının, tribünden çektiği bir fotoğraf basında yayınlanınca, olay aydınlandı ve pistteki kulvar çizgilerinin hatası ortaya çıktı. Metcalfe, bu çizim hatası yüzünden yarışa 1 metre geride başlamıştı. (TMOK, 1988, s. 55)

400 metre engelli finalinde, favori olarak gösterilen bu mesafenin eski şampiyonları Burghley ile Taylor, İrlandalı Tisdall ve Amerikalı Hardin'in ardından

ancak 3.ve 4.olabildiler. 400 metre yarışını, uzun atlayıcı iken şanssız bir kaza sonucu 2 ayak bileği kırılan ve bu kazadan sonra koşmaya başlayan William Carr, dünya rekoru kırarak şampiyon olmuştur.

10, 000 metre koşuyu Nurmi'nin yokluğundan faydalanan bir Polonyalı atlet kazanmıştır. Yine Nurmi'nin katılamadığı bir mesafe olan maratonda Arjantinli Zabala 2, 31, 36'lık derecesiyle şampiyon olmuştur (ALPMAN, 1972, s.43).

Yüzme yarışlarında önceki olimpiyatlarda büyük başarı gösteren Amerikalı yüzücü Johanny Weissmiller, Los Angeles oyunlarında bu başarısını devam ettirememiştir. 400 metre serbest yüzme yarışlarında yine Amerikalı bir yüzücü olan Clserence Buster Crab herkesin hayranlığını kazanarak şampiyon olmuştur (TMOK, 1998, s.47).

Los Angeles Olimpiyat'larında Macar, Finlandiya ve İtalyan sporcular Jimnastikte başarılı olmuşlardır. Yine Amerikalı bayan yüzücü Helena Madison 3 altın madalya alarak, Los Angeles oyunlarında bir branşta en çok madalya kazanan sporcular arasına girmeyi başarmıştır. 30 Temmuz – 14 Ağustos tarihleri arasında, 37 ülkenin iştirak etmesiyle yapılan X. Los Angeles Olimpiyat oyunlarına ülkemiz katılmamıştır.

1936 Berlin (Almanya) XI. Yaz Olimpiyat Oyunları

Almanlar 1908 oyunlarının Berlin'de yapılması için aday olmuştu. Fakat bu oyunlar önce Roma'ya verilmiş, İtalyanların geri çekilmesiyle Londra'ya verilmişti. 1912 oyunlarında Stockholm'de yapıldıktan sonra, 1916'nın Berlin'de yapılması kararı, IOC tarafından alındı. Ama 1914 yılında başlayan I. Dünya Savaşı 1918'e kadar sürmüş ve Berlin oyunları yapılamamıştı. Yine savaşı başlatan ülkelerden biri olan Almanya 1920 ve 1924 oyunlarına davet edilmedi, 1928 ve 1932 oyunlarına da kendisi katılmadı.

Dünyanın büyük bir kriz geçirdiği ve Almanya'da politik fırtınaların estiği 1931 yılının Nisan ayında Barselona'da toplanan IOC, 1936 oyunları için bir karar alamadı ve yazışma ile yapılan seçimde Berlin organizasyonu yapmak için seçildi (KORYÜREK, 1996, s.72).

Kişiliğinde sporun yeri olmayan hitler, Nazi felsefesini dünyaya anlatmada etkili olacağını düşündüğü olimpiyatları destekledi. Spor tesislerinin ve sporcuların

kalacağı “Olympic Village” ile her türlü teknik insan gücü ve finansal imkanlar devlet ve parti tarafından ortaya kondu (ALPMAN, 1972, s.43).

Nazi partisi ve Hitler Yahudilere karşı tutumlarını alman olimpiyat takımını oluştururken de devam ettirdiler. Naziler, takıma girebilecek yetenekteki Yahudi asıllı sporcuları, bir spor kulübüne üye olmadıklarını gerekçe göstererek almadılar (KORYÜREK, 1996, s.76).

Berlin Olimpiyat oyunları 1 Ağustos günü Adolf Hitler’in konuşmasıyla açılmış ve 16 gün süren bu oyunlara 52 ülke katılmıştır (JONASSEN, 1936, s.15).

Meşalenin yakılması olimpiyat bayrağının göndere çekilmesi, güvercinlerin uçurulması, Hitler ve IOC üyelerinin stada gelişi ve sporcuların geçiş töreni, Modern bir spor organizasyonunda olması gereken şekilde yerine getirilmiştir (JONASSEN, 1936, s.16).

Berlin oyunlarında sporcular 18 branşta mücadele etmişler ve en çok katılım 44 ülke ve 880 sporcu ile atletizm branşında olmuştur. Berlin oyunlarına Los Angeles e göre daha çok ülke ve sporcu katılmıştır. Oyunlarda Macaristan 267 sporcu ile en çok temsil edilen ülke olurken Kosta Rika, Haiti ve Jameika birer sporcu ile katılmıştır. Bu oyunlarda ülkemiz 64 sporcu ile temsil edilmiştir (KORYÜREK, 1996, s.71).

IOC’nin ve başta Amerika olmak üzere diğer bazı ülkelerin baskısı nedeni ile Yahudilere karşı olan tutumlarını frenlemek zorunda kalan almanlar, bu sefer amerikan takımında yer alan zenci sporcuları hedef almıştı. “Nordic Superiority” diye adlandırdıkları ve Alman ırkının üstün ırk olduğunu savunan Naziler, zenciler için aşağı ırk derken, bazıları daha da ileri giderek, “bunlar insan dahi değildir” diyebilmişlerdir (KORYÜREK, 1996, s.78).

Nazilerin zencileri aşağılayan bu düşüncelerine en büyük cevabı, Berlin Oyunları’nın en büyük kahramanı Amerikalı siyahî atlet Jesse Owens vermiştir. Owens, 100, 200 metre düz, 4 X 100 metre bayrak koşularında en uzun atlamada kazandığı dört altın madalya ile unutulmayacak bir atlet olmuştur (ALPMAN, 1972, s.47).

Siyahi atlet Jesse Owens’ın uzun atlama yarışmasında, Hitler’in şampiyon olacağından emin olduğu Alman atlet Litz Long’u son atlayışında geçerek altın madalya alması Fühler’i kızdırdı. Hitler’in Owens’ı tebrik etmeden öfke içinde stadı terk

etmesini spor çevreleri politik bir skandal olarak nitelendirmişti. Bu olay sonrası IOC, Alman hükümetini uyarmak zorunda kaldı (TMOK, 1998, s.56).

Almanlar, oyunlar öncesi Yahudilere karşı tutumlarını değiştirerek, daha önce muhtelif yerlere astıkları “Yahudiler buraya giremez” yazılarını kaldırmışlardı. Fakat Yahudilere karşı tutumlarındaki bu yumuşamanın yerini Almanlar, Belin Oyunları’nı siyah ve beyaz ırk arasındaki bir düelloya çevirdiler.

1908 Londra Olimpiyatları’ndan itibaren yapılan ve 1932 Los Angeles Olimpiyatları’nda sürekli amatörlük ihaleleri sebebiyle yapılamayan futbol müsabakaları için profesyonelleşerek olimpiyat oyunları programlarından çıkarılması endişeleri vardı. Bu endişeleri göz önünde bulunduran FIFA amatörlüğü takip edeceğini ve profesyonellerin alınmayacağını garanti ederek futbolun Berlin Oyunları programına alınmasını sağladı.

Türk sporcular binicilikte bir derece alamazken. güreşte dikkatleri çekmişlerdir. Grekoromen güreşleri 61 kiloda Yaşar Erkan, o zamana kadar katıldığımız oyunlarda memleketimize ilk şampiyonluğu kazandırmıştır. Bu sitede 79 kiloda Nuri Boytor’un altıncılığı, serbest sitede 79 kiloda Mersinli Ahmet Kireşçi’nin üçüncülüğü ve 56 kiloda Ahmet Çakıryıldız’ın altıncılığı güreşte kendimizden söz ettirmeyi sağlamıştır. Diğer spor dallarında ise sporcularımız bir başarı elde edememişlerdir.

1936 Berlin Oyunları, Hitler Almanya’sına bütün propaganda araçlarını sergileme fırsatı oldu. Coubertin, hiçbir zaman olimpiyatları örgütleyen bir milletin oyunları kazandırabileceği coşkuyu engellemeyi düşünmemiş olduğunu söyleyerek kendini savundu ve olimpiyatların sırayla çeşitli ülkeler tarafından düzenlenmesinin, küçük ülkelerin büyük ülkelere yaptığı küstahlıklara karşı çıkma fırsatı vereceğini belirtti. Bununla birlikte IOC sporu olimpiyat ülküsüne uygun düşmeyecek bir şekilde, milli hedefleri için siyasi bir amaç doğrultusunda kullananları suçlamıştır.

1936 Berlin Oyunları 6, 5 milyon mark gideri olmuş, 7, 5 milyon mark gelir elde edilmiştir. Oyunlar süresince, stadyuma her gün 100 bin seyirci, şehirdeki stadyumlara da 120 bin seyirci gelmiştir. 13 hokey maçını 130 bin seyirci, 7 polo maçını 400 bin seyirci, hentbol maçlarına 40 bin seyirci, jimnastiği 10 bin, yüzmeyi 300 bin, dekatlonu 20 bin seyirci seyretmiştir. Oyunlar boyunca Berlin’i 150 bin yabancı 1, 5 milyon insan ziyaret etmiştir (JONASSEN, 1936, s.16).

1940 Tokyo (Japonya) XII Yaz Olimpiyat Oyunları

Dünya gençliği 1936 Berlin Oyunları'ndan dört yıl sonra Tokyo'da tekrar buluşmak üzere ayrılmıştı. Japonlar büyük bir heves ve iddia ile hazırlanıyorlardı. 20 Eylül 1937 yılında Modern Olimpiyatların mimarı olan Coubertin vefat etti. Tüm dünya spor kamuoyu Coubertin'in 1940 Tokyo Oyunları'nı göremeyeceğini konuşurken ve dünya gençliği bu oyunlara hazırlanırken, 1939 yılı Eylül ayı içinde II. Dünya Savaşı başladı. Küçük bir bahane ile bütün dünyayı kana bulayan bu savaş yüzünden 1940 Tokyo Olimpiyat Oyunları yapılamamıştır.

1944 Londra (İngiltere) XIII. Yaz Olimpiyat Oyunları

1939 yılında başlayan II. Dünya Savaşı olanca şiddetiyle sürdüğü için 1944'te yapılması gereken XIII. Olimpiyat Oyunları da yapılmadı. Dünyayı kana bulayan bu ölüm kalım savaşı tam altı yıl sürdükten sonra 1945 yılında sona erdiğinde XIV. Olimpiyat Oyunları'na üç yıl vardı.

1.1.5.3. 1948-1972 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları

1948 Londra (İngiltere) XVI. Yaz Olimpiyat Oyunları

1945 yılında sona eren II. Dünya Savaşı'ndan sonra birkaç kişi olarak toplanan IOC, mektupla oylama yoluyla yeni başkanlık seçimi yaptı. Daha önce IOC başkan yardımcısı olarak görev yapan İsveçli Edstrom IOC başkanı oldu. Bu arada 1948 Oyunları Londra'ya teklif edildi ve savaş sonunun ilk olimpiyatları 40 yıl sonra tekrar İngiltere'ye verildi (ESPY, 1990, s.17).

1948 Olimpiyatları tüm dünyada olduğu gibi II. Dünya Savaşı'ndan etkilenen Londra'da, sıkıntılar içinde 29 Temmuz-14 Ağustos tarihleri arasında yapılmıştır. Olimpiyat Köyü olmadığından, erkek sporcular ordu mensuplarının kaldığı barakalarda, bayanlar da okullarda yatırıldılar.

Dünyanın en büyük statlarından sayılan Wembley Stadyumunda Kral VI. George'un konuşmasıyla açılan oyunlara, 59 ülkeye mensup 385'i bayan olmak üzere 4099 sporcu katılmıştır. Nürnberg ve Tokyo'da, Alman ve Japon devlet adamları ile yüksek rütbeli askerler "Savaş Suçları" olarak yargılandığı için Londra Organizasyon Komitesi bu ülkeleri 1948 Oyunları'na davet etmedi (HAYAT DERGİSİ, 1997, s.141-143).

Atletizmin en ilgi çeken yarışmalarından olan maratону Arjantinli Cabera kazanırken, diğer spor müsabakalarından futbolda İsveçliler, hokeyde Hintliler, jimnastikte bayanlarda Çekler, erkeklerde ise Finliler takım halinde olimpiyat şampiyonu oldular (ALPMAN, 1972, s.46).

Londra Oyunları'nda sporcu kabilemiz 20 futbolcu, 16 güreşçi, biri kız olmak üzere 13 atlet, 9 binici, 6 eskrimci, 4 bisikletçi olarak 68 kişiden oluşmuştur. Bu oyunlar ülkemiz için, özellikle güreş müsabakalarında katıldığımız oyunlar tarihinde bir daha yenilemeyen başarılı sonuçlar alınması bakımından önem taşımaktadır. Tam takım katıldığımız serbest stildeki güreş müsabakalarında 57, 62, 67 ve 73 kilolarda Nasuh Akar, Gazanfer Bilge, Celal Atik ve Yaşar Doğu olimpiyat şampiyonu olurken, 52 ve 79 kilolarda Halit Palamir ve Adil Candemir ikinci, 87 ve ağır kilolarda Muharrem Candaş ve Sadık Esen dördüncü olmak suretiyle erişilmez bir başarı sağlamışlardır.

Grekoromen stilde ise 62 ve ağır kilolarda Mehmet Oktay ve Mersinli Ahmet Kireşçi şampiyon olurken; 52 ve 79 kilolarda Kenan Olcay ile Muhlis Tayfur ikinci, 57 kiloda Halil Kaya üçüncü, 67 kiloda Ahmet Şenol da altıncı olmuştur. Yine Ruhi Sarıalp'in üç adım atlamada 15.25 metre ile kazandığı üçüncülük, bu branşta alınan değerli bir başarıdır. Atletlerimizden Şevket Kuru maratonda yirminci olurken, diğer atletlerimiz katıldıkları yarışmalarda ya aldıkları derecelerle ya da seçmeleri aşamayarak elenmişlerdir (ALPMAN, 1972, s.49).

II. Dünya Savaşı nedeniyle sıkıntıların yaşandığı bir zamanda yapılan Londra oyunları, her şeye rağmen güzel bir organizasyonla yapılmıştır. Bu oyunlarda en başarılı ülke, 38'i altın olmak üzere 84 madalya alan Amerika olmuştur. Yine 1948 Olimpiyatları ülkemiz açısından başarılı sonuçların elde edildiği oyunlar olarak tarihte yerini almıştır.

1952 Helsinki (Finlandiya) XV Yaz Olimpiyat Oyunları

19 Temmuz-3 Ağustos tarihleri arasında yapılan 1952 Helsinki Oyunları'na 69 ülkeye mensup 518'i bayan olmak üzere 4925 sporcu katılmıştır. Açılışını Devlet Başkanı Juho Paasikivi'nin yaptığı oyunların olimpiyat meşalesini son taşıyan atlet, yıllarca atletizm pistlerinde uzun mesafe yarışların yıldızı Paavo Nurmi olmuştur.

Helsinki Olimpiyat Oyunları, II. Dünya Savaşı nedeniyle daha önceki oyunlara alınmayan Japonya ve Almanya ile 1951 yılında IOC'ne üye kabul edilen ve

oyunlara ilk defa katılan Sovyetler Birliği'nin iştirakiyle dünya barışına ve birliğine yönelik Olimpizm amacına uygun olarak yapılması amacından önem taşımaktadır (KARAKÜÇÜK, 1989, s.55).

Helsinki Oyunları'nın altın adamı hiç şüphesiz Emil Zatopek'dir. 5000 ve 10000 metre koşuları kazandıktan sonra, o zamana kadar koşmadığı bir mesafe olan maratonu da deneyip gayet rahat bir şekilde kazanınca, olimpiyatlar tarihinin adını unutturmayacak bir yıldızı oldu. Oyunlarda, Zatopek ailesini sevindirici başka bir olay yaşandı ve Zatopek'in eşi Dana Zatopkova da bayanlar mızrak atmada olimpiyat şampiyonu oldu (KORYÜREK, 1996, s.77).

Atletizmin pek çok dallarında Amerikalılar yine üstünlüklerini göstermişler, 110 metre engelli koşuda, gülle atmada ve dekatlonda ilk üç dereceyi kazanmışlar, cirit atmada, uzun yüksek ve sııklı yüksek atlamada, 400 metre ve 3000 metre engelli koşularında birincilikler almışlardır. 4x100 metre bayrak yarışını yine kazanmalarına karşılık 4x400 metre bayrak yarışını Jamaikalılara kaptırmışlardır (ALPMAN, 1972, s.59).

Jimnastiğin hemen bütün dallarında Rus bayan ve erkek sporcuları başarılı olmuşlardır. Güreşte Ruslar, grekoromende Kuzey Avrupa ülkelerinin, serbest sitilde de bizim daha önce kurduğumuz üstünlüğü, her iki sitilde de aldıkları sonuçlarla gölgede bırakmışlardır. Halterde yine Rusların üstünlük kazandığı Helsinki Oyunları'nda binicilikte İsveçliler, futbolda ise Macarlar şampiyon olmuşlardır.

Atletlerimizden Cahit Önel 3000 metre engelli koşusunun finalinde 9.04.4 derecesiyle onuncu olurken, seçmesiz yapılan 10. 000 metre koşuda Osman Coşğul 30. 42,4 derecesiyle onbeşinci olmuştur.

Güreşçilerimiz bu oyunlarda Londra Oyunları'ndaki başarılarını yenileyememişlerdir. Grekoromende 62 kiloda Hasan Bozbey altıncı, 73 kiloda Ahmet Şenol, 79 kiloda Ali Özdemir, 87 kiloda İsmet Atlı beşinci olmuşlardır. Serbest sitilde ise, 52 kiloda Hasan Gemici ve 62 kiloda Bayram Şit birinci, 87 kiloda Adil Atan üçüncü, ağırdada İrfan Atan dördüncü, 57 kiloda Cemil Sarıbacak ve 97 kiloda Haydar Zafer beşinci olabilmışlardır (ALPMAN, 1972, s.52).

1956 Melbourne (Avustralya) XVI Yaz Olimpiyat Oyunları

1956 Oyunları, olimpiyat amblemi olan birbirine kenetli beş halkadan biriyle temsil edilen Avustralya'nın Melbourne kentinde yapılmıştır. Bu oyunlar, dünyanın Ortadoğu krizinin etkisiyle savaşın eşiğine geldiği bir zamanda yapılmış ve ulusların kaynaşmalarını sağlamıştır.

Avustralya kıtasının uzaklığına rağmen Melbourne Oyunları'na 72 ülkeye mensup 384'ü bayan olmak üzere 3.342 sporcu katılmıştır. Melbourne'de Edinburgh Dükü'nün, binicilik yarışmalarının yapıldığı Stockholm'de ise kral VI. Gustaf Adolf'un açılışlarını yaptığı 1956 Oyunları, 22 Kasım'dan 8 Aralık tarihine kadar sürmüştür.

Oyunların ilk gününde yapılan 10.000 metre finalinde Rus atlet Vladimir Kuts rakiplerini farklı bir şekilde geçerek altın madalya kazanmıştır. 5000 metre finalinde ise, yine Kuts birinci gelirken, ikinciliği dört yıl önce Zatopek ile finalde, onun kadar hızlı koşan Pirie kazanmıştır (KORYÜREK, 1996, s.79).

1948 yılından beri maraton koşusunu tek eline alan Zatopek, bu oyunlarda ancak altıncı olurken, bu yarışta olimpiyatlara üçüncü defa katılan Cezayir asıllı Müslüman atlet Mimoun birinci gelmiştir (TMOK, 1998, s.63).

Avustralyalı bayan atletler, 100, 200 metre düz, 80 metre engelli ve 4x100 metre bayrak koşularının şampiyonu oldular. Yine yüzmede büyük isim olan Avustralyalı yüzücüler, kendi seyircileri önünde büyük başarılar aldılar ve altınların çoğunu topladılar. Bayanlar yüzmede Dawn Fraser ve erkeklerde Murray Rose, bundan sonraki olimpiyatlarda da başarılarını devam ettireceklerini gösterir şekilde şampiyon oldular (KORYÜREK, 1996, s.62).

Malbourne Oyunları'na katılan güreş takımımızdan serbest stilde 57 kiloda Mustafa Dağıstanlı ile ağırdan Hamit Kaplan birinci, 73 kiloda İbrahim Zengin ikinci, 52 kiloda Hüseyin Akbaş üçüncü, 62 kiloda Bayram Şit ve 79 kiloda İsmet Atlı dördüncü, 87 kiloda Adil Atan beşinci olurken; Grekoromen stilde 73 kiloda Mithat Bayram birinci, 67 kiloda Rıza Doğan ikinci, 52 kiloda Dursun Ali Eğribaş üçüncü, 62 kiloda Müzahir Sille ve ağırdan Hamit Kaplan dördüncü olmuşlardır (ALPMAN, 1972, s.41).

1956 Melbourne Oyunları'nda bir branşta en çok madalya alınan branş jimnastik olmuştur. Rus Jimnastikçiler toplam 27 madalya kazanarak, diğer ülkelerin

jimnastikçilerine karşı büyük üstünlük sağlamışlardır. İlk kez bu oyunlarda, Doğu ve Batı Almanya bir takım olarak yarıştılar. Bu durum 1968 yılından sonra değişmiş ve her iki takım ayrı bayraklar ve isimler altında yarışmışlardır.

Sovyet spor yetkilileri ülkelerinin yaz oyunlarında karşı konulmaz üstünlükleri olduğunu açıkladılar. Fakat Sovyetler yaz oyunlarında iyi sonuçlar olmasına rağmen baskın bir üstünlük sağlayamadılar. Melbourne oyunları sonunda, madalya cetveline göre; Sovyetler 37, Amerika 32 altın madalya almıştı. Yine gümüşe durum 92’ a 25 Sovyetlerin lehine iken, Bronzda da 33’e 17 Sovyetlerin üstünlüğü görülmüyordu. Bu sonuçlara göre Sovyetler 99, Amerikalılar 74 madalya toplamışlardı. Sovyetler oyunlar öncesi söyledikleri derecede bir başarı elde edemediler ve bu başarısızlıklarının hesabını vermeye mecbur hissediyorlardı.

Sovyet dergisi “Literatunaya Gazeta” Amerikan haber alma servisinin (CIA) Sovyet atletleri genç ve güzel kadınlarla baştan çıkardığını fakat Sovyet atletlerin kahramanca davranarak akıllarını sadece sporda tutmaya çalıştıklarını yazdı. Sovyetler, önceden hesapladıkları ümitlerinin gerçekleşmemesi sonrası bu iddia ile kendilerince bir sebep aramışlardır (ESPY, 1990, s.33).

Siyasi boykot olaylarının, Melbourne Oyunları’nda ülkeler arası dostluk ve barışı sağlayıcı bir nitelik kazanması sebebiyle diğer olimpiyat oyunları arasında önemli bir yeri olmuştur.

1960 Roma (İtalya) XVII. Yaz Olimpiyat Oyunları

Eski Roma’nın Elen uygarlığını egemenliği altına aldıktan sonra Antik Olimpiyat Oyunları’nı sadece bir özenti ve politik bir gösteri yönüyle uyguladığı ve bir bakıma eski Yunanistan’da gerçek bir eğitim konusu olan vücut kültürünün soysuzlaşmasına, meslek sporculuğunun alabildiğini yaygınlaşmasına sebep olan ve 16 asır evvel olimpiyatları putperestlik yapıyor gerekçesiyle kapatan Romalılar, Modern Olimpiyatların 17.sini düzenleme görevini üstlendiler.

İtalya, oyunları bu tarihi bilinçle hazırlamış ve 100.000 kişi kapasiteli bir stadyum, spor salonu ve 4500 sporcunun kalabileceği olimpiyat köyü inşa etmişlerdir (HAYAT DERGİSİ, 1997, s.141-143).

Papa tarafından takdis edilerek büyük bir ihtişamla Devlet Başkanı Giovanni Gronchi tarafından açılan oyunlarda saatlerce süren geçit töreni yapılmıştır. IOC'nin kararına uyarak, Doğu ve Batı Almanya'nın tek bayrak arkasında geçişinin, öte yandan Amerika takımının ırk ayrımı red eden bir tutumla onlu yarışmanın dünya rekortmeni olan zenci Rafer Johnson'un bayraktarlığı ile geçide katılımının yarattığı olumlu havaya karşılık, aynı komite kararına göre "Taiwan" adıyla geçide katılması gereken Milliyetçi Çin takımının bu kararı protesto eden bir tavırla bayraksız olarak geçmesi üzüntü yaratmıştır. 25 Ağustos-11 Eylül tarihleri arasında yapılan XVII. Roma Oyunları'na 83 ülkenin 610'u bayan olmak üzere 5.346 sporcu katılmıştır (KORYÜREK, 1996, s.79).

Roma Olimpiyatları, tarihte ilk defa olarak dünyanın belli başlı ülkelerinde televizyon yoluyla izlenmiştir. Bu teknolojik yenilik ülkeler arasındaki rekabeti daha büyük boyutlara taşımıştır (KORYÜREK, 1976, s.81).

1960 Oyunları'nın en büyük kahramanı çıplak ayakla katıldığı maraton yarışında birinciliği ve altın madalyayı kazanan ve Habeşistan (Etiyopya) adını spor dünyasına ilk kez duyuran Abeba Bikila olmuştur. Bikila'nın İtalyan-Habeşistan savaşından 22 yıl sonra İtalya'nın merkezinde Habeşistan bayrağını çektilirip milli marşını çaldırması ise ayrı bir ilginç rastlantı olmuştur (ERDEMLİ, 1991, s.5).

Ev sahibi İtalyanların başarılı oldukları bisiklet yarışlarında, olimpiyat tarihinin ilk doping söylentileri ortaya çıkmıştır. Danimarkalı bisikletçi Knut Jensen sıcağın etkisiyle düşmüş ve kafatasını kırmıştı. Kaldırıldığı hastanede ölen Jensen'in yarışmadan evvel, kan dolaşımını düzenlemesi için Ronicol adlı bir uyarıcı aldığı anlaşılmıştır.

Ülkemiz 1960 Roma Oyunları'na atletizm, binicilik, futbol ve güreş dallarında 52 sporcu ile katılmıştır. Üçü bayan olan atletlerimiz, ya barajları aşamadıkları ya da seçmelerde derece alamadıkları için elenmişler ve başarılı olamamışlardır. Binicilerimizden Cevdet Sümer ve Nail Gönenli ferdi engel atlama yarışmalarında aldıkları hata puanlarına göre 15.ve 31.olmuşlar, takım yarışmasında ise sonuç alamamışlardır. Futbolcularımız Bulgaristan, Mısır ve Yugoslavya'nın bulunduğu grupta yer almış ve Bulgarlara (0-3), Yugoslavlara (0-4) yenilmişler, Mısır ile (3-3) berabere kalarak, gruplarının sonuncusu olarak elenmişlerdir. Futbol takımımızın

elenerek başarılı olamadığı bu branşta Yugoslavya Olimpiyat şampiyonu olmuştur (ALPMAN, 1972, s.19).

Roma Oyunları'nda bir branşta en çok madalyayı Rus sporcular almıştır.

1964 Tokyo (Japonya) XVIII. Yaz Olimpiyatları Oyunları

1960 Roma Olimpiyatları'ndan 1964 Tokyo Olimpiyatları'na kadar olan dönemde dünyadaki spor politikasını yansıtan üç olay olmuştur. Bunlar;

- 1962 yılında Amerika'da ve Fransa'da Dünya Hokey ve Kayak Şampiyonalarında Doğu Alman atletlere uygulanan vize engeli.
- Irkçılık yaptığı gerekçesiyle Güney Afrika'nın Tokyo Oyunları'na alınmaması.
- GANEFO'nun kurulmasıdır (ESPY, 1990, s.24).

SSCB'nin tüm baskılarına rağmen IOC, boyun eğmeyerek Doğu ve Batı Almanya'nın tek bir takım halinde katılmasını sağladı. Rusya bu hareketiyle müttefiki olan sosyalist bir ülke görünümüne yeni bürünen Doğu Almanya'nın yerinin sağlamlaştırılması, dünya ile tanıştırılması amacını güdüyordu. Rusya bu amacında da başarılı oldu. Nitekim Doğu Almanya'nın Dünya ülkeleri arasına katılmasını olimpiyatlar sayesinde reklam yapılarak gerçekleştirmiştir (KARAKÜÇÜK, 1989, s.78).

IOC, Olimpiyat Oyunları'nın alternatifini olarak oluşturulan GANEFO oyunlarına katılan Endonezya ve Kuzey Kore'yi oyunlara kabul etmedi. GANEFO hareketi, olimpik hareketlerini bölmeye ve parçalama niyetiyle yapılmıştı. Bu hareketin diğer bir sebebi de dünya yapısının politik gerçeklerini empoze etmek ve yeni politik ihtirasları dramatize etmektir.

Bu hareketin içerisinde yer alan ırkçılık yapan Güney Afrika'nın 1964 Tokyo Oyunları'na katılması ICO tarafından engellenmiştir.

1964 Yaz Oyunları Tokyo'da sahnelendi. Tokyo şehri, Asya'daki Olimpiyat Oyunları'na ilk kez ev sahipliği yapması nedeniyle önemlidir. Japonlar oyunlar için 2.7 milyar dolardan fazla para harcayarak dünyanın en güzel spor tesislerini meydana getiren Japonlar, olimpik idealden gelişen bir yarışma zihniyetinin alışılmış ölçülerini aşacak bir ölçüde fedakarlığa girişen ilk ülke olmuştur.

10-24 Ağustos tarihleri arasında yapılan 1964 Olimpiyatları'na Japonya'nın uzak konumuna rağmen 93 ülkeye mensup 683'ü bayan olmak üzere 5.140 sporcu katılmıştır.

Serbest stilde mücadele eden güreşçilerimizden 74 kiloda İsmail Oğan tek altın madalyayı kazanırken, 57 ve 90'da Hüseyin Akbaş ve Ahmet Ayık gümüş, 100 kiloda Hamit Kaplan ise bronz madalyanın sahibi olmuşlardır.

Ülkemizi grekoromen stildeki müsabakalarda temsil eden güreşçilerimiz başarı kazanamazken, 68 kiloda güreşen Kazım Ayvaz'ın birinci olarak altın madalya kazanması ülkemizin tek gurur kaynağı olmuştur.

1960 Roma Oyunları'nın toplam televizyon gelirleri 1.2 milyon dolardı. Bu gelirin gelecekte daha da yükseleceğini bilen iş çevrelerinin oyunlara olan ilgisi artmıştır. 1960'dan 1964 yılına kadar olan dönemde oyunların yayın hakları kargaşası giderek artmıştır. 1964 Tokyo Oyunları için uydu yayınları söz konusu olmuştu. Televizyon sadece IOC için değil federasyonlar içinde temel mesele oldu. Oyunların yayın haklarının satılması ile elde edilecek çok yüklü gelir, bu olimpiyatların finansal problemlerini çözecekti. Fakat bu gelirin tahsisi ile ilgili problemi beraberinde getirmişti. Uluslararası federasyonlar 1964 Oyunlarından sonra gelirin üçte birini almaya niyetlendiler. Ayrıca bu gelirin milli komiteler, organizasyon komiteleri ve IOC' de pay istiyorlardı. Daha sonra IOC idarecileri, 1964 Oyunları'ndan elde edilen geliri ihtiyaca göre dağıttı (ESPY, 1990, s.26).

Tüm imkânların kullanılarak unutulmaz bir olimpiyat olarak tarihe geçen 1964 Oyunlar, aynı zamanda finansal menfaatlerin ortaya çıktığı oyunlar olma özelliğini de taşımıştır.

1968 Meksiko (Meksika) XIX Olimpiyat Oyunları

1968 Oyunları, önceki olimpiyatlarda olduğu gibi dünya genelinde ihtilafları veya eğilimleri yansıtan bazı olaylara ve skandallara sahne olmuştur.

1964 Tokyo Oyunları'na ırkçı tutumu yüzünden alınmayan Güney Afrika'nın tekrar oyunlara kabul edilmesi ile çoğu Afrikalı olan 40 ülke, bu olayı protesto ettiler. Bu ülkenin Meksika Oyunları'ndan çıkartılması halinde kendilerinin yarışmalara katılamayacaklarını belirttiler. Rusya da bu boykotu destekleyerek Güney

Afrika'nın oyunlardan çıkarılmaması halinde kendisinin de oyunlara katılmayacağını belirtti. Bunun üzerine Güney Afrika IOC tarafından oyunlardan çıkarıldı (KARAKÜÇÜK, 1989, s.33).

Güney Afrika sorunu ve boykot tehdidi sayısız olayları ve faaliyetleri bir araya getirdi. Afrikalı devletlerin Güney Afrika'nın katılımına karşı olması, ismen ve sembolik olarak 3.Dünya ülkelerinin anti-sömürge savaşını temsil etmiştir.

Oyunlarda Meksikalı öğrenciler hükümetlerinin politikalarına ve bazı güç odaklarına karşı ayaklandılar ve olimpiyatları kullanarak bu politik amaçlarını tüm dünyaya duyurmak istemişlerdir. Bu muhalif öğrenci gurubuyla polisin çatışması sonucu, 50'den fazla kişi olimpiyat tesisleri içinde can vermiştir (KARAKÜÇÜK, 1989, s.38).

1968 Meksika Olimpiyatları'nda Meksikalı öğrencilerin oyunları erteleme derecesine getiren gösterilerine ek olarak Amerikalı siyah atletlerin zafer kürsüsünde yaptıkları protesto da Meksika'nın olaylarındandı

Boykot olaylarının yaşandığı Meksiko oyunları Devlet Başkanı Gustavo Diaz tarafından açıldı. 12-27 Ekim tarihleri arasında yapılan oyunlara 112 ülkeye mensup 781'i bayan 5530 sporcu katılmıştır (KORYÜREK, 1996, s.56).

Nitekim Amerikalı Bob Beamon uzun atlamada 8.90 metrelik müthiş rekorunu Meksiko'da yapmıştır. Atletizmde erkeklerde 17.kadınlarda ise 7 olimpiyat rekoru kırılmıştır. Bu rekorları erkeklerde 100, 200, 400 metre düz, 110 metre engelli, 4x100, 4x400 metre bayrak koşuları ile uzun, yüksek ve sırkla yüksek atlamalarda; kadınlarda 800 metre düz ve 4x100 metre bayrak koşularında Amerikalılar kırmışlar, erkeklerde geri kalan rekorları 800 metrede Avustralyalılar, 1500 metrede Kenyalılar, 400 metre engellide İngilizler, üç adım atlama ve cirit atmada Ruslar, çekiç atmada Macarlar; kadınlarda 200 metrede Polonyalılar, 80 metre engellide Avustralyalılar, uzun atlama ile disk atmada Romanyalılar, gülle atmada Doğu Almanyalılar kırmışlardır (ALPMAN, 1972, s.25).

Olimpiyat tarihinde ilk kez olarak 100 metre finalinde ırılanan atletler için, tek bir beyaz tenli atlet yoktu. Bu yarışı 9.95 koşarak kazanan Amerikalı Jim Hines, Olimpiyatlarda ilk kez 10 saniyenin altında koşan atlet oldu ve dünya rekorunu kırdı. 10

Ülkemiz Meksiko Oyunları'na her iki stilde birer güreş takımı, dört atlet, beş boksör ve üç atıcıdan kurulu bir sporcu kafilesıyla katılmıştır. Atletizmde yüksek ve üç adım atlamaya katılan atletlerimiz barajı aşamayıp elenmişler, maraton koşucumuz İsmail Akçay ise, yarışı 2.25 18.8 dereceyle dördüncü olarak tamamlamıştır. Maraton yarışına katılan diğer atletimiz Hüseyin Aktaş da 25.olmuştur (ALPMAN, 1972, s.45).

Meksiko Oyunları serbest stilde mücadele eden güreşçilerimizden 74 kiloda Mahmut Atalay ve 90 kiloda Ahmet Ayık altın madalya kazanarak Türk milletinin gurur kaynakları olmuşlardır.

Grekoromen stilde mücadele eden güreşçilerimiz önceki olimpiyatlara göre bir başarı sağlayamaz iken; madalyaları Japon. Bulgar, Romen, Macar, Rus ve Çek güreşçiler aralarında paylaşmışlardır.

Spor ve Olimpik Oyunlar, Meksiko Olimpiyatları ile birlikte tamamen kazançlı bir iş haline gelmiştir. Oyunların, Roma Olimpiyatları'ndan itibaren televizyonda naklen verilmesi, sporun kavramını büyük ölçüde değiştirmiş ve spora evrensellik kazandırmıştır. 17.Tokyo Olimpiyatları'ndan itibaren başlayan, oyunlardan elde edilen gelirin paylaşılması sorunu, bu oyunlarda da devam etmiştir.

1968 Oyunları'nda da IOC problemlerle karşılaştı ve bir ticari skandal ortaya çıktı. Bu skandal iki ayakkabı firması olan Adidas ve Puma arasında çıktı. İki firmada dünyada liderdi ve ikisinin de sahipleri kardeşti. Firmalar kardeş çekişmesi nedeniyle ikiye ayrılmıştı. Bu iki firmanın oyunlarda kendi ürettikleri ayakkabıları giymeleri atletlere para ödemeleri, IOC'yi harekete geçirdi ve soruşturma başlatıldı. Araştırma sonunda birçok firmanın kendi ürettikleri malzemeleri kullanmaları için atletlere para ödedikleri ortaya çıktı. Bu para atletler için gelirlerinin önemli kısmını oluşturuyordu. Olimpik kurallara ve prensiplere aykırı olan bu durum, 1968 Oyunları'nda IOC'nin karşılaştığı en önemli problem olmuştur (ESPY, 1990, s.31).

1972 Münih (F. Almanya) XX. Yaz Olimpiyat Oyunları

1972 Münih Olimpiyatları, 1936 Berlin Oyunları gibi kötü şöhrete sahip olmuştur. Her iki olimpiyat da Musevilere yapılan zulmü sahnelemiştir. 1936 Oyunları'nda zulüm, Almanlar tarafından kışkırtılıp yapılırken, 1972 Münih'te 11 İsrailli sporcunun, Arap teröristler tarafından öldürülmesi ile bu zulüm Alman kontrolü dışındaki güçler tarafından gerçekleştirilmiştir. Berlin oyunlarının mükemmel ama

militarizm kokan havasını unutturmak amacıyla, güvenlik şartlarının gözle görülür bir şekilde uygulanmadığı Münih Olimpiyatları'nın Almanlar ve tüm dünya için barış ve kardeşlik havasıyla yapılmasını engellemiştir (ESPY, 1990, s.34).

Filistinli teröristlerin amacı, İsrail'de esir bulunan 200 Filistinlinin serbest bırakılmasını sağlamak ve tüm dünyanın dikkatlerinin üzerinde bulunduğu olimpiyat oyunları ile davalarının propagandasını yapmaktır (KONİ, 1982, s.18).

20 Ağustos–10 Eylül tarihleri arasında yapılan ve boykotlar ile olaylara sahne olan Münih Olimpiyat Oyunları'na, 121 ülkeye mensup 1.058'i bayan 7.123 sporcu katılmıştır. Devlet Başkanı Gustave Heineman'ın açılışını yaptığı oyunların olimpiyat meşalesi taşıyan en son atlet Gunter Zahn olmuştur (KORYÜREK, 1996, s.77).

Münih Oyunları'na katılan güreşçilerimiz önceki oyunlarda gösterdikleri başarıyı tekrarlayamamışlar ve sadece Vehbi Akdağ'ın aldığı gümüş madalya ile yetinmişlerdir (SPOR YORUM, 1992, s.24-27).

Münih Oyunları'nda en çok madalyayı yüzme yarışmalarında harikalar yaratarak 7 altın madalya kazanan Mark Spitz almıştır. Yine jimnastikte Japon ve Rus sporcular başarılı olurken, bu branşta en çok madalyayı, Japon Savao Kato kazanmıştır.

1972 Münih Oyunları mükemmel bir organizasyonla yapılmasına rağmen, “Kara Eylül” isimli terörist gurubunun kanlı saldırısı bu olimpiyatlara bir leke sürmüştür.

1.1.5.4. 1976-2004 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları

1976 Montreal (Kanada) XXI. Yaz Olimpiyat Oyunları

Monreal'de yapılan 21.Yaz Oyunları, olimpiyat sistemi için yeni bir çağın başlangıcı olmuştur. IOC başkanı Avery Brundage artık bu görevinden ayrılmış ve yerine İrlandalı Lord Killen seçilmiştir.(ESPY, 1990, s.33).

17 Temmuz-1 Ağustos 1976 tarihleri arasında yapılan oyunların açılışını Kraliçe II. Elizabeth yaparken, olimpiyat meşalesini taşıyan son atletler, Stephane Prefontaine ve Sandra Henderson isimli ikisi de 15 yaşında olan bir kız ve bir erkek sporcu olmuştur.

1976 Montreal ile olimpiyat tarihine minik bir yıldız girdi. Henüz 12 yaşındayken katıldığı bu oyunlarda bir numaralı sporcu olan Romen Nadia Comaneci, jimnastik yarışmalarında hayranlık ve hayret uyandıran bir başarı gösterdi. Olimpiyatlar tarihinde ilk kez 10 üzerinden altı tane 10 tam puan alarak, kırılması çok güç olan bir rekora erişti. Nadia bu başarısıyla, 3 altın , 1 gümüş ve 1 bronz olmak üzere beş madalya almayı hak kazanmıştı (ERDEMLİ, 1991, s.38-49).

Otuz yaşındaki Polonyalı atlet Irena Szewinska da bu oyunların ilginç bir sporcusu oldu. 1964 Tokyo’da kızlık soyadı olan Kirzenstein adıyla yarışarak uzun atlamada gümüş madalya kazanan bu Polonyalı bayan atlet bir çocuk annesi olarak katıldığı 1976 Montreal’de 400 metrede yeni bir dünya rekoruyla altın madalyaya ulaşmıştı. Irena daha önce de 1968’de 1 altın ile 1 bronz; 1972’de ise bronz madalya kazanmış ve böylece katıldığı dört olimpiyattan da madalya almasını bilmişti.

Bayanlar yüzme yarışlarında Demokratik Almanya’nın bayanları, 13 yarışın 11’inde altın madalya kazanmak suretiyle olağanüstü bir başarı gösterirlerken, Comelia Ender gibi bir büyük yıldız da olanca görkemiyle parladı (TMOK, 1998, s.28).

Doping kullandıkları nedeniyle bazı Bulgar ve Polonyalı sporcular, madalya kazanmalarına rağmen, diskalifiye oldular ve madalyalarını geri verdiler.

Yine bu diskalifiye olayı da eskrim müsabakalarında oldu. Modern Pentatlon takım yarışmalarında, 1972 altın madalya sahibi Rus takımından Binbaşı Boris Onischenko’nun eskrim müsabakalarında hile yaptığı saptanınca Rus takımı diskalifiye oldu (KORYÜREK, 1996, s.29).

Montreal’de, olimpiyatlara boykot ve doping ardından bir de ayakkabı problemi geldi. Viren, girdiği iki yarışı da kazandıktan sonra, koşu ayakkabılarını çıkartıp başının iki tarafında tutarak fotoğrafçılara poz vermişti. Viren’ni, bir markanın Finlandiya temsilcisi olduğunu bilen IOC, bunun nedenini sorduğunda, Viren; markanın reklâmını yapmadığını ve yarıştan sonra rahatlamak için ayakkabılarını çıkardığını söyledi.

IOC, amatörlüğü koruma adına bu tür olaylarla devamlı mücadele etmiş fakat başarılı olamamıştır. Sporcuların para kazanmadıkları ve tek bekledikleri şeyin altın, gümüş veya bronz madalya olduğu sanılır. Ne var ki, olimpiyatların başlangıcından itibaren, spor ayakkabıları, giysileri vb. malzemeleri yapan firmaların

olimpiyat şampiyonalarının kendi ürünlerini kullandıklarını söylemeleri ve tanıtımları için onlara büyük paralar ödedikleri bilinmektedir (ARTEL OKUL ANSİKLOPEDİSİ, 1980, s.794).

23 idareci ve 8 branşta 28 sporcu ile Montreal Oyunları'na katılan olimpiyat takımımız, bu oyunlarda da başarı sağlayamamış ve Türkiye ye madalyasız dönmüşlerdir.

En çok madalya alınan branşlar jimnastik ve yüzme olmuştur. Yine jimnastikte Rus, Romen ve Japon sporcular başarılı olurken, yüzmede Amerikalı ve Doğu Alman yüzücüler diğer sporculara üstünlük sağlamışlardır.

Boykotlar ve doping kullanımı sebebiyle alınan diskalifiye kararları oyunlara kötü şöhret kazandırırken, alınan güvenlik tedbirleri ile mimari bir şaheser olan 70 bin kişilik stat bu kötü şöhreti bertaraf ederek, Montreal Oyunları'nı unutulmaz yapmıştır.

1980 Moskova (S. S. C. B) XXII. Yaz Olimpiyat Oyunları

Oyunlar ilk defa Sosyalist bir devlere verilmişti. IOC her zaman olimpiyat hareketini yaymak için oyunları dünyanın değişik yerlerinde düzenlemeyi hedeflemişti ve bu nedenle 1968 Oyunları'nı geliştirmekte olan bir devlete Meksika'ya, ilk Asya ülkesi olarak 1964 Oyunları'nı Japonya'ya verdi.

Sovyetler Birliği'nin 1979 ılı Ağustos ayı sonunda Afganistan'ı emperyalist emelleri uğruna işgal etmesi, beklenen boykot kararlarının sebebi olmuştur. Batılı ülkeler, Sovyetler Birliği'nin işgal güçlerini Afganistan'dan çekmedikçe, Moskova Yaz Oyunları'nı boykot etme tehdidinde bulundular. Sovyetler Birliği bunu bir blöf olarak değerlendirdi ve pek ciddiye almadı (ESPY, 1990, s.39).

ABD'nin yoğun çabaları sonucu farklı düşüncede olan ülkeler olimpiyatları boykot kararında birleştiler. IOC' ne üye 147 ülkeden 66'sı, direkt işgal nedeniyle oyunları boykot ettiklerini bildirerek veya başka bir sebep göstererek oyunlara katılmadılar (KARAKÜÇÜK, 1989, s.48).

19 Temmuz- 3 Ağustos günleri arasında 80 ülkeye mensup 1.125'i bayan 5.217 sporcunun iştirakiyle yapılmış olan Moskova Oyunları Devlet Başkanı Leonid

Brezhnev tarafından açılmış ve olimpiyat meşalesini taşıyan son atlet Sergey Belov olmuştur (KORYÜREK, 1996, s.76).

Dünyanın 66 ülkesinin boykot ettiği bu olimpiyat oyunlarında madalyaların büyük bölümü Sovyetler Birliği'nde kaldı. Ev sahibi ülke, bu sönük organizasyonun tesellisini, sporcuların rahatlıkla kazandıkları madalyalarla bulmaya çalıştı.

Olimpiyatlarda kazanmak için her şeyi yapan sporcuların Doping kontrolleri Moskova'da sıkı tutulmuş ve daha güncel teknolojiye dayalı yapılan bu kontroller sonucu oyunlara katılan sporcuların yüzde 15'inin doping kullandığı ortaya çıkmıştır (KORYÜREK, 1996, s.79).

1984 Los Angeles (ABD) XXIII. Yaz Olimpiyatları Oyunları

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 66 ülkenin 1980 Moskova Oyunları'nı boykot etmeleri ve olimpiyatlara ticari kazanç kapısı gözüyle bakılmasından sonra, olimpiyatlar ticari bir fantezi mi, yoksa uluslararası platformdaki politik savaşların rehinesi mi olacak gibi, oyunların geleceği hakkında sorular sorulmaya başlandı.

Amerikan yayın şirketinin oyunları yayınlamak için 1984 Los Angeles Yaz Oyunları'na 225 milyon dolar, Saraybosna'da yapılacak olan Kış Oyunları'na da 91, 5 milyon dolar ödemeyi kabul etmesi, yine milyonlarca dolar ödemeye razı olan ticari sponsorların sıraya girmeleri ve olimpiyatları politik arena haline getiren ülkelerin kendi amaçları doğrultusunda kullanmaları, bu soruların sorulmasını haklı hale getirmiştir (ESPY, 1990, s.34).

1984 Los Angeles Olimpiyatları'nda yöneticiler, antrenörler, sporcular, medya mensupları ve diğer katılımcılar için, Güney California'nın en iyi bilinen 3 üniversite kampüsü Olimpiyat Köyü olarak kullanılmıştır. Bu üniversiteler; Güney California Üniversitesi(UCLA) ve Santra Barbara Üniversitesi (USCB)'dir. Bu üç üniversite kampüsünde toplam 11.514 kişinin barınma ihtiyacı mevcut yurt imkanları kullanılarak sağlanmıştır. Olimpiyat köyü olarak kullanılan üniversite kampüsleri barınma fonksiyonundan yemek, sağlık, hizmet, rekreasyon, antrenman, yönetim ve idari servisleri mevcut imkanlarla sağlanmış, gerekli hallerde portatif nitelikte birimler kullanılmıştır.

Spor dalları ise batı-doğu doğrultusunda 140 km. kuzey-güney doğrultusunda 50 km. lik bir alan içinde mevcut 7 üniversite kampüsü ile 9 ayrı spor tesisine dağılmıştır. 1984 Oyunları'nda toplam 22 spor türü için 17 ayrı tesis alanı kullanılmıştır (SUHER, 1994, s.64-68).

Açılışını 28 Temmuz tarihinde ABD Başkanı Ronald Reagan'ın yaptığı oyunlar 18 Ağustos'a kadar sürdü. Organizasyon bakımından çok başarılı olan 1984 Olimpiyat Oyunları'na 140 ülkeye mensup 1.567'si bayan 6797 sporcu katıldı.

Los Angeles Oyunları'nın en başarılı sporcularından olan Carl Lewis, 1936'da Jesse Owens'in başarısını tekrar ederek, 100 ve 200 metre koşular, uzun atlama ve 4x100 bayrakta 4 altın madalya kazandı.

Los Angeles Oyunları'nda Türkiye'yi; 20 idareci, 2 bayan, ve 44 erkek olmak üzere 66 kişilik bir sporcu kafilesi temsil etmiştir. Bu oyunlarda boksörlerimizden Eyüp Can ve Turgut Aykoç bronz madalya alırken, güreşçilerimizden Salih Bora ve Hayri Sezgin de 4'üncü olmuşlardır (KORYÜREK, 1996, s.31).

Los Angeles Olimpiyatları'nı 16 ülkenin boykot ederek oyunlara katılmamaları, bazı branşlarda madalyaların el değiştirmesini sağlamıştır. Amerika jimnastik, yüzme, atletizm gibi spor dallarında madalyaların çoğunu toplarken bir de, atletizmde daha uzun yıllar adından söz ettirecek olan Carl Lewis isminde büyük bir sporcu kazanmıştır. Doğu Bloğu'nun en gözde sporcularının katılmadıkları Los Angeles Oyunları'nın teknik dereceleri genellikle vasat düzeyde kalmasına rağmen 81'i olimpiyat rekoru olmak üzere 107 rekor kırılmıştır (TMOK, 1998, s.36).

Oyunları boykot eden Doğu Bloğu ülkeleri, olimpiyatlara ikinci darbeyi kendi aralarında düzenledikleri "Dostluk 84" yarışmalarıyla indirmişlerdir. Moskova Olimpiyat tesislerinde boykota katılan ülkelerin 8 bin sporcusuyla gerçekleştirilen yarışmalar, olimpiyatların geleceğini yıpratıcı bir nitelikte görülmekteydi (KARAKÜÇÜK, 1989, s.56).

Los Angeles Olimpiyat Oyunları'nın toplam hasılatı 786 milyon dolara erişmiş ve toplam masrafı 545 milyon dolarda kalmıştır. Oyunların ilk defa yaklaşık olarak 236 milyon dolar gibi büyük bir kar sağlaması, bundan sonra yapılacak olan olimpiyatları düzenlemek için birbirleriyle yarışacaklar ve bu hakkı alabilmek için büyük mücadele içerisine gireceklerdi.

1988 Seoul (G. Kore) XXIV Yaz Olimpiyat Oyunları

Uzun yıllar düşmanca yaşayan Kuzey ve Güney Kore arasında olimpiyatlar nedeniyle yeni bir anlaşmazlık çıkması kaçınılmazdı. Nitekim Kuzey Kore, oyunlar programının kendi sınırları içerisinde de yapılması ve bir bakıma oyunların iki Kore arasında paylaşılmasını istedi. Bu dileği kabul edilmeyen Kuzey Kore, beklenen boykot kararını aldı ve oyunlara katılmayacağını bildirdi. IOC'nin ve diğer ülkelerin asıl endişesi, Kuzey Kore'nin bu kararına Doğu Blok ülkelerinin de katılmasıydı. Boykotlar beklenen düzeyde olmadı ve Kuzey Kore'nin boykot kararına sadece Küba ve Etiyopya katıldı.

Artık boykotların sonunun gelmesine inanan IOC, yıllar önce yapması gerekeni yaptı ve aldığı karar ile bundan böyle oyunları boykot eden ülkenin IOC'den çıkarılacağını ve hiçbir zaman Olimpiyatlara davet edilmeyeceğini açıkladı. Bu gecikmiş karar, boykotların sonu olmuştur.

Güney Kore'nin başkenti olan Seoul'de düzenlenecek 24.Olimpiyat Oyunları'na, 161 ülkenin sporcularını göndereceğini bildirmesi, 140 ülkeyle Los Angeles'e ait olan katılma rekoru büyük farkla kırılmıştır. Bu oyunlardaki en önemli gelişme, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, D. Almanya, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Romanya, Bulgaristan'ın oyunlara katılmaları ile 1976'tan bu yana ilk kez Doğu ve Batı bloğunun seçkin sporcularının Olimpiyat bayrağı altında mücadele edecek olmalarıdır (TMOK, 1987, S.24).

Olimpiyat Oyunları'nın yapıldığı kent olan 8 milyon nüfuslu Seoul'de, 1988 yılı itibariyle 13670 sporcu, 160 spor yöneticisi ve 11700 medya mensubu bulunmaktadır.

Seoul bölgesi, kuzeyde ve güneyde dağ sıraları ile sınırlanmış ve doğudan batıya Han ırmağı ile ikiye bölünmüş, topoğrafik zıtlıklarla dolu bir kent olarak bilinmektedir. Ortalama sıcaklık kışları -20 ile yazları 35 derecedir. Seoul Olimpiyat Oyunları Organizasyon Kurulu, kentin iklimini dikkate alarak oyunlar için en uygun zamanı araştırmış ve alınan tahmini değerler dikkate alınarak, eylül ve ekim aylarının 24. Olimpiyatlar içi en uygun zaman olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle Seoul Olimpiyat Oyunları 17 Eylül, 2 Ekim tarihleri arasında yapılmıştır (SUHER VE ARK., 1994, 65-68).

Seoul Olimpiyat Oyunları'na IOC'ne üye olan 167 ülkeden 160'ı katılmıştır. Oyunlara 160 ülkeye mensup 2476'sı bayan olmak üzere 9581 sporcu ve 4183 resmi yönetici katılmıştır. Aruba, Brunei, Kuk Adaları, Guam, Maldiz Adaları, Amerikan Samoası, Saint-Vincent ve Vanuatu, olimpiyatlara ilk kez katılan ülkeler olmuştur (T.M.O.K. :XXIV.Seuol Olimpiyat oyunlarına katılan ülkeler. T.M.O.K. Dergisi, İstanbul.S.74,s.22. İlkbahar 1988.)

Seoul Olimpiyatları'na 160 ülkenin katılması, sporcuların üstün performansları, 1964 Tokyo Olimpiyatları'ndan bu yana ilk defa hiçbir politik gösteriye sahne olmaması, şüphesiz bu oyunları, olimpik hareketin doruk noktasına yerleştirmiştir. Ancak Seoul Oyunları'nın muhteşem oluşunun yanında, sporcular da, sağlıklarını tehdit eden ve Fair-Play prensiplerine ters düşen doping olaylarına rastlanması bu oyunları gölgelemiştir (ERDEM, 1988, s.9).

Seoul'de grekoromen stil güreşlerde, ülkemizi temsil eden güreşçilerimiz, 51 ülkeye mensup 212 güreşçinin madalya aradığı müsabakalarda bir başarı sağlayamadılar. Bir madalya alamadığımız bu müsabakalar sonunda, Rusya 59 puanla takım halinde birini olurken, Bulgaristan 45 puanla ikinci, Güney Kore'de 41 puanla üçüncü sırayı almışlardır (GÜMÜŞ, 1997, s.132-212.).

Seoul Olimpiyatları'nda ülkemizi temsil eden 60 kilo haltercimiz Naim Süleymanoğlu, 20 Eylül 1988 günü gecesi 60 milyon Türkün gurur kaynağı olmuştur. Naim Süleymanoğlu koparmada 152, 5 kg, silkmede 190, 0 kg. ve toplamda 342, 5 kg. kaldırmış ve 9 olimpiyat rekoru ile 6 dünya rekoru kırarak olimpiyat şampiyonu olmuştur.

Seoul Olimpiyat Oyunları'na katılan 160 ülkeden 52'si madalya almıştır. Rusya; 55 altın, 31 gümüş, 46 bronz madalya kazanarak, toplam 132 madalya ile birinci sırayı alan ülke olmuştur

1992 Barcelona (İspanya) XXV. Yaz Olimpiyat Oyunları

IOC, 1992 Yaz Olimpiyat Oyunları'nı organize etme görevini Barselona'ya vermiştir. Bu kent 42 yıl sonra ulaştığı bu isteğine, 1924, 1936 ve 1940 yıllarında da aday olmuş; fakat bu organizasyonu alamamıştı.

Barselona Oyunları, kent için çok talihli bir tarihte yapılmıştır. Sovyet tehlikesi kalkmış, Sovyet imparatorluğu dağılmış, iki Almanya birleşmiş, boykot ve terörden uzak tüm ülkelerin katıldığı bir organizasyon olmuştur. Katılan ülke ve sporcu bakımından birer rekor kırılırken, 1960'dan beri Olimpiyatlar da yarışamayan Güney Afrika'nın da katılması ile, Barselona Olimpiyatları, arzu edilen bir şekilde dünya topluluğu oldu (SPOR EUROPE, 1992, s.58).

Barselona Olimpiyat Oyunları, olimpiik düşüncenin yanı sıra şehrin gelişmesini yönlendirici etken olması nedeniyle yetkililerce önemle üzerinde durulan bir konu olmuştur. Yerel yönetim uzmanları, önde gelen kuruluşların ve üniversitelerin temsilcileri, şehrin geleceğine yönelik çalışmaların değerlendirilmesinde rol almışlardır. Ancak bütün bu kuruluşların üzerinde, çalışmaların tümünü denetleyen Genel Konsey kurulmuştur (SUHER VE ARK., 1994, s.73-77).

Barselona Olimpiyat Köyü, burada kalan ülkelerin kültürel tanıtım aktivitelerini yapmalarına imkan tanıyacak şekilde modernize edilmiştir. Ayrıca köyde kalanlar için, yüzebilecekleri bir sahil ve yürüyüş yapabilecekleri bir park imkanı sağlanmıştır. Yine köy, bilimsel ve kültürel etkinliklere uygun hale getirilerek, kütüphane, diskotek ve dört dilde hizmet veren dört ekranlı bir sinema oluşturulmuştur (SPORT EUROPA, 1992, s.10).

Barselona'da yapılan XXV. Olimpiyatlara 169 ülkeye mensup 2.708'byan toplam 9.367 sporcu katılmıştır. 25 Temmuz – 9 Ağustos 1992 tarihleri arasında yapılan oyunlar, Kral I. Juan Carlos'un konuşmasıyla başlamıştır.

On branşta 47 sporcu ile katıldığımız Barselona Oyunları'nda halterde Naim Süleymanoğlu ve grekoromen ve güreşte Mehmet Akif prim altın serbest güreşte Kenan Şimşek ve grekoromen güreşte Hakkı Başar gümüş madalya kazanırken judoda Hülya Şenyurt bronz madalya alarak Türkiye'nin gurur kaynakları olmuşlardır.

Ülke ve sporcu sayısındaki rekor katılım ile gerçekleşen 25.Barselona Olimpiyatları o güne kadar yapılan oyunlar içinde Olimpizm prensiplerine uygun olarak gerçekleştirilen en güzel organizasyon olarak olimpiyat tarihinde yerini almıştır (KORYÜREK, 1996, s.77).

1996 Atlanta (ABD) XXVI. Yaz Olimpiyat Oyunları

Olimpiyatların 100. yılına rastlayan 1996 Yaz Oyunları'nı düzenlemek için Atlanta, Atina, Belgrat, Manchester ve Melbourne kentleri aday olmuştur. IOC, çok titiz bir çalışma sonucu 26.Yaz Oyunlarını düzenleme görevini Atlanta kentine vermiştir.

Atlanta Olimpiyatları 19 Temmuz- 4 Ağustos 1996 tarihleri arasında yapılmış ve oyunlara 197 ülkeye mensup 2851'byan olmak üzere 9959 sporcu katılmıştır (TMOK, 1996, s28).

Dört yıl sonra Sydney'de tekrar göndere çekilmek üzere Olimpiyat bayrağı indirilirken erkeklerde Amerika 10 altın, 4 gümüş ve 2 bronz, toplam 16 madalyayla sıralamada birinci oldu. Kanadalılar iki altın kazanırken, 12 ülke sadece birer altın madalyayla yetindi.

Bayanlarda ise Rusya, Amerika ile birlikte üçer altın madalya kazanan ülke oldu. Fransa ve Almanya ise ikişer altın kazanırken, diğer 10 ülke de birer altınla evlerine döndüler (KORYÜREK, 1996, s.55).

2000 Sydney (Avustralya)XXVII. Yaz Olimpiyat Oyunları

27. yaz olimpiyat oyunları doping skandalları ile sarsılmıştır. Sydney bu açıdan son 3 olimpiyat içinde en fazla dopinge rastlanan oyunlar olmuştur. Oyunlarda 5i madalya almış 7 sporcuda doping bulununca bu sporcular oyunlardan ihraç edilirken madalyaları da geri alınmıştır. Bazı sporcular daha önce doping yaptıkları için oyunlara alınmazken bazıları ise oyunlara gelmesine karşın son anda dopingleri açıklandığı için yarışmalara katılamamışlardır.

Sydney olimpiyat oyunları ABD'nin zaferi ile sonuçlanmıştır. 16 gün süren oyunlar sonunda ABD 39 altın, 25 gümüş ve 33 bronz olmak üzere toplam 97 madalyayla zirveyi hiçbir ülkeye kaptırmamıştır. Türkiye İran'la birlikte 26.sırada yer almıştır. 70 ülkenin madalya kazandığı oyunlarda 49 ülke altın madalya kazanırken Rusya 32 altın 28 gümüş 28 bronz olmak üzere toplam da 88 madalyayla ikinci, Çin ise 28 altın 16 gümüş 15 bronzla toplamda 59 madalyayla sıralamada üçüncü sırada yer almıştır. Türkiye açısından güreşte fiyasko ve skandallarla sonuçlanan bu oyunlarda güreşte Hamza YERLİKAYA, halterde de Halil MUTLU ikinci kez üst üste altın madalya kazanmıştır. Türkiye ilk kez judo da altın tekvandoda da bronz madalyaya

ulaşmıştır. Atletizm de ABD'li Marion Jones yüzmede de Avustralyalı Ian Thorpe, üçer altın ikişer gümüş madalya kazanarak yıldızlaşmışlardır.

Oyunlar nedeni ile Avustralya'ya gelen turist sayısı 5 milyon, 110, 000 kişilik statta kapanış törenini 112bin kişi izlemiştir. Oyunları 220 ülke televizyondan izleme imkânına sahip olmuştur (<http://www.biglook.com/olympics/haber.html>).

Türkiye'nin elde ettiği dereceler:

- Grekoromen Güreş'te 85 kilo Hamza YERLİKAYA altın madalya
- Judo'da 66 kiloda Hüseyin ÖZKAN altın madalya
- Halterde 56 kiloda Halil MUTLU altın madalya
- Serbest Güreşte 76 kiloda Âdem BEREKET bronz madalya
- Tekvandoda 57 kiloda Hamide BIÇKIN TOSUN bronz madalya kazanmışlardır (<Http://olimpiyatlardaturkcler.spor.com>)

2004 Atina (Yunanistan) XXVIII. Yaz Olimpiyat Oyunları

Atina 2004 Olimpiyat Oyunları 13 ağustos–29 ağustos 2004 tarihleri arasında Yunanistan'ın başkenti Atina'da gerçekleştirilmiştir. Oyunlara 201 ülkeden 4309 bayan 6259 erkek sporcu katılmıştır. Türkiye den ise 21 bayan 45 erkek sporcu katılmıştır. Atina 2004 yaz olimpiyat oyunlarında otuz dünya rekoru kırılmıştır. Bu rekorlardan ikisini halterde bayanlarda 48 kiloda altın madalya kazanan Türk sporcusu Nurcan Taylan imza atmıştır.

Bu rekorlardan bazıları şunlardır; atletizm de bayanlar sırkla yüksek atlamada 4.91 metre ile Yelena İsibeyeve(Rusya) kazanırken, yüzmede erkekler 100 m sırtüstü53.45 lik derecesiyle Aaron Peirsal dünya rekoru kırmışlardır.

Atletizmde bayanlar 1500 m de altın madalyayı ABD li Kelly Holmes kazanırken milli atletimiz Elvan Abeylegesse sekizinci olmuştur.

Halterde ise erkekler 56 kiloda Halil mutlu üçüncü kez olimpiyat şampiyonluğunu kazanmıştır. 77 kiloda podyuma çıkan haltercimiz Taner Sağır ise toplamda 375 kiloya ulaşarak 19 yaşında en genç olimpiyat şampiyonu unvanını kazanmıştır.

Türkiye toplamda 3 altın, 3 gümüş 4 tanede bronz madalya kazanarak Atina yaz olimpiyat oyunlarını 10 madalya ile tamamlamıştır.

Madalya kazanan sporcularımız şöyledir:

- Halter 48 kiloda Nurcan Taylan altın madalya
- Halter 56 kiloda Halil Mutlu altın madalya
- Halterde 77 kiloda Taner Sağır altın madalya
- Boks 48 kiloda Atağün Yalçinkaya gümüş madalya
- Tekvando 68–80 kiloda Bahri Tanrıkulu gümüş madalya
- Atletizm çekiç atmada Eşref Apak bronz madalya
- Serbest güreşte 96–120 kiloda Aydın Polatçı bronz madalya Grekoromen güreşte 84–96 kiloda Mehmet Ozal bronz madalya
- Halterde 56 kiloda Sedat Artuç bronz madalya kazanmışlardır.

Atina 2004 yaz olimpiyat oyunları güvenliğe gelmiş geçmiş en çok masraf yapan organizasyon olarak tarihe geçmiştir. Atina güvenlik konseptinin toplam maliyeti Sydney 2000 dekinin dört katı 1.2 milyar Euro'yu bulmuştur (<http://www.sabah.com.Tr.olimpiyatoyunlari.html>).

1.1.6. Olimpik Anlaşmanın Amir Hükümleri

1.1.6.1. Temel İlkeler

Olimpiyat oyunlarına ihya etmek üzere, Piere de Coubertin'nin öncülüğü ile 23 Haziran 1884 tarihinde patiste toplanan Uluslararası atletizm kongresinde Piere de Coubertin'nin teklifi doğrultusunda modern Olimpizm tesis edilmiş, o tarihten itibaren kurulan IOC olimpik hareketi yönetmektedir.

Olimpizm, vücudun, iradenin ve düşüncenin tüm özelliklerini, dengeli olarak birleştiren ve geliştiren bir yaşam felsefesidir. Olimpizm, gayretli olmanın zevkini anlatan, örnek hareketlerde bulunmanın eğitsel kıymetini tanımlayan Uluslararası etnik prensiplere saygılı olmanın yararını benimseyen bir yaşam tarzını yaratmaya çalışan bir hayat felsefesidir.

Barış ve sükûnet içinde yaşayacak ve insan onurunun korunduğu bir toplumun oluşmasını teşvik etmek, insanların uyumlu gelişmelerini sağlamak gayesiyle sporu her konuda insanlığın hizmetine sunmak Olimpizmin temel amacıdır.

Olimpik hareket, IOC'nin yüksek otoritesi altında ve olimpik antlaşma çerçevesi dahilinde yönlendirmeyi kabul eden teşekkürleri, sporcuları ve diğer şahısları bünyesinde toplar.

Olimpik antlaşma, IOC tarafından kabul edilen temel ilkeleri, kuralları ve uygulama metinlerini, sistematik biçimde derleyen bir kural kitabıdır. Olimpik antlaşma, olimpik hareketin organize oluş şeklini, olimpiyat oyunlarını düzenleme şartlarını tanzim eder.

Olimpik harekete ait olmanın şartı, IOC tarafından kabul edilmiş olmaktır.

Fair Play, dayanışma, arkadaşlık karşılıklı anlayış içeren bir olimpik düşünce içerisin de ve hiçbir ayrıcalık tanımadan spor yaptırarak gençliği eğitmek ve bu sayede daha iyi, müreffeh, sulh ve sükunun hakim olduğu bir dünya yaratmak olimpik hareketin amacıdır.

Olimpik hareketin faaliyeti sürekli ve evrenseldir. Sporun en büyük festivali olan olimpik oyunlarda, dünya sporcularını bir araya toplayarak, olimpik hareket en üst düzey noktasına ulaşır (TMOK, 1985, s.84-87)

1.1.6.2. Olimpik Kentin Seçimi

- [i] Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapma onuru, oyunları düzenlemek için yapılan kente verilir.
- [ii] Bulunduğu ülkenin milli olimpiyat komitesi tarafından uygun bulunan kent, olimpiyat oyunları düzenlemek üzere başvurabilir. Olimpiyat oyunlarına düzenleme müracaatı, ilgili kentin yetkilileri tarafından, milli olimpiyat komitesinin onayı alınarak yapılır. Her iki kuruluş, IOC tarafından öngörülen koşulları uygulayarak olimpiyat oyunlarının düzenleneceğini garanti etmelidir. Aynı olimpiyat oyunlarını düzenlemek bir ülkede birkaç kent talip olursa, mili olimpiyat komitesi bir tanesinin, IOC nin seçimini sunmak üzere başvuru yapmasını onaylayacaktır.

- [iii] Ülkeyi yöneten hükümetin olimpik anlaşmaya bağlı kalınacağına dair taahhütnamesi verilmedikçe olimpiyat oyunlarının düzenlenmesi bir kente verilmez
- [iv] Olimpiyat oyunlarını düzenlemek üzere aday olan herhangi bir kent, IOC yönetim kurulunca hazırlanan ‘aday Kentlerinin uyması gereken koşullar’ a ek olarak aday kentlerin takip edeceği prosedüre uyulacağını belirtilen yazılı taahhütte bulunacaktır.
- [v] Aday olan her kent IOC yönetim kurulunca tatmin edici bulunabilecek kendi fidansal garantisini sunmak zorunluluğundadır. Ayrıca IOC yönetim kurulu aday olan kentlerden, mahalli, bölgesel, veya milli idare teşkilattan, 3. şahıslardan finansal garanti isteyebilir. Bu talep, olimpiyat oyunlarını düzenleyecek kentin seçimi yapılacak IOC seçiminden 3 ay önce verilmiş olacak, IOC yönetim kurulu garantinin şeklini içeriğini ve miktarını tespit edecektir.
- [vi] IOC seçim kararını, aday kenti bulunmayan bir ülkede yapılan sesyonda alır. İstisnai durumlar dışında bu karar, oyunların yapılacağı tarihten 7 yıl önce alınır.

1.1.6.3. Olimpiyat Oyunları Üzerindeki Haklar

Olimpiyat oyunları IOC’nin münhasır mülkiyetindedir ve özellikle, her ne şekilde olursa olsun oyunların organizasyonunun, geliştirilmesi ve yayınlanması ile ilgili bu haklara sınırsız olarak sahiptir.

- [i] Olimpiyat oyunları ülkeler arasında değil, sporcuların bireysel olarak kendi aralarında veya takımlar arasında yaptıkları müsabakalardır. Kendi NOC tarafından bu amaçla tayin edilmiş ve ilgili IF nin teknik idaresi altında yarışan sporcuları bir araya getirir.
- [ii] Olimpiyat oyunları ile ilgili bir konuda son yetki NOC ye aittir
- [iii] Olimpiyat oyunları kış olimpiyatlarından ibarettir; Bunların her biri 4 yılda bir kez yapılır.

- [iv] Kış olimpiyatları, kış sporlarıyla ilgili müsabakaları içeren ayrı bir dönemdir. Karda yada buz üzerinde gerçekleştirilen bu sporlar kış sporları olarak düşünülmektedir.

Kış oyunları Olimpiyat oyunlarının yer aldığı yılı takip eden ikinci yılda yapılır. İlk kış olimpiyat oyunları 1924 yılında düzenlendi bu tarihten itibaren numarandırılarak XVII... Kış Olimpiyatları 1994 te yapılacaktır. (TMOK, 1908, s. 53-54).

1.1.7. Uluslararası Olimpiyat Komitesinin Aday Şehirden Cevaplamasını İstedığı Kriterler

1.1.7.1. Ülke ve Uluslararası Koşullar

Ülke Koşulları

- [i] Ülke'nin politik kuruluşları ve izleyiş tarzı; Ülke'nin politik istikrarı
- [ii] Politik partiler (kurulmasına izin verilmeyenler dahil); her partinin platformunun kısa bir anlatım
- [iii] Eğer varsa-gelecek 7 yıl içinde yapılması beklenen ulusal, yöresel ve/veya kentsel politik seçim tarihleri

Uluslararası Koşullar

- [i] Ülkenin Uluslararası resmi kuruluşlardaki üyelik durumları Birleşmiş milletler UNESCO vs. gibi
- [ii] Eğer varsa, ülkenin diplomatik ilişkisi olmayan ülkelerin adları.
- [iii] Yabancı ülkelerin büyük elçilik, konsolosluk veya diğer temsilciliklerin listesi
- [iv] Askeri veya ekonomik sahalarda aralarında anlaşma yapılan ülkelerin listesi.
- [v] Diğer ülkelerle (açıkça, unutulmaya çalışılmış veya olabilecek) sorunlar konusunda önemli ve devam eden anlaşmazlıklar konusunda bilgi

1.1.7.2.Aday Kent

- [i] Aday kent hakkında yöre, saha, büyüklük ve nüfus konusunda (günümüzde ve ilerde ve talip olunan Olimpiyat yılı için) genel bir takdim
- [ii] Kentin idari kuruluşları
- [iii] Ülke, yöresel ve kent resmi kuruluşların olimpiyat oyunlarının kentte organize edilmesi konusundaki tavırları.
- [iv] Kamuoyu'nun olimpiyat oyunları'nın kent'te organize etmesi konusundaki tavırları.
- [v] Oyunların organizasyonuna karşı olan veya olabilecek gruplar konusunda, veya varsa, organizasyona karşı çıkılması için olası bir referandum veya adaylığa karşı bir halk oylaması olanağı konusunda bilgi
- [vi] Adaylık komitesinin hukuki durumu, yapısı ve organizasyon şeması

1.1.7.3. Ülkeye Giriş Ve Gümrük Mevzuatı

- [i] Davet sahibi ülkenin ülkeye giriş mevzuatı ve vize koşulları
- [ii] Olimpik anlaşmaya bağlı kalacaklarına dair tüm makamların kendilerini bağlayıcı ve garanti verici durumda olmaları
- [iii] Uluslararası olimpiyat komitesi, Uluslararası federasyonlar, milli olimpiyat komiteleri ve onların delegasyonları tarafından ülkeye ithal edilen tüm araç ve gereçlerin gümrük imkânları (atıcılık için silah malzemesi, bilgisayar programları. foto malzemesi vs dahil)
- [iv] Her türlü gümrük ve diğer vergilerden muaf tutulması
- [v] Sağlık mevzuatı, aşı gereksinimi.
- [vi] Atlar için karantina mecburiyeti.

1.1.7.4. İklim ve Çevre Sorunları

Bu konuda istatistikler, oyunların yapılacağı süre için en azından 10 yıllık bir süreyi kapsayacaktır.

- [i] Ortalama ısı
- [ii] Nemlilik oranı
- [iii] Yağmur miktarı / güneşli olan saatler
- [iv] Rüzgâr, su sporları için akıntı ve med-cezir durumları
- [v] Hava kirliliği veya buna benzer çevre sorunları
- [vi] Mikroiklim veya belirgen yöresel durumlar

1.1.7.5. Güvenlik

- [i] Sporcuların olimpik aile üyelerinin ve oyunlara gelen ziyaretçilerin korunması konusunda alınacak güvenlik tedbirleri
- [ii] Azınlık veya aykırı bazı gruplar, terörist veya yöresel gruplar tarafından beklenebilecek olumsuz davranışlar.
- [iii] Irksal veya dini problemler
- [iv] Ülkenin suç oranı kentteki suç oranı beklenen oranlar. Yöredeki spesifik suç problemleri

1.1.7.6. Sağlık

- [i] Kent ve ülkedeki genel sağlık sorunlarının düzeyi
- [ii] Sosyal sigorta program ve kanunlarının olup olmadığı.
- [iii] Varsa-yöresel hastalıklar veya salgın hastalıklar
- [iv] Temizlik standartları: İçme suyu, gıda maddeleri
- [v] Şu andaki hastane ve kliniklerin sayısı ve durumu /kent için planlananlar– bunların kapasite ve imkanları.
- [vi] Tüm olimpik tesislerdeki ilkyardım organizasyonları
- [vii] Acil olaylar için eldeki tesisler(tam teşekküllü ambulans helikopter vs)
- [viii] Olabilecek felaket ve afet olayları için planlanır
- [ix] Doping kontrolü: laboratuvar ve diğer imkanlar.
- [x] Atlar için doping kontrolü

1.1.7.7. Olimpik Köy

- i. Kentin içindeki yeri
- ii. Köyün yayılımı/aletler ziyaretçiler basın mensupları vs. için giriş-çıkış durumları
- iii. Odaların banyoları ve diğer temizlik tesislerinin durumları
- iv. Odalar; detaylı spesifikasyonları-sayıları ebadları, odalardaki yatak sayısı standart eşyalar kilitli dolaplar, klima tesisatı vs.
- v. Banyolar duş odaları ve diğer temizlik tesis imkanları; detayları ile anlatımı, bu imkanlardan faydalanacak sporcu sayısı.

Restoran tesisleri

- i. 24 saatlik hizmet koşulu
- ii. Sıcak ve soğuk yemekleri çeşit bolluğu
- iii. Giriş – çıkış sayısı.
- iv. Diğer catering tesisleri

Diğer tesisler

- i. Çamaşır (her delegasyon için çamaşır makinesi sayısı)
- ii. Eğlence/buluşma yerleri
- iii. İdman yerleri
- iv. Banka, postane, dükkanlar berber – kuaför, seyahat acentası vs imkanları
- v. Telekomünikasyon hizmetleri
- vi. İbadet yerleri
- vii. Uluslararası olimpiyat komitesi için ayrılan yerler (idari, sporcu komisyonları için)
- viii. Köydeki kültürel programlar
- ix. Sporcular için eğlence(tesisleri, programlar, vs)

- x. Sağlık tesisleri
- xi. Yemek ve yapma ücretleri sporcular/ idareciler
- xii. Oyunlardan sonra köyün kullanımı
- xiii. Kent ve civarında sporcular için ilginç olabilecek turizm hizmetleri konusunda bilgi (tutarları, kültürel olaylar, vs.)

1.1.7.8. Barındırma (Olimpik Köy Dışında)

- i. Şu andaki, kent'te bulunan oteller
- ii. Yapımı planlanan oteller/ bitim tarihleri. Oda ve yatak kapasiteleri, standartları.
- iii. Olimpik aile için planlanan otellerin

Tanımı:

- i. Uluslararası olimpiyat komitesi, Uluslararası Federasyonlar, milli olimpiyat komitesi temsilcileri
- ii. Sponsorlar
- iii. Kategorilerine göre, olimpik köy dışında kalacak idareciler
- iv. Basın köyünde veya otellerde kalacak basın mensupları(odaların %80'i tek, %20' si ise çift kişilik olarak)
- v. Oyunculara gelen ziyaretçiler.
- vi. Oyunlara gelecek ziyaretçilerin beklenenden fazla olması Halinde rezerv olarak elde bulunan oda kapasitesi
- vii. Bugünkü koşullarda oda ücretleri / oyunlar sırasında olabilecek oda ücretleri
- viii. Uluslararası olimpiyat komitesi session'ı için toplantı İmkanları / sessionın açılış töreni
- ix. Çeşitli konferanslar tertiplenmesi
- x. Sözlü ve yazılı tercüme imkanları ve teçhizatı / session ve diğer Toplantılar için .

1.1.7.9. Ulaştırma

- i. Misafir eden kent'e giriş – çıkış
- ii. Tren ile
- iii. Karayolu ile
- iv. Denizyolu ile

Konma, konaklama konusunda, eğer varsa, kısıtlamalar konusunda detaylı bilgi verilecektir

- Kent'teki ulaşım sistemleri.
- Tren, metro otobüs, taksi, kiralık araç vs
- Trenyolu şebekesi
- Günümüzdeki durumu
- Yaşı
- Gelecek için geliştirme planları(maliyet ve finansman)
- Tüm olimpik tesislerine olabilecek çeşitli alternatif yollar
- Yol şebekesinde”olimpik hat ‘’ olarak yarılabilecek bir hat
- Ulaştırma planları (otomobil, otobüs, vs)
- Kent'e veya ülkeye giriş noktasından yerleşim yerlerine
- Olimpik köy ve tesisler arasında
- Yerleşim yerleri ve köy idman ve yarışma tesisleri kentin merkezi, Basın merkezi, hastaneler vs . Arasında.
- Sporcular, delegasyonlar, takım idarecileri için
- Uluslararası olimpiyat komitesi üyeleri ulusla arası komisyon üyeleri
- Uluslararası federasyon ve milli olimpiyat başkanları ve genel sekreterlikler için.
- Basın mensupları için

- Davetliler(VIP' ler, sponsorlar, vs. için)
- Oyunlara gelen ziyaretçiler için
- Tüm olimpik tesislerdeki araç park tesisleri
- Eşya, alet ve atların ulaştırılması.
- Giriş noktasından yerleşim sahaları, idman ve yarışma sahalarına kadar.
- Yerleşim sahaları, idman ve yarışma sahalarına çıkış noktasına kadar

1.1.7.10. Olimpiyat Oyunları Programı

- i. Oyunların yapılması için teklif edilen tarihler
- ii. Oyunlardan evvel ve oyunlar sırasındaki milli bayram veya milli tatil günleri.
- iii. Yarışmaların geçici programı
- iv. Adaylık komitesinin eğer gerekirse oyunların yapılacağı kentin seçilmesinden sonra bazı ilave sporların organizasyonunu peşinen kabul etmesi
- v. Özürlüler için sergiler

1.1.7.11. Ödül Verme İşlemleri

- i. Açılış töreni; Tarif, senaryo- sporcular için ayrılan yerler
- ii. Kapanış töreni ; Tarif senaryo – sporcular için ayrılan yerler
- iii. Ödül verme töreni; tarif

1.1.7.12. Kültürel Program ve Gençlik Kampı

- i. Oyunlardan evvel ve oyunlar süresince yapılacak kültür programları
- ii. Olimpik gençlik kampı

1.1.7.13. Basın

- i. Uluslararası yayın merkezinin yeri / basın merkezi ve diğer tesislerdeki basın - Merkezlerini olimpik köye olan uzaklıkları
- ii. Yerleşim planı / büyüklük

- iii. Eldeki mevcut imkanları
- iv. Radyo ve TV bakımından ülkedeki yayın kuruluşunun büyük ve Uluslararası Yarışmalardaki tecrübesi
- v. Basın hürriyeti için verilecek garanti
- vi. Ülke için yayın yapacak kurumun kişiliği

1.1.7.14. Telekomünikasyon

- i. Bugünkü duruma göre hizmet imkanı yaşı, sürati, etkinliği, kapasitesi, dağılım derecesi, vs
- ii. Planlanan hizmet ve imkanlar
- iii. Bu tüm hizmet telekomünikasyon ağı için ödenecek ücret ve diğer giderler

1.1.7.15. Finans

- i. Kent'in içinde bulunduğu finansal durum
- ii. Devlet ve yöresel idare ve diğer makamların finansal garantisi
- iii. Son 10 yıllık GSMG /gelecek için tahminler
- iv. Son 10 yıldaki enflasyon oranı / gelecek için tahmin
- v. Oyunlardan evvel ve oyunlar sırasında fiyatların dondurulması garantisi.
- vi. Alt-yapı için tahmin edilen yatırım (\$ dolar olarak) /tesisler / diğer yapımlar. Kamu / özel kuruluşlar tarafından karşılanmak üzere
- vii. İşletme masraflarının bütçelenmesi. Kamu / özel kuruluşlar tarafından karşılanmak üzere
- viii. Olimpiyat oyunları için gelir kaynakları
- ix. Ulusal ve Uluslararası spor organizasyonlar için kullanılan geleneksel gelir-kaynakları (sponsorluk, piyango, hatıra parası basılması gibi
- x. Vergiden muaflık veya vergilendirme problemleri

1.1.7.16. Eğitim ve Spor

- i. Mecburi eğitim sistemi konusunda kısa bir tarif sporun eğitimdeki yeri
- ii. Eğer varsa, özel spor programları
- iii. Milli sporlar / sporun günlük hayattaki yeri
- iv. Okullarda olimpiyatları tanıtıcı programlar
- v. Olimpiyat oyunlarına katılım
- vi. Bundan evvelki yaz ve kış olimpiyatı organize edilip edilmediği
- vii. Büyük organizasyon gerektiren ulusal ve Uluslararası spor yarışmaları
- viii. Organizasyonu
- ix. Milli olimpiyat komitesinin kuruluş yılı / ve devlet makamları ile milli
- x. Olimpiyat komitesinin ilişkileri

1.1.7.17. Yasal Konular

- i. Yürürlükte olan veya olimpiyatlar sırasında yürürlüğe konacak ve Uluslararası Olimpiyat komitesine olumlu katkıda bulunacak kanunlarla korunacak
- ii. Olimpiyatlara ait tüm simge, isimler ve diğer işaretler
- iii. Yukarıda belirtilen tarzda bir yasal korunma imkan olmayan hallerde aynı sonuçların alınması için alınacak tedbirler
- iv. Olimpiyat oyunları ve Uluslararası olimpiyat komitesini ilgilendiren hususların olumlu bir tarzda veya mahkemeler dışında hal yolunu bulunma imkânları oyunların organize edilmesine engel olabilecek çeşitli yasal problemlerin önlenmesi. (OLİMPİYAT OYUNLARINA ADAY OLMA KILAVUZU, 1991, s.64–84).

**1.2. 2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VE
DÜZENLENECEK OLAN MODERN YAZ OLİMPİYAT
OYUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN ADAY OLAN
ŞEHİRLER VE ULUSLAR ARASI OLİMPİYAT KOMİTESİ
TARAFINDAN DÜZENLENEN KOMİSYON
ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

**1.2.1. 2000 Yılı Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi Komisyon
Çalışmasının Değerlendirilmesi**

1.2.1.1 Pekin

Olimpiyat Komisyonu, Pekin'in güçlü desteğine tanık oldu. Başbakan Li Peng yapılan toplantıda; hükümetin, adaylık için hem maddi hem de manevi desteğini tekrarladı.

Ulusal özellikler;

Şehir nüfusu 10 milyondur. Pekin 2000 olimpiyatlar teklif komitesi devlet konseyi ve Pekin Belediye Kongresi'nin onayı ile oluşturuldu. Çeşitli yönetimlerin elli üyesinden oluşmaktadır. Ulusal hükümet ve devlet kuruluşları tarafından desteklenir.

Gelenekler ve Göç Formaliteleri

Teklif doküman'ında Çin'in ulusal güvenliğine ve sosyal düzenine bir tehdit olarak görülen göçle ülkeye gelenlere izi verilmeyeceği belirtildi. Komisyonca bu konudaki ilgi arttırıldı ve sadece Interpol tarafından belirtilen teröristlerin ve suçluların Çin'e girişlerini geri çevrileceğini bildirildi. Komisyonca, Çin bölgesine girişte kabul edilen resmi olimpiyat tanıtım kartı taşıyan ve Çin'e girişte izinli olan bütün medya temsilcilerinin giriş garantisi alındı.

- Meteoroloji: Sıcaklık → Ortalama 21,1–24,1 santigrat derece
Nem → Ortalama %70
Yağış miktarı → Ortalama 47.5mm
Yükseklik → 30. 50m olduğu
- Çevre: Çevre koruması açısından Çin'in bu şartlarda uluslararası standartların altına düştüğü ifade edilir. Teklif komitesi bu durumdan

haberdardır ve aslında bu konu komisyon tarafından bir sorun olarak ele alınmadan önce ortaya atılmıştır. Komisyonca, bu konuda her türlü desteğin, özellikle kömürün sebep olduğu kirliliği azaltmak için doğalgazların korunmasının garantisi verilmiştir.

- Güvenlik; Katılımcı organizasyonlar
- Pekin Halk Güvenlik
- Belediye Polis Gücü
- Güvenlik
- OC06 Güvenlik Departmanı

Komisyonun bu konudaki yorumu ise 1990 11.Asya Oyunlarındaki deneyimin olduğu şeklindedir.

- Sağlık Sistemi;

Doping laboratuvarı → Ulusal Olimpik Spor Merkezi

Olimpik Hastane → Sino-Japon Dostluk Hastanesi (Bin üç yüz yataklı komisyonun yorumu, bu konuda çok iyi planların olduğu şeklindedir.)

- Olimpik Köy; Elli beş hektar üzerine inşa edilmiştir. Olimpik Köy, on beş bin ile yirmi bin kişinin barınabileceği en uzun kulenin yirmi iki kattan oluştuğu toplam on altı kulenin bulunduğu yeterli sayıda kalacak şekilde oluşturulmuştur. Komisyonca, yüksek katlı yerlerin bir Olimpik Köyde kullanım için uygun olmadığı düşünüldü. Köy'ün bütün yerlere yakınlığı çok olumlu bir faktördür. Ortalama seyahat süresi on beş dakika, maksimum otuz dakikadır. Yat Köyü'ne uzaklık 300 km. dir.
- Kalacak Yer: Teklif'in en kuvvetli noktalarından biri, tek bir otelde olimpik bir grubun bütün üyelerinin barınabileceği mükemmel bir özelliğin olmasıdır. Kalacak yerlerin niteliği ve niceliği çok iyidir. Uluslararası Olimpik Komitesi'nin üyeleri, Ulusal Olimpik Komite Başkanları ve genel sekreterler Çin Dünya Oteli'nde kalacaklardır. Otellerin bütün sınıfları için garantilenen fiyatlar önceden belirlenmiştir. Çin Dünya Oteli yedi yüz kırk üç odalıdır.

5 Yıldızlı→ 220 USD

4 Yıldızlı →180 USD

3 Yıldızlı→130 USD

- Ulaşım; Yat limanı hariç bütün yerlere uzaklık maksimum 30 dakikadır. Yat limanına uzaklık 300 km. dir. 1995'te başlayan 2000'de tamamlanan yeni bir havaalanı yapıldı. Otobüs, yeraltı ulaşım ve taksi servislerinin sayısı arttırıldı. Ekstradan 1000 otobüs garantisi verildi.. 2000 yılında 60.000 taksi mevcut olacaktır.
- Yarışma Alanları; 17 spor alanı mevcuttu ve 8 tane daha inşa edildi. Bütün alanlar için onaylar alınırken teklif komitesince bütün alanların daha da iyileştirileceğine söz verildi. Ayrıca teklif komitesi tarafından bütün alanların modernleştirileceğine, genişletileceğine, iyileştirileceğine dair yazılı bir teminat verildi.
- Medya- iletişim- veri: Teknoloji bu üç alanda var olur. Şu andaki miktar yetersiz olduğu ama hızlı teknoloji ilerlemeler 2000 yılında tamamıyla yeterli sayıya ulaştırılacaktır.
- Finans; Komisyon finansal garantileri bütçe teminlerini ve fonları uygulanabilir buldu.
- Pazarlama; Pazarlama açısından bu alanda çok büyük bir potansiyel olduğu görüldü.

1.2.1.2.Berlin

Berlin 3.5 milyon nüfusa sahiptir.

Berlin senatosunca şirketlere sınırsız destek sağlanır. Teklif komitesi, Berlin senatosu, hükümet, Uluslararası olimpiyat komitesi ve şirketlerden oluşmaktadır. Federal hükümet, halk kuruluşları ve bütün şehir tarafından desteklenir. 1992 Eylülün de bankacılık, endüstri ve sigortacılık gibi alanlardan beş yüzden fazla destekleyici grup vardı. Senato üyelerinin %23, teklif hakkındaki fikirleri böldüğü görüldü,

Senato tarafından 3 yıllık anket yapıldı. Bu ankete 2000 kişi katıldı. 1992 Aralığının sonunda %53'ün taraftar olduğu %30'un ise bir fikir sahibi olmadığı görüldü.

Gelenekler Ve Göç Formaliteleri; Olimpiyat oyunları sırasında(1 ay önce ve sonra) olimpik tanıtım kartı ve pasaport ya da buna eş bir doküman gereklidir. Olimpik aile ve medya için bütün araç gereç ve hayvanların girişi serbesttir. Sağlık ve güvenlik ölçülerinde sınırlama yoktur.

Meteoroloji; Sıcaklık → ORT 18,3 santigrat derece

Nem → %72

Yağış miktarı → 5 mm den daha fazla (4gün)

Yükseklik → 32.60 m

Çevre; Berlin, doğayı koruma çalışma partisiyle, bilgi değişikliği ve koordinasyonuyla Ekoloji birlikleri tanıtılacaktı. Teklif belirli değişikliklerle kabul edildi. Olimpiyat köyü için planları kapsıyordu. Komisyon tarafından bunun üzerine yasalar çok sıkı diye yorum yapıldı.

Güvenlik; Komisyonun ziyaretinde çok sıkı güvenlik önlemleri alındı. Güvenlik düzenlemeleri mükemmeldi.

Katılımcı Organizasyonlar;

Berlin Polis Gücü(Devlet teşkilatı ve komşu devletlerin yardımıyla)

Uygulamalı garanti verildi. Fakat Berlin senatosundan bir mektup gönderilmedi. Komisyonca uygulamalar, teknolojinin mükemmel kullanımı diye yorumlandı.

Sağlık sistemi;

Doping laboratuvarları → Cologne Biyokimya Enstitüsü

Olimpik hastane → Resmi olarak belli değil fakat Üniversite Kliniği(1350 yataklı)

Komisyonun yorumu, bu konuda çok iyi planların olduğu şeklindedir.

Olimpik Köy; Şehir merkezinden 15 km uzaklıkta olan temel köy 30 hektar üzerine inşa edilmiştir. Yeşil alanlar üzerinde kurulmuştur. 1999–1996 yılları arasında yapılmış ve 1995–1999 yılları arasında da 2000 olimpiyatları için mobilyalandırılmış, ve araç gereçle donatılmıştır.

Yat köyü Warnemünde de bulunmaktadır. Binalar 3–8 katlıdır. Bütün bloklarda asansör bulunur. %50'si tek %50'si çift kişiliktir. 4, 5, 6 ve 8 kişilik apartmanlar sırasıyla 3–5 odalıdır.

Olimpik köyden, ana stadyum da dahil, 6 spor alanına uzaklığı; yürüyerek 3-4 km. dir. Olimpik Köyden diğer alanlara en fazla 35 km. dir(40 dk.). Yat köyüne uzaklık 230 km'dir. (Uçakla 50 dk. dir).

1-2 kişilik odaların büyüklüğü 16 metre karedir. Klima mevcut değildir. Tek bir restaurant 7000 metre karedir ve uluslararası bölgede inşa edilmiştir. Aynı anda 5000 kişinin oturabileceği 24 saat açık bir restauranttır.

Kalacak Yer; Berlin ve çevresi 8100 tanesi yüksek standartlardaki otellerde olan 49 bin yatacak yer sunulur. 16 bin ekstra yatakta 2000 yılında olacağı umut edilir. Berlin yeterli otel kapasitesine sahiptir. Fakat kalacak yer oldukça geniş alana yayılmıştır.

Maritim, Grand, Otel→351 odalı (sade Uluslararası olimpik komitesi için)

Unter, Linden→400 odalı (IForNOC)

Ulaşım; Yat limanı hariç Olimpik Köyün bütün alanlara uzaklığı 34 km (40 dk)'dır. 25 sporun 19'u 8–10 km lik yarıçap içinde şehir merkezinde bulunmaktadır. Yat limanına uzaklık 230 km (uçakla 50 dk)'dır.

3 Havalimanı (Schönefeld, Tegel ve Tempelhof)2000 yılında yıllık 19 milyon yolcu sayısına ulaşılacaktır. Merkeze maksimum uzaklık 30 dak. dir. Hızlı tren sistemi olan Olimpia Expresi Olimpiyat trafiğinin anahtarı olacaktır ve 20 da süren bir yolculukla şehrin etrafındaki bütün merkezi olimpiyat alanlarını bağlayacaktır.

Yarışma Alanları;

7 Eğlence alanı

4 Olimpik alan

14 spor hizmet binalarıyla Berlin geniş bir alana sahiptir. Bu 14 'ün 8'i inşa edilmektedir. 3 tanede Olimpiyatlar Berlin'e verildiğinde inşası başlatılacaktır.

Finans; Berlin Senatosu tarafından ekonomik planlar için gerekli şartların oluşturulacağına dair garanti verilmiştir.

1.2.1.3.Brezilya

Brezilya 1,9 milyon nüfusa sahiptir. Seçim periyotları Ekim 1996 ve Ekim 2000 arasındadır. Fakat ulusal düzeyde Aralık 1994 ve 1998 Arasındadır. Kuzey Kore ve Çin Taipei ile diplomatik ilişkileri yoktur. Teklif Komitesi Yerel Hükümeti temsil eden kişiler tarafından oluşturulmuştur. Federal Hükümet ve çeşitli şirketler tarafından desteklenir. Komisyon, teklif komitesiyle resmi bir toplantı yapmakta başarılı olamadı. Çünkü komite üyeleri ve spor uzmanları eksikti. Nüfusun %77 si tarafından 2000 Brezilya Olimpiyatlarını destekleniyor, %14'ü tarafından desteklenmiyordu. (Ama araştırmanın kaç kişi üzerinde yapıldığı bilinmemektedir.)

Gelenekler ve göç formaliteleri;

Olimpiyat oyunları sırasında (1 ay önce ve sonrası için)Olimpik Tanıtım Kartı ve pasaport ya da buna eş bir doküman gereklidir. Olimpiyat Takımlarının araç gereçlerinin girişi için ithalat muaf tutulur. Sağlık ve güvenlik ölçülerinde sertifika istenmez.

Meteoroloji; Aşağıdaki rakamlar 10 yıl içinde yapılmıştır. (Temmuz)

Sıcaklık → Ortalama Maksimum 25,1 santigrat derece

Ortalama Minimum 12,9 santigrat derece

Nem → Ortalama%56

Yağış Miktarı → 1 Gün

Yükseklik → 1.100 m dir.

Çevre; Brezilya aşırı derecede düşük nüfus düzeyine sahiptir ve bu yüzden oyunlar için temiz ve sağlıklı bir çevre sunulur. Ağır bir endüstrisi olmadığı için çok az kirlilik görülür ve bu komisyon için önemli değildir. Şehirdeki insan başına 100 m2 yeşil alan düşmektedir.

Güvenlik; Brezilya güvenli bir çevreye sahiptir suç oranı düşüktür. Olimpiyat Oyunlarına katılımcı Organizasyonlar; Federal Polis Departmanı, askeri kuvvet, Gönüllüler ve geçici güvenlik memurları vardır.

Sağlık Sistemi; Sağlık ve tıbbi servis açısından, olimpiyat oyunları için gerekli olan şartlar ve bu standartlar yeterlidir.

Doping laboratuvarları → 1996 da bir laboratuara sahip olması hedefleniyor ve şu anda Brezilya Üniversitesinde bu eylem gerçekleştirilebilir.

Olimpik Hastane → Hospital de Base (800 yataklı)

Komisyon tarafından, tıbbi açıdan Brezilyanın iyi standartlara sahip olduğunu ifade edildi. Olimpik hastane olarak Olimpiyat Köyü'ne 4 km. uzaklıktaki askeri hastanenin kullanılması tavsiye edildi.

Olimpiyat Köyü; Brezilyadaki Olimpiyat Köyü iki bölümden oluşmaktadır. Tamamı 300 hektarlık bir alana kurulmuştur. Olimpiyat Köyü'nün proje planı 1994, ayrıntılı plan 1995, inşaya başlanması 1996 ve tamamlanması 2000 yılındadır. Yat Köyü Buzio kentindedir. Her biri yirmi dört süper bloktan oluşan altı tane site mevcuttur. Her blokta seksen dört apartman vardır. Apartmanlar maksimum sekiz kişiliktir. Asansör mevcuttur.

Yat limanı hariç bütün alanlara seyahat uzaklığı maksimum 30 dak. daha azdır. Yat alanına uçakla yarım saattir.

Kalacak Yer;

Nacional Oteli → 346 odalı

Mediya Köyü → 1000 yataklı rezervli medya köyünde basın için üç odalı apartmanlar ve dört odalı apartmanlar ayrıca üç yada dört yıldızlı oteller mevcuttur.

Ulaşım; Olimpik Köy'e 15 da. içinde 21 spor alanına gidilebilir. Yat limanı hariç bütün spor alanları 30 da. dan azdır (Ortalama 9 da). Uçakla yat limanı 30 da. dır. İsteğe göre Brezilya ve Buzios arasındaki uçuşlar mayısta da düzenlenmiş. Havaalanı 8 milyon yolcu kapasitesine sahiptir. Ayrıca herkes için toplu taşıma araçları mevcuttur.

Yarışma alanları;

7 Adet Olimpik Park

12 alan → 00–09 km

8 alan → 10–19 km

4 alan → 20–29 km

1 alan → 30–49 km

4 alan → +50 km

Finans; Brezilya'nın ekonomik durumu açısından ve ulusal borç dalgalanmasından teklif komitesinin ilgisi daha da artmıştır.

1.2.1.4. İstanbul

Şehrin nüfusu 8 milyondur. İstanbul 2000 olimpiyat teklif komitesi parlamentoda bütün partilerin kullandığı oyla 1992 Nisan ayında özel olimpiyat yasası tarafından kuruldu. Komite hükümet tarafından oluşturulmaktadır ve hükümet, politik partiler özel kuruluşlar ve iş toplulukları tarafından desteklenir. Araştırmalara göre halkın %70'inde bu desteklenmektedir. %14'ce desteklenilmemektedir

Ülkeye girişte gerekli olan şeyler Olimpik tanıtım kartı ve pasaporttur. (bir ay öncesi ve sonrası için). Olimpiyat ailesi ve medya için malzeme, araç-gereç ve hayvanların girişi serbesttir.

Meteoroloji;

Veriler 10 yıl önceye aittir. (15 Temmuz–30 Temmuz)

Sıcaklık → Ortalama 24 santigrat derece

Nem → Ortalama %70

Yağış Miktarı → Hemen hemen hiç yağış yok(0. 2-13.4 mm)

Yükseklik → Şehir 10m

Stadyum 110m

Çevre;

İstanbul valisi tarafından, Türk yasasını bütün yeni gelişmelerle sıkı standartlarda yürürlüğe koyacaklarını bir mektupla garanti edildi. Ayrıca nüfus oranındaki hızlı artış hükümetin önlemler almasını sağladı. Bu önlemler 4 ana proje olarak belirlendi. Bunlar;

- 1994 te doğalgaz üretimi
- Atık madde ve suların temizlenme projesi
- Olimpik bir orman oluşturulması
- Trafik sıkışıklığını hafifletmek için toplu ulaşım sisteminin yapımı ve hava kirliliğini azaltmak için yeraltı ulaşım sistemi yapımı oluşturulması.

Güvenlik; Katılımcı organizasyonlar → Silahlı güçlerin desteğiyle polis gücü

Hükümet ve İçişleri Bakanlığı bu konuda garanti verdi.

Komisyonun bu konudaki yorumu ülkede bazı problemlerin olduğu yolundadır. Suç oranı düşüktür fakat ülke dengesiz, istikrarsız bölgelerle çevrilidir.

Sağlık Sistemi;

Doping laboratuvarları olarak Olimpik Köy Polikliniği ve Hacettepe Üniversitesi Spor Departmanlığı Bölümü gösterilmiştir.

Olimpik hastane olarak 225 yataklı Olimpiyat Ailesi için 7 Hastane kararlaştırılmıştır. Hastaneler ve alanlar 4–43 km arasındadır. Komisyon tarafından bu konuda ise planların çok iyi olduğu şeklinde rapor verilmiştir.

Olimpik Köy; Bütün oyuncular için 134 hektar üzerine tek bir olimpiyat köyü bulunur. Bu Olimpik Köy şehir merkezinden 22 km, Olimpik parktan 10 km uzaklıkta uydu bir kasabada bulunmaktadır. Bu Köyün oyunlardan 6 ay önce açılması planlanmıştır. Yapım aşamaları şu tarihler arasındadır;

1993–1994 → Tasarım

1994–1995 → Fon Aktarımı

1996–1999 → Yapım

Kalacak yerlerin özellikleri ise şu şekildedir; 10 parkın etrafında konuşlandırılan 140 tane 5 katlı asansörlü binalar yapılacaktır. 2 yada 3 yatak odalı apartmanlar farklı stillerde yapılacaktır. Her bir apartmanda 3- 4 ya da en fazla 5 atlet kalacaktır. Olimpiyat Köyü, Olimpik Parktan(15 alandan)10 dk, şehir merkezine 22 km'dir. Havaalanına 10 km'dir. Köy, otoyolun yanında bulunmaktadır. Işıklı tren sistemi 2000 yılında köye bağlantılar kuracaktır.

Bir iki kişilik odalar 8-13.2 m2 arasında değişmektedir. Odalarda klima bulunmaktadır. Yerleşim bölgesinde 24 saat açık 6000 kişilik 2 servisi bulunan bir restourant vardır. Ayrıca birkaç küçük restoran kafeleri vardır.

Kalacak Yer; İstanbul, Yüksek standartlarda çok iyi kalacak yer imkanları sunar. Şehirde 133'ü(5 Yıldızlı) yapım aşamasında toplam 322 otel vardır. 2000 yılında 80. 000 yatak planlanmaktadır. İki otelde Olimpiyat Ailesinin kalması planlanır.

Odalar ve fiyatlar garantilidir.

IO-C-IF VE NOC üyeleri için Çırağan Sarayı ve Kempinski Oteli planlanır. Bu otel 500 odalıdır. Medya için 9200 kişilik Halkalı medya köyü ayrılmıştır. Bunun yanında çeşitli oteller vardır. Fiyatlar oldukça uygundur.

Komisyon tarafından bu konuya çok iyi raporu verildi.

Ulaşım; Olimpik Köy bütün spor alanlarına 10-43 km arasında bulunur. 15 alan Olimpik parktan 10 km uzaklıktadır, ikinci bir havaalanı 1997'de yıllık 6.5 milyon yolcu kapasitesindedir.

1500 km. lik otoyolda ve şehir bağlantı yollarına tıkanıklığı önlemek için 2000 yılında eklemeler yapılacaktır.

Yer altı sisteminin 10 km. lik ilk aşaması 1994 yılında tamamlanmıştır.

Demiryolu sistemi ise 1993'te havaalanına ulaştırılacaktır ve yeraltı bağlantılarıyla bütün olimpik alanlara ulaştırılacaktır

Yarışma Alanları;

15 Olimpik Park

1 alan → 00-09 km

17 alan →10-19 km

270 alan →20–29 km

1 alan →30–49 km

Olimpik oyunların açılışı için Olimpiyat Stadı düşünülmüştür. Yaklaşık 100.000 kişiliktir. Seremoni için ortalama bilet fiyatı 100 USD. Oyunlar için 25’USD’dir.

1.2.1.5. Manchester

Manchester şehri 2,6 milyon nüfusa sahiptir. Seçimler her beş yılda bir yapılır.

Manchester’ın Teklif Komitesi, Şehir Konseyi, Ulusal Olimpiyat Komitesi ve özel sektörden oluşur. Hükümet, yerel yönetimler, politik partiler, iş toplulukları -150 şirket tarafından desteklenir. Halkın desteğiyle ilgili bir araştırma yapılmamıştır.

Şehre girişte gerekli belgeler, Olimpiyat Tanıtım Kartı, pasaport ya da eş değer bir belge (Oyunlardan 1 ay önce ve sonrası için), Olimpiyat ve medya ailesi için malzeme, araç, gereç ve hayvanların girişi serbesttir.

Meteoroloji;

Veriler 10 yıl önceye aittir. (Temmuz-Ağustos)

Sıcaklık → ortalama 16,3 santigrat derece(sabahtan öğleye kadar)

18.3 santigrat derece(öğleden sonra)

Nem → %74

Yağış miktarı → Temmuzda 2 gün Ağustos’ta 1 gün

Yükseklik →30 m

Çevre;

Devlet tarafından ‘Manchester Olimpiyat Çevre Beratı ‘ verilmiştir. Ekoloji organizasyonlarından “Global Forum 98 ve Gündem 21” Zirvesine Manchester ev sahipliği yapacaktır.

Kırsal kesimin Şehir projesi yeni yapımlar ve yeni düzelmeler için plan aşamasındadır. Bu kurumların kullanımını ve gereksinimlerin daha da dikkatli ele alınacağını açıkça göstermiştir. Ayrıca bu şehir ve dört üniversitesi için sonsuz bir para

sağlayacaktır. Yapımların %80'i öncelikle ıssız bölgelerde gerçekleşecektir. Çevrenin korunması ve gelişmesi planlamada önemli bir faktördür.

Güvenlik;

Manchester Güvenlik Gücü, askeri kuvvetler güvenlikten sorumludur. Komisyon bu konuda ‘’ teknolojinin mükemmel kullanımı’’ diye yorum yapılmıştır.

Sağlık Sistemi;

Doping laboratuvarları; Ant; Doping Spor Konseyi

Kontrol Ünitesi

Manchester laboratuvarı (Londra'nın Kirye Koleji laboratuvarı asistanıdır.)

6 Tane Hastane bulunmaktadır. ‘‘Royal Manchester İnfirmary’’ ana hastanedir ve Olimpiyat Köyü’ne 2 km. den daha az mesafededir. Olimpiyat sahası içinde 8.500 yataklı 20 tane hastane daha vardır.

Komisyon bu konuda da planların mükemmel olduğu yorumunu yapmıştır.

Olimpik Köy;

Olimpik Köyü şehrin kalbine kurulmuştur. Yat limanı hariç bütün alanlara 1 saatin altında ulaşılabilir. Çevre koruması açısından iyi bir gelişim planına sahiptir. Yat limanı Köyü Pwllheli’de bulunmaktadır.

Kalacak yer için farklı tarzlarda yeni binalar inşa edilmiştir. Her biri 7 kattan oluşmaktadır.

Ekonomik açıdan olimpiyat köyü 425 milyon Amerikan dolarına mal olmuştur. Bunun % 60’ı özel sektör tarafından ödenmiştir.

Olimpiyat köyündeki 1–2 kişilik odaların genişliği 7.5-14.5 m2’dir. Klima bulunmamaktadır. Olimpiyat köyünde 10 adet restoran vardır. 5700 kişiliktir. 12.070 m2 dir. Dördü Uluslararası bölge içinde yer alır. En az 2 tanesi 24 saat servis yapmaktadır.

Kalacak Yer;

Midland Otel → 303 odalı

Britannia → 360 odalıdır

Victoria and Alpert Romada otail → 204 odalı

Ayrıca alana yakın 1000 odalı lüks oteller mevcuttur. Merkezde 2 otel bulunur. 450 odalı Ricadilly ve Cpothorne Oteli vardır.

Hakemler için alanlara yakın yüksek standartlarda 1000 odalı otel bulunur.

Medya Köyü 4 km uzaklıktadır ve 10. 00 yataklı %90 tek kişilik oteller vardır. Şehir Merkezine 1 saat uzaklıkta 2000 odalı 5 yıldız oteller bulunur.

Komisyon tarafından bu konuda imkanların iyi olduğu raporu verilmiştir.

Ulaşım; Olimpiyat köyü için yeni olimpik terminal (havaalanı) tamamlanmıştır. Havaalanı ve şehir merkezi arasındaki yeni demiryolu bağlantısı tamamlanmıştır.

Şehir merkezinde 15 spor alanı vardır. (10 da. dan daha azdır)

Boks ve Voleybol alanları 50 km uzaklıktadır.

Yat limanı 205 km uzaklıktadır.

1.2.1.6. Sydney

Sydney şehrinin nüfusu 3.7 milyondur.

Sydney Olimpiyat Teklif Komitesi; Avustralya hükümeti, Güney Walesa, Sydney şehri ve ulusal Olimpiyat Komitesinden oluşmaktadır.

Bu komite; Ulusal hükümet, halka ait kuruluşlar, politik partiler , ticaret birlikleri, şirketler, çevresel örgütler(Greeanpeace'te dahil) ve etnik gruplar tarafından destek görür.

Araştırmalara göre halkın %90'ı bu organizasyonu destekliyor fakat araştırma yapılan kişi sayısı bilinmiyor.

Şehre girişte gerekli olan belgeler, Olimpiyat tanıtım kartı, pasaport yada ona eş değer bir belgedir. (Oyunlardan bir ay önce ve sonrası için)

Meteoroloji;

Veriler 10 yıl öncesine aittir. (16.09'dan 01.10)

Sıcaklık → Ortalama maksimum:20. 7 santigrattır.

Ortalama minimum:11,7 santigrattır.

Nem → Ortalama % 60 (09h00)

Ortalama % 49 (15h00)

Yağış miktarı → 4,6 gün 2 mm. fazla

Ortalama toplam 54 mm

Yükseklik → 20 m

Çevre;

Çevre Komitesi teklif komitesiyle birlikte çalışır. Bütün projeler bu komitenin çevresel etki çalışmasına sahiptirler. Greenpeace (Yeşil Barış Çevre Örgütü) Olimpiyat Köyü'nün oluşumunda aktif rol oynamaktadır.

Komitenin bu konudaki yorumu çevrenin mükemmelliği yönündedir.

Güvenlik;

Güvenlikten sorumlu Kurum ve Kuruluşlar;

- Güney Wales Polis Gücü (Ulusal Organizasyon SACPAN'la işbirliği)
- Silahlı Kuvvetler
- Federal Adalet Bakanlığı
- Telekom
- OCOG Güvenlik Departmanı

Komisyon tarafından bu konuda güvenli bir çevre ve teknolojinin mükemmel kullanımı yorumu yapılmıştır.

Sağlık sistemi;

Doping laboratuvarı → Pymble (Olimpiyat Köyünden 20 da uzaklıktadır.)

Olimpiyat Hastanesi → 2 hastane vardır; Westmead(900 yataklı ve 350 yatak daha kapasitesi var. Concord(724 yataklı)

Komisyon tarafından bu bölümde planların mükemmel olduğu yorumu yapılmıştır.

Olimpiyat Köyü;

Bütün sporcular için Sydney Olimpiyat Parkında tek bir Olimpiyat köyü bulunur. 87 Hektarlık bir alan suyun kenarında bulunur. 2500 yeni apartmanın yapımıyla bu plan hayata geçirilir.

Köyün oluşumunda Greenpeace örgütü(Yeşil barış)aktif bir rol alır.

14 spor alanı Olimpiyat Köyüne yürüyüş mesafesi uzaklığındadır.

Köyden diğer alanlara maksimum 30 da. dır.

386.7 milyon USD yapı ve kuruluşlar için kullanılması düşünülür. Özel bir sektör tarafından karşılanmaktadır.

Kişi başına ortalama 16.25 m2 düşmektedir.

Bir iki kişilik odalar 10.5–17 m2 arasındadır.

Odalarda klima yoktur.

24 saat açık 4000 kişilik bir ana restoran bulunur. Ulusal bölge boyunca ikinci bir yemek bölümü bulunur. Burası ise 1500 kişiliktir ve kafeler, barlar bulunur.

Kalacak Mekânların Özellikleri;

Olimpiyat Ailesi için 30.000 oda ayrılmıştır.

5 Yıldızlı bir otelde tek kişilik odalar 150 USD, çift kişilik odalar 200 USD'dir.

2 Tane yan yana 5 yıldızlı otel bulunur. Bunlar, Regent(596 odalı) ve Ana (573 odalı) otellerdir. Bunlar uluslararası Olimpiyat Komitesi için ayrılmıştır.

Hakemler için 2 seçenek vardır; biri Sydney limanından 5 dk uzaklıkta diğeri ise Homebush Olimpiyat Köyünden 5 da. dır.

Medya için 6000 kişilik Pyrmant'ta iki köy bulunur.

Komisyon tarafından bu konuda ‘‘mükemmel’’ yorumunu yapılmıştır.

Ulaşım;

Bütün alanlara Olimpiyat Köyünden 30 dk içinde ulaşılabilir.

Havaalanının kapasitesini %30 arttırmak için 1995'te üçüncü havaalanı inşa edilmiştir.

Hükümet yeni demiryolu bağlantıları yapmıştır.

Halk ulaşımı herkes için ücretsizdir .(GAMES OF THE XXVII OLYMPIAD,.2000, s.1-65)

1.2.2. 2004 Yılı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon Çalışmasının Değerlendirilmesi

1.2.2.1.Atina

Şehir nüfusunun %96,4'ü teklifi destekler. Toplumun diğer alanlarında olduğu kadar kültür ve iş toplulukları da bu teklife destek ve uzmanlık sağlar.

Spor müsabakaları iki ana yarışma alanından oluşmaktadır. Bunlar Olimpiyat Köyünden on beş ve yirmi beş dakika uzaklıkta bulunur. Çevre yoluyla birbirlerine bağlıdırlar. Toplam olarak otuz dokuz yarışma alanı planlanır ki bunun yirmi dokuzu mevcuttur.

Var olan bir stadyum 1997 Dünya Atletizm Şampiyonasına ev sahipliği yapmak için yenilenecek ve 80.000 kişilik kapasiteyle olimpiyat stadyumu olarak kullanılabilecektir.

Olimpiyat köyünden on beş dakika uzaklıkta mükemmel bir Olimpik Spor Merkezi atletler için çok iyi şartlar sağlayacaktır.

Ulaşımındaki hükümet gücü ve enerji sektörü hava kirliliği problemini azaltmak için olumlu çalışmalar göstermektedir.

Olimpiyat ailesi ve sponsorlar için kalacak yerler dört ve beş yıldızlı otellerdir. Hükümet iki yüz milyon dolar harcayarak Atina'daki otellerin standartlarını artıracaktır.

Atina, havayolu ulaşımı ve şehir içi ulaşımında önemli problemlere sahiptir. Bu durumu çözmek için yeraltı ulaşımı amaçlanmıştır. Yapım, şehir merkezine otuz kilometre uzaklıkta yeni uluslararası havayolu üzerinde başladı. Bu yapımın 2000 yılında tamamlanması öngörüldü. Metro sisteminde geniş ilerlemeler vardır. 2000 yılında bu projenin tamamlanması için 1, 5 milyon dolar tahsis edilmiştir.

1.2.2.2. Buenos Aires

Aday şehir hükümetin farklı bölümlerinden tam destek alır. Nüfusun %86, 8'i adaylıktan haberdardır ve %70, 8'i Olimpiyat Oyunlarını destekler.

1978 Futbol Dünya Kupası için inşa edilen 60. 000 kapasiteli River Plate Stadyumu 65.000 kapasiteli Olimpiyat Stadı'na dönüştürülmüştür. Olimpiyat koridoru içinde bulunmaktadır.

Olimpiyat Köyü, Rio de la Plate kıyıları üzerinde on dokuz hektarlık bir alanda bulunmaktadır. Atletler için mükemmel bir çevre sunar, ayrıca şehir merkezine de yakındır. Binalar yaklaşık dört katlı olacaktır. Komisyon bu konuda, ikametgâh için kullanılan üç kule otuz katlı olacak notunu düşmüştür. Restoranlar bu bölge içinde bulunmaktadır. Ayrıca kirliliğe sebep olmayan tren sistemi ve genel oda tasarımları mevcuttur.

Genel olarak, Buenos Aires spor alanları doğal çevre üzerinde çok düşük bir etkiye sahip olacaktır. Amaçlanan çevresel program çok gerçekçi ve şehir için iyi bir miras bırakacaktır. Bunu sağlamak için güçlü bir hükümet ve Olimpiyat Komitesi'nin koordinasyonu gereklidir. Yat ve kano, rafting alanları için var olan su kirliliği problemi eğer hükümet temizleme programını uygulamaya koyarsa hafifleyecektir.

Elde edilen istatistiklere göre, 23 Eylül'den 10 Ekim'e kadar sürecek olimpiyat oyunları süresince, bazı günler ya da sıcaklığın 10°C olduğu günler boyunca yağmur yağma ihtimali vardır.

Komite, Buenos Aires deki konaklama kapasitesinin Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapmak için genişletilmek zorunda olduğunu belirtmiştir. Otel kapasitesi %50-70 oranında artırmalıdır. Şuanda on dördü yapım aşamasındadır ve kırk dokuz tanesi de 1997'de tamamlanacaktır. Hükümet tarafından da desteklenen projelerden biri üç beş yıldızlı otel odalarına ilave olarak 1, 600 daha oda imkânı sunulacaktır. Olimpiyat ailesi ve üç bin kişilik medya yedi bin iki yüz kişi kapasiteli dört beş yıldızlı otel odalarında konaklayacaklardır. Yaklaşık olarak mevcut olan ve gelecekte planlanan otellerin %80'i olimpiyat koridorunun on beş dakika içindedir. Ayrıca, Buenos Aires yolcu gemisinde ve liman bölgelerinde de deneyimlere sahiptir. Sponsorlara, medyaya ve izleyicilere yolcu gemilerinde yaklaşık on bin oda sağlayabilme kapasiteleri mevcuttur.

Hakemler ve jüriler, kendi spor alanlarından maksimum otuz dakika uzaklıkta üç dört yıldızlı özel odaların bulunduğu bir köyde konaklayacaklardır.

Buenos Aires şehrin yapısına göre iyi bir ulaşım altyapısına sahiptir. Hem yollarda hem de tren yollarındaki ilerlemeler devam etmektedir. Uluslararası havayolu ise hem araç gereç hem de olanaklar açısından temel düzenlemelere ihtiyaç duymaktadır.

İletişim altyapısı gayet iyidir ve mevcut olan iletişim sistemi ilerlemektedir.

OCOG tarafından alınan bütün finanssal sorumluluk, 1996 Aralığında Ulusal Kongre tarafından onaylanan özel bir yasa ile garanti altına alınmıştır.

1.2.2.3. Cape Town

İrkçiliğin üstesinden gelmek için Güney Afrika sosyal, politik ve ekonomik alanlarla ilgili bir geçiş periyodundadır. Olimpiyat Oyunlarının yıllık doksan bin kişiyle istihdamı artıracığı tahmin edilir. Böylelikle iş, barınma, eğitim gibi birçok problemin çözümüne yardımcı olacağı düşünülmüştür. Ayrıca, adaylık ve politik otoriteler Olimpiyat oyunlarının farklı toplulukları kaynaştıracığına inanırlar. Böylece Güney Afrika milleti spor sayesinde birleşecektir. Hükümette bu adaylığı ve bu amaçlarını tamamıyla destekler.

Genel sporlar kavramı mevkide yarışma alanlarını kapsar. Antrenman alanlarının sayısı kadar olan bu alanların bazıları gelişime yardım etmek için seçilmiş alanlardan oluşur. Çoğu, Olimpik Parkın bulunduğu Olimpik Köylere otuz dakikalık mesafede bulunur.

Yetmişbeşbin kişilik Olimpik stadyumu, Olimpik köyün yürüyüş mesafesi uzaklığında inşa edilecektir. Bu nedenle atletlere Olimpik Köy'den Açılış ve Kapanış Seramonisine rahatça katılmalarına imkân sağlayacaktır.

Cape Town sergi merkezi Olimpik köye onbeş dakika mesafededir ve onbeşbin ve onbinkişilik iki tane salonu vardır. Artistik jimnastik, salon voleybol maçları, hentbol ve basketbol finalleri bu salonda yapılacaktır. Salon voleybol finalleri Metro Eğlence Merkezinde yapılacaktır.

Boks maçları Olimpik Köye yirmibeş dakika mesafedeki onbin oturma kapasiteli yeni bir alanda yapılacaktır. Bu, Cape Town'un gelişim alanlarından biri olan

gençlik için çok iyi bir vasiyet sağlayacaktır.

Olimpiyat Köyü, Olimpik stadyumun yürüyüş mesafesiyle ve altı yarışma alanı içinde kırkbeş hektar üzerinde olacaktır. Bina birimleri iki çeşittir. Bunlardan ilki iki, üç katlı binaların içindeki bin beşyüz birim ve dört yüz tek katlı konuttur.

Elde edilen hava durumu istatistiklerine göre 3 Eylül'den 3 Ekim'e kadar, bazı açık hava sporlarını etkileyebilecek rüzgâr ihtimali vardır. Bazı günler sıcaklık 10°C olacaktır.

Cape Town iyi bir ulaşım alt yapısına sahiptir ve ulaşım planları tam ve ayrıntılıdır.

Ana Medya Merkezi, Olimpik stadyumdan yaklaşık onbeş uzaklıkta bulunur.

Kültürel ve eğitim planları oldukça kapsamlıdır. Teklif Komitesi tarafından garantiler sağlanır.

1.2.2.4. İstanbul

Spor düşüncesi, on altı yer ve sekiz ekstra alanla bir ana olimpik alanı sağlar. Bütünüyle yatçılık alanını ayrı tutarak, şehrin Avrupa yakasında yer almaktadır.

Olimpik park bina, tek Olimpik Köy'ün beş dakikasının içinde yerleştirilecektir ve seksen bin oturacak yeri kapsayacaktır ve inşaatı devam etmektedir. Diğer yarışma alanlarının on ikisi Olimpik Köy'e atmış dakikanın içindedir. Otuz dört yarış yerinin yirmi ikisi spor için kuvvetli bir miras bırakacak olan yeni tesisler olacaktır.

Boks, tekvando, masa tenisi, jimnastik ve diğer sporlar için olan alanlar mükemmel bir yer ve yeni kuruluşlar için yararlı olacaktır.

Basketbol oyunları Olimpik Köy'den yirmi dakika uzaklıktaki iki yeni alanda yapılacaktır. Ana basketbol alanı 17, 500 kişiliktir. Atletler, izleyiciler ve medya için iyi şartlar sağlayacaktır.

Güreş için teklif edilen on beş bin oturaklı yer stadyumu, bu çok popüler ulusal sporun devam eden gelişmesi için katkı sağlayacaktır. Binalar, on,yirmi kat yüksekliğinde olacaktır.

Çevre programı İstanbul için önemli alanlara dikkat çekmektedir. Özellikle hava ve su niteliği, atık idaresi ve halka ait ulaşım servislerini kapsamaktadır. Program çevresel uygulamaları ve halk servislerindeki ayrıntılı dereceleri tanıtmak için araştırma yapmaktadır.

İstanbul yaklaşık on bir bin dört ve beş yıldızlı hotel odalarına sahiptir ve ayrıca altı bin civarında da hem olimpiyat ailesinin hem de sponsorların ihtiyaçlarını karşılayacak olan odalar vardır. Olimpik Köy'e bitişik bir köy düşüncesi medyanın %90 ve hakemlerin, yargıçların %75'i için planlanır. Medya, hakemler ve yargıçların spor buluşma yerlerinin on-on beş dakika mesafesindeki iki, üç veya dört yıldızlı otellerde kalacaklardır.

Mevcut havaalanı, olimpik ihtiyaçlar için yetersizdir fakat 2000 yılında tamamlanacak yeni bir uluslararası terminalin inşası olduğu bildirilmiştir.

Şehirde birçok mevcut taşımacılık problemi vardır. Şehir yeni bir metro sistemi, yol geliştirmeleri, su ulaşımının yaygın kullanımı ve otobüslerin, dolmuşların daha etkili kullanımını sağlayacaktır.

1.2.2.5. Lille

Lille'nin nüfusunun kuvvetli desteği teklif komitesini sevindiren bir durumdur. Şehir oylamasında bu oran %86'dır.

Adaylığın amaçlarından biri bölgeyi tekrar geliştirmek ve ileriye götürmektir. Bunu başarmak için, şehir merkezine on beş dakika mesafedeki on üç spor alanı mevcuttur. Bir ana Olimpik Köy'le, bazı günler ekstra kalacak yer olan iki alt köy olacaktır.

Altmış beş bin oturaklı Olimpik Stadyum, on sekiz bin sürekli ve otuz bin geçici oturacak yer ekleyerek 17, 000 bir oturacak yer stadyumundan tekrar inşa edilecektir. Törenleri açmak ve kapatmak için, seyircilerin toplam sayısı, alan düzeyinde 7, 000 geçici oturacak yerin daha fazla ilaveyle 72, 000'e artırılabilecektir.

Olimpik Köy, şehir merkezinden on dakikalık uzaklıktaki bir alana inşa edilecektir. Otuz hektarlık bir alanı kapsayacaktır. Kirlenilemeyen bir iç ulaşım sistemi sağlanacak, köy, dört ve sekiz katlı binalardan oluşacaktır.

Kalacak yer planı standartların üzerindedir. Bu alanlar şehir merkezine altmış dakika uzaklıktadır. Yarışmacılar ve hakemler şehir merkezinde iki ve üç yıldızlı otellerde kalacaklardır. Ayrıca medya için iki ve üç yıldızlı otellerin içinde yedi bin iki yüz oda mevcuttur.

Bölgeye hava yoluyla ulaşım öncelikle Brüksel, Paris ve Londra'daki uluslararası havaalanları tarafından olacaktır. Ayrıca, kararname uçuşları şehir merkezinden 15 dakikadan daha az mesafedeki Lille havaalanını kullanabilirler. Büyük Avrupalı şehirlere mükemmel bağlantıları sağlayan yollar ve hızlı tren sistemleri mevcuttur.

1.2.2.6. Rio De Janerio

Adaylığın hedeflerinden biri, şehirde sosyal ve çevresel problemleri yenmeye katkıda bulunmaktır.

Rio De Janerio halkı, adaylığı ve amaçlarını gönülden desteklemektedir,

Olimpik köy altı spor alanından oluşmaktadır. Olimpik Köy'den en uzak yarışma alanları kırk beş dakika uzaklıktadır.

Seksenbin kişilik bir Olimpik stadyum, Olimpik Köy'e yürüyüş mesafesinde inşa edilecektir, böylece yarışmacılara Olimpik Köy'den açılış ve kapanış seremonilerine rahat bir ulaşım sağlayacaktır.

Olimpik Köyü Fundao Adası'nda Guanabora Körfezi'nde 80 hektarlık bir alan üzerine inşa edilecektir. Köy, diğer spor alanlarından on dakikadan daha az mesafede ve Olimpik stadyuma yürüyüş mesafesi içindedir. Köydeki binalar beş on kat yükseklikte olacaktır. İkamet edilen bölgedeki restoran planları ve uygun bir temiz alan, atletler için uygun yaşama şartları sağlayacaktır.

Teklif edilen OCOG çevresel programı çoğunlukla olimpik buluşma yerleri, umumi alanlar ve hava ve su konuları, şehir yeşilliği, kirletmeyen ulaşım araçları, sağlık ve geri dönüşüm üzerine odaklanır. Guanabora Körfezi'ni temizleme planı oyunlar için hayati derecede önemlidir.

Mevcut yedi bin üç yüz ve yapılacak on iki bin dört beş yıldızlı otel odaları Olimpiyat Ailesi, medyanın bazı üyeleri ve sponsorlar tarafından kullanılacaktır. Mevcut beş binin, üç bini üç yıldızlı otel odaları medyanın diğer üyeleri için

kullanılacaktır. Medya köyü ana medya merkezine otuz dakika mesafede beş bin iki yüz oda sağlayacaktır. Yargıçlar ve hakemler, çeşitli spor alanlarından yirmi beş dakikadan daha az mesafede bulunan dokuz yüz apartman otel odalarının kullanıldığı iki köy içinde konaklayacaklardır.

Rio De Janerio'nun nüfusu, ilgi çekici topografyası ve yeterli altyapı eksikliği yüzünden önemli taşımacılık problemleri vardır. Bu konulara 4, 2 milyar dolarlık büyük bir bütçeyle temel bir havaalanı, yol, demiryolu ve metro geliştirmelerine çok olumlu yönde hitap edilmektedir.

Eğer teklif edilen projeler tamamlanırsa halk, özelden umumi ulaşım araçlarına değişikliğe cevap verirse ve önemli trafik bölgeleri, trafik stratejileri ve dar yollar başarılı bir şekilde tamamlanırsa başarılı bir ulaşım programı yerine getirilebilecektir.

1.2.2.7. Roma

Adaylık planları mükemmeldir. Birçok uzman ve ulusal spor otoritelerinin arasında işbirliğiyle hazırlanmıştır.

Genel spor düşüncesi, sporların çoğunluğunu üç olimpiik alanda sunar. Otuz sekiz alanın yirmi sekizi çok iyi bir yol altyapısı içinde bulunmaktadır.

1987 Atletizm Dünya Şampiyonası ve 1990 Futbol Dünya Kupası için kullanılan seksen beş bin kişilik mevcut stadyum Olimpik stadyum olacaktır.

Olimpiik Köy 2004'ten önce üniversite tarafından inşa edilen, üniversite kampusu üzerine konuşlandırılacaktır. Çevre yoluna kolay erişimi olan seksen hektar üzerine kurulacaktır. Olimpik Köy bir çevresel pilot projedir. Köy içindeki ulaşım çevreyi kirletmeyen araçlarla sağlanacaktır. Binalar beş katlıdır ve her bir odada bir banyo ve klima vardır.

Olimpiyat Ailesi ve sponsorlar mevcut 15, 440 dört beş yıldızlı otel odasının altı bin sekiz yüzünde kalacaklardır. Bir kilometrelik şehir merkezi caddesi uygun ve güvenli bir alana dönüştürülecektir ve yedi adet beş yıldızlı oteller, mükemmel restoranlar ve insanlar için diğer servisler yer alacaktır. Medya iki köyde kalacaktır ve bu her iki köy Olimpik stadyuma yirmi, dakika mesafededir. Hakimler ve hakemler,

spor alanlarına yaklaşık on beş dakika mesafede bulunan üç yıldızlı otellerde kalacaklardır.

Trafik Roma'da temel problemdir ve geniş planlar Olimpiyat oyunları için yapılmaktadır. Yarışma alanlarının ve diğer Olimpik alanların yeri şehir merkezinde ulaşım etkisini artırmamak için planlanmaktadır.

MPC ve IBC, olimpik stadyumdan beş on dakika mesafede iki farklı alanda inşa edilecektir. Medya mensupları arabalar ve bisikletlerle de bu iki alanda ulaşımı sağlayabileceklerdir.

1,520 milyar dolarlık OCOG olmayan bütçe tam ve ayrıntılı planlarla profesyonel bir biçimde planlanır.

1.2.2.8. San Juan

Şehir ve spor otoriteleri adaylığı desteklemektedirler.

Spor düşüncesi, yirmi dört farklı yerde otuz üç yarış yeriyle dışarı yayılır. Bu alanların yirmi ikisi Olimpik köye otuz beş dakika mesafede olacaktır ve geri kalan on biri yaklaşık atmış doksan dakika mesafededir. Bütün atletler için barınma imkanıyla birlikte merkez bir Olimpik Köy olacaktır.

Yetmiş bin kişilik Olimpiyat Stadyumu Olimpik Köyden on dakika uzaklıkta inşa edilecektir. Oyunlardan sonra kapasite otuz bine düşürülecektir ve stadyum beysbol için kullanılacaktır.

Teme 1Olimpik Köy, şehir merkezinden sekiz dakikalık uzaklıkta konuşlandırılacaktır. Bu şehre ait bir yenileme projesinin parçasıdır. İki tane on beş katlı binanın kullanılmasına rağmen yirmi bir binası çoğunlukla dört yedi kat yükseklikte olacaktır. Atletler için klimalı odalar ve çevreyi kirletmeyen vasıtaları öneren mevcut planlar atletlerin ve spor memurlarının tecrübesinden faydalanarak geliştirilecektir.

Elde edilen istatistiklere göre Ağustosun 15'inden 27'si arasında bazı günler yüksek sıcaklıklar mümkün olabilir (yaklaşık 34°C). Nem ise %70 civarındadır.

Olimpiyat Ailesi ve sponsorlar mevcut beş bin beş yüz seksen beş ve planlanan bin iki yüz seksen sekiz dört beş yıldızlı otel odalarında kalacaklardır. Üstelik 735, 4 milyon dolarlık bir yatırımla kırk proje planlanmaktadır. Bunlardan on ikisi şu

anda yapım aşamasındadır ve on sekizinin yapımı da onaylanmıştır. On beş bin medya personeli bir yolcu gemisinde üç, dört, beş yıldızlı odalarda kalacaklardır. Hakimler ve hakemler üniversitenin ikamet kuruluşlarında bin dört yüz kırk adet odalarda kalacaklardır. Zaruri ihtiyaçlar dışında, San Juan'ın barınma planı çok yaratıcıdır ve alternatif barınma olanaklarından faydalanılır.

San Juan'ın güncel ihtiyaçları için iyi bir ulaşım altyapısı vardır fakat olimpiyat oyunları için birçok büyük geliştirmeler yapmaya ihtiyaç duymaktadır.

Havaalanı genişletmeleri, raylı sistem ray bağlantıları, yeni yollar ve geliştirilen otoyollar ve erişim yollarını içeren önemli ilerlemeler devam etmektedir. Eğer tamamlanırsa yeterli bir ulaşım sistemi sağlanacaktır.

1.2.2.9. Sevilla

Sevilla 1992'de başarılı bir dünya fuarına ev sahipliği yapmıştır. Sergi alanı ve Cortuga adası uygun şekilde geliştirilirse Olimpiyat Oyunları için mükemmel bir potansiyel teşkil eder. Yarışma alanlarının çoğu Olimpik Köye 15 dakika mesafededir.

Yetmiş bin kişilik Olimpiyat Stadyumu, Olimpiyat Köyü'ne yaklaşık 10 dakika mesafedeki La Cartuga Adasında bulunmaktadır.

Olimpiyat Köyü, şehir iskân projesinin şehir oluşturma parçasının güneyinde planlanan şehre ait bir gelişimde olduğu gibi inşa edilecektir. Beş altı katlı binalardan oluşacaktır ve şehir merkezinden on beş dakika mesafede bulunacaktır. Klima sağlanacaktır.

Çevresel program, su kirliliği, ulaşım ve enerji üretiminin yerel meselelerine ek olarak oyunları etkileyen önemli konulara hitab eder. Mimari yaklaşım, iklimsel serinletici sistemleri kapsayarak enerji sağlayıcı (biriktirici) özellikleri birleştirir. Çevresel çalışmalar spor alanlarının çoğu için tamamlanmaya ihtiyaç duyacaktır.

Elde edilen istatistiklere göre, 27 Ağustostan 12 Eylül'e kadar olan süredeki hava durumunun ılık ve güneşli olması beklenmektedir. Hava sıcaklığının da yaklaşık 4, *C olması beklenmektedir.

Mevcut olan dört bin sekiz yüz yetmiş dokuz tane dört beş yıldızlı otel odasının dört bin yedi yüz altmış ikisi Olimpiyat Ailesi için kullanılacaktır. Bunun %50'siyle sponsorlar ve yaklaşık dört yüz otuz beş medya mensubu barınabilir.

İzleyiciler şehir merkezine atmış, doksan dakika uzaklıktaki mevkilerde bulunan otellerde ve şehirdeki apartmanlarda kalacaklardır. Hakemler Olimpiyat Köyünde kalacaklardır. Sevilla 1992'deki Fuar için mükemmel bir ulaşımına sahiptir. Bunun yanı sıra küçük alanlardaki Olimpiyat yerlerinin çoğu daha farklı ve karışıktır ve daha da ayrıntılı çalışmalar gerektirmektedir. Harcama alanındaki OCOG bütçesi makul görünmektedir.

1.2.2.10. Stockholm

Stockholm adaylığı %80 İsveç Parlamentosu ve %72 Şehir Konseyi tarafından desteklenir. Spor düşüncesi çok güçlüdür. Alanların çoğu, IBC, MPC ve medya köyü, Olimpiyat Köyünün 20 dk. İçinde konuşlanır.

1912 Olimpiyat Stadyumu, 1990 Yayla Birinci şampiyonluğu için yaptığı gibi birincilikle ilgili olaylar için tarihi ve çekici bir ortam sağlar.

Olimpik Köy, şehir için bir ekolojik model olarak tasarlanır. Elli hektarlık bir alanı kapsar. Binalar dört yedi kattan oluşur. Binaların niteliği ve bölge, atletler ve spor adamları ve ayrıca Olimpik Köy için iyi bir potansiyel sunar. Köy içindeki ulaşım çevreyi kirletmeyen vasıtalarla yapılacaktır. Şehir bunları yenmesi için bütçeden 100 milyon dolar ayıracaktır.

Bütün katılımcılar ve seyirciler için Olimpiyat Oyunlarında konaklama ihtiyaçları tamamıyla mevcut 107,916 sayıyla bölge ve şehir ağıyla sağlanacaktır. Ayrıca, medya köyü ve medya kampüsü Olimpiyat oyunlarına yakın bir yerde bulunmaktadır. Medya bin beş yüz lüks sınıfta, bin beş yüz orta sınıfta ve beş yüz standart sınıf otel odalarında konaklayacaklardır. Ayrıca medya merkezine on dakika mesafedeki üç bin dört yüz odalı medya köyü ve yirmi dakika uzaklıktaki altı bin altı yüz odalı medya kampüsü mevcuttur. Otobüs servisi yirmi dört saat medya köyü, medya merkezi ve ana medya merkezi arasında işleyecektir.

Stockholm geniş ve güvenilir bir halk ulaşım sistemine ve gelecek planlamalar içinde iyi ilerlemelere sahiptir. Spor alanları ulaşım amaçları için iyi yerlerdedir. Mevcut otobüs terminali ve ofis binası IBC ve MPC' ye değiştirilecektir. . Bu iki bina birbirine yürüyüş mesafesinde bir köprüyle bağlanmış olacaktır. Ayrıca Olimpik Stadyuma ve medya köyüne on dakikadan daha az mesafede bulunmaktadır.

İsveç'teki bütün sağlık kuruluşları mükemmel araçlarla ve çok iyi personelle donatılmıştır.

10 milyar dolar OCOG bütçesi oldukça şeffaftır. Şehir çalışmaları ve işletmelerdeki fiyatlar arasında iyi bir denge vardır.

1.2.2.11. St. Petersburg

Aday komitesi, Olimpiyat Oyunlarına katılma fikrini Petersburg nüfusunun %74, 2'sinin desteklediğini gösteren bir araştırmanın sonuçlarını komisyona bildirmiştir. Bu yüzden aday komitesi finalist şehirlerden biri olarak seçileceğine çok emindir.

Oyunlar için spor düşüncesi; Olimpik Köy'ün içindeki otuz sekiz yarış yerinin, otuz ikisi, olimpik köye otuz dakika uzaklıktadır.

2004'e kadar tamamlanması için, anayolun inşası, 1997 veya 1998'de başlamalıdır. Rus hükümetine göre, 1998 bütçesinde bu ana yolun inşası için kaynak ayrılmaya çalışılacaktır.

Olimpiyat Köyünden on dakikadan daha az mesafedeki atmış bin kişilik mevcut stadyum, yüz bin kişilik Olimpiyat Stadyumuna dönüştürülecektir.

Olimpiyat Köyü şehir merkezinden yaklaşık otuz dakika uzaklıktaki Finlandiya Körfezi yakınındaki bir alana planlanır. Bu yirmi dokuz hektarlık bir alanı kaplayacaktır. Genelde köy için planlar, kirletmeyen vasıtaların kullanımı dahil yeterlidir. Yine de yer kısıtlamaları yüzünden, atletler yirmi dört katlı binalarda kalacaklardır. Çevresel konuda hükümet çok hırslıdır. Atık maddeler, tarihi merkezi koruma ve içme suyu kalitesi gibi çevresel konuları geliştirmek için oldukça gayretlidir. Olimpiyat Oyunları, 1, 46 milyar dolarlık bir OCOG olmayan bütçesiyle ve 14 milyon dolarlık ekstra bir şehir hareket programıyla bu planları yerine getirilmesi için hızlandırılacaktır. Bu projeler çorak arazinin eski haline döndürülmesi, buluşma yerleri ve eğlenceli kullanım sonrası için oturmaya ayrılmış yerleri kapsar.

21,100 odanın yaklaşık yedi bini üç, beş, yıldızlı otel odaları Olimpiyat Ailesi için bugün mevcuttur. İhtiyacın bir kısmı yapım aşamasındadır. Yirmi üç tane planlanan yeni otelin ikisini tamamlayacak olan yatırımcılar bulunmuştur. Medya köyleri medya merkezine yürüyüş mesafesi uzaklığındadır. Medya için üç, dört, yıldızlı odalar yapılacaktır.

Oyunların organizasyonu, şehir altyapısının gelişmesinde yararlı olacaktır. Bu, 3 milyar dolardan daha fazla bir bütçeyle özellikle havaalanı, raylı sistem ve metro sistemi ve yollar için planlanan geniş ilerlemeler için doğru bir ulaşım planıdır. Bu ulaşım planının önemli ögesi, batı anayolunun inşasıdır.

Oyunlar, OCOG ve yaklaşık 9,6 milyar dolarla OCOG olmayan bütçe tarafından finanse edilmektedir. (IOC, 2004 s.7–79)

1.2.3. 2008 Yılı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon

Çalışmasının Değerlendirilmesi

1.2.3.1. Hükümet Desteği ve Halkın Görüşü

Çalışma Grubu, hükümet desteği ve halkın görüşüyle ilgili aday şehirler tarafından sunulan bilgileri gözden geçirirken şu alt kriterleri dikkate almıştır.

	<u>Ağırlığı</u>
i. Hükümet desteği	1
ii. Hükümet komitesi-finansal yanlar	1
iii. Yasal konular	1
iv. Halk görüşü	2

Her bir alt kriter ya için 1–10 arası puan verilmiştir. Daha sonra bu puanlar her bir kriter yanın ağırlık oranıyla çarpılmıştır ve özet tablosundaki minimum ve maksimum notlara ulaşılmıştır.

Bangkok

Başkan, hükümet ve Bangkok valisi komitelerini kurmuşlardır ve çalışmalarını Olimpiyat Komitesi Çalışma Grubuna sunmuşlardır ve grup bundan duyduğu memnuniyeti bildirmiştir. Hükümet olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapmak için istenen öncelikli altyapı projelerini hazırlamıştır ve komiteye sunmuştur. Tüm gönüllü otoriteler gereken hizmeti vermeleri için komitenin emrine verilmiştir.

Halkın % 70'nin projenin yanında, % 20'sinin ise karşısında olduğu belirtilmiştir.

Pekin

Komite, gerek Çin Hükümetinin gerekse Pekin Belediyesinin desteklerinden dolayı memnuniyetini belirtmiştir. Oyunlar için istenen belediye destekli altyapı projelerinin birçoğu şehrin gelişme planlarının içinde yer almaktadır.

Hem valilik hem de belediye, olimpiik oyunlar için ihtiyaç duyulacak fon, arazi, personel, yarış pistleri ve diğer spor imkânları için gerekli tüm imkânları sunacaklarına dair yazılı garantiler vermişlerdir.

Aday şehir, halkın 94 % ünün projenin yanında olduğunu bildirmiştir.

Kahire

Mısır Hükümeti ve Kahire Valiliği, oyunlar için tüm gerekli imkânları sağlayacaklarının ve gerekli olan tüm altyapı projelerine finansman sağlayacaklarının garantisini vermişlerdir.

Herhangi bir halk desteği oranından söz edilmemiştir. Ama aday şehir, halkın büyük çoğunluğunun oyunlara ev sahipliğini desteklediğini bildirmiştir. Ayrıca 14 politik parti de oyunlara ev sahipliğine destek vermişlerdir.

Havana

Komite, Küba Hükümetinin desteğinden duyduğu memnuniyeti belirtmiştir. 15 belediyeyi de içine alan Havana şehrinin tüm yerel kuruluşları oyunlara ev sahipliği için başvuruyu desteklediklerini bildirmişlerdir. Aynı zamanda Küba Olimpiyat Komitesi ve Ulusal Gençlik ve Spor Müdürlüğü de desteklerini belirtmişlerdir. Merkez Hükümet, Havana Valiliği ve 15 belediyenin hükümetleri, kendi bütçeleriyle bütün servisleri, imkânları ve ihtiyaçları sağlayacaklarını bildirmişlerdir.

Aday şehir, hiçbir karşı görüş olmaksızın bütün ülkenin projeyi desteklediğini vurgulamıştır.

İstanbul

Komite, oyunların organizasyonu ve bütün hazırlıklar için tüm ulusal ve yerel otoritelerin ve halkın desteğini almıştır. Aday şehir, oyunlar için gerekli tüm yatırımları yapmak için tüm imkânlarla ve finansmana sahip olduklarını, yapılacak olan

reformların, 5 yıllık gelişme planlarında da yer aldığını ve bütün hizmetlerin garanti edildiğini belirtmiştir.

İstanbul'un yaklaşık % 96 sının oyunlara ev sahipliğini desteklediğini bildirmişlerdir.

Kuala Lumpur

Tüm gönüllü Federal Başkanlıklar ve Kuala Lumpur Valiliği, komiteye desteklerini sundular. Malezya Başkanı'nın 2008 Olimpiyat Oyunları Komitesi'nin liderliğini getirilmesiyle hükümet desteğini göstermiş oldu.

Hükümet desteğiyle ilgili aday şehrin sunmuş olduğu bilgilerde bazı net olmayan taraflar vardı. Ama hükümet, tüm hizmetlerin, imkânların ve halka ait spor stadyumlarının ve alanlarının komitenin hizmetine sunulacağını belirtmiştir.

Aday şehre göre, halk içinde olimpiyatlar için büyük bir destek vardı. 6 Kasım 1999'da iki milyonun üstünde Malezyalı 2008 Olimpiyatlarına destek için yürümüştür.

Osaka

Komite, Japon Hükümetinin, Osaka Şehir Konseyinin ve diğer ulusal derneklerin müthiş desteklerinden memnuniyet duymuştur. Hükümet, tüm spor faaliyetleri için gerekli imkânların yaratılması ve olimpik oyunlar için gerekli altyapı çalışmaları için Osaka şehrine büyük bir finansal destek sağlamıştır. Ayrıca hükümet, oyunlar için istenen tüm altyapı çalışmalarının inşaa maliyetinin yarısını üsleneceğine dair söz vermiştir.

Aday şehir, Osaka'da yapılan araştırmaların, halkın yaklaşık % 79 unun projeyi desteklediğini belirtmiştir. Fakat şehir konseyinde yer alan Japon Komünist Partisi projeye karşı olduğunu bildirmiştir.

Paris

Komite, devletin ve Paris şehrinin verdiği desteklerden duyduğu memnuniyeti belirtmiştir. Hükümet, oyunların başarılı organizasyonunu garanti etmek için özellikle finansal boyutta olmak üzere tüm gerekli koşulları sağlayacaklarını

vurgulamıştır. Yerel otoriteler, oyunların ana yatırımlarının finansmanını sağlayacaklarını bildirmişlerdir.

Aday şehre göre, halkın % 79 u projeye destek vermektedirler.

Sevilla

Sevilla 2008 Projesi tüm yerel, bölgesel, devlet ve toplumsal kurumların desteğini almıştır. Tüm hizmetleri, insan kaynaklarını ve spor merkezlerinin yapımını içine alan gerekli tüm altyapı çalışmalarının finansmanının toplum yönetimleri tarafından sağlanacağını garanti vermiştir.

Aday şehir, Sevilla halkının yaklaşık % 93 ünün projenin yanında olduğunu bildirmiştir.

Toronto

Toronto şehrinin başvurusu Federal Hükümetin, Toronto Hükümetinin, Toronto şehrinin ve Bölgesel Hükümetin desteğini almıştır.

Tablo 1.1. 2008 Hükümet Görüşü ve Halkın Görüşü

Aday şehir	Min	Max
Bangkok	5, 3	6, 0
Beijing	6, 8	7, 4
Cairio	5, 4	6, 1
Havana	5, 3	6, 0
İstanbul	6, 1	6, 7
Kuala Lumpur	5, 1	5, 7
Osaka	6, 7	6, 7
Paris	6, 7	6, 7
Sevilla	6, 7	6, 7
Toronto	6, 8	7, 5

1.2.3.2. Genel Altyapı

Olimpiyat oyunları, 17 gün boyunca çeşitli bölgelerde ayrı ayrı yapılan 28 daldaki yarışmalarla dünyadaki en geniş spor olaylarıdır. 150 binden fazla akredite olmuş katılımcı, olimpiik köy ve hafta başı 500 binden fazla izleyici ile oluşan ulaşım gereksinimleri, metropolitan ulaşım sistemi ve dolayısıyla o şehir ve ülke üstünde

büyük bir baskıyı oluşturmaktadır. Bu olimpiyat trafik yoğunluğunu kaldırabilmek için yüksek kapasiteli ulaşım altyapıları gerekmektedir.

Ulaşım altyapıları geliştirilmesi çok zaman aldığı ve çok ağır yatırımlar gerektirdiği için, şuanda var olan ve planlanan genel ulaşım sistemlerinin ve performanslarının iki seviyeli bir analizi temel alınmıştır. . Bütün bunlar iki alt kritere göre test edilmiştir:

Şuanda var olan genel ulaşım altyapısı ve performansı;

Oyunların konseptine uygun olarak 2008 de hazır olması planlanan genel ulaşım altyapısı.

Her iki alt kriter 1–10 arası puanlamaya tutulmuştur(1:yetersiz, 5–6:ortalama, 10:mükemmel)

Ayrıca her şehir için, 2008 de bitirilmesi planlanan bütün ulaşım ve destekleyici altyapı çalışmalarının potansiyel bitirilme olasılıkları esneklik faktörü puanlamasına tabi tutulmuştur. Bu puanlama da 0,1–1,0 arasındır.

Bangkok

Tayland'ın en hızlı büyüyen merkezi olan, 9 milyona yakın nüfusuyla Bangkok, trafik karmaşasıyla iyi bilinmektedir. Yeni gelişmelerin, bu trafik sorununun üstünde çok fazla etkisi olduğu gözükmemektedir. 2008 de bitirileceği duyurulan planlanmış birçok ulaşım altyapısı projesi bulunmaktadır ama bütün bunların 7 yılın üstünde bir zaman gerektirdiği görülmektedir.

Tablo 1.2. Bangkok Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Bangkok	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	2	5
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0, 2	5	7

Pekin

10, 5 milyon nüfusuyla Çin'in en hızlı büyüyen merkezi olan Pekin, gözle görülür bir motorlu trafik büyümesi ve bununla beraber ortaya çıkan bir karmaşa yaşamaktadır. İki hatlı metro sistemi ve 2008 e kadar bitirilmesi umulan ulaşım projeleriyle tam tatmin edici bulunmamıştır.

Tablo 1.3. Pekin Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Pekin	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	4	6
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0, 6	6	8

Kahire

12–16 milyon arası nüfusuyla Mısır’ın en hızlı büyüyen şehri olan Kahire; yetersiz ana ulaşım altyapısının etkisiyle büyüyen trafik baskısı yüzünden çok önemli ulaşım problemlerine sahiptir. Trafik şartları ve birçok halka açık ulaşım sistemleri güvenlik problemiyle karşı karşıyadır. Ve planlanan yeni ulaşım altyapı çalışmalarının da 2008 e kadar olan bu kısa sürede yetiştirilme olasılığı çok düşüktür.

Tablo 1.4. Kahire Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Kahire	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	1	4
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0, 2	1	3

Havana

Küba’nın başkenti olan 2 milyon nüfuslu Havana, yetersiz ulaşım altyapısıyla(özellikle halka açık olan) yetersiz bir görüntü vermiştir ve olimpiyat oyunları gibi büyük bir organizasyonun yoğunluğunu kaldırabilmesi için çok fazla iyileştirmeye ihtiyaç duyulmaktadır ve bütün planlanan projeler bunun için yetersizdir.

Tablo 1.5. Havana Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Havana	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	1	3
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0, 2	1	3

İstanbul

12 milyondan fazla nüfusuyla İstanbul, dünyanın en hızlı büyüyen metropolleri arasındadır. Hızla büyüyen trafik ihtiyacıyla beraber büyük bir baskı ortaya çıkmaktadır. Ve ulaşımın 50 % sinden fazlası minibüsler ve taksiler aracılığıyla sağlanmaktadır.

Başlıca önemli ulaşım altyapı çalışmaları, oyunların % 90'ının gerçekleşeceği Avrupa yakasında planlanmaktadır.

Tablo 1.6. İstanbul Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

İstanbul	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	5	6
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,4	6	8

Kuala Lumpur

1,3 nüfuslu Kuala Lumpur, güçlü gelişen ekonomisiyle özellikle otomobil sayısında büyük bir artış yaşamaktadır. Özellikle tren yolu ulaşım sistemlerinde güzel ilerlemeler sağlanmıştır, bunun yanında ihtiyacın belli bir kısmını karşılayabilecek düzeyde metro olanakları sağlanmıştır. Planlanan yeni ulaşım altyapı çalışmalarının gelişimi de mantıklı ve yeterli gözükmektedir. Dolayısıyla oyunlar için gerekli genel altyapı uygun gözükmektedir.

Tablo 1.7. Kuala Lumpur Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Kuala Lumpur	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	5	7
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,8	5	8

Osaka

16 milyon nüfusuyla Osaka, Japonya'nın ikinci büyük metropolüdür. 2008 için mevcut olan ve planlanan altyapının birçoğu zaten Osaka bölgesi için planlanan genel gelişim projelerinin içindedir. Ve durum şuan için uygun gözükmektedir.

Tablo 1.8. Osaka Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Osaka	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	7	8
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,8	9	10

Paris

11, 5 nüfuslu Paris, 4 bölgesel ekspres metro hattıyla ve 12 şehir içi metro hattıyla en güçlü ve yoğun demir yolu ulaşım sistemlerinden birine sahiptir. 1998 dünya kupasında, seyircilerin 75% inden fazlası Stada de France'e ulaşmak için toplu ulaşım araçlarını kullanmışlardır. Planlanan yeni ulaşım altyapı çalışmalarının miktarı mantıklı seviyededir. Bütün hedeflenen projeler aynı zamanda normal devlet ulaşım geliştirme prosedürlerinin içinde yer almaktadır. Dolayısıyla son durum şuanda gayet iyi gözükmektedir.

Tablo 1.9. Paris Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Paris	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	7	8
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,9	9	10

Sevilla

Başvuran şehirlerin içinde en küçüğü olan 700 bin nüfuslu Sevilla Endülüsy'a'nın başkentidir. Genel trafik durumlarını, özellikle toplu ulaşımı iyileştirmek için önemli çalışmalar yapılmaktadır. Yeni bir metro sistemi planlanan ilk basamaklardan biridir fakat herhangi bir sistemin üstüne bir taahhüt henüz verilmemiştir. Böyle bir sistemin yerine getirilmeden önce birçok teknik ve finansal durumların sonuca ulaşması gerekmektedir.

Tablo 1.10. Sevilla Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Sevilla	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	5	6
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,5	4	8

Toronto

4, 2 milyon nüfusuyla Toronto, Kanada'nın en geniş metropolüdür. Birçok Kuzey Amerika ülkesinin aksine Toronto, özenle yapılmış ve yeterli toplu ulaşım sistemlerine sahiptir. Şuan ki durum ve planlanan mantıklı projeler göz önüne alındığında, son durumun iyi olduğu söylenmektedir.

Tablo 1.11. Toronto Mevcut Ulaşım Performansı ve Gelecekteki Ulaşım Alt Yapısı

Toronto	Fizibilite	Minimum	Maksimum
Mevcut ulaşım performansı	-	7	8
Gelecekteki ulaşım altyapısı	0,8	7	9

Tablo 1.12. 2008 Yılı Genel Alt Yapı

Aday şehir	Min	Max
Bangkok	5, 3	6, 0
Beijing	6, 8	7, 4
Cairio	5, 4	6, 1
Havana	5, 3	6, 0
İstanbul	6, 1	6, 7
Kuala Lumpur	5, 1	5, 7
Osaka	6, 7	6, 7
Paris	6, 7	6, 7
Sevilla	6, 7	6, 7
Toronto	6, 8	7, 5

Telekomünikasyon

Uluslararası Olimpiyat Komitesinin aday şehir için hazırlanan soru kâğıdında haberleşme ile ilgili sorular yoktu bu yüzden bu bölümde detaylı sorulara cevap verilmesi istenmiştir. Ve spesifik bir puanlama yapılmamıştır. Yine de haberleşme, olimpiyat oyunlarını organize etmek için gerekli olan altyapı çalışmalarının içinde önemli bir maddedir. Bu yüzden komite, genel bir bilgi almak için her bir aday şehirde alt komisyon grupları görevlendirmiştir. Rapor; düzen, normal ve cep telefonu çekim ağı, bilgi ağı, internet, Uluslararası Telekom ve kablolu TV gibi kriterler içermektedir.

IDATE raporu, on aday şehri 3 ana seviyede bölümlere ayırmıştır:

Olimpiyat oyunlarını destekleyebilecek gerekli haberleşme altyapısına sahip şehirler.

Olimpiyat oyunlarını destekleyebilecek gerekli altyapıya sahip olmayan ama hızla bu yapıyı iyileştiren şehirler.

Haberleşme altyapısı bakımından yetersiz olan şehirler.

1.2.3.3. Spor Altyapısı

Çalışma grubu spor altyapısını aşağıdaki imkân tiplerini göz önüne alarak değerlendirmiştir:

- Mevcut imkânlar
- Planlanan imkânlar
- Ek imkânlar(oyunlar kazanılırsa)

İlk olarak her aday şehir için bütün bu imkânların oranı hesaplanmıştır. Sonra bu oranlara imkânların yapımının karmaşıklığı ile bağlantılı olarak her bir spor için 1 ile 3 arası bir ağırlık verilmiştir. Daha sonra her imkân grubu aşağıdaki alt kriterlere göre değerlendirilmiştir:

- Kalite
- Spor kavramı

Bu puanlar, projeyi tamamlama potansiyeliyle belirlenen bir esneklik faktörüyle dengelenmiştir.

Bangkok

Spor tesisleri; iki tanesi 17 spor dalına ev sahipliği yapmak üzere dört ana yarışma mevkiisiyle gruplandırılmıştır.

Başvuruda bahsedilen mevcut spor tesisleri, birçoğu 1998 Asya oyunları için de kullanıldığı için iyi standartlarda olduğu gözlenmiştir.

Tablo 1.13. 2008 Yılı Bangkok Spor Alt Yapısı

İmkânlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%80	7	8	2	4	0.8	1
Planlar	-	-	-	-	-	-	-
Eklenen	%20	10	10	4	6	0.5	0.7

Pekin

Olimpik stadyum ve 11 sporun tesisleri olimpik köyün yakınında bir alanda yer alacaktır. Diğer tesisler ise köye 6-20 km uzaklıkta 14 farklı alana yayılacaktır.

Mevcut spor tesislerinin çoğunluğu 1991 Asya oyunları için de kullanılsa da olimpiyat ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için biraz daha yatırım gerekmektedir.

Tablo 1.14. 2008 Yılı Pekin Spor Alt Yapısı

İmkânlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%48	6	7	7	9	1	1
Planlar	%41	7	8	7	9	0.9	0.9
Eklenen	%11	10	10	7	9	0.7	0.9

Kahire

Olimpiyat stadyumunun da içinde bulunduğu spor tesislerinin çoğu olimpiyat köyünün 18 km uzağında bulunan bir alanda yer alacaktır.

Sporların birçoğunun aynı bölgelerde yapılmasının hedeflenmesi ve birçok sporun bir alanda toplanması bir dezavantaj gibi gözükmemektedir.

Tablo 1.151. 2008 Yılı Kahire Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%71.5	6	7	5	8	0.5	0.8
Planlar	%9	6	8	5	8	0.6	0.8
Eklenen	%19.5	10	10	5	8	0.6	0.8

Havana

6 spor tesisi olimpik köyden 17 km uzaklıktaki bir alanda gruplandırılmış, diğerleri ise köyden 7–18 km uzaklıklardaki şehrin etrafına yayılmıştır. Mevcut spor tesislerinin çoğu olimpik standartlarda gözükmemekte ve seyirci yoğunluğunu kaldırabilecek kapasiteye sahip değildir.

Tablo 1.16. 2008 Yılı Havana Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%80.5	2	6	4	6	0.6	0.9
Planlar	%3.5	7	8	4	6	0.4	0.6
Eklenen	%16	10	10	4	6	0.4	0.6

İstanbul

Bir ana yarışma alanı, 16 spor tesisini ve olimpiyat stadyumunu kapsayacaktır. Ve bu tesislerin birçoğu olimpiyat köyünden 2–26 km mesafede şehir içinde yer almıştır.

Mevcut imkânlar iyi gözükmemekle beraber, sporların yaklaşık 50% sini kapsayan gerekli tesisler eğer İstanbul oyunları kazanırsa inşa edilecektir.

Tablo 1.17. 2008 Yılı İstanbul Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%34	6	8	6	8	1	1
Planlar	%10.5	7	8	7	8	0.8	0.9
Eklenen	%55.5	10	10	7	8	0.7	0.9

Kuala Lumpur

Tablo 1.18. 2008 Yılı Kuala Lumpur Spor Alt Yapısı

İmkânlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%91	7	8	3	5	0.6	0.7
Planlar	-	-	-	-	-	-	-
Eklenen	%9	10	10	3	5	0.7	0.8

Şehirdeki spor tesisleri 4 ana alanda yer alacaktır ki sporların çoğu olimpiyat köyünden yaklaşık 30 km mesafede olacaktır.

Başvuru, oyunlar için gerekli tesislerin 91% inin mevcut olduğunu belirtmektedir.

Osaka

Olimpiyat stadyumunu da içine alan 6 spor tesisi, olimpiyat köyünün inşa edileceği Yumeshima adasına komşu olan Maishima adasında bir alanda yer alacaktır. Bu yakınlık durumu iyi olarak gözükmektedir.

Tablo 1.19. 2008 Yılı Osaka Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	Min	max
Mevcut	%43	8	9	8	9	1	1
Planlar	%19.5	8	9	7	8	0.7	0.9
Eklenen	%37.5	10	10	7	8	0.5	0.8

Paris

Spor tesislerinin 3 ana alanda yer alması öngörülüyor ki bunların bir tanesi olimpiyat stadyumunu da içerecek ve olimpiyat köyüne yakın olacaktır. Bütün tesisler köye 3-23 km mesafede olacaktır.

Tablo 1.20. 2008 Yılı Paris Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	min	max
Mevcut	%53.5	8	9	8	9	1	1
Planlar	%12.5	7	9	8	9	0. 8	1
Eklenen	%34	10	10	8	9	0. 7	0. 9

Sevilla

Spor tesisleri 4 ana alanda yer alacaktır. Bunların en geniş olanı olimpiyat stadyumunu da kapsayacak ve on tesisi barındıracaktır. Tesislerin çoğu olimpiyat köyünden 2–20 km mesafede olacaktır. Tesislerin iyi bir oranı mevcut ve iyi kalitede olmakla beraber, olimpiyat standartlar için gerekli ek işlere ihtiyaç vardır.

Tablo 1.21. 2008 Yılı Sevilla Spor Alt Yapısı

İmkanlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	min	max
Mevcut	%71.5	7	8	7	8	1	1
Planlar	%7	7	9	6	8	0. 7	0. 9
Eklenen	%21.5	10	10	6	8	0. 7	0. 8

Toronto

En geniş olanı olimpiyat stadyumunu ve köyünü de kapsamak üzere, tüm tesisler 3 alanda yer alacaktır. Bazı istisnalarla beraber tesislerin çoğunun yeri ve uzaklıkları iyi gözükmetedir.

Tablo 1.22. 2008 Yılı Bangkok Spor Alt Yapısı

İmkânlar	Yüzdesi	Nitelik		Spor Konsepti		Fizibilite	
		min	max	min	max	min	max
Mevcut	%52	8	9	7	9	1	1
Planlar	%5.5	7	8	6	8	1	1
Eklenen	%42.5	10	10	6	8	0.7	0.9

Tablo 1.23. 2008 Yılı Genel Spor Alt Yapısı

Aday Şehir	min	max
Bangkok	3, 6	5, 9
Beijing	6, 3	7, 9
Cairio	3, 1	6, 3
Havana	2, 0	5, 3
İstanbul	5, 9	7, 9
Kuala Lumpur	3, 1	4, 6
Osaka	6, 0	8, 0
Paris	7, 2	8, 5
Seville	6, 5	7, 8
Toronto	7, 2	8, 6

1.2.3.4. Olimpik Köy

Uluslararası Olimpiyat Komitesinin belirlediği olimpik köy kriterlerinde, köyün 16,000 kapasiteli olması gerektiği belirtilmiştir ve çalışma grubu aday şehirlerin olimpik köy planlarını gözden geçirirken bu kriteri göz önünde bulundurmuşlardır.

Altta belirtilen 4 alt kritere bağlı olarak 1–10 arası değerler verilmiştir:

- Köyün konumu
- Post-olimpik kullanım
- Tüm köy kavramı
- Köyün finansmanı

Bangkok

Spor alanlarının hedeflenen konumları köyden dağınık şekildedir. Daha önemli olan spor mevkilerinin alanları köyden önemli sayılabilecek mesafededir ve bu gerek atletler gerekse görevliler için sorun teşkil edebilecek şekilde gözükmemektedir. Köyden 50 km nin üstünde uzaklıkta gerçekleşecek sporlar için alternatif barınma seçeneğinden söz edilmemiştir. Ayrıca köyün finansmanı ile ilgili herhangi bir detaya yer verilmemiştir.

Pekin

Spor merkezleriyle bağlantılı olarak köyün hedeflenen yeri mükemmeldir. Atletler, yerlerine ulaşmak için önemli bir zaman harcamayacaklardır. Köyün finansmanı, düşük riskle birlikte özel sektör ve hükümet ortaklığıyla sağlanacaktır. Yerleşim kapasitesi 15,000 dir.

Kahire

Atletlerin yerleşim yerlerine ulaşımı göz önüne alındığında, köyün iyi bir şekilde yerleşmiş olduğu gözükmemektedir. Başvuruda yer verilmemesine rağmen, iki ek köye daha ihtiyaç vardır. Köyün kurulumu, hükümet ve özel sektör ortaklığındadır. Genel olarak iyi gözükse de detaylarda eksiklikler vardır.

Havana

Kapasitesi veya inşası ile olimpiik köy kavramıyla ilgili detay alınamamıştır. Ama köyün tüm atletlerin seyahat mesafeleri düşünülerek merkezi olarak konuşlandırılacağı belirtilmiştir.

İstanbul

Bazı seyahat süreleri ile ilgili küçük detay problemlerine rağmen, köyün yerleşimi memnun edici olarak gözükmemektedir. Bazı spor dalları için ek bir köy hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Oyunların İstanbul'a verilmesi halinde, var olan kanunların yanında gereken tüm ihtiyaçlar için hükümet sözü bir finansal güven olarak görülmektedir.

Kuala Lumpur

Önemli spor dallarının merkezleri önemli mesafede olduğu için, olimpiik köyün yerleşim merkezi çok ideal gözükmemektedir. Mesela, atış alanı merkeziyle olimpiik köy arasında ulaşım için hava yolu seyahati gerekmektedir. Bu sporlar için alternatif barınmayla ilgili detaya yer verilmemiştir. Hükümet gerek köyün inşası gerekse finansmanı için garanti vermiştir.

Osaka

Bütün spor dallarının yerleşim merkezleri ve ulaşım mesafeleri göz önüne alındığında, hedeflenen köyün yerleşim merkezi iyi gözükmemektedir. Her atlet için tek kişilik oda sistemi gayet ilgi çekici bulunmuştur. Finansman özel sektör, yerel ve ulusal hükümetler tarafından sağlanacaktır.

Paris

Birkaç spor merkezi haricinde, hedeflenen olimpiik köyün yerleşim alanı mükemmel olarak gözükmemektedir. Finansman ile ilgili planlar net değildir.

Sevilla

Şehrin küçüklüğü de göz önünde bulundurulursa, tüm spor merkezlerine olan mesafelerle köyün yerleşim merkezi kabul edilebilir gözükmemektedir. Birkaç spor dalı için ek köy hedeflenmektedir. Finansman konusunda herhangi bir sıkıntı gözükmemekle beraber, hedeflenen kapasite 16,250 dir.

Toronto

Tüm merkezlere olan mesafeleriyle, olimpiik köyün yerleşim merkezi genel olarak iyi gözükmemektedir. Adanın konumu itibariyle, insanların hareketi ve güvenliğiyle ilgili bazı artı ve eksi yönler ortaya çıkmaktadır. Spor merkezlerinin birçoğuna olan mesafe minimum düzeydedir. Köyün finansmanı, hükümet tarafından sağlanacak ve oyunlardan sonra söz konusu alan satışa çıkarılacaktır. Bu sistem daha önceki oyunlarda güvenilirliğini kanıtlamıştır. Hedeflenen kapasite 15, 000 dir.

Tablo 1.24. 2008 Yılı Olimpik Köy

Aday şehir	min	max
Bangkok	5, 3	6, 8
Beijing	8, 0	9, 0
Cairio	4, 4	6, 5
Havana	6, 8	8, 1
İstanbul	5, 5	7, 2
Kuala Lumpur	5, 3	6, 8
Osaka	5, 8	8, 2
Paris	7, 2	8, 7
Sevile	7, 2	8, 6
Toronto	5, 9	8, 0

1.2.3.5. Çevresel Şartlar ve Etki

Bu kriter tüm adaylara sorulan basit bir soruya verilen cevaplara göre değerlendirilmiştir: “Olimpiyat Oyunlarını şehrinizde düzenleyerek ne tür bir çevresel etki öngörüyorsunuz?”

- Söz konusu kriter şu şekilde sınıflandırılmıştır:
- Mevcut çevresel şartlar
- Çevresel etki
- Projeler ve organizasyon

Bangkok

Hava ve su kalitesi şuan itibariyle açık bir şekilde düşük olmakla birlikte, Bangkok şehri çevresel kaliteyi iyileştirmek için gereken eforu sarf etmektedir. Hükümet şu anda birçok ana çevresel temizlik ve altyapı çalışmalarına sahiptir ve daha birçok yeni inşaa ve altyapı gelişmesi planlanmaktadır. Ama çevresel etkiyle ilgili bilgiler çok yeterli gözükmemektedir.

Pekin

Pekin şehri oyunlar için birçok yeni iyileştirme yapım çalışmaları planlamakta, aynı zamanda bütün bu planlamalar uzun vadede şehrin tüm spor ve barınma ihtiyacını karşılayacak çizgidedir. Şehrin kırsal alanlarındaki büyümeyle ortaya çıkan kirlilik problemi ve trafik karmaşası, tüm çevresel plan ve projeleri daha çok bu alanlara itmiştir.

Kahire

Kahire şehir olarak büyük ölçüde çevresel sorunlara sahip olmakla birlikte Olimpiyat Oyunları, bunlarla başa çıkmak için büyük fırsatlar sunmasına rağmen, başvuruda çevre konusuna sınırlı özen verilmiştir. Tüm oyunların merkezleri, düşük bir çevresel etkinin olacağı bir alanda gerçekleşecektir. Ve bu yerlerin bazıları yeniden yapılandırmaya ihtiyaç duymaktadır. Oyunların hedeflenen zamanında, iklim koşulları rahatsız edecek derecede sıcak olacağı için, Kahire şehri oyunları Eylül ayı sonunda veya Ekim ayında düzenlemek istemektedir.

Havana

Çevresel etkinin daha iyi olabileceği ve spor merkezlerinin birçoğunun yer itibariyle daha az gelişmiş bölgelerde yer alacağı için, Havana şehri zengin çevresel şartlara sahip gözükmeyle beraber, bunun yanında bir o kadar da sorunla karşı karşıya gelecektir.

İstanbul

Olimpik gelişmenin bir parçası olarak, çevresel gelişmeler için İstanbul'un planları; oyunların tüm gelişimi için ihtiyaç duyulan niteliktedir. Su ve hava kalitesi, erozyon kontrolü, yerel ulaşım ve yerleşme konularında iyi derecede bir çevresel etki bırakması beklenmektedir.

Kuala Lumpur

Kuala Lumpur tarafından sağlanan çevresel bilgi sınırlı seviyededir. Yeni yapımlar için olan ihtiyaç az olduğundan, çevresel etki istenen düzeyde olmayacaktır.

Osaka

Olimpik köy ve diğer tüm imkânlar çevresel olarak iyi düzeyde olan bir alanda inşa edilecektir. Osaka çevresel oyunlar rehberliği kurmuştur. Çevresel etkinin, gelişmiş çevresel sistemle ve alınacak gerekli önlemlerle iyi düzeyde olacağı ve negatif etkileri minimum düzeye çekeceği belirtilmektedir.

Paris

Olimpiyat Oyunları, özellikle Paris'in endüstri bölgesi olan kuzey tarafının yeniden yapılandırılması ve gelişmesi için büyük bir fırsat olarak görülmekte ve çevresel planların ve etkinin istenen düzeyde olacağı belirtilmektedir.

Sevilla

Başvuru, şehrin özellikle yerel ulaşım, enerji tüketimi, şehrin yeşilleşmesi ve atık su problemi konularında iyileştirmeler niyetinde olduğunu göstermektedir.

Toronto

Oyunların tüm özelliklerini etkileyecek çevresel bir gelişme programı ve sistemi rehber olarak alınmıştır. Yeni yapılanma ve altyapı çalışmaları; kirlilik, minimum su tüketimi ve enerji kazanımı konularında Uluslararası bir model olacağı belirtilmiştir. Ulaşımında çevre dostu teknolojiler kullanılacaktır.

Tablo 1.25. 2008 Yılı Çevresel Şartlar ve Etki

Aday şehir	min	max
Bangkok	4, 3	6, 2
Beijing	5, 3	6, 8
Cairio	2, 8	3, 8
Havana	4, 3	5, 3
İstanbul	5, 8	7, 2
Kuala Lumpur	3, 0	4, 8
Osaka	7, 0	8, 0
Paris	7, 0	8, 0
Seville	5, 0	6, 8
Toronto	7, 5	8, 2

1.2.3.6. Barınma

Kalacak yerlerin yani barınmanın değerlendirilmesi tamamlanmıştır ve aşağıdaki faktörler dikkate alınmaktadır.

- IOC'nin ihtiyaçları: IOC'nin isteklerine göre 2008 adaylık sürecinin 2 evresi olduğundan gereken odaların sayısı: 31, 500
- Şehrin, iş imkânlarının düzenli ihtiyaçları yüzünden adaylar için bir ihtimal (yaklaşık %15) mevcut değildir. 4, 500
- Seyirci kontenjanı 6, 000

Gerekli duyulan adaylar için minimum sayı: 42, 000. 42, 000 odanın 15, 000 4–5 yıldızlı (ilk grup) 27, 000 ise 3 yıldızlı (ikinci grup) olmalıdır.

2008 mevcut olacak odalar için yeni bir imkân yani yapılaşma imkânı tanıtılmalıdır. Planlar gerçekte eşleşmelidir. Bu yüzden her başvuran şehir tarafından odaların sayısı teklif edildiğinde bu sayıyı değerlendirirken;

Mevcut odalar + planlanan (imkanlar dahilinde yeterli oda)= toplam teklif 'e bakılmaktadır. İzleyiciler, güvenlik güçleri ve gönüllüler için kullanılacak diğer barınma çeşitlerini içine alan; birinci ve ikinci grubun dışında kalan odalar teklif edilen odaların toplam sayısına dahil değildir.

Eğer bir medya köyü teklif edilirse, bu odaların tahmini sayısı (2/3 tek, 1/3 çift) ikinci grup odalarının sayısına katılacaktır. Bir medya köyü teklif eden fakat odaların sayısını belirtmeyen şehirler için 6.500 odalık bir kontenjan eklenecektir.

Bangkok

Teklif edilen odaların sayısı IOC gereksinimlerini karşılamaktadır. Bununla birlikte Bangkok bir medya köyü planlamaktadır.

Tablo 1.26. 2008 Yılı Bangkok Barınma

	Mevcut Odalar	Planlanmış odalar			Toplam odalar	
		Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	36960	3170	0,7	0,9	39179	39813
İkinci Grup		19800				
Medya köyü	6500	420	1	1	26720	26720

Pekin

Teklif edilen odaların sayısı IOC gereksinimlerini karşılamaktadır. Ayrıca bir medya köyü planlamaktadır.

Tablo 1.27. 2008 Yılı Pekin Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	29290	4340	0,7	0,9	32328	33196
İkinci Grup		1720				
Medya köyü	20000	12500	0,7	0,9	29954	32798

Kahire

Teklif edilen odaların toplam sayısı, ilk grup otel odası kapasitesine uygun olmasına rağmen yeterli değildir. İkinci grup odaların eksikliği 8000 yataklı bir medya köyü tarafından kısmen dengelenmektedir. (Bu yüzden 6500 oda çalışma grubu tarafından eklenmiştir.)

Tablo 1.28. 2008 Yılı Kahire Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	17660	0	-	-	17660	17660
İkinci Grup		0				
Medya köyü	3620	6500	0,7	0,9	8170	9470

Havana

Teklif edilen odaların sayısı yetersizdir, özellikle otellerin 3/1'i mevcuttur. İkinci grup otel odaların kapasitesinin eksikliği bir medya köyü tarafından kısmen dengelenebilmektedir.

Tablo 1.29. 2008 Yılı Havana Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	6100	16400	0,4	0,4	12660	15940
İkinci Grup		2000				
Medya köyü	1600	6500	0,5	0,6	5850	6700

İstanbul

Teklif edilen odaların sayısı yeterlidir ve İstanbul 15.000 yatak kapasiteli bir medya köyü planlamaktadır. (12.500 oda çalışma grubu tarafından eklenmiştir.)

Tablo 1.30. 2008 Yılı İstanbul Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	14474	6450	0,5	0,7	17699	18989
İkinci Grup	11971	950	0,7	0,9	21386	24076
Medya köyü		12500				

Kuala Lumpur

İlk grup otel oda kapasitesi uygun olmasına rağmen teklif edilen odaların toplam sayısı yetersizdir. İkinci grup otel odalarının düşük sayısına rağmen, Kuala Lumpur bir medya köyü inşa etmeyi planlamamaktadır.

Tablo 1.31. 2008 Yılı Kuala Lumpur Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	19930	6700	0,4	0,6	22610	23950
İkinci Grup						
Medya köyü	4190	2400	0,5	0,6	5390	5630

Osaka

Teklif edilen odaların sayısı IOC ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bunun yanında, OSAKA, kapasite ifade edilmemesine rağmen bir medya köyü inşa etmeyi planlamaktadır. (6.500 oda çalışma grubu tarafından eklenmiştir.)

Tablo 1.32. 2008 Yılı Osaka Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	27800	1630	0,9	0,9	29267	29267
İkinci Grup		3000				
Medya köyü	27170	6500	0,7	0,9	33820	35720

Paris

Teklif edilen odaların sayısı IOC ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Paris eğer gerekirse bir medya köyü inşa etmeye hazırdır fakat bunun gerekli olmadığını düşünmektedir. Otel odalarının sayısının yeterli olduğunu düşünmektedir.

Tablo 1.33. 2008 Yılı Paris Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	67300	7500	0,7	0,9	72550	74050
İkinci Grup		2700				
Medya köyü	57550	6500	0,7	0,9	63990	65830

Sevilla

Teklif edilen odaların toplam sayısı yetersizdir. İlk grup otel odalarının eksikliği yat gemileri tarafından kısmen dengelenebilirdi. İkinci grup otel odalarının eksikliği 10. 000 yataklı bir medya köyünün planlanmasıyla kısmen dengelenebilecekti . (8.300 oda çalışma grubu tarafından eklenmiştir.)

Tablo 1.34. 2008 Yılı Sevilla Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	8990	3050-2450	0,5-0,8	0,7-0,9	12200	13330
İkinci Grup		470				
Medya köyü	3790	8300	0,7	0,8	9929	10806

Toronto

Teklif edilen odaların sayısı yeterlidir. Bunun yanında Toronto, kapasitesi ifade edilmesine rağmen bir medya köyü inşa etmeyi planlamaktadır.

Tablo 1.35. 2008 Yılı Toronto Barınma

		Planlanmış odalar			Toplam odalar	
	Mevcut Odalar	Planlı	İmkan		En düşük	En yüksek
İlk Grup	21200	3500	0,3	0,5	22250	22950
İkinci Grup		0				
Medya köyü	25500	6500	0,6	0,7	29400	29400

Tablo 1.36. 2008 Yılı Genel Barınma

Aday şehir	min	Max
Bangkok	10. 0	10. 0
Beijing	9.8	10. 0
Cairio	4.4	4.6
Havana	3.2	3.9
İstanbul	5.9	6.5
Kuala Lumpur	5, 1	5, 4
Osaka	9.6	9.8
Paris	10. 0	10. 0
Sevilla	3.6	3.9
Toronto	7.7	7.9

1.2.3.7. Ulaşım

Ulaşım metodolojisi için 4 tane alt kriter kullanılır

Oyun faaliyetleri için ulaşım ihtiyaçlarının miktarı –sayısı:

Olimpiyat ailesi ve olimpik lojistik için ulaşım ihtiyaçları (gereksinimleri) olimpiyat köyü, yarışma alanları ve yarışma alanı olmayan alanlar arasındaki mesafeye bağlıdır ve aday şehirler tarafından sunulan bilgilerdeki uzaklık göstergesine göre, 3 hesaplama yerine getirilir.

- Olimpiyat köyü ve alanlar (yarışma ve yarışma dışı) arasındaki mesafe
- Ana havaalanı ve yarışma dışı alanlar arasındaki mesafe
- Yarışma dışı alanların kendileri arasındaki mesafe

Ulaşım yeterliliği ve kümelenmesi:

Bu parametre, oyunların diziliminin, dağılımının ve yoğunluğunun derecesinin miktarının ne olduğunu gösterir.

Ana Olimpik Alanların Ulaşım Yollarına Bağlantısı:

Bu parametre, erişilebilirlik seviyesine, niteliği ve kapasite, bütün alanları ve özellikle ulaşım yani 2008 de tamamlanmış olan bütün ilerlemeleri değerlendirmektedir. Bu yaklaşım, ulaşım şartları ve olimpik alanların metropoliten yerleşimdeki ilerlemelerindeki bağlantıyı kurmaktadır.

Oyunlar Esnasındaki Havaalanı Durumu:

Temel havaalanı, 2008 'deki olimpik trafiğindeki yeteneğine göre değerlendirilmektedir. İmkân faktörü, 2008 için teklif edilen hava alt yapısının yerine getirmenin ihtimallerini yansıtır.

Bangkok

Olimpik köy ve alanlar arasındaki ve yarışma dışı alanlar arasındaki ortalama uzaklıklar 20 ve 30 km dir.

Tablo 1.37. 2008 Yılı Bangkok Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
Bangkok	3	5	7	8	3	5	8	9	0, 5

Pekin

Olimpik köy ve yarışma alanları arasındaki ortalama uzaklık 12,5 km'dir. yarışma dışı alanlar arası ortalama uzaklık 7.1 km'dir.

Tablo 1.38. 2008 Yılı Pekin Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
Pekin	7	9	7	8	6	7	6	8	0, 8

Kahire

Olimpik ve medya köyleri yaklaşık 18 km. uzaklıkta gruplandırılır. Ana spor alanlarına direk ulaşım bağlantısı şuanda yeterli değildir.

Tablo 1.39. 2008 Yılı Kahire Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
KAHİRE	5	6	3	4	3	4	6	7	0, 7

Havana

Teklif edilen olimpiik oyunlar yapısı çok dağınıktır. Olimpiik köyün merkezi alanları yüzünden yarışma alanlarına olan ulaşım uzaklıkları makuldür. Ortalama 10, 5km. dir.

Tablo 1.40. 2008 Yılı Havana Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
HAVANA	7	9	3	4	2	4	3	4	0, 7

İstanbul

Teklif edilen olimpiik oyunlar yapısı gelişmiş temel bir grupla, 16 sporlu bir olimpiik park, olimpiik stadyum, olimpiik köy ve bir medya köyü ile ortaya konulmuştur. Şehir merkezinden yaklaşık 20km, havaalanına 12km uzaklıkta bulunmaktadır.

Tablo 1.41. 2008 Yılı İstanbul Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
İSTANBUL	6	8	7	9	6	7	6	8	0, 9

Kuala Lumpur

Ulaşım konsepti açık, net değildir. Teklif edilen olimpiik oyun yapısı, 8 sporlu orta derecede bir olimpiik grup, olimpiik stadyum , MPC/IBC ve bir medya köyü üzerine odaklanır. Kuala Lumpur, hava alanı ve temel olimpiik alanlar arasındaki uzaklık yüksektir. Ortalama 67km. dir

Tablo 1.42. 2008 Yılı Kuala Lumpur Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
KUALA LUMPUR	3	5	6	8	6	8	9	10	1, 0

Osaka

Teklif edilen Osaka Olimpik yapısı karışıktır. Olimpiyat köyü ve alanlar arasındaki ortalama uzaklık 22km dir.

Tablo 1.43. 2008 Yılı Osaka Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
OSAKA	6	7	5	6	8	9	8	9	0, 9

Paris

Teklif edilen olimpiyat oyun yapısı Paris'in güney batısındaki olimpik alanlar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Planlanan olimpik köy ve bütün olimpik alanlar arasındaki ortalama uzaklık 12.5 km dir.

Tablo 1.44. 2008 Yılı Paris Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
PARİS	7	9	7	8	8	9	9	10	1, 0

Sevilla

Teklif edilen olimpik oyunlar yapısı 4 kümede toplanır. Birinci küme 11 alana ve olimpik stadyuma sahiptir. Diğer iki küme 6 alana ve olimpik köye ve de MPC / IBC alanlarına sahiptir. Diğerleri ise medya köyüne ve 5 alanlı bir merkeze sahiptir.

Ulaşım konsepti açık (net) değildir. Diğer aday şehirlerden daha küçük olmasına rağmen, olimpiik köy ve yarışma alanları arasındaki ortalama uzaklık 12.5 km dir.

Tablo 1.45. 2008 Yılı Sevilla Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
SEVİLLA	4	6	7	8	4	7	3	5	0, 7

Toronto

Teklif edilen olimpiik oyunlar yapısı 3 ana grupta yoğunlaşmıştır. olimpiik köy ve yarışma alanları arasındaki mesafe 9.5 km, yarışma dışı alanlar arasındaki mesafe 2 km. dir.

Tablo 1.46. 2008 Yılı Toronto Ulaşım

Aday şehir	Miktar		Yeterlilik		Bağlantı		Havaalanı		
	Min	Max	min	Max	min	Max	min	max	Fizibilite
TORONTO	8	10	8	9	7	8	8	9	0, 9

Tablo 1.47. 2008 Yılı Genel Ulaşım

ADAY ŞEHİR	MİN	MAX
Bangkok	3, 7	5, 4
Beijing	6, 3	7, 6
Cairio	3, 7	4, 7
Havana	3, 6	5, 3
İstanbul	6, 1	7, 6
Kuala Lumpur	5, 6	7, 4
Osaka	6, 9	7, 9
Paris	7, 7	9, 0
Sevilla	4, 2	6, 4
Toronto	7, 5	8, 7

1.2.3.8. Güvenlik

Çalışma grubu şu alt kriterleri düşünmüştür:

- Caddelerdeki suç kontrol seviyesi
- Terörizm kontrol seviyesi
- Güvenlik teçhizat seviyesi
- Aday şehrin dokümanlarındaki bilgilerin niteliği

Bangkok

Aday şehrin dokümanı: bütünleşmiş bir sistemin ihtiyacını tanımlar fakat OCOG'den bahsetme hiçbir referans özel güvenliğin katılımına yapılmaz ve güvenlik gönüllü olmaktadır.

Pekin

Aday şehir dokümanı: içişleri bakanlığı, fazla ayrıntıya girmeden, en yüksek güvenlik dokümanını sunar.

Kahire

İç İşleri bakanlığı fazla ayrıntıya girmeden güvenlik konusunda garanti vermiştir.

Havana

Aday şehir dokümanı; güvenlik konusunda ayrıntılı bir rapor sunulmamıştır.

İstanbul

Aday şehir dokümanı: en yüksek güvenlik otoritesini tanımlar ve bütünleşmiş bir sisteme başvurmaktadır ama savunma kaynakları, sivil koruma veya acil durumlar veya özel güvenliğin mümkün katılımından bahsetmemektedir.

Kuala Lumpur

Aday şehir dokümanı: değer kuvvetler tarafından yardım edilebilen Malezyalı kraliyet polisine başvurmaktadır.

Osaka

Aday şehir dokümanı: Bütünleşmiş bir sistem ve OCOG'nin katılımını tanımlamaktadır, yine de, bazı idare düşünceleri, gözden geçirilmeye ihtiyaç duymaktadır.

Paris

Aday şehir dokümanı muamelelere ait gerçekliği yansıtmaktadır.

Sevilla

Aday şehir dokümanı: doküman, muamelelere ait gerçekliliği yansıtmaktadır.

Toronto

Aday şehir dokümanı: doküman, muamelelere ait gerçekliği yansıtmaktadır.

Tablo 1.48. 2008 Yılı Genel Güvenlik

Aday şehir	min	max
Bangkok	5, 4	7, 3
Beijing	6, 4	7, 7
Cairio	4, 9	6, 4
Havana	6, 3	7, 0
İstanbul	5, 7	7, 1
Kuala Lumpur	6, 1	7, 1
Osaka	7, 4	8, 7
Paris	7, 0	8, 4
Sevilla	6, 6	7, 9
Toronto	8, 0	9, 0

1.2.3.9. Geçmiş Spor Olaylarından Tecrübeler

Bangkok

Şehrin spor oyunlarında iyi tecrübesi vardır. (4 Asya oyunları) fakat özel oyunlarda dünya şampiyonasını düzenlemekte tecrübeyi sınırlandırmıştır.

Pekin

Şehir çeşitli spor oyunlarında tecrübelidir (1991 Asya oyunları) fakat özel oyunlarda dünya şampiyonasını düzenlemekte tecrübeyi sınırlandırmıştır.

Kahire

Şehrin çeşitli spor oyunlarında tecrübesi vardır (1991 Afrika oyunları) ama özel oyunlarda dünya şampiyonasını düzenlemekte tecrübeyi sınırlandırmıştır.

Havana

Şehrin çeşitli spor oyunlarında tecrübesi vardır. (pan-amerikan ve bölgesel oyunlar) bölgesel yarışmalarda birçok dünya kupasında ve özel oyunlarda birkaç dünya şampiyonasına ev sahipliği yapmıştır.

İstanbul

Şehir çeşitli spor oyunlarında tecrübeye sahip değildir. Fakat özel oyunlarda Avrupa ve dünya şampiyonaları organizasyonunda iyi bir tecrübeye sahiptir.

Kuala Lumpur

Şehir 1998 ulusal oyunlarına ev sahipliği yapmıştır. Birçok Uluslararası yarışmaları organize etmeye başlamıştır fakat özel oyunlarda dünya şampiyonalarını organize etmede tecrübeyi sınırlıdır.

Osaka

Şehir, Uluslararası yarışmalara ev sahipliği yapmada iyi bir tecrübeye sahiptir. Fakat özel oyunlardaki dünya şampiyonalarını organize etmede tecrübeyi sınırlandırmıştır. Japonya çeşitli spor oyunlarına ev sahipliği yapmıştır

Paris

Şehir, belli başlı spor olaylarını organize mükemmel tecrübelerle sahiptir. Fransa da çeşitli spor müsabakalarına ev sahipliği yaptığından oldukça tecrübelidir.

Sevilla

Şehir, Uluslararası müsabakaları ve dünya şampiyonalarını organize etmede mükemmel tecrübelerle sahiptir. İspanya çeşitli spor müsabakalarına ev sahipliği yapmada oldukça deneyimlidir.

Toronto

Şehir Uluslararası müsabakaların ve dünya şampiyonaların organizasyonunda iyi bir tecrübeye sahiptir. Kanada çeşitli spor müsabakalarına ev sahipliği yapmada oldukça tecrübelidir.

Tablo 1.49. 2008 Yılı Genel Geçmiş Olaylarındaki Tecrübe

Aday şehir	min	max
Bangkok	6, 0	7, 0
Beijing	6, 0	7, 0
Cairio	5, 0	7, 0
Havana	5, 0	7, 0
İstanbul	4, 5	6, 5
Kuala Lumpur	5, 0	7, 0
Osaka	7, 5	8, 5
Paris	8, 5	9, 5
Sevilla	7, 5	8, 5
Toronto	7, 0	8, 5

1.2.3.10. Finans

Bangkok

Genel pazarlama gelir tahminleri çok yüksek görülmektedir. Yerel Pazar düzenlemeleri olmadan yeni oluşmuş oyunların gelirlerinde büyük bir vurgu vardır. 500 milyon dolar bilet satışları ve 325 dolarlık ruhsatlı yerel sponsorlar şehre göre orantısızdır.

Pekin

Genel gelir tahminleri, muhafazakâr olmak için düşünülmektedir. Pazarda ortak ilgiyi göz önüne olarak, bu tahminleri başarmakta veya önemli şekilde açmakta herhangi bir problem beklenmemektedir.

Kahire

Genel gelir güncel gelirleri aksattığı tahmin edilmektedir ve herhangi bir tahminle bir çizgide yer almamaktadır.

Havana

Aday şehir, hiçbir reklâm gelirinin, oyunların fiyatını esasen finansa etmek için beklenmediğini göstermesine rağmen hiçbir ayrıntılı mali gelir planı sağlamamaktadır.

İstanbul

Genel gelir tahminleri oldukça makul görülmektedir. Spor altyapısının kesin bir miktarının inşası mevcuttur. Türk olimpiyat yasası'nın altında bulunan milli piyango gelirinde önemli bir artışa bağlıdır.

Kuala Lumpur

Hiçbir ayrıntılı mali gelir planı sağlanamamaktadır. Uluslararası ve yerel programlar arasındaki Sydney gibi aynı finansal oranları başarma umudu (tahmini) çok iyimser görünmektedir.

Osaka

Genel Pazar gelir tahminleri yüksek kenardadır fakat Japon ekonomisinin potansiyeli hiçbir problemin bu hususta beklenmediğini göstermektedir.

Paris

Genel gelir tahminleri muhafazakârdır ve daha yüksek dönüşler için önemli potansiyel vardır.

Sevilla

Genel pazarlama gelir tahmini makul olarak düşünülür.

Toronto

Bilet tahminleri yüksek olmasına rağmen genel pazarlama gelir tahmini makul olarak düşünülmektedir.

Genel Düşünce (Fikir – Kavram)

Çalışma gurubu, olimpiyat oyunlarının organizasyonu için her şehir tarafından teklif edilen düşüncenin genel bir incelemesiyle aday şehirlerin değerlendirmesini sonuçlandırmaktadır.

Bu sonuç, bütün kriterlerin değerlendirilmesinden sonra alınmıştır.

Çalışma grubu ayrıca genel düşüncüyü incelediğinde aşağıdaki öğeleri dikkate almıştır;

- Olimpik ihtiyaçların anlaşılması
- Olimpik ihtiyaçların şehrin alt yapısına / genel yapısına nasıl uyum sağladığı
- Olimpik miras düşünülmektedir.

Tablo 1.50. 2008 Yılı Genel Finans

Aday şehir	min	max
Bangkok	4, 0	5, 0
Beijing	7, 0	8, 0
Kahire	4, 0	5, 0
Havana	4, 0	5, 0
İstanbul	6, 0	7, 0
Kuala Lumpur	3, 0	5, 0
Osaka	6, 0	7, 0
Paris	8, 0	9, 0
Sevilla	4, 0	7, 0
Toronto	6, 0	8, 0

(APPLICANT CITIES FOR THE GAMES OF THE XXIX OLYMPIAD IN 2008 s 1-61)

1.2.4. 2012 Uluslararası Olimpiyat Komitesi Komisyon Raporu

Bağımsızlık:Çalışmalar ve raporlar tamamen bağımsız bir şekilde teslim edilmiştir.

Aday Şehir Cevapları: Bu tür dokuz aday şehir IOC tarafından belirlenen son güne (15 Ocak 2004) kadar IOC'e göndermişlerdir.

Çalışma grubunun bütün üyeleri bu aday şehirler tarafından gönderilen bütün dokümanları almışlardır.

Çalışma Grup Toplantısı: Çalışma grubu 9-12 Mart 2004 tarihleri arasında Lozan'da toplanmıştır.

Uzmanlar ve IOC direktörleri tarafından yapılan sunumlardan sonra, çalışma grubu aday şehirleri daha önce IOC Yönetim Kurulu tarafından 2003 Eylül ayında hazırlanmış olan bir dizi teknik kriterlerine göre değerlendirmeye karar vermiştir.

1' den 5' e kadar olan (5 en yüksek olmak üzere) ağırlıklar kriterlere aşağıdaki gibi uygulanmıştır.

- Hükümet desteği, yasal konular, halk görüşü (Olimpik İmtiyaz ve Dünya Doping Karşısı Yasa ile uygunluğu beraber)
- Genel Altyapı
- Spor Müsabakaları
- Olimpiyat Köyü
- Çevresel durumlar ve etki
- Yerleşim
- Ulaşım
- Emniyet ve Güvenlik
- Geçmiş sportif etkinliklerden edinilen tecrübe
- Finans
- Bütün proje

Analiz tekniği, matematiksel Geçmiş: maksimum ve minimum değerden oluşan aralık için “belirsiz” bir sayı verilir. Değerlendirme notu ne kadar belirsiz olursa maksimum ve minimum değerler arasındaki farkta o kadar geniş olur. Mesela bir şehir olimpiyat köyü için 10 üzerinden 6’dan – 9’a kadar notlandırılabilir, ama diğer yandan başka bir aday şehre maksimum ve minimum değerlerin eşdeğer olduğu belirli bir rakam “6” verilebilir. Açıkçası ikinci örnekle değerlendirmeyi yapan bu şehir hakkındaki yargısında bütün elementlere orta olarak almış ve kesindir. Bunun aksine birinci şehir bazı yönleri ortalama, bazı yönleri ise en üst düzeyde tutmuştur.

Çoğunlukla kullanılan “ağırlık ortalamalı toplam” yöntemi gibi çok geleneksel yöntemler IOC’nin aday şehri değerlendirmesinde bulunulamaz, çünkü bu

yöntemde düşülen notlar ortalama alınarak büyük notların gölgesinde kalabilir. Sonuç da aldatıcı olabilir çünkü ortalaması alınan not kabul edilir olabilir ama değerlendirme notunda gizli bir kabul edilemez eksiklik olabilir.

OlympLogic bu problemin aday şehirlerin performanslarını bütün kriterleri birbiriyle karşılaştırılarak aynı anda ölçmeye içeren “entropy” ilkesiyle üzerinden gelir sonuçta şudur; “entropy” değişkenliği, türbülansı ve düzensizliği göz önünde tutularak zayıf notların gizlenmesini engeller ve daha doğru sonuçlara ulaşmasını sağlar.

“Entropy” ilkesi 1847 yılında bir alman fizikçi olan H. L. F. Helmholtz tarafından formüle edildi ve everenin işleyişi temelini vurgulamaktadır. OlympLogic’te “entropy” ilkesi bir değerlendiricinin aday şehir için uygulanan kriterlere verdiği skorların türbülansını ölçmek için kullanılır. Örneğin; aday şehir bir dizi kriter ile ölçülüyorsa da ve de notlar 1-den 10’a kadar çok değişim gösteriyorsa türbülans yüksektir ve bu şehir açısından büyük bir kesinsizlik vardır. Diğer bir deyişle, “entropy” aday şehrin olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilme yeteneğine olan güven ölçüsüdür.

Tablo 1.51. 2012 Yılı Komisyon Değerlendirme

Aşama	Olay
1	Şehrin 2012 olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilme potansiyelini tanımlayan bir dizi kriter oluşturma
2	Her bir kritere ağırlık faktörü yükleme, çünkü bütün kriterler aynı önemi taşıyor.
3	IOC not sistemini oluşturma. Bu sistem IOC nin kabul edilebilir minimum notu içerir. Çalışma grubu, bunu 6 olarak belirledi.
4	Her bir aday şehir her kritere göre değerlendirilir.

Sonuçlar: Çalışma grubunun 9 aday şehrin her birinin 11 teknik kritere göre değerlendirmesi aşağıdadır; sonuçlar yazılı olarak verilir. Yazılı bölüm çalışma grubunun her bir kriter olan yaklaşımı ve değerlendirmenin nasıl ve neden yapıldığına dair bir kısa açıklama bölümü içerir.

Grafikler raporun sonunda bulunur ve her bir aday şehrin her kritere göre durumunu gösterir. “Belirsiz” notlar değişik uzunluklardaki performans barlarla ifade

edilen “belirsiz” sonuçlar üretir. Uzun bir performans barı o şehrin notunun önemli bir ölçüde “belirsiz” olduğunu gösterir.

Final Sonuçları: Final sonuçlarının üç temel yorumu vardır:

Toplam performans barı IOC ortalamasının üzerindedir. Böyle bir şehir 2012 Olimpiyat oyunları için muhtemel aday şehir olarak çalışma grubu tarafından önerilir.

Performans barının bir bölümü ortalamanın üzerinde, fakat diğer bölümü ise ortalamanın altındadır. Böyle bir senaryonun yorumu ise şöyledir: Eğer aday şehrin bütün planları gerçekleştirilecek olursa 2012 Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği edebilir olarak düşünülebilir ve böylece aday şehir olarak tavsiye edilebilir. Eğer böyle düşünülmez ise, şehir bir risk elementini içerir ve performans barının alt tarafında bulunur ve böylece 2012 Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapabilme ve kapasiteden mahrum olarak yorumlanır.

Tablo 1.52. 2012 Komisyon Raporunda Kullanılan Özel Terminolojilerin Listesi

Terim	Tanıtım
Benchmark:	Gereken minimum not (0’dan 10’a kadar) çalışma grubu Benchmark’ı 6 olarak belirledi.

Fizibilite: Finans, politik konular, zaman, yer, bölgenin/shhrin büyüme hızı ve olimpiyat sonrası kullanım açısından dikkate alarak projenin belirtilen zaman zarfında bitirebilme ihtimali.

Fizibilite = Risk

Puanlara yansıtılabilen bir faktör (0, 1’den 10’a kadar) yansıtıldığı projeyi cezalandırabilir.

Tablo 1.53. 2012 Yılı Komisyon Fizibilite

İmkânsız	Düşük İhtimal			Orta İhtimal		Yüksek İhtimal			Mümkün
0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0

Fuzzy: Minimum ve maksimum puan, sonuç, sayıdan oluşan ara değer.

Puan: Çalışma Gurubunun değerlendirilmesini yansıtan, Çalışma Gurubu tarafından aday şehir için ana ve alt kriterlere atfedilen değer.

Tablo 1.54. 2012 Yılı Komisyon Puan

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Minimum edici değer				Artan			Maksimum edici			

Ana Kriter: Şehir değerlendirmelerinin dayanağı, IOC'nin aday şehre verdiği anketle ilgili değerler. Çalışma Gurubu her kritere 0'da 10'a kadar atfetmiştir.

Alt Kriter: Değerlendirmeyi kolaylaştırmak için Çalışma Gurubunca belirlenen bir kriterin alt bölümleri.

Ağırlık: Çalışma Gurubu tarafından ana ve alt kriterlere diğer ana ve alt kriterlerle ilişkilendirilerek verilen önem.

Ağırlık, 1'den 5'e kadar puanlandırılarak her bir kritere verilir.

1.2.4.1. Devlet Desteği, Yasal Konular ve Halk Görüşü

Devlet desteği açısından değerlendirme, hükümetler tarafından söylenen sözleri, IOC tarafından alınan mektupları, aday komite yapısı (hükümetin bu yapıda hangi seviyede bulunduğu) ve hükümetlerin gerçeğe yansıtılabilir teminatları takip edebilme becerilerini göz önüne alır.

Devletlerin mali destekleri kriter 10 (finans) başlığı altında incelenir.

Yasal konular açısından değerlendirme mevcut konuların yeterliliğine, gerekirse yeni konulara duyulan ihtiyacın farkına varmasını içerir.

Bütün şehirler adaylığını 2.aşamasında, yada eninde sonunda Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yaparken, IOC'nin Etik Kurallarıyla örtüşmesi gerektiği not edilmiştir ve ayrıca bütün aday şehirlerin hükümetlerinin Dünya Anti-Doping Kodu gereğince Kopenhag Bildirisini imzalamış olduğu ve 2003 katkılarını Dünya Anti-Doping Ajansı (Birimi-WADA)'na ödediği vurgulandı.

Dünya Anti-Doping Kodu'na uygun görüş olarak belirtildi, fakat bu konuda hiçbir puan verilmemiştir.

Halk görüşü açısından (halk desteği ve tepkisini de içeren) Çalışma Gurubu IOC için MORI tarafından yürütülen bilgiyi kullanmıştır.

Yaz Olimpiyatları Uluslararası Federasyonlarından gelen bilgiler Çalışma Gurubu'nun görüşlerine uyum gösterdiği görüşü belirtildi.

Giriş (Devam): Çalışma Gurubu şehirleri aşağıdaki üç alt kriter ve ağırlığa dayanarak değerlendirdi.

i. Devlet desteği ve taahhüt	%70
ii. Yasal perspektif	%15
iii. Halk görüşü	%15

IOC her aday şehirde, bağımsız düşünce anketleri yürüttüğü, bu anketler MORI (Uluslararası pazarlama ve düşünce araştırma) alındı. MORI benzer anketleri 2008 ve 2010 süreçleri için de düzenledi.

Paris

Paris'in 2012 olimpiyat oyunları için girişimi Paris belediye başkanı için bir inisiyatiftir ve bu girişim Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan'ın, Hükümetin ve de NOC'nin desteğini de almıştır. Bu teşebbüs bütün politik çevrelerin desteğini aldığını belirtmektedir. Fransız Hükümeti'nden NOC'den ve şehirden teşebbüsü destekleyen mektuplar alındı.

Aşama 2'de adaylık komitesi belediye başkanı tarafından yönetilme ve hükümet, NOC ve özel sektör temsilcileri bulundurulmalıdır.

Mevcut yasal temeller memnuniyet verici ve yeni hazırlıklara da beğeniyle karşılanabilir.

Girişim komitesi tarafından yürütülen anket sonuçları da gösteriyor ki Parislilerin %75'i, Fransız nüfusunun %67'si teşebbüsü desteklemektedir. IOC anketi de %72 destek ve %7 karşıt görüş belirlemiştir. Destek için ana nedenler ekonomi, meslekler, şehrin tanıtımı, spor ve Olimpiyat oyunlarına genel destek'tir.

Tablo 1.55. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Paris)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Olimpiyat ilkeleri ve yasal konular		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	6,5
8	9	0,9	8	9	

Leipzig

Almanya Cumhurbaşkanı ve Başbakanı, Federal Hükümet, ilgili eyalet ve şehir yöneticileri Leipzig'in girişimine destek vermiştir. Bu görüş birçok düzeyde hükümetler ve IOC tarafından ortak açıklamalarla yansıtılmıştır. Teşebbüs partizan olmayan politik desteğe sahip olduğunu belirtmiştir.

Teşebbüs komitesi hissedarları NOC, Sakson eyaleti ve ilgili şehirlerin olduğu sınırlı bir sorumluluk şirkettir.

NOC başkanı içinde Çalışma Gurupları'nın, endüstri ve hükümet temsilcilerini değer aldığı denetleme kuruluna başkanlık eder.

Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilmek için gerekli yasal düzenlemeler hali hazırda olduğundan başka yeni yasalara ihtiyaç yoktur.

Girişim tarafından yapılan anket sonuçları gösteriyor ki Almanya'da %89 destek, Saksoni'de %95 destek. IOC anketi de gösteriyor ki %82 desteğe karşın % 10 zıt görüş vardır. Destek için ana sebepler ekonomi, meslekle, şehrin tanıtımı ve Leipzig'in olimpiyat oyunları için uygun ortam sağlayıcı görüşüdür. Zıt görüş için ana sebepse fiyatlar konusundaki endişedir.

Tablo 1.56. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Leipzig)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Olimpiyat ilkeleri ve yasal konular		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	7,2
8	9	0,9	7,5	8,5	

New York

New York şehri ve eyaleti, birleşmiş milletler hükümeti proje için desteklerini belirttiler. New York eyaleti gerekli yasal düzenlemeleri hayata geçirdi. Girişim beyaz sarayda koordine edilen bir ara grup birçok gerekli hizmeti sunacağından

emindir. ABD başkanı'ndan, belediye başkanından ve NOC'de destek mektupları gelmiştir.

Adaylık komitesinin kurulu özel sektörde sivil toplum ve spor temsilcilerine kadar geniş bir ağı içermesi gerekmektedir. Çalışma Gurupları ve içerisinde hükümet temsilcilerinin olduğu bir danışma gurubu da olmalıdır.

Olimpiyat hareketini destekleyen mevcut yasaların yanı sıra, girişim, olimpiyat oyunlarının birçok aşamasında kolaylık sağlayacak gerekli değişiklikleri yapmayı teklif etmektedir.

Tablo 1.57. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (New York)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Olimpiyat ilkeleri ve yasal konular		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	5,7
8	9	0,8	6	8	

Moskova

Mevcut yasalar, Olimpiyat Oyunları için yeterlidir. Anketler Moskova'da %90, Rusya da ise %89 luk desteği göstermektedir. IOC oylaması, 76% desteği ve 5% karşıtlığı gösterir. Olimpiyat Oyunları'nı elde etmenin şerefi, şehir ve ülke terfisi, destek için ana sebeplerdir.

Tablo 1.58. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Moskova)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	7,1
8	9	0,8	8	9	

İstanbul

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ve Cumhurbaşkanı İstanbul için desteklerini açıkladılar ve spordan sorumlu Devlet Bakanı da bu komiteye başkanlık edecektir.

Teşebbüs komitesi özel sektör temsilcilerini de içerse de temel devletin bir organıdır. Mevcut "Olimpiyatlar Yasası"na ek olarak eğer ihtiyaç duyulursa yeni

yasaların oluşumunu da göz ardı etmemektedir. 2000 yılında yapılan anketler İstanbul'da yaşayanların %89'u, Türkiye çapında yaşayanların ise %88'i bu projeyi desteklemektedir. Bu desteğin %82'si temelde ekonomik sebeplerden dolayı değerlendirmelerini ve %2'si ise karşı olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 1.59. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (İstanbul)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	8
8	9	0,85	8	9	

Havana

Komite Küba hükümetinin sonsuz desteğini aldığını belirtir. Federal ve bölgesel hükümetler de ve NOC'dan destek mektupları da gelmiştir.

Komitenin başkanlığını il meclis başkanı üstlenmiştir. Mevcut yasal düzenlemelerinin Olimpiyat Oyunları için yeterli oldukları belirtilmiştir. Havana'da %96, ve Küba'da %90 oranında halk desteğine sahiptir.

Tablo 1.60. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Havana)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	9
8	9	0,8	7,5	8,5	

Londra

Teşebbüs, Başbakan'ın, Valinin ve Belediye otoriterlerinin desteğine sahiptir. Hükümet, Valilik ve de NOC'dan destek mektupları sunulmuştur.

Adaylık komitesi Vali, hükümet ve NOC temsilcilerinden oluşan 3 temel direği içermektedir. Ayrıca, iş, siyaset ve spor çevrelerinin de temsilcileri bulunmaktadır.

Mevcut yasaların olimpiyat oyunları için yeterli olduğunu düşünmektedir, ancak gerektiğinde yeni yasal düzenlemelerin yapılabileceği belirtilmiştir. Londra da ki halk desteği %82 ve genelde %81'dir. Ancak IOC'nin yaptığı anket sonuçları ise %67

destek ve %13 karşıt görüş ortaya çıkarmıştır. Desteğin ana nedenleri, şehrin ve ülkenin tanıtımı, ekonomik, olimpiyat oyunları ve genel anlamda spora verilen destektir. Karşı görüşlerin ana nedenleri ise trafik ve fiyatlar hakkında endişesidir.

Tablo 1.61. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Londra)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	5,4
8	9	0,8	8	9	

Madrid

Teşebbüs Devletin bütün mercilerince desteklenmiştir. Vali Başbakanlığındaki bir kuruluş Devlet ve spor temsilcilerini içermekle beraber sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır.

Adaylık komitesinde yukarıda belirtilen bütün merciler temsil edileceklerdir.

Komite mevcut yasaların yeterli olduğunu ancak gerektiğinde yeni düzenlemelerin yapılabileceğini mümkün kılmaktadır. Genel anlamda sporu destekleyen çeşitli yasalar mevcuttur ve Barselona oyunlarının temel yasal düzenlemeleri hala yürürlüktedir.

Komite iş dünyasında ve toplum kuruluşlarından destek istemektedir. Ve anket sonuçlarına göre Madrid’de %88, oranında ve ispanyada ise %82, 6 oranında halk desteği vardır. IOC’nin anketi ise %85 halk desteğini ve %2 karşıt görüşü ortaya koymuştur. Desteğin ana nedeni şehrin ve ülkenin tanıtımı ve ekonomik sebeplerdir.

Tablo 1.62. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Madrid)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	8,3
8	9	0,9	8	9	

Rio de Janerio

Teklif Brezilya Devleti Başkanı, şehir valisi ve belediye başkanı tarafından desteklenmektedir, mevcut yasalar organizasyonunun lehinedir.

Adaylık komitesi belediye başkanı, NOC başkanı bütün devlet ve spor temsilcilerinden oluşmaktadır. Mevcut yasaların yanında eğer gerekirse yeni yasal düzenlemelerde yapılacaktır. Anket sonuçları %94 Rio'da, %83'de Brezilyada halk desteğini olduğunu gösteriyor. IOC başkanlarına göre de %87 destek ve bu desteğin ana nedenleri arasında ekonomi, iş, turizm ve reklâm gelmektedir. Bunun yanında %2'de karşıt görüş bulunmaktadır.

Tablo 1.63. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Rio de Janerio)

Hükümet Desteği ve Taahhüt			Yasal Çevre		Halk Görüşü
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	8,5
8	9	0,8	8	9	

Tablo 1.64. 2012 Yılı Devlet Yasal Konular ve Halk Görüşü (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	7, 2	8, 0
Leipzig	7, 2	8, 0
New York	6, 2	7, 1
Moskova	6, 7	7, 5
İstanbul	7, 2	7, 9
Havana	7, 0	7, 7
Londra	6, 5	7, 2
Madrid	7, 5	8, 3
Rio de Janeiro	7, 0	7, 7

1.2.4.2. Genel Altyapı

Giriş: Yaz olimpiyatı oyunları 44 dünya şampiyonasının aynı anda düzenlendiği, 16 gün süren ve 28 Uluslararası federasyonun etkili bir uyumuyla sergilenen dünyanın en büyük spor olayıdır. 150000 – 200000 civarında resmen

belirtilen insan ve günlük 500000 dolayında seyirci baskısını kaldırabilecek bir ulaşım sisteminin olması gerekmektedir.

Bu değerlendirmenin amaç olarak Genel Altyapı Uluslararası Basın ve Yayın Merkezi (IBC/MPC) altyapısını, mevcut ve kara ulaşım ve hava ulaşımını da içermektedir.

i. Ulaşım altyapısı	%85
ii. Hava ulaşımı	%5
iii. IBC/MPC	%10

Ulaşım Altyapısı: Aşağıdaki ağırlıklara göre 2 temel alt kriter vardır.

- Mevcut genel ulaşım alt yapısı ve şimdiki performansı. %60
- Her aday şehir tarafından sunulan 2012 için planlanan genel ulaşım altyapısı. %40

Alt-kriteri için 2012 deki uygulana bilirlik faktörü için 0, 1 ile 1, 0 arasında değişen değerler verilmiştir. Bu değerler şehrin teknik ve finansal yeteneği ile bunu 2012 ye kadar bitirebilme yetkisini yansıtmaktadır.

Hava Ulaşımı: Ana giriş-çıkış havaalanı 2012 deki maksimum olimpiyat trafiğinin üstesinden gelebilme yeteneğine göre değerlendirilir. Şehri bağlayan karayolu ve trenyolu ulaşımı dikkate alınır. %5'lik değerlendirme notu hava alanın önemi ve performansı ile ilişkili değildir, sadece olimpiyat katılımcılarının ve ziyaretçilerin kullanımı açısından değerlendirilmiştir.

IBC/MPC (Basın-Yayın Merkezi) Bu maddelerin değerlendirilmesinden aşağıdaki sorunlar dikkate alınmaktadır.

- Yarış alanındaki, Olimpiyat Köyü ve Medya Merkezinin konuşlanacağı yer.
- Oyunlar-sonrası aktiviteler.

Paris

2012 ye kadar %3,6 büyümesi tahmin edilen 11.000.000 nüfusa sahip Fransa'nın merkezi bir bölgesidir.

Ulaşım Altyapısı: Yılın çoğunda, merkezi yollar ve ışıklı Karayolları sınırlı sayıdadır. Ancak temmuz sonu veya ağustos başına kadar önemli ilerlemeler kaydedilecektir. Paris 14 Metro şebekesiyle güçlü bir demir yolu alanına da sahiptir.

Paris'in gelişmiş ulaşım sistemi planlanan ulaşım yatırımlarına yapılabilirliğini göstermiştir.

Hava Planı: Ana olimpiyat havaalanı noktası olan Charles de Gaulle olimpiyat yükünü kaldırabilecek kapasitededir. 2012 olimpiyat oyunlarına kadar birkaç tren yolu ve servis güzergâhı yapılması gerekmesine rağmen, Paris'le bağlantısı iyidir.

IBC/MPC: IBC/MPC 8 adet bölgesini içeren Olimpiyat Oyunları sahasına çok yakın bir açıda bulunan iki bitişik binada konuşlanacaklardır.

Tablo 1.65. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Paris)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
8	9	5	6	0,9	8,5	9,5	8	9

Leipzig

Leipzig'in şehir merkezindeki nüfusu 519000 ve 15km çevresinde yaşayanlarla beraber 111000 daha artmaktadır.

Ulaşım Altyapısı: Mevcut olan ulaşım altyapısını dünya standartlarına çekebilmek için çok büyük yatırımlar yapılmaktadır. (4, 6 milyar amerikan doları)

Bu ulaşım alt yapısı 1 Milyon'dan az nüfusu için tasarlanmıştır.

Diğer temel ulaşım yatırımları da gelecek yedi yıl içinde yapılması planlanmaktadır. (2, 6 Milyar amerikan doları). 2012'deki muhtemel ulaşım sistemi Olimpiyat Oyunları için yeterli görülmemektedir.

Havaalanı: Leipzig-Halle havaalanı şehre 20km uzaklıkta, 24 saat hizmet veren yeni bir çift taraflı havaalanıdır. 2 tane otobüs ve 1 adet demiryolu ağı planlanmaktadır. Ancak, havaalanın kapasitesi düşünüldüğünde Olimpiyat Oyunları ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak görünmektedir.

Basın – Yayın Merkezi: Basın yayın merkezi şehir merkezine ve oyun sahasına iyi bir yakınlıkta, 1,7 km, birbirinden farklı aktiviteler olarak planlanmıştır.

Tablo 1.66. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Leipzig)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
3	5	7	9	0,6	8,5	7	7	8

New York

New York şehrinin şu anki nüfusu 8,1 milyon, ancak 2012'ye kadar %6 büyüme oranıyla 8,6 milyona ulaşacağı düşünülmektedir.

Ulaşım Altyapısı: New York'taki en büyük ulaşımı engelleyen sorun coğrafi etkidir, Hudson nehri, Doğu nehri gibi. Bütün otobüsler, metrolar ve bütün demir yolu ağları bu nehirin üzerinden tünelle ya da köprüyle sağlanmıştır. Ancak geçit yerlerinin çok fazla olması ciddi ulaşım sorunları yaratmaktadır. Bu yükü hafifletmek için karşıdan karşıya geçişlerde feribot seferleri yaygınlaştırılmaktadır.

Şehir ulaşımı ve gelişimi için bir "X planı" planlanmıştır ve bu plan içinde metro ağı ve nehir üstünden geçişlere önem verilmiş ve büyük bütçeler ayrılmıştır.

Hava Alanı: Üç ana hava alanıyla New York dünyadaki en ulaşılabilir şehirlerdendir. Aralık 2003'te başlayan uzun soluklu bir projeyle Kennedy hava alanı ile New York metrosu arasında güçlü bir ulaşım ağı kurulmuştur.

Basın-Yayın Merkezi: Basın-yayın merkezi Medya yerleşim yerine, Olimpiyat stadına ve 9 adet spor sahasının yakınında Manhattan'ın batı yakasında konuşlandırılmışlardır.

Tablo 1.67. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (New York)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	6	8	0,75	8,5	9,5	8	9

Moskova

Moskova sürekli bir biçimde azalan bir nüfusa sahip ve şuan 10 milyon insan yaşamaktadır. Yelken ve futbol müsabakaları dâhil bütün Olimpik Oyunlar şehir merkezinde yapılması düşünülmektedir.

Ulaşım Altyapısı: Moskova metrosu ve otobanları Moskova nehri dışında hiç bir engeli olmadan işleyen sistemdir. Temel ulaşım alt yapısı metropollere nazaran biraz daha sıradandır. Fakat halk ulaşımı; metro gibi çok gelişmiştir.

Ulaşım sistemi büyük ve hızlı bir şekilde ilerlemektedir ve özellikle demir yolu, otoban alanlarında büyük yatırımlar yapılmaktadır.

Hava Alanı: Moskova'da 3 tane hava alanı vardır. Komite Vnukovo hava alanı Olimpiyat yarışlarına yakın olduğu için ana hava ulaşım merkezi olmasını teklif etmektedir. Diğer 2 hava alanında da yeterli kapasite bulunmaktadır.

Basın-Yayın Merkezi: Olimpiyat ve köylerinin yakınında konuşlandırılacaktır.

Tablo 1.68. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Moskova)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	5	8	0,7	6	8	8	9

İstanbul

İstanbul nüfusu ortalama 10. 000. 000 olan dünyanın en hızlı biçimde büyüyen metropollerinden biridir. Bu sayının 2012'ye kadar %20 nüfus artışıyla 12000000'a ulaşması beklenmektedir. Mevcut ulaşım sistemi hızla artan ihtiyaçları karşılamakta yetersizdir.

Ulaşım Altyapısı: Mevcut ulaşım sistemi bir metropole göre çok azdır. Bunun altında yatan sebep ise nüfusla ilgili olmak otoban ve ana demir yolu hattının uzunluğudur.

Metro, tramvay ve otoban sistemini güçlendirmek için ek ulaşım planları yapılmaktadır.

Eğer İstanbul 2012'ye kadar planlanan bütün ilerlemeleri yaparsa, genel alt yapı oyunları yapılması için gerekli ihtiyaçları karşılayabilecektir.

Hava Alanı: Bazı kapasite ilerlemelerini göz önüne alırsak, Atatürk Uluslararası Havalimanı Olimpiyat trafiği karşılayabilecek tek havaalanıdır.

Basın – Yayın Merkezi: Basın – Yayın Merkezleri mevcut Dünya Ticaret Merkezinin bir parçası olarak planlanmıştır. Olimpiyat Parkına 12 km, havalimanına iyi bir yakınlıktadır.

Tablo 1.69. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (İstanbul)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
2	7	7	8	0,3	7	8	6	7

Havana

Havana 2000000 gibi sabit bir nüfusa sahiptir.

Ulaşım Altyapısı: Havana'nın ulaşım sistemi, özellikle halk ulaşım sistemini göz önüne alırsak çok sınırlıdır ve olimpiyatların ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için çok büyük yatırımların yapılması gerekmektedir. Genel Ulaşım Altyapısı bir birinden tamamen ayrılmış, Olimpiyat Oyun Yerlerini düşünürsek bu karışıklığın üstesinden gelebilecek yeterliliğe ulaşamayacağı görülmektedir.

Hava Limanı: 2012'ye kadar önemli gelişmeler öngörülürse de Jose Marti Olimpik giriş-çıkışlar için havalimanı bu yükü kaldırmakta zorlanacaktır.

Basın – Yayın Merkezi: Basın – Yayın Merkezleri şuanda var olan EXPOCUBA binasında konuşlanmaları planlanmıştır. Fakat birçok yarış yerinden 15km uzakta olduğu için hiç ideal değildir.

Tablo 1.70. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Havana)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
1	3	1	3	0,7	3	5	6	7

Londra

Londra Metropoliten Bölgesi nüfusu 2012'ye kadar %2, 8 büyüme hızıyla 7, 3 milyondan 7, 5 milyona ulaşması beklenmektedir.

Ulaşım altyapısı: Londra dünyanın en geniş demir yolu ve metro ağına sahip şehirlerden biridir. Aday ülkeler için en yüksek seviyede ulaşım sistemine sahip şehirlerdendir. Yinede demir yolu sisteminin güvenlik ve kapasite açısından iyileştirilmesi gerekir. Şehir merkezindeki ekspres ve ana arterlerdeki yollar hız ve kapasite açısından eksikleri vardır.

Kapasite ve işleyiş açısından halk ulaşımı için ek yatırımların yapılması aday şehirden istenecektir.

Hava Limanı: Heathrow Uluslararası hava limanı, dünyadaki en yoğun hava limanlarından biridir. Yinede kapasitesini arttırmak için yatırımlar yapılacaktır. Olimpiyat parkına çok yakın olan Londra City hava limanı gibi diğer hava limanları da mevcuttur.

Basın – Yayın Merkezi: Basın –Yayın Merkezi 17 tane oyun yerine 7 km uzaklıktaki Olimpiyat parkının içine inşa edilecektir.

Tablo 1.71. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Londra)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	6	8	0,75	8,5	9,5	8	9

Madrid

Madrid şuan ki metropoliten bölgesinin nüfusu 5, 5 milyondan ve bu sayı 2012'ye kadar %6 büyüme hızıyla 5, 8 milyona ulaşması beklenmektedir.

Ulaşım Altyapısı: Madrid'in ve onun metropoliten bölgesinin avantajlarından biri halk ve özel kişilerin ulaşımı hep bir bütün gibi işleme sokulmuştur ve bütün ulaşım hizmetlerinin yönetiminin olduğu kadar ulaşım şemalarının plan ve koordinasyonundan sorumlu bir kurulmuş olan Madrid Bölgesel Koordinasyonunun olmasıdır.

Madrid önemli hiçbir coğrafi engeli olmayan yüksek bir plato üzerinde kurulmuştur. Ulaşım sistemi tedbir merkezinden kontrol edilebilen İspanyanın diğer bölgelerine uzanan 11 tane otobanı ve hızlı trenleri (Sevilla'ya mevcut, Barselona'ya hemen tamamlanmış, Lizbon ve Portekiz'de yapılması planlanıyor) mevcuttur. Her iki sisteminde durumu çok iyidir.

Olimpiyatlar için gerekli olan ulaşım sisteminin %95 mevcut, yapım aşamasında, ya da Madrid'in genel ulaşım sistemi planı dâhilinde bitirilecektir. Eğer planlanan projeler zamanında hayata geçirilirse Madrid'in nüfusu ve Olimpiyat oyunları için çok etkin olacaktır.

Hava Limanı: Madrid Barajas Havalimanı Batı Avrupa'nın en hızlı büyüyen hava limanı merkezlerinden biridir. Şuan ki haliyle otobanlarla ve Madrid'in modern metro ağıyla bağlantılıdır. Hava limanının olimpiyat köyüne ve doğu olimpiyat oyunları merkezine yakın olduğu için en büyük avantajıdır. Şehir merkezine de 12km'dir.

Basın – Yayın Merkezi: Basın ve Yayın Merkezlerinin konuşlandırılması düşünülen yer doğu Olimpiyat Merkezinin Bulunduğu ve 8 adet spor karşılaşmalarının yapılacağı IFEMA Ticaret Fuarı bölgesidir.

Tablo 1.72. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Madrid)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
7,5	8,5	8	9	0,0	8,5	9,5	8	9

Rio de Janerio

Rio'nun yerleşik nüfusunun 6 milyonda kalması düşünülmektedir. Ancak metropoliten bölgesi nüfusu ise %8 büyümeyle 11, 1 milyondan 12 milyona ulaşması beklenmektedir.

Ulaşım Altyapısı: Ulaşım faaliyetlerinin okyanusla dağların etekleri arasına sıkışıp kalması açısından Rio'nun fiziki ve coğrafi yapısı şehir ulaşımında sorunlar yaratmaktadır. Mevcut trafik yapısı çok problemlidir. Çünkü özel ve halk ulaşım sistemi aşırı yoğun olan yollardan yapılması zorunludur. Rio'da ki metro sistemi şehrin çok ufak bir bölgesine hitap etmesi bakımından çok sınırlıdır.

Rio'nun doğu, batı ve kuzey bölgelerini bir birine bağlaması için planlanan otoban ve demiryolu alt yapıları coğrafi koşullardan dolayı yapılmaları çok zor ve masraflıdır. 2012 yılına kadar planlanan bütün projeler tamamlanırsa, ulaşım sistemi çok kötü görünmemektedir, Belirtilen bütün bu zorluklardan sonra, çok erkin bir otoban ve gelişmiş bir demiryolu ağına kavuşması çok iyimser bir yaklaşım olacaktır.

Hava Limanı: Rio Galik – Tom Jobim Uluslararası havalimanı Olimpiyat Parkına 31, Rio şehir merkezine 18km uzaklıkta ve çift pistleri bulunmaktadır. Bu iki bölgedeki trafik yoğunluğunu azaltmak için özel bir demir yolu bağlantısı planlanmaktadır. Olimpiyat oyunları için yeterli kapasiteye sahiptir.

Basın – Yayın Merkezleri: Basın – Yayın Merkezleri 18 spor müsabakasının yapılacağı Bara Olimpiyat sahasının içine inşa edilmesi planlanmaktadır. Olimpiyat oyunlarından sonra bu kompleks ticaret alanı olarak sarılması planlanmaktadır.

Tablo 1.73. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Paris)

Ulaşım Alt Yapısı					Havaalanı		Medya Merkezi	
Mevcut		Planlanmış ve Eklenen						
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
2	4	7	9	0,4	7	8	8	9

Tablo 1.74. 2012 Yılı Genel Alt Yapı (Genel)

ŞEHİRLER	MINİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 8	7, 8
Leipzig	4, 0	5, 5
New York	5, 3	7, 0
Moskova	4, 8	6, 8
İstanbul	2, 7	4, 1
Havana	1, 5	3, 2
Londra	5, 3	7, 0
Madrid	7, 5	8, 5
Rio de Janeiro	3, 1	4, 6

1.2.4.3.Müsabaka Alanları

Giriş: Çalışma grubu aşağıdaki ağırlık faktörlerini ve alt kriterleri göz önüne alarak müsabaka alanını ve olimpiyat kavramını değerlendirir.

A)Mevcut Yerler %35

Anlamları genişletmek için yapılan planları da dâhil olmak üzere mevcut yarış alanları kullanımı ve yeterliliği.

B)İlave ve Planlanmış Yerler %35

Planlanmış: Başvurunun olimpiyat oyunları ev sahipliği yapmak için olduğuna bakmaksızın, inşa edilmesi planlanan ya da inşa edilmekte olan yerler

İlaveler: Özellikle olimpiyat oyunları için gereken alanların sayısı ve geçici olan yerlerin kullanımı B) Oyun sonrası aktivitelerin ve Olimpiyat oyunları'na ihtiyaçlarını giderecek kalitede ve belirtilen projeleri zamanın da yapabilme kapasitesine dayanan fizibilite faktörü

C)Sporların Konsepti ve Olimpiyat Sonrası

Bütün spor dallarındaki öncelik anketlerin iyi bir tecrübe geçirmeleridir. IOC'nin bu aday ülkeler daha sonra “beyaz file” dönecek binalar oluşturması görüşünü

de düşünerek, mümkün olduğu kadar az yarışma alanların kullanımı bir Olimpiyat Parkını da içeren Olimpiyat Köyüne yakınlıkları çok önemlidir.

- Müsabaka alanlarının geçerli bir karşılaştırmasını yapabilmek için, mevcut, planlanmış ve ilave edilecek aktiviteler her şehir için hesaplandı.
- Triatler dışındaki yol yarışları bu kategoride sayılmaz.
- Farklı kapalı alan serlerinin aynı yerde yapıldığı bir yer, her spor dalı için ayrı ayrı değerlendirildi.
- Futbol sahaları Final maçlarının nerde yapılacağına artı olarak mevcut spor müsabakaları yerleri içinde en fazla dikkate alınır.
- Bir haber karşılaşması iki alanı da kapsayabilir.

Paris

Paris planı Olimpiyat oyunları için 31 sportif alanı içermektedir. Birbiriyle etkili bir biçimde paylaşımıyla 2011'e kadar yapı planlanan alanla beraber mevcut 13 (%42) tane yerin etkili bir kullanımı vardır. Paris 11'i geçici olmak üzere toplam 16 (%52) tane daha alan yapması önermektedir. Her biri olimpiyat köyüne 6 km uzaklıkta olan batı yakasında (10 saha, 16 spor dalı) ve kuzey'de (8 saha, 13 dal) olmak üzere 2 tane spor kompleksi iyi planlanmış gibi gözükmemektedir.

Yelken yarışlarını saymazsak (468 km), kürek/kano/su kayağı alanları (41 km) Olimpiyat köyüne en uzak olan daldır.

Tablo 1.75. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Paris)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	8	6	8	0,9	8	9

Leipzig

Spor kompleksi mevcut 17 (%46) sahanın temeline dayanmaktadır. Makul bir bütçe ayrı olarak 13 mevcut saha geliştirilmesi planlanmıştır. 3 ana mekân teklif edilmiştir; olimpiyat parkı (12dal) şehir merkezinden 1.5km, olimpiyat köyünden 2.5

bu uzaklıkta. Binicilik (123km) Yelken (361km) ve (dağ motosikleti 33km) hariç bütün spor sahaları olimpiyat köyüne 30km mesafe içerisindedir.

Leipzig Ticaret fuarı salonları ve eski gösteri merkezinin genişletmekle beraber, atıcılık su kayağı ve kano için 8 saha (%22) daha inşa edilmesi planlanmıştır.

Leipzig 12 ek saha (%32) daha planlanmıştır. Bunların sadece 5'i sürekli, diğerleri ise New Lake bölgesinin açık olan ve su sporları ihtiyaçları için kullanılması düşünülmektedir.

Bütün bu teklif edilen 37 yeni spor sahası için toplamda 1, 756 Milyon Dolar gerekmektedir ki bu büyük bir engeldir.

Tablo 1.76. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Leipzig)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	6	8	0,8	6	8

New York

New York olimpiyat oyunları için 10 tane (%32) ilave spor sahası (7 tanesi sürekli 3 tanesi geçici), 2 tane planlanmış (olimpiyat stadyumu ve kapalı saha sporları için stadyum) ve 19 (%61) tane mevcut , olmak üzere toplam 31 spor sahası önermiştir.

Yarışmaları temelde 'X Planı'na dayanmaktadır ve bu plan müsabaka yerleri konseptine uymayan bir biçimde 5'i hariç diğer bütün sporlar birbirinden farklı yerlerde yapılacaktır. Bütün bu planlar projeler için gereken miktar 2.765 ABD Dolarıdır ve bu da önemli bir engeldir.

Bütün spor alanları Olimpiyat Köyüne 42km içerisindedir.

Yeni inşa edilecek olan sürekli sportif sahalar bölgeyi turizm ve spor aktiviteleri açısından geliştirmek için planlanmıştır.

Tablo 1.77. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (New York)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	8	7	8	0,9	5	8

Moskova

Moskova toplamda 19 spor sahası önermektedir. 1980 Olimpiyatları için inşa edilen 14 (%48'i) mevcut spor yerini geliştirecek bunun yanında 2003- 2007 yılları arasında planlanan 5 (%17'si) tane daha alan gerekmektedir. Bunların da 7 tanesi sürekli olacaktır. Spor müsabakaların çoğu şehrin içinden geçen Moskova nehri kıyısında bulunan 4 adet komplekste yapılacaktır. Olimpiyat köyüne en uzak parkı 49 km ile yelkenciliktedir.

Teklif edilen parkurların ortak kullanımı ve kapasiteleri tekrar gözden geçirilmelidir.

Bütün bu projeler için 1.127 ABD doları gerekir ki bu da Moskova'da ki inşaat maliyetleri düşünürsek oldukça düşüktür.

Tablo 1.78. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Moskova)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	6	8	0,8	6	8

İstanbul

Toplam 33 spor parkında 17 (%51, 5)'si mevcut olandır, 16 (%48, 5'i) ilave olacaktır ve bunların da 11'i de sürekli olacaktır.

Müsabakalar Olimpiyat Köyünden 4 km mesafede olan Olimpiyat parkında (13 parkur) ve Olimpiyat Köyüne 16 km mesafede olan Güney kompleksin de yapılacaktır.

Binicilik (57km), yelken (53km), plaj voleybolu (50km) ve futbol (40km) karşılaşma hariç diğer bütün alanlar Olimpiyat Köyünde 29km içerisinde.

1 tane mevcut spor alanının geliştirilmesi (15 Milyon Dolar), 11 sürekli ve 5 geçici sahanın yapımı için gerekli olan miktar 167 Milyon Dolar'dır ve çokta aşırı görünmemektedir.

Prens adalarındaki triatlon parkuru için otobüs ve feribot seferleri düzenlenmesi tekrar gözden geçirilebilir.

Büyük spor komplekslerinin kurulması İstanbul'un genç ve hızlı büyüyen nüfus için çok faydalı olacaktır.

Tablo 1.79. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (İstanbul)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	5	7	0,6	5	7

Havana

Havana 25 (%70'i) tane mevcut sahası kullanacaktır. Fakat Olimpiyat Oyunları statları için çoğunun yeniden geliştirilmesi gerekmektedir.

Olimpiyat Oyunları kar içinde planlanan hiçbir yeni faaliyet yoktur. 11 (%30'u) tane ilave spor sahası gerekmektedir ve bunların 10 tanesi sürekli, 1 tane geçicidir.

Teklif edilen 194 Milyon Dolarlık yatırım Olimpiyat Oyunları için yeterli olmayabilir.

Spor müsabakaları 36 merkezde yapılacaktır ve bunların havaalanının etrafına yayılmış durumdadırlar. Olimpiyat Köyüne en uzak olan parklar tenis (30 km), dalış ve yüzme (30km) ve olimpiyat stadyumu (28km'dir.

Tablo 1.80. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (İstanbul)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
4	6	6	7	0,5	4	7

Londra

Spor kompleksleri Batı Bölümü (5 dal), merkez (4 dal) ve Olimpiyat Parkı (16 dal) olmak üzere 3 ana bölgede toplanmış ve 20 (%61'i) tane mevcut sahanın kullanılması çok güzel planlanmıştır.

Toplam 33 spor alanı sunulmuştur. Olimpiyat Parkı içerisinde birçok atlet için güzel bir yarış ortamı sunan Olimpiyat Köyünü de içermektedir.

Greenwich parkı, Hyde parkı, Regents parkı, Swinley Forest ve Horse Guard's Parade henüz hiçbir bütçe ayrılmadığı için mevcut spor merkezlerinde olacakları kesin değildir.

Dünya Klasmanındaki Yelkencilik Parkuru (245km) dağ bisikleti ve atıcılık parkurları (72km), kürek ve kano-kayak parkurlarının da (54km) uzaklıktadır. Olimpiyat Köyüne sadece 1 tek spor alanı (%3'ü) şu anda planlanmıştır. Fakat 9'unun sürekli olacağı toplam 12 tane daha ilave merkez gerekmektedir.

Bütün bu yapılar Londra'ya çok büyük bir sportif katkı sağlayacaktır.

Tablo 1.81. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Londra)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	6	8	0,8	6	8

Madrid

Madrid temelde 3 tane merkezden, doğu, (batı ve merkezden) oluşan dar bir spor kompleksi sunulmaktadır ve bunların 23 (%70'i) tanesi mevcut olandır. Toplamda 33 tane parkur sunulmaktadır ve bunlar için gereken yatırım ayrılmıştır.

9 tane spor karşılaşması Olimpiyat Parkında yapılacaktır ve Olimpiyat stadyumu Olimpiyat Köyünden 2km uzaklıktadır. Yelkencilik (550km) ve kürek (50km) dalları dışında bütün spor dalları Olimpiyat Köyünden 20km mesafededir.

2003 ve 2012 yılları arasında yapımı planlanan 5 (%15'i) tane merkez vardır. Madrid'den mükemmel bir miras olacak olan 5 (%15'i) tane ilave alan istenmiştir.

Tablo 1.82. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Madrid)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	9	8	9	0,9	8	9

Rio De Janerio

Rio 12 (%39'u) tane mevcut spor sahasına sahiptir ve bu az bir rakamdır. Fakat 2007 Pan - Amerikan oyunları için inşa edilmekte olan 10 (%322si) tane de yeni yer bulunmaktadır. Bütün sürekli kompleksler 2007'e kadar bitecektir.

3 tanesi sürekli olmak üzere 9 (%29'u) tane daha spor merkezi gerekmektedir. Böylece sayı toplamda 31'e ulaşacaktır.

Rio sporları için 4 ana merkez sunulmaktadır. Baro'daki komplekslerin yoğunluğu uygulamada önemli sıkıntılar doğurabilir.

Yelkencilik (39km) su oyunları (35km) haricinde bütün karşılaşmalar Olimpiyat Köyüne çok yakındır.

İnşaat halinde ve yapımı planlanan bütün bu merkezler Rio'ya çok güzel bir miras olarak kalacaktır.

Tablo 1.83. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Rio de Janerio)

Mevcut Yerler		Planlanmış ve İlaveler			Konsept ve Sonrası	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
4	6	6	9	0,8	6	8

Tablo 1.84. 2012 Yılı Müsabaka Alanları (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 7	8, 0
Leipzig	5, 2	7, 1
New York	6, 2	7, 7
Moskova	5, 2	7, 1
İstanbul	4, 3	6, 0
Havana	3, 7	5, 4
Londra	5, 2	7, 1
Madrid	7, 4	8, 7
Rio de Janeiro	4, 9	7, 0

1.2.4.4. Olimpiyat Köyü

Bu kriterleri değerlendirmek için aşağıda alt-kriterlere ve onların ağırlık yüzdeleri verilmiştir.

- Konum: Yarış alanlarına uzaklıklar %50
- Konsept
- Köylerin / Kalacak yerlerin sayısı
- Çok katlı / Az katlı
- Mevcut alanlar
- Çevre
- Geçici x sürekli

Bu konseptte aday şehir tarafından önerilen zamanda projelerin bitirilme ihtimaline dayanan bir fizibilite faktörü de eklenmiştir.

- Oyunlar Sonrası Miras
- Oyunlar sonrası kullanım

- Oyun sonrası kullanımı
- Köyün nasıl finanse edileceği

Paris

Paris La Rochelle’de (468 km) bir Olimpiyat Köyü ve birde ekstra yelkencilik köyü önermektedir. Ana Olimpiyat Köyü 10 hektarlık bir parkın bitişiğinde şehir merkezinde inşa edilecektir. Bu barınak 50 hektar üzerine kurulacaktır ve büyük bir şehir rehabilitasyon merkezi olacaktır. Odaların / yatakların ve binaların yapısı belirtilmemiştir.

Rochelle’deki yelkencilik hariç bütün yarış alanlarına 11, 5 km uzaklıktadır. Köy birbirleri arasında 10 km den az olan 24 spor müsabakasının yapılacağı iki kompleksi arasında yerleştirilmiştir.

Oyunlar sonrası, köy yüksek kalitede bir barınak sağlayacaktır. Finansman modeli belirtilmemiştir.

Tablo 1.85. 2012 Yılı Olimpik Köy (Paris)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
8	9	6	8	0,9	6	8

Leipzig

Leipzig bir Olimpiyat köyü yelkencilik (950 kişilik) ve binicilik (200 kişilik) için 2 tane ekstra köy önermiştir. Ana köy mevcut bir park, Lindenau Limanında 13 hektarlık bir havuzu da içeren 124 hektarlık bir alanı üzerine inşa edilecektir. Proje 2-6 odalı apartmanlardan ve 2-4 katlı binalardan oluşan toplam 16000 kapasitesi olan bir barınak imkanı sunulmaktadır. Olimpiyat Köyünün büyük çoğunluğu endüstrisel boş bir araziye yapılacaktır.

Leipzigde’ki bütün yarış alanları ortalama 15km uzaklıktadır ve Olimpiyat Köyü şehir merkezine sadece 4km, Olimpiyat Stadyumuna da 3, 9 km uzaklıktadır. Toplam 17 spor müsabakası Olimpiyat Köyüne 10 km den az mesafededir. 30 km den uzak olan yarışmalarda şunlardır; bisiklet (33 km), binicilik (123 km) ve yelkencilik

(361 km). Olimpiyat köyü çevresel olarak geliştirilmiş bölgede yeni bir barınak alanı olacaktır. Finansmanı 536 Milyon Dolar Leipzig Toplu Konut idaresince yaptırılacaktır.

Tablo 1.86. 2012 Yılı Olimpik Köy (Leipzig)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
6	8	7	9	0,9	6	9

New York

New York Queen'si varoşlarında bir Olimpiyat Köyü ve Binicilik merkezine 6 km uzaklığında binicilik yarışları için fazladan bir barınak önermektedir. Ana Köyü 3 tarafı sularla çevrili bir alanda ve Olimpiyat Stadyumuna 5 km uzaklıkta inşa edilecektir. Köyün büyüklüğü hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Köyün 1, 6 km dışında, bir park antrenman alanı için konuşlandırılacaktır.

Yarışlara ortalama uzaklığı 13, 8 km dir 15 yarış alanı Olimpiyat Köyüne 10 km den az mesafededir ve 20 yarışları 10km den uzak mesafededir. Anketlerin %95 tahsis edilen tren ve feribotlarla seyahat edecektir. Bu projenin fizibilitesi için daha fazla analiz gerekmektedir.

Bu projenin finansmanı özel devlet fonlarından karşılanacaktır ve New Yorklular için yeni bir barınak olarak kalacaktır.

Tablo 1.87. 2012 Yılı Olimpik Köy (New York)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	8	5	7	0,9	7	9

Moskova

Moskova bir olimpiyat köyü ve 49 km uzaklıktaki yelkencilik için geçici bir barınak önermektedir. Bugün yarış alanlarına uzaklığı ortalama 13 km ve olimpiyat stadyumuna uzaklığı ise 6 km'dir. 26 spor müsabakası olimpiyat köyünden 10km veya 10km' den daha az uzaklıktadır. Köy şehrin kuzeyinde 80 hektarlık yeşillik bir alana kurulacaktır. Binaların yapısı belirtilmemiştir ve olimpiyat köyünün kapasitesi ihtiyacı

aşmaktadır. Olimpiyat köyü yerin sahibi olan şehirlerle beraber finanse edilecektir ve olimpiyatlar sonrasında özel mülk olarak kullanılacaktır.

Tablo 1.88. 2012 Yılı Olimpik Köy (Moskova)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
8	9	6	8	0,8	6	9

İstanbul

İstanbul 16 atlet ve yetkililer için 4 katlı binalardan oluşan bir olimpiyat köyü önermektedir. Hızlı ulaşım sistemine bağlantılı bir yer olacağı dışında başka bir bilgi verilmemiştir ve olimpiyat stadyumuna 4 km uzaklıktadır.

13 spor müsabakasında olimpiyat köyüne 10km ya da daha yakın mesafede olup alanlara ortalama uzaklığı 19, 2 km’ dir. Binincilik’ de (57km) ve yelkenciliğe (53km)

Uzaktan olması da bir barınağın gerekli olduğunu göstermektedir. Günlük barınakların daha fazla açıklık getirilmesi gerekir. Plaj voleybol (50km) yarışmaları için yarış bölgesi yakınında bir barınağa ihtiyaç olup olmadığı üzerinde çalışılması gerekmektedir. Halkalı bölgesinin konut ihtiyacını karşılayacak olan olimpiyat köyünün finansmanından devlet sorumludur.

Tablo 1.89. 2012 Yılı Olimpik Köy (İstanbul)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
4	6	4	7	0,8	6	8

Havana

Havana 16.000 atlet ve görevliler için 3 – 4 katlı binalardan oluşan bir olimpiyat köyü önermiştir. Yapılar ve konum hakkında genel bir bilgi eksikliği vardır. Spor müsabakalarına olan ortalama uzaklık 12, 5km’ dir ve 19 spor dalındaki atletler 10km ya da daha az seyahat etmeleri gerecektir. Bütün spor dallarının köyden 30km daha yakın olduğu vurgulanmaktadır. Olimpiyat stadının da 28km uzağındadır.

Olimpiyat köyü devlet tarafından yaptırılacaktır. Oyunlar sonrasında halkın kullanımına sunulacaktır.

Tablo 1.90. 2012 Yılı Olimpik Köy (Havana)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	3	6	0,7	6	8

Londra

Londra olimpiyat parkı içerisinde bulunan olimpiyat stadına 2km uzaklıkta bir olimpiyat köyü ve Weymouth-Portland’ deki yarış bölgesi yakınında extra bir yelkencilik köyü (245km) kurmayı önermektedir. Olimpiyat köyü 35 hektarlık bir alan üzerinde her biri 8 katlı 2 odalı apartmanlardan oluşup, 16.000 yatak kapasitesine sahiptir ve gerektiğinde 1.000 yatak daha artırılabilir. Köy Stratford’ deki ulaşım merkezinin bitişiğindedir. 13 spor dalı köye 10km veya daha yakın mesafede ve toplamda ortalama 19, 2km uzaklıktadır. Atıcılık (72km), kano (su kayağı) ve kürek (94km) ve dağ bisikleti (72km) dalındaki atletler yedek bir barınak hakkına sahiplerdir. 50km mesafenin üzerinde olan 4 spor dalındaki atletlerin ulaşımı oldukça problemlidir. Bu yüzden ekstra uygun bir barınağın sağlanması gerekir.

Oyunlardan sonra köy öğretmenler ve sağlık personelleri için makul fiyatlarda bir barınak sağlayacaktır. Köy devlet ve özel girişimcilerin işbirliğiyle finanse edilecektir.

Tablo 1.91. 2012 Yılı Olimpik Köy (Londra)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	8	6	8	0,9	7	9

Madrid

Madrid bir olimpiyat köyü ve 550 km uzaklıkta olan yelkencilik için de otellerde barınak imkânı sunmaktadır. Köy olimpiyat stadına 1, 6km uzaklıkta iyi bir yere konuşlandırılmıştır. Yarış bölgelerinin köye ortalama uzaklığı 11, 5km’ dir

(yelkencilik hariç) ve 16 spor müsabakası da 10km' den yakındır. Kürek ve kano/kayak 30km' den uzaktadır.

85 hektarlık site 250 hektarlık bir alana inşa edilecektir. 17.500 atlet ve görevli 5 katlı (en fazla 8) apartmanlardan oluşan bloklarda misafir edileceklerdir.

Proje devlet ve özel girişimcilerin ortak katılımıyla finanse edilecek ve oyunlar sonrasında da ortak olarak kullanılacaktır. Bunun yanında, köyün bir bölümü de üniversite kampüsüne dâhil olacaktır.

Tablo 1.92. 2012 Yılı Olimpik Köy (Madrid)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
8	9	7	9	0,9	7	9

Rio De Janeiro

Rio 16.992 atlet ve görevli için % 5'i barınak, %95'i açık alan olarak kullanılacak 59 hektar üzerine kurulmuş bir, iki ve üç odalı apartmanlardan oluşan bir olimpiyat köyü önermiştir. Köy olimpiyat stadına 3km ve spor müsabakalarına ortalama 14, 5km uzaklıktadır. 4 tane spor dalı (yol bisikleti - 39km, su polosu – 35km, yelkencilik - 39km ve voleybol – 35km) köye 35km'den uzak konumdadır. Ayrıca 19 spor müsabakası da köye 10km veya daha yakındır.

Köy devlet ve özel girişimcilerin ortak katılımıyla finanse edilecek olup oyunlar sonrası bir konut kompleksi olarak kullanılacaktır.

Tablo 1.93. 2012 Yılı Olimpik Köy (Rio de Janeiro)

Konum		Konsept			Miras	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	9	6	8	0,8	7	9

Tablo 1.94. 2012 Yılı Olimpik Köy (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 8	8, 3
Leipzig	6, 3	8, 2
New York	5, 3	7, 7
Moskova	6, 6	8, 0
İstanbul	4, 2	6, 3
Havana	4, 3	6, 4
Londra	5, 5	8, 0
Madrid	7, 3	8, 7
Rio de janeiro	6, 3	8, 2

1.2.4.5. Çevresel Durum Ve Etki

Giriş: Çalışma grubu çevresel değerlendirmesinin şehirdeki mevcut çevresel şartları, kullanılan alanın sonuçlarını, kaynak tüketimini, yeni yapılaşmalar ve altyapıyı ve de olumlu çevresel inisiyatifleri yansıtacağı sonucuna vardı.

Alt –Kriterler ve ağırlık faktörleri aşağıdaki gibidir:

a)Mevcut çevresel şartlar **%40**

Değerlendirme mevcut şartlara ve meteorolojik bilgilere dayanmaktadır.

b)Çevresel etki **%60**

Bu maddenin karmaşıklığını düşünürsek temelde aday şehir tarafından verilen geniş bilgiye dayanmaktadır.

Paris

Paris oyunları eskilerden bir sanayi bölgesi olan şehrin o bölümünü tekrar geliştirmek için kullanılmaktadır. Olimpiyatlarla bağlantılı olarak yapılacak ek altyapı hizmetleri gelişim planlarına tamamen uymaktadır.

Paris genelde açık ve araç yoğunluğundan dolayı gürültülü birliliğine sahiptir.

Tablo 1.95. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Paris)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
6	8	7	9

Leipzig

Leipzig, az hava kirliliğiyle iyi bir çevresel şarta sahiptir. Olimpiyatlar için belirlenen ilkeler, Leipzig'in şehirleşme planlarıyla örtüşmektedir. Olimpiyat köyü hiç kirli hava üretmeyen bir yapı olarak tasarlandı ve Leipzig'in konut ihtiyacını karşılayacaktır.

Tablo 1.96. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Leipzig)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
8	9	7	9

New York

Gönüllü organizasyonların katılımıyla olimpiyat oyunları için çevre politikası oluşturuldu. Unutulmuş olan dere kenarları ıslah edilip tekrar kullanılabilir hale getirilecektir.

Kürek bölgesi çevresel rehabilite projesi haline gelecektir.

Araç trafiğinden ötürü ölçüde hava ve gürültü kirliliği vardır. Su kenarları hep kirletilmiş vaziyette, fakat geliştirilmektedir.

Tablo 1.97. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (New York)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	5	8

Moskova

Moskova'nın yarış alanlarını geliştirmek için çevresel bir rehber kullanılmaktadır. Olimpiyat köyü bugün için çevre standartlarını karşılayacaktır. Yeşil

evre örtüsünü geliştirmek ve alternatif araç yakıtları için çeşitli projeler teklif edilmiştir.

Moskova da ciddi bir hava ve su kirliliği artışı vardır.

Tablo 1.98. 2012 Yılı evresel Durum ve Etki (Moskova)

şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
4	7	5	8

İstanbul

şehirsel, sosyal ve çevresel faktörler yarış alanları planlarının temelini oluşturmaktadır. Olimpiyat parkının gelişimi bunlar için bir model oluşturacaktır.

İstanbul' un olimpiyat projeleri şehrin sosyal ihtiyaçlarını karşılamasını amaçlamıştır. Çevresel faaliyetler btde yer almıştır.

Devlet ve özel sektör yardımıyla İstanbul' un evre şartları geliştirilmektedir. Çok hızlı büyümesinin bir sonucu olarak hava kirliliği ve su sıkıntısı hala büyük bir problemidir.

Tablo 1.99. 2012 Yılı evresel Durum ve Etki (İstanbul)

şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
4	7	5	8

Havana

Havana'daki olimpiyat oyunları altyapının ve çevresel projelerin geliştirilmesiyle şehre büyük katkısı olacaktır. Toplum ve Hükümet bu projelere büyük destek vermektedirler ama ekonomik sınırlamalar bulunmaktadır. Havana nemli tropikal bir iklime sahiptir ve yüksek sıcaklıklar beklenebilir.

Çok az bir trafik sorunu olmasına karşın düşük kalitede araçların kullanılması kalitedeki araçların kullanılması hava kirliliğine yol açmaktadır. Temiz içme suyu sağlanan nehirlerin temizlenmesi projelerine ağırlık verilmesine karşın atıkların yönetimi hala bir problemidir.

Tablo 1.100. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Havana)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	5	7

Londra

Oyunlar çevresel kalite ilkesi üzerine inşa edilecektir ve detaylı bir program sunulmuştur. Olimpiyat parkı Londra'nın en büyük çevresel yenilenme ve transformasyon projelerini içermektedir. Londra'nın yoğun yol trafiği ciddi hava kirliliğine yol açmaktadır.

Tablo 1.101. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Londra)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
6	8	8	9

Madrid

Çevresel korumacılık projenin temel taşlarından. Oyunlarla ilgili olan çevresel gelişim projeleri yeşil alanların kurulmasını öngörmektedir.

Hava ve gürültü kirliliği Madrid'in en büyük çevresel problemidir.

Tablo 1.102. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Madrid)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
6	8	8	9

Rio De Janerio

Olimpik gelişim projeleri şehrsel yenilenme ve geliştirme için tasarlanan yerlerde uygulanacaktır. Çevresel korumacılık bütün projelerde yer alacaktır. Trafik ve endüstriyel kaynaklı hava kirliliği hala bir problemdir.

Nüfusun ortalama 3'te 1'i temiz içme suyuna ulaşmakta zorluk çekmektedir. Atık yönetimi projeleri ve sağlıkla ilgili tesislerin artırılması şehirdeki durumu iyileştirmesi beklenmektedir.

Tablo 1.103. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Riode Janeiro)

Şartlar		Etki	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
4	7	6	8

Tablo 1.104. 2012 Yılı Çevresel Durum ve Etki (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 6	8, 6
Leipzig	7, 4	9, 0
New York	5, 0	7, 6
Moskova	4, 6	7, 6
İstanbul	4, 6	7, 6
Havana	5, 0	7, 0
Londra	7, 2	8, 6
Madrid	7, 2	8, 6
Rio de Janeiro	5, 2	7, 6

1.2.4.6. Barınma

Olimpiyat oyunları için istenen barınma şartları aşağıdadır;

-3 – 5 yıldız otellerde ve eşdeğer yerlerde 2012 oyunları için istenen minimum oda sayısı – 29.000

Şehrin normal ihtiyaçlarından dolayı muhtemelen kullanılamayacak olan odalar -5.000

İzleyiciler – 6.000

Aday kabul prosedüründe aletler ve görevliler hariç çeşitli gruplar için istenen oda sayısı 31.500'dür. Çalışma grubu bunu 29.000'e çekti.

Değerlendirme şehir merkezinin, planlanan medya köyünün ve gemi limanının 50km çevresinde olması düşünülerek yapılmıştır.

Çalışma grubu medya için barınma olanaklarının çok önemli olduğunu ve 15.000 ila 17.000 civarında odanın sağlanması üzerinde durmuştur. Oda fiyatları 3 yıldızlı oteller için - 149 Dolar, 4 yıldızlı oteller için - 214 Dolar ve 5 yıldızlı oteller için – 274 Dolar olarak tespit edilmiştir.

Paris

Şehir merkezinin 10km çevresinde bütün ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterli sayıda otel odaları bulunmaktadır. Yeni bir otel yapımı ya da medya köyü yapımına gerek yoktur.

Belirlenen otel fiyatları beş yıldızlı oteller kategorisi için standarttan yüksektir.

Tablo 1.105. 2012 Yılı Barınma (Paris)

Minimum	Maksimum
10, 0	10, 0

Leipzig

Mevcut otel odalarının sayısı yetersizdir (25650) eksikliği kapatmak için 9750 yeni otel odası ve 7000 odalık yeni bir medya büyü yapımı planlanmıştır. Bu kadar sayıda otel yapmak için gereken maliyet gerçekten fazladır ve bu büyüklükte bir şehir olimpiyatlar sonra bu otelleri dolduramayabilir. Belirlenen ücretler bütün kategorilerde standardın altındadır.

Tablo 1.106. 2012 Yılı Barınma (Leipzig)

Oda çeşidi			Planlanan	
	Mevcut		Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	25,650	9,750	0,4	0,5
Medya Köyü	-	-	0,7	0,9
Yolcu Gemileri	-	-	-	-

New York

Şehir merkezinin 10km çevresinde ihtiyaçtan daha fazla oda vardır. Yeni otel inşaatlarına veya medya köyü yapımına ihtiyaç yoktur. Belirli oda fiyatları bütün kategorilerde standardın üzerindedir.

Tablo 1.107. 2012 Yılı Barınma (New York)

Minimum	Maksimum
10, 0	10, 0

Moskova

Mevcut otel oda sayısı (23, 000) standardın altındadır. Açığı telafi etmek için 17, 000 odalı bir medya köyüne 22, 200 oda kapasiteli otel yapımına karar verilmiştir. Oda fiyatları beş yıldızlı otel kategorisinde standardın üzerindedir.

Tablo 1.108. 2012 Yılı Barınma (Moskova)

Oda çeşidi	Mevcut		Planlanan	
			Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	23,014	22,030	0,3	0,5
Medya Köyü	-	17,000	0,7	0,9
Yolcu Gemileri	-	-	-	-

İstanbul

Mevcut otel oda sayıları (27, 350) standardın altındadır. 9700 oda ve 15, 000 odalık medya köyü yapımına karar verilmiştir. Ücretler beş yıldızlı otel kategorisinde standardın üzerindedir.

Tablo 1.109. 2012 Yılı Barınma (İstanbul)

Oda çeşidi			Planlanan	
	Mevcut		Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	25,382	9,729	0,4	0,5
Medya Köyü	-	15,000	0,6	0,8
Yolcu Gemileri	-	-	-	-

Havana

Mevcut otel oda sayıları (8300) standardın çok altındadır. Planlanan otel oda sayısı 12, 400'dür ki buda mevcut otel odası sayısının %150 fazlasıdır. Bu çok iyimser bir senaryo olarak görülmektedir. 10, 000 kişilik bir medya köyü planlanmış ve devlet tarafından finanse edilecektir. Teklif aynı zamanda 12, 000 odalı yolcu gemileri kullanması taahhüt etmiştir. Ancak çok gerçekçi değildir oda ücreti belirtilmemiştir.

Tablo 1.110. 2012 Yılı Barınma (Havana)

Oda çeşidi			Planlanan	
	Mevcut		Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	8,316	12,447	0,3	0,5
Medya Köyü	-	10,000	0,5	0,7
Yolcu Gemileri	-	12,000	0,4	0,5

Londra

Şehir merkezinin 10km çevresinde ihtiyaçtan fazla oda vardır ve ekstradan hiçbir yapıya gerek yoktur. Otel ücretleri dört ve beş yıldızlı otel kategorilerinde standardın üzerindedir.

Tablo 1.111. 2012 Yılı Barınma (Londra)

Minimum	Maksimum
10, 0	10, 0

Madrid

Mevcut otel oda sayıları standarttır. Ayrıca 28, 300 odalı otel inşaatları planlanmaktadır. Bu ek odalarla medya köyü inşaatına gerek kalmayacaktır. Ücretler bütün kategorilerde standartın altındadır.

Tablo 1.112. 2012 Yılı Barınma (Madrid)

Oda çeşidi			Planlanan	
	Mevcut		Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	41,588	28,315	0,4	0,5
Medya Köyü	-	-	-	-
Yolcu Gemileri	-	-	-	-

Rio De Janerio

Mevcut sayı (19, 100) standardın çok altındadır. 4000 odalı otel inşaatları 17, 152 odalı iki medya köyü ve 3500 odalı yolcu gemileri Rio'nun barınma sorununu çözecektir. Ancak bunların yapılması zorluk yaratabilir. Ücretler bütün kategorilerin standardın altındadır.

Tablo 1.113. 2012 Yılı Barınma (Rio de Janeiro)

Oda çeşidi			Planlanan	
	Mevcut		Fizibilite	
	Oda Sayısı	Oda sayısı	Minimum	Maksimum
3-5* Oteller	19,114	4,010	0,7	0,8
Medya Köyü	-	17,152	0,5	0,7
Yolcu Gemileri	-	3,500	0,8	0,9

Tablo 1.114. 2012 Yılı Barınma (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	10, 0	10, 0
Leipzig	5, 2	5, 5
New York	10, 0	10, 0
Moskova	6, 2	7, 4
İstanbul	5, 9	6, 5
Havana	3, 3	4, 1
Londra	10, 0	10, 0
Madrid	7, 9	8, 4
Rio de Janeiro	5, 0	5, 6

1.2.4.7. Ulaşım

Bu değerlendirme oyunlar esnasında uygulanması teklif edilen ulaşım sistemi temeline dayanmaktadır. Aşağıda alt kriterler ve ağırlık faktörleri verilmiştir.

a) Uzaklıklar ve seyahat zamanları % 50

Çeşitler gruplar ve olimpiyat lojistik hizmetleri için gerekli ulaşım standartları yarışlar ve yarış dışı bölgeler arasındaki mesafeler ve otobüsle gidiş süresine bağlıdır.

b) Ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi %50

Bütün planlama ve ekstra istenen alt yapı projelerini tamamlandığını düşünürsek bu alt kriter oyunlar zamanındaki hareketlilik zorunluluğuyla sunulan trafik ve ulaşım sistemi arasındaki uyumu değerlendirmektedir.

Paris

Uzaklıklar ve Seyahat Zamanları

İlki çok iyi bir şekilde dizayn edilmiş olimpiyat kompleksleri olmasından dolayı olimpiyat yarışı ve yarış dışı alanlar arasındaki mesafe aday şehirler içerisinde en yakın olanlardandır. Fakat ortalama otobüs seyahati hızı 51km/saat olarak verilmiştir ve bu süre pek gerçekçi değildir.

Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi

Olimpiyat kompleksleri ve olimpiyat köyü arasındaki yoğun ve ağır trafik akışını hızlandırmak için üst düzey trafik yönetim sistem ve teknikleri sunulmuştur. Detaylı bir ulaşım ve olimpiyat trafik şeması belirlenecektir.

Tablo 1.115. 2012 Yılı Ulaşım (Paris)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
8,5	9,5	0,95	5	7

Leipzig

Uzaklık ve Seyahat Zamanları:

Şehir merkezi yakınlarında bulunan birkaç olimpiyat kompleksine birçok yarış alanı olmasına rağmen tek başına bulan yarış alanlarının oranı da yüksektir. Olimpiyat yarış ve yarış dışı bölgeleri arasındaki mesafe diğer aday şehirlerdeki gibidir. Fakat ortalama otobüsteki seyahat hızı (50km/saat) gerçekçi değildir.

Tablo 1.116. 2012 Yılı Ulaşım (Leipzig)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
6	8	0,95	5	8

Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi:

Olimpiyatlarda belirtilen ulaşım sistemlerinin nasıl işleyeceği üzerine daha açık bilgiler verilmelidir. 40. 000 park ve sürüş bölgesi zorlayıcı bir faktör olarak görünmektedir.

New York

Uzaklıklar ve seyahat zamanları:

Olimpiyat yarış ve yarış dışı bölgeler arasındaki ortalama uzaklıklar açısından New York'un sunduğu "X planı" nispeten kabul edilebilir bir plandır, fakat bunun hayata geçirebilme olasılığı işlevsel ve güvenlik faktörlerine bağlıdır. Ortalama uzaklıklar diğer aday şehirlerinkine benzemektedir. Ortalama seyahat hızı 33km/saat'tir.

Ulaşım Organizasyon ve Trafik Yönetimi:

Demiryolu ve feribot ulaşımı ile ilgili birçok soru sorulabilir. Denizyolu ulaşımını kullanmanın fizibilitesi üzerinde daha çok çalışılmalıdır.

Tablo 1.117. 2012 Yılı Ulaşım (New York)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	9	0,7	4	7

Moskova

Uzaklıklar ve Seyahat Zamanları:

Yarış ve yarış dışı alanlar arasındaki ortalama mesafe diğer aday şehirlerinkinden çok az kısadır. Tahmini ortalama seyahat hızı (58km/saat) gerçekçi değildir.

Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi:

Bu sistemle ilgili daha çok bilgi gerekmektedir.

Tablo 1.118. 2012 Yılı Ulaşım (Moskova)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	9	0,6	4	7

İstanbul

a) Olimpiyat yarışı alanlarının çok farklı olmasından dolayı ortalama mesafe birçok aday şehirden daha uzundur. Ayrıca ortalama otobüs seyahat hızı (61km/saat) gerçekçi değildir.

b) Bütün gruplar ve izleyicilerin ulaşımı hakkında detaylar gerekmektedir. Bütün olarak düşünülürse uzaklıklar ve süreler olimpiyat ulaşım hizmetleri için uzundur.

Tablo 1.119. 2012 Yılı Ulaşım (İstanbul)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
4	6	0,7	4	6

Havana

a) Ortalama seyahat uzaklıkları uzundur. Ayrıca seyahat hızı (53km/saat) gerçekçi değildir.

b) Sadece genel olarak ulaşım ve trafik bilgileri verilmiştir.

Tablo 1.120. 2012 Yılı Ulaşım (Havana)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
4	6	0,6	3	6

Londra

Uzaklıklar ve Seyahat:

Olimpiyat parkı ve Doğu Londra'daki yarış bölgeleri hariç aday şehirler arasında ortalama uzaklıkların en uzun olduğu şehirlerdendir. Ayrıca ortalama otobüsle seyahat hızı (55km/saat) gerçekçi değildir.

Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi:

Doğu Londra'daki ulaşım uygulamaları daha yönetilebilir görünmesine rağmen, diğer yarış bölgeleri arasındaki seyahatler zordur. Daha detaylı bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

Tablo 1.121. 2012 Yılı Ulaşım (Londra)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
5	7	0,9	5	7

Madrid

a)Komplekslerin çok yoğun olmasından dolayı bölgeler arası mesafelerin en kısa olduğu şehirlerdendir. 6km/saat'lik otobüsle seyahat hızı gerçekçi değildir.

b)Olimpik ulaşım planı oyun konseptiyle uyum içindedir. Daha fazla işlevsel planlama yapılmalıdır.

Tablo 1.122. 2012 Yılı Ulaşım (Madrid)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
8,5	9,5	0,95	7	9

Rio De Janerio

a)Yarışlar ve yarış dışı alanların belirtilen yeni olimpik Barra bölgesinde kurulmuş olmasına rağmen, tek başına olan yarış bölgelerinin sayısı ve oranı hala çok yüksektir. Ortalama bölgeler arası uzaklık diğer aday şehirlerdeki gibidir. Fakat 53km/saat olarak verilen ortalama seyahat hızı gerçekçi değildir.

b)Olimpik ulaşım konsepti Bara bölgesi için güzel görünmektedir, ancak diğer bölgeler için bir yoğunluk ve aşırı yüklenme yaratabilir. Ayrıca eğer şehir içi otobanlardaki ve ortak yollardaki potansiyel yoğunluk büyük zorluklar oluşturmaktadır.

Tablo 1.123. 2012 Yılı Ulaşım (Rio de Janeiro)

Uzaklık ve Seyahat Süresi			Ulaşım Organizasyonu ve Trafik Yönetimi	
Minimum	Maksimum	Fizibilite	Minimum	Maksimum
7	9	0,6	3	6

Tablo 1.124. 2012 Yılı Ulaşım (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 5	8, 5
Leipzig	5, 4	7, 8
New York	4, 5	6, 7
Moskova	4, 1	6, 2
İstanbul	3, 4	5, 1
Havana	2, 7	4, 8
Londra	4, 8	6, 7
Madrid	7, 5	9, 0
Rio de Janeiro	3, 6	5, 7

1.2.4.8. Emniyet ve Güvenlik

Aşağıdaki alt kriterler dikkate alınmalıdır:

- a) Terörizm faaliyetlerinin olma ihtimali
- b) Bilinen suç seviyeleri ve diğer halk konuları
- c) Güvenlik güçlerinin teknik ve mesleki yetenekleri
- d) Mevcut güvenlik yatırımları ve olimpiyat oyunları ihtiyaçlarını karşılayabilecek ilgili teknoloji ve teklifler
- e) Olimpiyat oyunlarında belirtilen operasyonların karışıklığı ve istenen güvenlik cevabı

Paris

Emir – Komuta yapısı, organizasyon ve sorumluluklar açık ve operasyonel ihtiyaçları karşılamalıdır. Paris polis apartmanının kontrolünde olacaktır.

Finansal kaynaklar, devlet desteği ve teknolojik uygulamalar yeterli görünmektedir.

Tablo 1.125. 2012 Yılı Güvenlik (Paris)

Minimum	Maksimum
7,3	8,3

Leipzig

Güvenlik güçlerinin komutası açık, ancak şehir dışı kaynaklardan yardım gerekebilir. Yarış bölgelerinin ve köylerin birbirinden dağınık olmaları sebebiyle operasyonel faaliyetleri karmaşıklık getiriyor. Finansal kaynaklar, devlet desteği ve teknoloji yeterli görünmektedir.

Tablo 1.126. 2012 Yılı Güvenlik (Leipzig)

Minimum	Maksimum
7,3	8,3

New York

Birçok ve birleşik devletler güvenlik birimi olduğunda komuta ve kontrolü biraz problemlidir, ancak sunulan dokümanda New York polis departmanının güvenlik operasyonlarına liderlik ederek üzerinde çalışılabilir bir çözüm görünmektedir. Yarış bölgelerinin farklılığı planlama ve personel açısından zorluk oluşturabilir. Atletlerin ulaşım hizmetleri güvenlik düzenlemelerinde karışıklık çıkarabilir.

Tablo 1.127. 2012 Yılı Güvenlik (New York)

Minimum	Maksimum
6,3	7,2

Moskova

Güvenlik güçleri İçişleri bakanlığının kontrolü altında bulunacak. Hükümetin sağlayacağı gerekli destek ve teknik altyapılar yeterli görünmektedir. Güvenlik güçlerinin görevi karmaşık olarak düşünülebilir.

Tablo 1.128. 2012 Yılı Güvenlik (Moskova)

Minimum	Maksimum
5,2	6,4

İstanbul

İstanbul emniyet müdürlüğünün komutasında olacak olan güvenlik güçleri yeterince açıktır ve operasyonel faaliyetleri karşılayabilirler. Teklif edilen insan kaynağı yeterlidir, ancak diğer bölgelerden önemli ölçüde personelin görevlendirilmesi ve 9.000 yeni polis memurunun alınması gereklidir. Yarış bölgelerinin ve köylerin coğrafi dağılımı güvenlik güçleri üzerinde zorluk yaratabilir.

Tablo 1.129. 2012 Yılı Güvenlik (İstanbul)

Minimum	Maksimum
3,4	4,6

Havana

Güvenlik güçlerinin komutası İç İşleri bakanlığında olacak ve gerekli operasyonel faaliyetleri yapabilir. Fakat mevcut personel sayısı belirtilmemiştir. Güvenlik teknolojisi alt yapısı zayıftır. Finansal problemlerden dolayı, yeni personel ve teknolojik alt yapının hazırlanması zordur.

Tablo 1.130. 2012 Yılı Güvenlik (Havana)

Minimum	Maksimum
3,0	4,0

Londra

Güvenlik güçlerinin komuta ve kontrolü açıktır ve operasyonel faaliyetleri yürütebilir. Yarış bölgelerinin çokluğu ve dağınık bir vaziyette olması güvenlik güçlerinin işlerini zorlaştırabilir.

Tablo 1.131. 2012 Yılı Güvenlik (Londra)

Minimum	Maksimum
6,7	7,7

Madrid

Komuta iç işleri bakanlığındadır ve gerekli operasyonel faaliyetleri yürütebilirler. Yöresel, bölgesel ve milli güvenlik güçlerinin entegrasyonu gerecektir.

Tablo 1.132. 2012 Yılı Güvenlik (Madrid)

Minimum	Maksimum
6,4	7,4

Rio De Janerio

Güvenlik güçleri federal hükümetin kontrolünde olacaktır. Birçok yarış bölgesi dağınık yerlerdedir ve kaynakların dağılmasına yol açabilir. Bara bölgesindeki yarış bölgelerinin yoğunluğu karmaşık bir çözümü gerektirebilir. Teknoloji ve alt yapının geliştirilmesi gerekebilir. Yeni ekiplerin kurulması ve yeni sistemlerin uygulanması zaman bakımından mümkün olmayabilir.

Tablo 1.133. 2012 Yılı Güvenlik (Rio de Janerio)

Minimum	Maksimum
3,9	4,8

Tablo 1.134. 2012 Yılı Güvenlik (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	7, 3	8, 3
Leipzig	6, 4	7, 4
New York	6, 3	7, 2
Moskova	5, 2	6, 4
İstanbul	3, 4	4, 6
Havana	3, 0	4, 0
Londra	6, 7	7, 7
Madrid	6, 4	7, 4
Rio de Janeiro	3, 9	7, 8

1.2.4.9. Geçmiş Spor olaylarındaki Tecrübe

Değerlendirme iki tane alt kritere dayanır ve ağırlık faktörleriyle beraber aşağıda verilmiştir.

a) Uluslararası spor organizasyonlarının sayısı (Olimpiyat oyunlardaki dünya şampiyonalarının ve son 10 yıldaki çeşitli spor oyunları dikkate alınmıştır) %60

b)Organizasyonların kalitesi %40

Paris

Paris, atletizm, futbol, hentbol, judo ve masa tenisi dallarında beş tane olimpik spor karşılaşmasını başarılı bir şekilde organize etmiştir. Şehir Fransız açık tenis turnuvaları, bisikletteki Fransa turuna ve birçok büyük Uluslararası güzel olaylara ev sahipliği yapmıştır. Paris'teki İF'nin tecrübesi ve spor olaylarına olan halk desteği iyi olarak görülmüştür.

Tablo 1.135. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Paris)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
8	9	7	9

Leipzig

Almanya'nın Uluslararası spor karşılaşmalarındaki tecrübesi çok kuvvetli olmasına rağmen, Leipzig'in çok sınırlıdır. Sadece kısmen organize ettiği 1 tane şampiyona (2002 bayanlar voleybol şampiyonası ve küçük çapta birkaç Uluslararası karşılaşma, yelkencilik için belirtilen spor alanı, 2000 Dünya Yngling şampiyonasını organize etmiştir.

Tablo 1.136. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Leipzig)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
4	6	6	8

New York

Beş tane dünya şampiyonası (okçuluk, futbol, (bayanlar ve erkekler) tekvando ve güreş) ve iyi dilek oyunları organize etmesi'nin yanında, New York diğer büyük Uluslararası karşılaşmalara da ev sahipliği yapmıştır.

Tablo 1.137. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (New York)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
7	8	5	8

Moskova

Moskova'nın Uluslararası spor olaylarında bir gelenek haline gelmiştir, 1980 olimpiyatlarını ve 1998 Uluslararası gençlik oyunlarını organize etmiştir. Daha yakından ise iki tane dünya şampiyonası, (1966'da artistik jimnastik ve 2002'de güreş), 1994'te teniste Davis kupası finaline ve diğer dünya olaylarına ev sahipliği yapmıştır.

Tablo 1.138. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Moskova)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	4	7

İstanbul

İstanbul, aslında Türkiye çok sınırlı böyle büyük karşılaşmalara ev sahipliği yapmıştır. (1999'daki serbest güreş şampiyonası ve küçük kıtasal olaylar)

Tablo 1.139. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (İstanbul)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
3	6	4	6

Havana

Havana 1991 Pan Amerikan oyunlarını düzenlemiş olmasına rağmen o günden bu yana çok az önemli olaya ev sahipliği yapmıştır. (2003'teki beysbol şampiyonası ve diğer küçük kıtasal olaylar)

Tablo 1.140. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Havana)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
3	6	3	5

Londra

Manchester'daki 2002 Commonwealth oyunlarını ve son yıllarda Birmingham'daki birkaç dünya şampiyonasını düzenleyerek büyük spor karşılaşmalarına da ev sahipliği yapmakla geleneksel bir tecrübeye sahiptir. Fakat Londra'nın Uluslararası spor tecrübesi oldukça sınırlıdır, hiç dünya şampiyonasına ev sahipliği yapmamış ve çok az Uluslararası olay organize etmiştir, Wimbledon, tenis şampiyonaları ve binicilik hariç. Weymouth-Portland yelkencilik için teklif edilen yer, 200'deki Dünya Finn-Klas şampiyonalarını organize etmiştir.

Tablo 1.141. Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Londra)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
4	6	6	8

Madrid

Madrid ritmik jimnastik şampiyonası (2001), tenis federasyon kupası final, (2001) ve İspanya bisiklet turnuvası final yarışı gibi büyük spor olaylarına ev sahipliği etmiştir. İspanya'nın diğer olimpik başarıları (1992'deki Barselona olimpiyat ve diğer şehirlerdeki birçok dünya şampiyonaları da not edilmiştir.

Tablo 1.142. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Madrid)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
6	7	6	8

Rio De Janerio

Rio bir tane dünya şampiyonası (2003 plaj voleybolu), bir dünya şampiyonası (2000’de Futbol) ve de 2002’deki Güney Amerika oyunlarını organize ederek Uluslararası olaylarda tecrübesi vardır. Ayrıca Rio 2007 Pan Amerikan oyunları ile da ödüllendirildiği belirtilmiştir.

Tablo 1.143. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Rio de Janerio)

Organize edilen spor olaylarının sayısı		Kalite	
Minimum	Maksimum	Minimum	Maksimum
5	7	5	7

Tablo 1.144. 2012 Yılı Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe (Genel)

ŞEHİRLER	MINİMUM	MAKSİMUM
Paris	7, 6	9, 0
Leipzig	4, 8	6, 8
New York	4, 6	8, 0
Moskova	4, 6	7, 0
İstanbul	3, 4	6, 0
Havana	3, 0	5, 6
Londra	4, 8	6, 8
Madrid	6, 0	7, 4
Rio de Janeiro	5, 0	7, 0

1.2.4.10. Finans

Bu değerlendirmede aşağıdaki iki kriter dikkate alınmıştır;

- a)Devlet desteği ve mali plan
- b)Ticari devlet gelirinin fizibilitesi

Adres şehirler aşağıdaki konularla ilgili devlet desteğinin ve tüm mali plan hakkında bilgi sağlanmak istendi;

- (Sağlık, güvenlik, ulaşım gibi) servislerin sağlanması
- Yarış ve yarış dışı alanların sağlanması
- Alt yapı gelişimleri
- Muhtemel OCOG açığının finanse edilmesi

Paris

Fransız devleti Lille’de Fransız bölgesi ve Paris şehri olimpiyat oyunlarının başarılı bir organizasyonunu sağlamak için gerekli her basamağı özellikle maliyetle ilgili olan kısmını yürütmekle görevlidir.

Yarış dışı alanlar olimpiyat sonrası kullanımı ve tesisin tipine göre özel yada devlet otoriteleri tarafından sağlanacaktır. Devlet yetkilileri OCOG’nin oyunlarla ilgili olmayan hiç bir şeyi karşılamak zorunda olmadığını belirtmektedir

Fransız devleti OCOG’ nin her türlü zararını karşılayacaktır.

Tablo 1.145. 2012 Yılı Finans (Paris)

Minimum	Maksimum
6,0	8,0

Leipzig

Almanya hükümeti, Saxony eyaleti ve Mecklenburg-Western Pomerania 2012 olimpiyat oyunlarına mali desteğini sağlayacak. Bu amaç için bütün kaynaklar sağlanacak.

Ulaşım alt yapısı devlet tarafından karşılanacak ve yarış bilgileri yapımında devlet desteğini alacaktır.

Kamu OCOG bütçesinin karşılandığı sağlık, ulaşım ve güvenlik gibi hizmetleri de karşılayacaktır.

OCOG’un her türlü zararı kamu tarafından üstlenilecek.

Tablo 1.146. 2012 Yılı Finans (Leipzig)

Minimum	Maksimum
6,8	8,5

New York

OCOG bütçesinden olmayan her türlü alt yapının büyük bir bölümü devlet veya özel kurumlarda karşılanacak.

New York şehri ve New York eyaleti spor alanları, tesisler ve hizmetleri karşılayacaktır.

2001’de şehir ve eyalet 250 milyon dolar değerinde her türlü olimpik zararı karşılamak için bir fon almıştır.

Tablo 1.147. 2012 Yılı Finans (New York)

Minimum	Maksimum
5,0	7,0

Moskova

Moskova şehri federal hükümetle beraber gerekli güvenlik, sağlık, vergi ve diğer devletle ilgili hizmetleri OCOG için sağlanacaktır. Moskova şehri gerekli bütün yarış ve yarış dışı alanları ücretsiz olarak olimpiyat oyunlarına hazırlayacak. Ayrıca gerekli her türlü altyapı için mali desteği ve olimpik bir eksikliği karşılayacaktır.

Tablo 1.148. 2012 Yılı Finans (Moskova)

Minimum	Maksimum
5,4	7,2

İstanbul

Olimpiyat kanunu her türlü eksikliği ve oyunlar için gerekli hizmetleri devlet tarafından sağlar. Bütün güvenlik ve devletle ilgili hizmetleri (sağlık, vergi gibi) OCOG’e senetsiz sağlar. (Yarış ve yarış dışı alanları sağladığı gibi)

Tablo 1.149. 2012 Yılı Finans (İstanbul)

Minimum	Maksimum
4,2	6,1

Havana

Küba yapısına göre Küba halkın refahı ve daha yüksek standartlardaki yaşam için gerekli her şeyi devlet eliyle sağlayan ekonomisi merkezi planlanan sosyalist bir ülkedir.

Küba hükümeti kriterlerine göre gerekli olan bütün hizmetleri karşılaması için belediyelerini destekleyecektir.

Tablo 1.150. 2012 Yılı Finans (Havana)

Minimum	Maksimum
3,8	5,4

Londra

Birleşik krallık hükümeti ve Londra valisi olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilmek için gerekli olacak altyapı ve maliyetler için 4, 04 milyon ABD doları sağlayacak.

Hükümet OCOG tarafında istenen yarış ve yarış dışı alanları, güvenlik-sağlık gibi hizmetleri ücretsiz ya da IOC tarafından onaylanan bir kira bedeline sağlayacaktır.

Devlet olimpiyat giderleri ile gelirleri arasında bir açık olduğu takdirde olimpiyat fonunun en büyük garantörüdür.

Tablo 1.151. 2012 Yılı Finans (Londra)

Minimum	Maksimum
6,0	8,0

Madrid

Alt yapı hizmetleri tamamen devlet tarafından karşılanacaktır. Ulusal, bölgesel ve yerel yöneticiler gerekli bütün tesisleri kurmayı, hizmetleri sunması ve tamamının ücretsiz olarak alanları hazırlaması istenmiştir.

Tablo 1.152. 2012 Yılı Finans (Madrid)

Minimum	Maksimum
6,0	8,0

Rio De Janerio

Şehir, eyalet ve Federal hükümet yeni spor alanları için 400 milyon dolar köyler için 360 milyon dolar baraj ve demiryolu alt yapısı için 3.7 milyon dolar ve çevresel hizmetler için de 300 milyon dolarlık bir yatırım yapacak.

Bizzat Brezilya başkanı tarafından bütün gerekli hizmetlerin ve alt yapısının ücretsiz karşılanacağı ve her türlü zararında ödeneceğini belirtilmiştir.

Tablo 1.153. 2012 Yılı Finans (Rio de Janerio)

Minimum	Maksimum
3,8	6,7

a)Ticari Devlet Desteğinin Fizibilitesi

Aday şehirler tarafından sunulan projeksiyonlar mümkün, iyimser veya çok iyimser olarak sınıflandırılmıştır.

Tablo 1.154. 2012 Yılı Finans (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	8, 0	9, 0
Leipzig	4, 0	7, 0
New York	5, 0	8, 0
Moskova	5, 0	7, 0
İstanbul	3, 0	5, 0
Havana	2, 0	4, 0
Londra	6, 0	8, 0
Madrid	8, 0	9, 0
Rio de Janeiro	4, 0	6, 0

1.2.4.11. Bütün Proje ve Miras

Çalışma grubu bu bölümü değerlendirirken şu kriterleri göz önünde bulundurmuştur;

- Olimpiyat oyunları ihtiyaçlarını anlayabilme
- Olimpik ihtiyaçlar şehrin genel spor alt yapısına ne kadar uyuyor.
- Atletlerin deneyimleri
- Olimpiyat sonrası kullanım

Tablo 1.155. 2012 Yılı Bütün Proje ve Miras (Genel)

ŞEHİRLER	MİNİMUM	MAKSİMUM
Paris	6, 0	8, 0
Leipzig	6, 8	8, 5
New York	5, 0	7, 5
Moskova	4, 4	7, 2
İstanbul	4, 2	6, 1
Havana	3, 8	5, 4
Londra	6, 0	8, 0
Madrid	6, 0	8, 0
Rio de Janeiro	3, 8	6, 7

(REPORT BY THE IOC 2012)

1.3. 2000-2012 YILLARI ARASINDA DÜZENLENEN VEYA DÜZENLENECEK OLAN MODERN YAZ OLİMPİYAT OYUNLARINA EV SAHİPLİĞİ YAPMAK İÇİN ADAY OLAN ŞEHİRLERLE, İSTANBUL ŞEHRİNİN SEÇİM KRİTERLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

1.3.1. 2000 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyen Sydney Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi

Ulusal Özellikler

İstanbul şehir nüfusu 8 milyon iken, ev sahipliği yapacak Sydney in nüfusu 3.7 milyondur. İstanbul için halkın %70 i organizasyonu desteklerken Sydney için bu oran %90' dır.

Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapan şehirler,önemli altyapı yatırımları yapmak zorundadır.Olimpiyat oyunları dolayısıyla ziyaretçilerin yapacağı harcamalar ile,olimpiyat oyunlarının 5.1 milyar dolarlık bir ekonomik etkisi olacağı tahmin edilmektedir.1996 Atlanta yaz olimpiyat oyunlarında 24 bin kişiye istihdam yaratılmış ve her kişi için 63.860 dolar harcanmıştır (ÖZSOY, 2007, s.2).

Olimpiyat oyunlarına ilk defa 2000 yılı için aday olan İstanbul için halk %70 oranında organizasyonu desteklemekte, bu oran ise olimpiyatları düzenleyen Sydney şehrinde ise %90 dır.Halk olimpiyat oyunlarını, genellikle istihdam,turizm ve altyapıya sağlayacağı katkılar nedeniyle desteklemektedir.

Geleneksel Göç

Her iki şehirde ülkeye giriş için olimpik tanıtım kartı pasaport veya buna eş değer bir belgenin yeterli olacağını belirtmişlerdir.

Meteoroloji

İstanbul için sıcaklık ortalama 24c nem % 70 yükseklik şehir merkezinde 10 m olimpiyat stadında 110 metredir. Sydney'de ise bu oran sıcaklık için max 20, 7 min 11, 7 nem max % 60 min % 40 yükseklik ise 20 metredir.

Çevre

İstanbul şehrinin nüfusunun hızlı artışı bir sorundur ve bu konuda hükümet gerekli tedbirleri almaktadır. Komisyon ise bu konuda Sydney için “mükemmel” yorumunu yapmıştır.

Sydney olimpiyat köyü, olimpiyat oyunları öncesinde ihmal edilmiş kent çöplüğünün yer aldığı bir yer iken yeniden yapılandırılarak, kaynak korunumu, enerji korunumu, çevre konuları dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Elektrik, bilgisayar ve veri kabloları, kanalizasyon boruları ve yağmur oluklarından PVC tamamen çıkarılarak PVC kullanımı azaltılmıştır (GREENPEACE, 2000).

Güvenlik

Hükümetin bu konuda garanti vermesine rağmen komitenin İstanbul için yorumu bazı problemlerin olduğu şeklindedir. Sydney için ise “teknolojinin mükemmel kullanımı” yorumunu yapmıştır.

Sağlık

Komisyon bu konuda İstanbul için “Planların çok iyi olduğu” Sydney için ise “Planların mükemmel olduğu” yorumunu yapmıştır.

Olimpik Köy

İstanbul 134 hektar üzerine kuruludur, şehir merkezine 22 km dir. Sydney ise 87 hektarlık tek bir olimpiyat köyü üzerine kurulmuştur. Olimpiyat köyü yarışma alanlarına yürüyüş mesafesi uzaklığındadır.

2000 yılı deneyiminden sonra İstanbul’ 119 milyon dolarlık spor tesisleri yapılmıştır. Oyunların kazanılması İstanbul’u kazanmak olacaktır fakat İstanbul adaylığı süresince çok önemli yatırımlar kazanacaktır (AKSOY, 1996, s.157).

Kalacak Yer

Komisyon İstanbul için “Çok iyi planlar” Sydney için ise “Mükemmel” yorumunu yapmıştır.

Sydney’de Otel, araba kullanımını ve kirliliği azaltmak için toplu taşıma sağlayan demiryolu sisteminin yanına konumlandırılmıştır.

Avustralya’da en büyük güneş su ısıtma sistemi yapılmıştır.Havayı kirletmeyen güneş ve rüzgar enerjisi kullanılmıştır.Tuvaletler ve arazi sulaması için geri dönüştürülmüş su kullanılarak su kullanımı %50 azaltılmıştır (<http://www.greenpeace.org>).

Ulaşım

İstanbul’da yarışma alanları olimpiik köye 10 ila 43 km arasındadır. Sydney de ise 30 dak. içinde bütün yarışma alanlarına ulaşılır (GAMES OF THE XXVII OLYMPIAD 2000 S.1-65).

Olimpiyat oyunları aynı zamanda yatırımları hızlandıran bir organizasyondur.Çünkü olimpiyatları alan ülke altyapının gelişmişliği ile orantılı olarak 4 ile 7 milyar dolar arası yatırım yapmaktadır.Bu tür büyük karşılaşmalar yapıldıkları yerde yoğun bir trafik akışı yaratıp ekonomiyi hareketlendirdiği için ekonomik boyutu da söz konusudur (KÖFTEOĞLU, 2007, s.1).

Şehir halkının olimpiyat oyunlarına karşı olmalarının sebebi, oyunlar süresince trafik akışındaki yoğunluk ve pahalılıktır.Sydney şehrinde ise hükümet yeni demiryolu bağlantıları yapmış ve ulaşım herkes için ücretsizdir.

2000 olimpiyatları için düzenlenmiş olan yeni demiryolu ve otobüs ulaşım sistemleri halkın kullanımına açılarak başarılı bir şekilde denenmiş ve şova katılan bir milyon insanın % 85’i tren ve otobüsle seyahat etmiştir (<http://www.greenpeace.org>).

1.3.2. 2004 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyen Atina Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi

İstanbul

Olimpiik park, Olimpiik köyün 5 dk.’lık uzaklığa kurulacaktır. 80, 000 kişinin oturabileceği yeri kapsayacaktır. Diğer yarışma alanlarının 12 si olimpiik köye 60 dk uzaklıktadır. İstanbul yaklaşık 11.000 dört ve beş yıldızlı otel odalarına sahiptir. Şehirde birçok mevcut taşımacılık problemi vardır. Yeni bir metro sistemi yol geliştirmeleri su ulaşımının yaygın kullanımı otobüslerin ve dolmuşların etkili kullanılması için yeni planlara ihtiyaç vardır. Mevcut havaalanı olimpiyatlar için yetersizdir, fakat 2000 yılında yeni havaalanının tamamlanacağı bildirilmiştir.

İstanbul şehri için ciddi altyapı yatırımlarına ihtiyaç vardır.2004 olimpiyat oyunlarına aday olan bir şehir bir saat kesintisiz yağın yağmura teslim olmaktadır.Sel tehlikesi nedeniyle mevcut yerleşim yerleri boşaltılmaktadır ve bu durum 2004 olimpiyat oyunlarına ev sahibi olmak için başvuran bir şehre hiç yakışmamaktadır (ÖZSOY, 2004).

İstanbul'da sporun altyapı eksikliği,çarpık kentleşmeyle paralel olarak korkunç boyutlara ulaşmıştır.Kişi başına 3 metrekare olması gereken spor alanları İstanbul'a, 24 metrekare, Amerika'da ise 40; İngiltere'de 24 metrekaredir (GÜNDÜZ, 2001, s.12).

Atina

Şehir nüfusunun %96, 4'ü olimpiyat oyunlarını desteklemektedir.Spor alanlarının olimpiyat köyüne uzaklığı 15 ila 20 dk'dır. Toplam 39 yarışma alanının 29 u mevcuttur. 80, 000 kişilik olimpiyat stadyumu mevcuttur. Atina havayolu ulaşımı ve şehir içi ulaşımında önemli problemlere sahiptir. Bunu çözmek için yeraltı ulaşımı amaçlanmıştır. 2000 yılında tamamlanması için 1, 5 milyar dolar tahsis edilmiştir.

Görüldüğü üzere Atina şehrinin İstanbul'dan çok fazla bir artışı yoktur, 1996 yılında ev sahipliğinin Atlanta ya kaptırılması olimpiyatların yüzüncü yılında ev sahibi olmak isteyen Yunanistan'ı ve oy kullanan üyeleri üzmüş yapılan lobi faaliyetleri ile Atina ev sahibi olmaya hak kazanmıştır.Atina'nın seçimi kazanmasındaki en önemli faktörlerden biride oyunların icra edileceği antrenman ve spor tesislerine en fazla sayıda bu şehrin sahip olmasıdır (REPORT OF THE IOC s 7.79.2004).

İstanbul'un adaylığının iki temel amacı vardır. Birincisi İstanbul'u yeniden kazanmak ve geçlerimize çağdaş spor imkanları yaratmaktır.Organizasyon için yapılan tüm harcamaların geri kazanılması nedeniyle kentler ,olimpiyatları elde etmek için bir yarış içerisindeydir.20004 yılında ev sahipliği yapacak kente, 2000 yılından itibaren taksitler halinde tv yayın hakkı olarak 700 milyon dolar ve sponsorlardan da 130 milyon dolar nakit ödeme yapılacağı kesinleşmiştir.

Olimpiyatların kazanılması halinde hazırlık süresi olan 7 yıl içerisinde 180 bin kişilik istihdam yaratılacaktır.Normal turizm hareketi dışında ise 2.5 milyon ek turist geleceği planlanmaktadır.IOC nin sponsorları yatırımlarını güvence altına almak istemesi ülkemizin içinde bulunduğu koşullar yedi yılda Türkiye'yi bekleyen siyasi ve

ekonomik belirsizlikler İstanbul şehrinin önünde engel oluşturmuştur (ERDEM, S, 1997, s.1-7).

Uluslararası Olimpiyat Komitesi üyeleri nezdinde İstanbul'a oy vermeme nedenleri araştırılmıştır. Bu araştırma sonucunda, İstanbul'un spor tesisi altyapısının yetersizliği ve büyük çaplı spor organizasyonları tecrübesinin bulunmaması olarak görüldüğü anlaşılmıştır (ÜNLÜ, 2001, s.2).

1.3.3. 2008 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyecek Olan Pekin Şehri İle İstanbul Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi

Hükümet Desteği ve Halkın Görüşü

İstanbul ve Pekin şehirleri karşılaştırıldığında İstanbul'un yaklaşık % 96'sının adaylığı desteklediği görülmektedir. Bu oran ev sahipliğini kazanan Pekin'de ise % 94'de kalmıştır. Komisyon ise bu konuda İstanbul şehrine min 6,1 max 6,7 puan, Pekin'e ise min 6,8 max 7,4 puan vermiştir.

Türkiye'de 11 ilde 2 bin 530 denek üzerinde yapılan bir ankete göre Türkiye kamuoyu 2008 olimpiyatlarının İstanbul'da yapılmasını istemektedir. Ulaşım konusunda ise sorun yaşanacağına inanıyorlar bunun için şimdiden önlem alınmasını istiyorlar. (www.radikal.com.tr)

Olimpiyat oyunları organizasyonlarında halkın desteği çok önemlidir. Sydney 2000 yaz olimpiyat oyunlarında 50.000, Atina 2004 yaz olimpiyat oyunlarında 60.000 gönüllü organizasyonlarda görev almıştır. 2005 yılında İzmir'de yapılan 23. Üniversiade yaz oyunlarında 18.753 kişi organizasyonlarda görev almak için başvuruda bulunmuştur (Üniversiade Yaz Oyunları Raporu 2005 s,982).

Genel Altyapı

İki kriter altında incelenmiştir. Bunlardan birincisi şuanda var olan genel ulaşım altyapısı, diğeri ise 2008'de hazır olması planlanan genel ulaşım altyapısıdır. İstanbul şehri için mevcut ulaşım performansı açısından min 5 max 6 puan verilirken, gelecekteki ulaşım altyapısı için ise 0.4 fizibilite ile bitirilmesi düşük ihtimal olarak görülmektedir. Pekin ise mevcut ulaşım performansı açısından min 4 max 6 puan ile orta düzeyde olarak değerlendirilmiştir. Gelecekteki ulaşım altyapısı için Pekin'e 0.6 fizibilite ile orta ihtimalle bitirilebilir yorumu yapılmıştır. Genel olarak ise İstanbul'a

min 6,1 max 6,7 puan verilirken, Pekin'e min 6,8 max 7,4 puan verilmiştir. Görüldüğü üzere Pekin şehri genel alt yapı olarak İstanbul şehrinden daha hazır projeleri daha yüksek bitirilebilir ihtimal olarak görülmüştür.

Yapılan ankette böyle bir organizasyon için neler yapılmalı sorusuna yüzde yüz oranında altyapının kurulması şeklinde yanıtlanmıştır. Daha sonraki sıralarda ise finansal kaynak bulunması, halka sevdinilmesi, ilginin uyandırılması, güvenlik birimlerinin kurulması yer aldı. Katılımcılar İstanbul için olumlu yanının ülkenin tanıtımı ve reklamı, imajının iyileşmesi, ekonomiye katkıda bulunması ve spora ilginin artması olarak sıralamıştır.

Spor Alt Yapısı

Spor alt yapısı, mevcut imkânlar, planlanan imkânlar ve ek imkânlar olarak değerlendirilmiştir. İstanbul şehrinin mevcut spor alt yapısı % 34 düzeyindedir. Planlanan tesislerin fizibilitesi ise min 0. 8 max 0. 9 ile bitirilmesi yüksek ihtimalli, eklenen projeler ise min 0,7 max 0,9 ile yine bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak değerlendirilmiştir. Pekin şehrinin ise mevcut spor alt yapısı % 48 düzeyindedir. Planlanan tesislerin fizibilitesi min 0,9 max 0,9 olarak yüksek ihtimalli bitirilebilir, eklenen planları ise min 0,7 max 0,9 ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak değerlendirilmiştir.

Genel olarak spor alt yapısı kriterinden komisyon İstanbul şehrine min 5.9 max 7.9 Pekin şehrine ise min 6,3 max 7,9 puan vermiştir.

Olimpik Köy

İstanbul şehrinin küçük problemlere rağmen köyün yerleşimi memnun edicidir. Oyunların İstanbul'a verilmesi halinde tüm ihtiyaçların karşılanması için hükümet tarafından garanti verilmiştir. Pekin'de ise köyün yerleşimi mükemmeldir. Köyün finansmanı özel sektör ve hükümet tarafından karşılanacaktır. Komisyon tarafından İstanbul'a min 5,5 max 7,2 Pekin'e ise min 8, max 9 puan verilmiştir. Buna göre Pekin şehri İstanbul'a göre olimpik köy açısından daha hazır durumdadır.

Çevresel Şartlar ve Etki

Bu kriter mevcut çevresel şartlar, çevresel etki ve projeler ve organizasyon gibi alt kriterlerden oluşmaktadır. Bu kriter için İstanbul'a komite tarafından min 5,8 max 7,2, Pekine min 5,3 max 6,8 puan verilmiştir.

Barınma

Bu kriterde önemli olan mevcut odalar ve planlama odaları toplamına bakılmaktadır. İstanbul için min 5,9 max 6,5 puan verilirken pekin için min 9,8 max 10 puan verilmiştir. Sonuç olarak İstanbul şehrinin barınma açısından eksikleri vardır.

Ulaşım

Aday şehirler 4 kriter altında incelenir. Bunlar, ulaşım ihtiyaçlarının sayısı, yeterliliği, bağlantısı ve hava alanı şeklindedir. Komite İstanbul'a min 6,1 max 7,6 puan verirken Pekin'e ise min 6,3 max 7,6 puan vermiştir.

İstanbul şehrinin trafik sorunu,yol genişletme çalışmaları ile değil,toplam 10 km uzunluğundaki metro hattının şehrin dört bir yanına bağlantısının sağlanmasıyla çözülür.İstanbul sürekli göç alan bir şehirdir, trafik sorunu özünde nüfusla ilgili bir sorundur.Bu sebeple Anadolu süratle kalkındırılmalı başka şehirlerde İstanbul kadar cazip hale getirilmelidir.İstanbul olimpiyatları düzenleme hakkına sahip olduğunda yapılacak kaynak aktarımı ile çarpık kentleşme ve trafik sorunu da çözülecektir (AKKUŞ, 2007).

Güvenlik

4 ana başlık altında incelenmiştir. Bunlar caddelerdeki suç seviyesi terörizm kontrol seviyesi, güvenlik teçhizat seviyesi, aday şehrin bilgileri dokümanlarını niteliğidir. İstanbul raporunda en yüksek güvenlik dokümanını sunmuştur. Fakat acil durumlar, sivil koruma özel güvenlik konularından bahsetmemiştir. Pekin ise yine İstanbul gibi en yüksek güvenlik dokümanını sunmuştur. Komite 7.1 düzeyde puan verirken Pekin'e min 7,4 max 7,7 puan vermiştir. Bu konuda komisyon Pekin'e daha fazla güvenmektedir.

Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe

İstanbul'un Avrupa ve dünya şampiyonası organizasyonlarında tecrübeye sahiptir. Pekin ise çeşitli spor oyunlarında tecrübelidir. İstanbul 4,5 max 6,5 Pekin ise min 6 max 7 puan vermiştir. Komisyon raporuna göre Pekin, İstanbul'a göre daha tecrübelidir.

Olimpiyatları düzenlemek için yıllarca bekleyen sadece İstanbul değildir. Barselona yarım asra yakın beklemiş ve sonunda muradına ermiştir. Türkiye son yıllarda kendisine önemli referans olabilecek organizasyonlara başarıyla ev sahipliği yapmıştır. Düzenlediğimiz ve düzenleyeceğimiz spor organizasyonları şöyledir: Formula 1, Moto GP, Dünya Ralli Şampiyonası (WRC), 1999 Avrupa Yüzme Şampiyonası, 2005 Şampiyonlar Ligi finali, 2005 Üniversite Oyunları, 2001 Avrupa Erkekler Basketbol Şampiyonası, 2006 Avrupa Bayanlar Basketbol Şampiyonası, 2003 Avrupa Bayanlar Voleybol Şampiyonası, 2007 Karadeniz Oyunları, 2009 UEFA Kupası finali, 2009 Avrupa Erkekler Voleybol Şampiyonası, 2010 Dünya Basketbol Şampiyonası, 2011 Avrupa Gençlik Oyunları, 2011 Üniversite Kış Oyunları, Sırada 2013 Akdeniz Oyunları gibi organizasyonlar vardır (KOLA, 2007, s. 193).

İstanbul, 1999 yılında AGIT zirvesinde uluslararası organizasyon gücünü göstermiş, 2000 yılında 125 ülkenin katıldığı 34 üncü Dünya Satranç Olimpiyatlarına ev sahipliğinde Uluslararası Değerlendirme Komisyonundan tam not almıştır. Bununla da kalınmayarak, satranç olimpiyatından tüm karşılaşmalar internetten canlı olarak yayınlanarak dünyada bir ilk gerçekleştirmiştir (ZAIMOĞLU, 2001, s. 10).

Tüm bu yapılan ve yapılacak olan spor organizasyonları Türkiye'nin ve İstanbul'un spor olaylarındaki tecrübesini ortaya çıkarmaktadır.

Finans

İstanbul'un gelir tahminleri makul görülmektedir. Pekin'de ise pazar payı göz önüne alınarak tahminlerin başarılabileceği düşünülür.

Tabii ki, peşinde olduğumuz, birkaç milyon dolarlık bir kâr değildir. Olimpiyatların İstanbul'da yapılması halinde 180 000 kişilik istihdam yaratılmış olunacak, ülkemize yönelecek yabancı sermaye yatırımlarında önemli artışlar doğacaktır. Olimpiyatları kazanmak, Türkiye'nin, dışa açılmasını, entegrasyonunu,

ekonomisini, tanıtımını, hatta demokratik hayatını ve görüntüsünü olumlu etkileyecek, siyasî, kültürel, ekonomik, sosyal yapımız ve tabîî ki, sporumuz açısından cumhuriyet döneminin en önemli fırsatlarından birisi oluşacaktır. Ancak, adaylığın temelinde, sadece sağlanacak maddî ve ekonomik kazançlar değil, sporcu nesiller yetişmesinde olimpiyatın hızlandırıcı etkisi yatmaktadır. Ülkemiz için, bu bir mega projedir, bir büyük toplumsal projedir(ÜNLÜ,2001,s.6).

1988 Seul Olimpiyatlarında, olimpiyat öncesi ve sonrası uluslararası kamuoyu araştırmalarında Güney Kore sanayi mallarına ne kadar güveniyorsunuz sorusuna verilen cevapta, olimpiyat sonrası 7 kat arttığı ortaya çıkmıştır. Sadece olimpiyatları düzenlemiş olmanın, bir ülkenin imaj ve prestijini nasıl etkilediği ve gerek sanayi ve gerekse ihracat yönünden ne kadar kazançlı çıkıldığı Kore ve Japonya örnekleriyle gözümüzün önündedir (KARAKUŞ,2001,s.11).

Sidney Olimpiyatlarının sponsorluğunu da uluslararası 11 dev şirket üstlenmiştir. (Nike, Adidas, Coca-Cola, Mc Donalds, Fuji, IBM v.s)

Sporda ticarileşme o denli büyük boyuta ulaşmıştır ki, Uluslararası Federasyonlara medya tarafından karşılaşmaların en çok TV izlenen saatlerde gerçekleşmesi için milyon dolarlar teklif edilmektedir (ATALAY,2004).

Düşünce

Çalışma grubu genel düşüncüyü incelediğinde, olimpik ihtiyacın karşılanması, olimpik ihtiyacın şehrin alt yapısına ve genel yapısına nasıl uyum sağladığı, olimpik miras kriterini göz önüne almıştır. Komisyon İstanbul'a min 6 max 7 Pekine ise min 7 max 8 puan vermiştir.

"Adil bir karar verebilmek için, temsilcilerin değil IOC'nin kendisi gelmeli, bu şehri yaşamalı, hissetmeli ve olimpiyatlar için uygun olup olmadığına karar vermelidir (AKSOY,2007).

Doğu Türkistan'da oluk oluk kan döken Kızıl Çin, insan hakkı ihlalinde başa oynamasına rağmen 1 milyar 250 milyonluk nüfusuyla batılı firmaların iştahını kabartmaktadır. Coca Cola ve McDonalds bu aç pazara girmeyi çok arzulamaktadır. Pekin vuruşmadan kazanır.Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilmek için seçim

kriterleri en üst seviyede yerine getirilmeli eksiklikler tamamlanmalı ve mutlaka lobi faaliyetleri en üst düzeyde yapılmalıdır (ÖZFATURA, 2004).

(APPLICANT CITIES FOR THE GAMES OF THE XXIX OLYMPIAD IN 2008 s 1-61)

1.3.4. 2012 Yılı Olimpiyatlarını Düzenleyecek Olan Londra Şehri İle İstanbul Şehrini Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi

Hükümet desteği, yasal konular, halk görüşü

Bu kriter devlet desteği % 70, yasal perspektif % 15 halk görüşü % 15 olarak ayrılmıştır. Hükümet desteği fizibilitesi İstanbul için 0. 85 yüksek ihtimalli, halk görüşü ise 8 puan ile memnun edicidir. Londra için bu oran hükümet desteği fizibilitesi için 0. 8 yani yüksek ihtimalli halk görüşü ise 5,4 dür. Genel olarak ele alındığında komisyon İstanbul min 7,2 max 7,9 , Londra'ya ise min 6,5 max 7,2 puan vermiştir. Buna göre olimpiyatlara ev sahipliği yapmak için İstanbul için halkın desteği daha fazladır.

Olimpiyat oyunlarını ev sahipliği yapacak şehirlerin en önemli ortak özelliği politik destektir.2012 yılı için Tony Blair'in yaptığı konuşmaların ne kadar etkili olduğu unutulmamalıdır.2014 kış olimpiyat oyunları Rusya'nın Sochi kentinde düzenlenecektir.Londra için Blair ne yaptıysa, Sochi içinde Putin aynı şeyi yapmıştır.Lobi faaliyetlerinin asıl amacı şudur; Bir üyenin oyunu atacağı ülke bellidir, üyenin oyunu attığı şehir elenirse diğer turda bu oyu kazanabilmektir.Politikacılarımız hangi partiden olursa olsun lobi faaliyetlerine gereken önemi vermelidir (AYDIN,2007).

Genel Altyapı

Ulaşım altyapısı % 85 hava ulaşımı % 5.basın yayın altyapısının ağırlığı da % 10 dur. İstanbul un mevcut ulaşım sistemi hızla artan ihtiyaçları karşılamakta yetersizdir. Eğer İstanbul 2012'ye kadar planlanan bütün ilerlemeleri yaparsa, genel alt yapı oyunları yapılması için gerekli ihtiyaçları karşılayabilecektir. Mevcut ulaşım altyapısı min 2 max 4, planlanan altyapı fizibilitesi 0. 3 ile bitirilmesi düşük ihtimalli olarak görülmektedir. Havaalanı min 7 max 8 ve medya merkezi ise min 6 max 7 puan ile orta ve yeterli düzeydedir.

Londra ise dünyanın en gelişmiş demiryolu ve metro ağına sahiptir. Aday kentler içindeki en yüksek seviyede ulaşım sistemine sahiptir. Londra şehrinin ulaşım

altyapısı komisyon tarafından verilen min 5 maksimum 7 puan ile orta düzeyde, planlanan ulaşım altyapıları ise 0. 75 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli projelerdir. Havaalanı ve medya merkezleri memnun edici düzeydedir.

Genel olarak genel altyapı kriterlerinden komisyon İstanbul şehri için min 2.7 max 4,1 puan verirken bu durum Londra şehri için 5,3 max 7,0 dir. Buna göre Londra şehri genel altyapı kriterine göre İstanbul şehrinden daha iyi durumdadır.

Kentin Genel Altyapısı Kriteri” değerlendirmesinde enteresan olan, 2008 için en düşük 3,7 en yüksek 4,6 olan puanların 2012 için sırasıyla 2,7 ve 4,1 olarak belirlenmesidir. Yapılan tüm yatırımlara rağmen İstanbul 4 yıl içinde altyapı açısından “gerilemiş” olarak değerlendirilmektedir (AKSOY,2004,s.3)

Müسابaka Alanları

Müسابaka alanları, mevcut yerler % 35, ilave ve planlanmış yerler %35 ve sporların konsepti olimpiyat sonrası kullanım gibi alt kriterlerden oluşur. İstanbul şehri mevcut yerler için min 5 max 7 puan alırken planlanan alanlar için 0. 6 fizibilite ile bitirilmesi orta ihtimal olarak görülen, konsept ve sonrası içinde min 5 max 7 puan olarak seviye olarak orta düzeydedir. Londra ise mevcut yerler için komisyondan min 5 max 7 planlanan yerler için 0,8 fizibilite ile yetiştirilmesi yüksek ihtimal olarak kabul görmüştür. Londra konsept ve sonrası için min 6 max 8,9 puan almış ve orta ve iyi düzeyde bulunmaktadır. Müsabaka alanları için genel puanlamada ise İstanbul min 4,3 max 6 puan alırken Londra ise min 5,2 max 7,1 puan almıştır. Buna göre Londra şehri müsabaka alanları açısından İstanbul göre daha hazır durumdadır.

Spor Tesisleri Altyapısı Kriteri değerlendirmesinde 2008 için en düşük 5,9 en yüksek 7,9 olan puanlar 2012 için sırasıyla 4,3 ve 6,0 olarak verilmiş ve İstanbul’un bu konuda da “gerilemiş” olduğu gibi bir durum hasıl olmuştur . Planlanan tesislerin Fizibilite Faktörü katsayısı 2008 için 0,9 olarak görülmüş iken bu sefer 0,6 olarak değerlendirilmiştir. 1993’den beri Olimpiyat Projemizde yer alan Ataköy’deki Sinan Erdem Çok Amaçlı Spor Salonunun bir türlü 11 yıldır tamamlanamamış olması bu belirlemeye yol açmış olabilir (AKSOY, 2004, s.3).

Olimpiyat Köyü

Bu kriter, konum %50 konsept ve oyunlar sonrası miras olarak alt başlıklar içinde incelenmiştir. İstanbul konum olarak min 4 max 6 puan ile orta düzeyde kalırken konsept olarak 0. 8 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olimpiyat köyü projeleri vardır. Miras olarak min 6 max 8 puan ile orta ve iyi düzeydedir. Londra ise konum olarak min 5 max 8 konsept olarak ise 0. 9 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak görülmektedir. Londra şehri miras olarak da min 7 max 9 puan alarak orta ve iyi düzeydedir. Genel olarak olimpiyat köyü açısından İstanbul min 4,2 max 6,3 Puan almış, buna karşın Londra min 5,5 max 8 puan almış ve Londra şehri İstanbul'a göre özellikle olimpiyat köyünün konumu ile puan olarak önüne geçmiştir.

“Olimpiyat Köyü Kriteri”nde (her iki adaylıkta da aynı olduğu halde) 2008 için en düşük 5,5 en yüksek 7,2 olan puanların 2012 için sırasıyla 4,2 ve 6,3'e düşürülmesinin nedeni anlaşılamamıştır (AKSOY,2004,s.3)

Çevresel Durumlar ve Etki

Mevcut çevresel şartlar % 40, çevresel etki % 60 oranında iki alt kriter açısından değerlendirilmektedir. İstanbul komisyon tarafından çevresel şartlar olarak min 4 max 7 etki olarak min 5 max 8 puan almış ve orta düzeydedir. Londra ise çevresel şartlar olarak min 6 max 8, etki olarak min 8 max 9 puan almıştır. Genel kriter açısından İstanbul min 4.6 max 7.6 puan alırken Londra ise min 7.2 max 8.6 puan almıştır. Buna göre Londra'nın çevresel şartlar ve çevre ile ilgili planları İstanbul'a göre çok daha iyidir.

Yerleşim

Komite tarafından istenen minimum oda sayısı 29. 000 dir. Bu değerlendirme 50 km çevresi için yapılmıştır. İstanbul şehrinin mevcut oda sayısı 25.382 fizibilitesi ise oteller için min 0,4 max 0. 5 olup orta ihtimalli bitirilebilir olarak düşünülmektedir. Medya köyü için ise min 0,6 max 0,8 yani orta ve yüksek ihtimalle bitirilebilir anlamı taşımaktadır. Londra için ise min 10 max 10 puan verilmiştir. Yani Londra şuan bile barınma olarak olimpiyatlara hazırdır. Genel olarak İstanbul min 5,9 max 6,5 puan alırken Londra 10 tam puan almıştır.

Ulaşım

Uzaklıklar ve seyahat zamanları %50, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi %50 olarak iki alt kritere göre değerlendirilmiştir. İstanbul yarış alanları olarak çok dağınık olmasından dolayı ortalama mesafe olarak birçok adaydan geridedir. İstanbul uzaklıklar ve seyahat süreleri için min 4 max 6 puan, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi için min 4 max 6 puan almıştır. Londra uzaklıklar ve seyahat süreleri için min 5 max 6 puan, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi için, min 5 max 7 puan almıştır. Komite genel kritere göre İstanbul'a min 3,4 max 5,1 Londra'ya ise min 4,8 max 6,7 puan vermiştir. İstanbul ve Londrada'da yarış bölgeleri arasındaki mesafeler uzundur.

Ulaşım Kriteri" değerlendirmesinde 2008 için en düşük 6,1 en yüksek 7,6 olan puanlar 2012 için sırasıyla 3,4 ve 5,1 olarak değerlendirilmiştir. İstanbul 4 yıl içinde ulaşım açısından "gerilemiş" olarak değerlendirilmektedir (AKSOY,2004,s.3).

Emniyet ve Güvenlik

Komisyon bu konuda İstanbul için min 3,4 max 4,6 düşük ve orta düzeyde, Londra'ya ise min 6,7 max 7,7 puan vermiştir. Londra komisyon üyelerine göre İstanbul'a göre daha güvenlidir.

"Güvenlik Kriteri" değerlendirmesinde 2008 için en düşük 5,7 en yüksek 7,1 olan puanlar 2012 için sırasıyla 3,4 ve 4,6 olarak verilmiştir. Bunda 2003 Kasımında yaşanan bombalama olaylarının etkisi olduğu düşünülmektedir. Ancak, aynı üzücü olaylarla karşı karşıya kalmış olan Moskova'nın en düşük 5,2 en yüksek 6,4 puan ve Madrid'in en düşük 6,4 en yüksek 7,4 puanla değerlendirilmiş olmalarının nedeni anlaşılamamıştır (AKSOY, 2004, s.3).

Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe

İki alt kriterde incelenir, bunlardan birincisi uluslar arası spor organizasyonlarının sayısı%60 ve organizasyonların kalitesidir %40. İstanbul bu konuda çok sınırlı büyük karşılaşmalara ev sahipliği yapmıştır. İstanbul'da organize edilen olimpiyatların sayısı için komite, min 3 mx 6 puan, organize edilen sporların kalitesi için ise min 4 max 6 puan vermiştir bu oran orta düzeydedir. Londra ise organize edilen olimpiyatların sayısı için min 4 max 6 puan almıştır.

“Organizasyon Deneyimi Kriteri” değerlendirmesinde (geçen süre içerisinde 5 spor dalında başarılı Avrupa Şampiyonaları düzenlenmiş olmasına rağmen) 2008 için en düşük 4,5 en yüksek 6,5 olan puanlar 2012 için sırasıyla 3,4 ve 6,0 olarak belirlenmiştir. Geçen süre içerisinde tecrübemizi unuttuğumuz değerlendirmesinde bulunmaktadır (AKSOY, 2004, s.3).

Finans

Bu değerlendirmede iki kriter dikkate alınmıştır, bunlardan birincisi devlet desteği ve mali disiplin, diğeri ise ticari devlet desteğinin fizibilitesidir. İstanbul için devlet her türlü desteği sağlayacağına ve eksiklikleri gidereceğine dair garanti vermiştir. Buna göre İstanbul min 4,2 max 6,1 puan almıştır. Londra’da ise devlet olimpiyat giderleri ile gelirleri arasında fark olduğu takdirde bunu karşılayacağını garanti etmiştir. Londra komiteden min 6,0 max 8,0 puan almıştır. Komite bu konuda Londra’ya daha fazla güvenmektedir. Ticari devlet desteğinin fizibilitesi ise İstanbul için min 3 max 5, Londra için min 6 max 8 dir.

2008 için “Finansman Kriteri”ne puan verilmemiştir. 2012 için, aday adayları arasında özel yasa ile finansmanına “Kanun garantisi” getirilmiş tek ülkeye, en düşük 4,2 en yüksek 6,1 puan verilirken, Paris, Madrid ve Londra 6,0 ila 8,0; New York 5,0 ila 7,5; Moskova 4,4 ila 7,2 olarak değerlendirilmişlerdir (AKSOY,2004,s.4).

Bütün Proje ve Miras

Komite bu konuda olimpiyat sonrası kullanım, atletlerin deneyimleri, olimpiyat oyunlarının ihtiyaçlarını anlayabilme kıssalarına göre değerlendirme yapmıştır ve bunun sonucunda İstanbul’a min 4,2 max 6,1, Londra’ya ise min 6,0 max 8,0 vermiştir (REPORT BY THE IOC 2012).

2000 Yılı İçin: Aday Olan Şehirler

- Pekin
- Berlin
- İstanbul
- Manchester
- Sydney

2000 Yılı İçin Aday Olan Şehirlerin Oylama Sonuçları

	1	2	3	4
• Pekin	32	37	40	43
• Berlin	9	9	-	-
• İstanbul	7	-	-	-
• Manchester	11	13	11	-
• Sydney	30	30	37	45

2004 Yılı İçin: Aday Adayı Olan Şehirler

Aday Olan Şehirler

- Atina
- Buenos Aires
- Cape Town
- İstanbul
- Lille
- Rio De Jenerio
- Roma
- San Juan
- Sevilla
- Stockholm
- Stpetersburk

- * Atina
- * Buenos Aires
- * Cape Town
- * Roma
- * Stockholm

2004 Yılı İçin Aday Olan Şehirlerin Oylama Sonuçları

	1	2	3	4	5
• Atina	32	-	38	52	66
• Bunes Aires	16	44	-	-	-
• Cape Town	16	62	22	20	-
• Roma	23	-	28	35	41
• Stockholm	20	-	19	-	-

2008 Yılı İçin: Aday Adayı Olan Şehirler

- Bangkok
- Pekin
- Kaire
- Havana
- İstanbul
- Kuala Lumpur
- Osaka
- Paris
- Sevilla
- Toronto

Aday Olan Şehirler

- * Pekin
- * İstanbul
- * Osaka
- * Paris
- * Toronto

2008 Yılı İçin Aday Olan Şehirlerin Oylama Sonuçları

	1	2
• Pekin	44	56
• İstanbul	17	9
• Osaka	6	-
• Paris	15	18
• Toronto	20	22

2012 Yılı İçin: Aday Adayı Olan Şehirler

- Paris
- Leipzig
- New York
- Moskova
- İstanbul
- Havana
- Londra
- Madrid
- Rio De Jenerio

Aday Olan Şehirler

- * Londra
- * Paris
- * Madrid
- * New York
- * Moskova

2012 Yılı İçin Aday Olan Şehirlerin Oylama Sonuçları

	1	2	3	4
• Londra	22	32	39	54
• Paris	21	27	33	50
• Madrid	20	32	31	-
• New York	19	16	-	-
• Moskova	15	-	-	-

(WWW.OLYMPIC.ORG- OFFİCİAL WEBSİTE OF THE OLYMPİC MOVEMENT)

1984 Los Angeles Oyunları'nın mali başarı ile sonuçlanması Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapma isteğinde büyük artışı beraberinde getirmiştir. IOC, o güne kadar oyunları bir şehre verebilmek için uğraşırken, bu tarihten itibaren aday kent olmak için yarışan şehirler arasından Olimpik Kenti seçme konumuna gelmiştir. Olimpiyatlardan elde edilen ekonomik kazanç oyunların her yönünü temelden etkileyen sonuçları da beraberinde getirmiştir. Oyunlara adaylığın objektif kurallara dayandırılması sorunu da bunlardan bir tanesidir. Oyunlara ev sahipliği yapmak isteyen aday kentlerin seçiminde esas alınacak kriterler ilk kez 1992 yılında IOC tarafından belirlenmiştir (ÖZDİLEK,1998, s.218).

İKİNCİ BÖLÜM
MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. MATERYAL YÖNTEM

Bu bölümde çalışma evreni, araştırma teknikleri ve veri toplama teknikleri, hakkında bilgi verilmiştir.

2.1.1. Çalışma Evreni

Araştırmanın evreni; 2000-2012 yılları arasında düzenlenen modern olimpiyat oyunlarından 2000 yılında IOC'ne ev sahibi şehir olmak için başvuran 6 şehir, 2004 yılı için başvuran 11 şehir, 2008 yılı için başvuran şehirden ve 2012 yılı için başvuran 9 şehirden oluşmaktadır.

2.1.2. Araştırma Tekniği

Araştırma tekniklerinden tarihsel araştırma tekniği kullanılarak 2000-2012 yılları arasında yapılan olimpiyat oyunları ile ilgili tüm istatistik, bilgi ve belge gibi yazılı kaynaklar toplanarak derlenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu sayede İstanbul şehrinin 2000 Olimpiyat Oyunlarını düzenlemek için başvurduğu yıl ile bu olimpiyatlardan sonraki günümüze kadar düzenlenen ve organize etmek için başvurduğu olimpiyatlardaki gelişim durumunu Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin Olimpik Şehri belirlemede kullandığı kriterler açısından inceleyerek, diğer aday şehirlerle bu kriterler açısından karşılaştırmaya çalışılmıştır. Yine diğer bir araştırma tekniği olarak da Tanıtıcı Araştırma tekniklerinden olay ve olguları tanıtmaya yarayan bir araştırma tekniği olan Monografi tekniği kullanılmıştır. Örnek Olay Monografileri(Vaka Metodu) ve Değişim Monografileri olarak farklı iki tipi olan Monografi çalışmalarından, mevcut durumun tanıtılmasının yanında, olayların zaman içindeki değişimlerinin izlenmesi amacıyla yönelik olan Değişim Monografisi tekniği kullanılmıştır.

2.1.3. Veri Toplama Teknikleri

Araştırmamızda veri toplama tekniklerinden Görüşme ve Belgesel Kaynak Derlemesi teknikleri kullanılmıştır. Konunun tespitinde ve araştırmaya başladıktan sonra konumuzla ilgili kurumlarda çalışan yetkililerle ve bu konuda araştırma yapan bilim insanlarıyla önceden randevu alınarak ve bilgi alınmak istenen konularda önceden sorular hazırlayarak görüşmeler yapılmıştır. Bu amaçla İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi gibi kurum yetkilileriyle

görülmüştür. Ayrıca Uluslar arası Olimpiyat Komitesi'nin (IOC) web adresinden konumuzla ilgili bilgiler alınmış ve mail aracılığıyla gerekli bilgiler istenmiş ve bu çok sayıda bilgiye de bu sayede ulaşılmıştır.

Araştırmamızın yürütülmesinde konu hakkında kişi ve kurumlarca yazılmış ve hazırlanmış çeşitli çalışmalar taranmıştır. Yazılı kaynaklar için konuyla ilişkili olan her türlü kitaba, makalelere, bildirilere, istatistiki bilgilere, gazete yazılarına, yasal belgelere ve tutanaklara ulaşmaya çalışılmıştır. Bu sebeple üniversitelerin periyodik olarak çıkarttığı dergiler, ülkemizde ve dünyada düzenlenen ulusal ve uluslar arası kongrelerde sunulan sözel ve poster bildiriler, gazete arşivleri, internet adresleri, konuyla ilgili kurumları kütüphaneleri ve arşivleri, kütüphaneler ve Yüksek Öğretim Kurumu'nun tez arşivi, T.B.M.M. tutanakları gibi tüm kaynaklar taranmıştır. Ulaşılan yabancı kaynaklar tercüme edilmiş ve diğer kaynaklarla birlikte tezimizde kullanılmıştır. Elde edilen tüm bilgilerle İstanbul şehrinin 2000 yılı olimpiyatlarını düzenlemek için aday olduğu tarihten günümüze kadarki dönemde, IOC kriterleri açısından gelişimi hakkında bilgi verilmiş ve diğer aday şehirlerle karşılaştırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

3.1. TARTIŞMA

1894 yılında IOC'nin kurulmasıyla alınan kararlar şunlardır alınan kararlar şunlardır;

- Olimpiyatlar, eskiden olduğu gibi, her dört yılda bir yapılacaktır.
- Olimpiyatlar, Antik Yunan'da olduğunun aksine, tüm dünya sporcularına açık olacak ve yarışma programı günün sporlarına içerecektir.
- Yarışmalarda sadece büyükler yer alacaktır.
- Amatörlük kuralları kesinlikle uygulanacaktır.
- Olimpiyat organizasyonu 'gezici' olacak ve her Olimpiyat başka bir ülkede yapılacaktır.

Yapılan bu çalışmanın amacı 1894 yılında alınan kararla olimpiyatların gezici olma, dünya barışını korumak ve amatörlük kurallarının uygulanıp uygulanmadığının incelenmesidir. Bu büyük pastadan pay almak isteyen şehirler ev sahibi olabilmek için aday olmuşlar ve uluslar arası olimpiyat komitesi de bazı kriterler belirleyerek ev sahibi şehirleri incelemiştir. Yapılan çalışmada İstanbul şehrinin ilk defa aday olduğu 2000 yılı ile ve aday olmaya devam ettiği 2012 yılları arası dönemler incelenmiş ve şehrin kaydettiği aşamalar, olimpiyatları düzenleyecek olan şehirlerle kıyaslamasına yer verilmiştir.

Özellikle 1984 Los Angeles olimpiyat oyunlarından bu yana giderek artan TV yayın hakları ve geliştirilen sponsorluk programı sayesinde olimpiyatlara ev sahipliği yapacak şehrin yeniden yapılandırılması eksikliklerinin giderilmesi, yeni spor tesislerinin kazandırılması ve ülkeye kazandırdığı istihdam, tanıtım, turist gibi gelir getirici faaliyetler olması sebebiyle olimpiyatlara ev sahipliği yapmak, ülkeler arasında kıyasıya bir rekabete yol açmıştır. Bu nedenle Uluslararası Olimpiyat Komitesi(IOC) bir dizi kriterler koyarak şehirleri incelemiş kriterlerine uyan ve kusursuz yapabileceğine inandığı şehre ev sahipliğine uygun görmüştür.2012 yılı itibarıyla yaz olimpiyat oyunlarına, ABD 4, İngiltere 3, Fransa 2, Almanya 2, Avustralya 2, Yunanistan 2 kez düzenleme hakkına sahip olmuşlardır. Bu durum 1894 yılında alınan olimpiyatların gezici olma kararıyla uyuşmamaktadır. Olimpiyatlar gezici olarak her defasında başka bir ülkenin şehrinde yapılmalıdır.

3.1.1. 2000 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Sydney Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar

Ulusal Özellikler

İstanbul şehir nüfusu 8 milyon iken, ev sahipliği yapacak Sydney in nüfusu 3.7 milyondur. İstanbul için halkın %70 i organizasyonu desteklerken Sydney için bu oran %90' dır.

Olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapan şehirler, önemli altyapı yatırımları yapmak zorundadır. Olimpiyat oyunları dolayısıyla ziyaretçilerin yapacağı harcamalar ile olimpiyat oyunlarının 5,1 milyar dolarlık bir ekonomik etkisi olacağı tahmin edilmektedir. 1996 Atlanta yaz olimpiyat oyunlarında 24 bin kişiye istihdam yaratılmış ve her kişi için 63.860 dolar harcanmıştır (ÖZSOY, 2007, s.2).

Olimpiyat oyunlarına ilk defa 2000 yılı için aday olan İstanbul için halk %70 oranında organizasyonu desteklemekte, bu oran ise olimpiyatları düzenleyen Sydney şehrinde ise %90'dır. Halk olimpiyat oyunlarını, genellikle istihdam, turizm ve altyapıya sağlayacağı katkılar nedeniyle desteklemektedir

Geleneksel Göç

Her iki şehirde ülkeye giriş için olimpik tanıtım kartı pasaport veya buna eş değer bir belgenin yeterli olacağını belirtmişlerdir.

Meteoroloji

İstanbul için sıcaklık ortalama 24 santigrat, nem % 70 yükseklik şehir merkezinde 10 m. olimpiyat stadında 110 metredir. Sydney'de ise bu oran sıcaklık için maksimum 20,7 minimum 11, 7 nem maksimum % 60 minimum % 40, yükseklik ise 20 metredir.

Çevre

İstanbul şehrinin nüfusunun hızlı artışı bir sorundur ve bu konuda hükümet gerekli tedbirleri almaktadır. Komisyon ise bu konuda Sydney için "mükemmel" yorumunu yapmıştır. Yeni bir metro sistemi yol geliştirmeleri su ulaşımının yaygın kullanımı otobüslerin ve dolmuşların etkili kullanılması için yeni planlara ihtiyaç vardır.

Sydney olimpiyat köyü, olimpiyat oyunları öncesinde ihmal edilmiş kent çöplüğünün yer aldığı bir yer iken yeniden yapılandırılarak, kaynak korunumu, enerji korunumu, çevre konuları dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Elektrik, bilgisayar ve veri kabloları, kanalizasyon boruları ve yağmur oluklarından PVC tamamen çıkarılarak PVC kullanımı azaltılmıştır (GREENPEACE, 2000).

Güvenlik

Hükümetin bu konuda garanti vermesine rağmen komitenin İstanbul için yorumu bazı problemlerin olduğu şeklindedir. Sydney için ise “teknolojinin mükemmel kullanımı” yorumunu yapmıştır. Fakat acil durumlar, sivil koruma özel güvenlik konularından bahsetmemiştir. Bu konuda daha kapsamlı raporlar hazırlanmalı ve Olimpiyat Komitesine sunulmalıdır.

Olimpiyat Komitesi Türkiye’nin istikrarsız bölgelerle çevrili olduğuna inanmaktadır. Ülkede terör olaylarının yaşanması nedeniyle komisyon, İstanbul için bazı problemlerin olduğu yorumunu yaparak güvenli bir ülke olarak görmemektedir.

Sağlık

Komisyon bu konuda İstanbul için “Planların çok iyi olduğu” Sydney için ise “Planların mükemmel olduğu” yorumunu yapmıştır. 2000 yılı için 225 yataklı olimpiyat hastanesi, kurulmuştur. Hastaneler ve alanlar 4 ile 43 km. mesafededir. Fakat Olimpiyat Komitesi sağlık kriteri açısından Sydney şehrini daha iyi durumda görmüştür.

Olimpik Köy

İstanbul 134 hektar üzerine kuruludur, şehir merkezine 22 km.’dir. Sydney ise 87 hektarlık tek bir olimpiyat köyü üzerine kurulmuştur. Olimpiyat köyü yarışma alanlarına yürüyüş mesafesi uzaklığındadır. Komite, Sydney için mükemmel yorumunu yapmıştır.

2000 yılı deneyiminden sonra İstanbul’ 119 milyon dolarlık spor tesisleri yapılmıştır. Oyunların kazanılması İstanbul’u kazanmak olacaktır fakat İstanbul adaylığı süresince çok önemli yatırımlar kazanacaktır (AKSOY, 1996, s.157).

Olimpiyat oyunlarını düzenlemeye Sydney şehrinin kazanması ile olimpiyatlar tarihinde ilk kez tüm sporcular oyunlar boyunca bir olimpiyat köyünde kalacaklardır (OLİMPİYAT DÜNYASI, s.8).

Kalacak Yer

Komisyon İstanbul için “Çok İyi Planlar”, Sydney için ise “Mükemmel” yorumunu yapmıştır. Sydney’de Otel, araba kullanımını ve kirliliği azaltmak için toplu taşıma sağlayan demiryolu sisteminin yanına konumlandırılmıştır.

Avustralya’da en büyük güneş su ısıtma sistemi yapılmıştır. Havayı kirletmeyen güneş ve rüzgar enerjisi kullanılmıştır. Tuvaletler ve arazi sulaması için geri dönüştürülmüş su kullanılarak su kullanımı %50 azaltılmıştır (<http://www.greenpeace.org>).

İstanbul 2000 yılı için yüksek standartlarda kalacak yer imkânı sunmuştur. Şehirde 2000 yılında 80.000 yatak planlanmaktadır.

Ulaşım

İstanbul’da yarışma alanları olimpiik köye 10 ila 43 km arasındadır. Sydney de ise 30 dakika içinde bütün yarışma alanlarına ulaşılır (GAMES OF THE XXVII OLYMPIAD 2000 S.1-65).

Olimpiyat oyunları aynı zamanda yatırımları hızlandıran bir organizasyondur. Çünkü olimpiyatları alan ülke altyapının gelişmişliği ile orantılı olarak 4 ile 7 milyar dolar arası yatırım yapmaktadır. Bu tür büyük karşılaşmalar yapıldıkları yerde yoğun bir trafik akışı yaratıp ekonomiyi hareketlendirdiği için ekonomik boyutu da söz konusudur (KÖFTEOĞLU, 2007, s.1).

Şehir halkının olimpiyat oyunlarına karşı olmalarının sebebi, oyunlar süresince trafik akışındaki yoğunluk ve pahalılıktır. Sydney şehrinde ise hükümet yeni demiryolu bağlantıları yapmış ve ulaşım herkes için ücretsizdir.

2000 olimpiyatları için düzenlenmiş olan yeni demiryolu ve otobüs ulaşım sistemleri halkın kullanımına açılarak başarılı bir şekilde denenmiş ve şova katılan bir milyon insanın % 85’i tren ve otobüsle seyahat etmiştir (<http://www.greenpeace.org>).

3.1.2. 2004 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Atina Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar

Ulusal Özellikler

İstanbul halkının 2004 olimpiyatlarını destekleme oranı % 96,2 iken bu oran ev sahipliğini kazanan Atina şehrinde ise % 96,5'dür. 2000 yılında İstanbul halkının olimpiyat oyunlarını destekleme oranı % 70 iken, 2004 olimpiyat oyunları için bu oran % 96,2 seviyesine ulaşmıştır. Bu ilerleme İstanbul halkının olimpiyat oyunlarına verdiği önemi göstermektedir. Halk bu konuda gün geçtikçe daha da bilinçlenmektedir.

Olimpiyatların kazanılması halinde hazırlık süresi olan 7 yıl içerisinde 180 bin kişilik istihdam yaratılacaktır. Normal turizm hareketi dışında ise 2.5 milyon ek turist geleceği planlanmaktadır. IOC'nin sponsorları yatırımlarını güvence altına almak istemesi ülkemizin içinde bulunduğu koşullar yedi yılda Türkiye'yi bekleyen siyasi ve ekonomik belirsizlikler İstanbul şehrinin önünde engel oluşturmuştur (ERDEM, S, 1997, s.1-7).

Olimpik Köy

İstanbul şehrinde Olimpik park, Olimpik köyün beş dakika içerisine yerleştirilecektir. Olimpiyatlar sonrası kullanım için otuz dört yarış yerinin yirmi tanesi halkın kullanımına sunulacaktır. Atina şehrinde ise spor müsabakaları iki ana yarışma alanından oluşmaktadır. Toplam otuz dokuz yarışma alanının yirmi dokuzu mevcuttur.

Çevre

İstanbul şehri için ciddi altyapı yatırımlarına ihtiyaç vardır.2004 olimpiyat oyunlarına aday olan bir şehir bir saat kesintisiz yağın yağmura teslim olmaktadır. Sel tehlikesi nedeniyle mevcut yerleşim yerleri boşaltılmaktadır ve bu durum 2004 olimpiyat oyunlarına ev sahibi olmak için başvuran bir şehre hiç yakışmamaktadır (ÖZSOY, 2004).

Spor Altyapısı

İstanbul'da sporun altyapı eksikliği, çarpık kentleşmeyle paralel olarak korkunç boyutlara ulaşmıştır. Kişi başına 3 metrekare olması gereken spor alanları

İstanbul'a, 24 metrekare, Amerika'da 40; İngiltere'de ise 24 metrekaredir(GÜNDÜZ, 2001, s.12).

İstanbul şehrinde spor alanları genişletilmeli gelecek nesillere modern tesisler bırakılmalıdır. Bunu sağlamanın en kolay yolu olimpiyat oyunlarını düzenleme hakkına sahip olmaktır. Yapılacak tesisler olimpiyatlar sonrası kullanım için Türk gençliğinin kullanımına sunulacaktır. 1996 yılında ev sahipliğinin Atlanta ya kaptırılması olimpiyatların yüzüncü yılında ev sahibi olmak isteyen Yunanistan'ı ve oy kullanan üyeleri üzmüş yapılan lobi faaliyetleri ile Atina ev sahibi olmaya hak kazanmıştır. Atina'nın seçimi kazanmasındaki en önemli faktörlerden biride oyunların icra edileceği antrenman ve spor tesislerine en fazla sayıda bu şehrin sahip olmasıdır (REPORT OF THE IOC s 7.79.2004).

Ulaşım

İstanbul şehrinde mevcut birçok taşımacılık problemleri vardır.İstanbul şehri sürekli göç alan bir şehirdir.Mevcut ulaşım altyapısı sürekli değişen koşullara uygun hale getirilmeli ve Olimpiyatlar için Komite tarafından sorunsuz bir şehir olarak görülecek hale getirilmelidir. Atina havayolu ulaşımı ve şehir içi ulaşımında önemli problemlere sahiptir. Bunu çözmek için yeraltı ulaşımı amaçlanmıştır. 2000 yılında tamamlanması için 1, 5 milyar dolar tahsis edilmiştir.

İstanbul'un adaylığının iki temel amacı vardır. Birincisi İstanbul'u yeniden kazanmak ve geçlerimize çağdaş spor imkânları yaratmaktır. Organizasyon için yapılan tüm harcamaların geri kazanılması nedeniyle kentler, olimpiyatları elde etmek için bir yarış içerisinde2004 yılında ev sahipliği yapacak kente, 2000 yılından itibaren taksitler halinde tv yayın hakkı olarak 700 milyon dolar ve sponsorlardan da 130 milyon dolar nakit ödeme yapılacağı kesinleşmiştir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi üyeleri nezdinde İstanbul'a oy vermeme nedenleri araştırılmıştır. Bu araştırma sonucunda, İstanbul'un spor tesisi altyapısının yetersizliği ve büyük çaplı spor organizasyonları tecrübesinin bulunmaması olarak görüldüğü anlaşılmıştır (ÜNLÜ,2001,s.2).

İstanbul şehri 2004 modern yaz olimpiyat oyunlarına aday olan 11 aday kent arasından,2000 yılından sonra ikinci kez aday olan tek kenttir. Atina ise 1996 yaz olimpiyat oyunlarına aday olmuş kazanamayınca 2000 oyunlarına aday olmamış ve

2004 yılı modern yaz olimpiyat oyunlarına aday olmuş ve düzenleme hakkını kazanmıştır (OLİMPİYAT DÜNYASI, s.16).

3.1.3. 2008 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Pekin Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar

Hükümet Desteği ve Halkın Görüşü

İstanbul ve Pekin şehirleri karşılaştırıldığında İstanbul un yaklaşık % 96 sının adaylığı desteklediği görülmektedir. Bu oran ev sahipliğini kazanan Pekin’de ise % 94 de kalmıştır. Komisyon ise, bu konuda, İstanbul şehrine minimum 6,1, maksimum 6,7 puan, Pekin’e ise; minimum 6,8, maksimum 7,4 puan vermiştir.

Türkiye’de 11 ilde 2 bin 530 denek üzerinde yapılan bir ankete göre Türkiye kamuoyu 2008 olimpiyatlarının İstanbul’da yapılmasını istemektedir. Ulaşım konusunda ise sorun yaşanacağına inanmakta bunun için şimdiden önlem alınmasını istemektedirler (www.radikal.com.tr).

Olimpiyat oyunları organizasyonlarında halkın desteği çok önemlidir. Sydney 2000 yaz olimpiyat oyunlarında 50.000, Atina 2004 yaz olimpiyat oyunlarında 60.000 gönüllü organizasyonlarda görev almıştır. 2005 yılında İzmir’de yapılan 23. Üniversiade yaz oyunlarında 18.753 kişi organizasyonlarda görev almak için başvuruda bulunmuştur (ÜNİVERSİADE YAZ OYUNLARI RAPORU, 2005 s,982).

Türk halkı 2000 yılında % 70 olan olimpiyat oyunlarını destekleme oranını 2004 yılı için % 96 ya çıkartmış, 23. Üniversiade Yaz Oyunlarında da uluslararası spor organizasyonlarına verdiği önemi göstermiştir.

Genel Altyapı

İki kriter altında incelenmiştir. Bunlardan birincisi şuanda var olan genel ulaşım altyapısı, diğeri ise 2008 de hazır olması planlanan genel ulaşım altyapısıdır. İstanbul şehri için mevcut ulaşım performansı açısından minimum 5, maksimum 6 puan verilirken, gelecekteki ulaşım altyapısı için ise 0.4 fizibilite ile bitirilmesi düşük ihtimal olarak görülmektedir. Pekin ise mevcut ulaşım performansı açısından minimum 4, maksimum 6 puan ile orta düzeyde olarak değerlendirilmiştir. Gelecekteki ulaşım altyapısı için Pekin’e 0. 6 fizibilite ile orta ihtimalle bitirilebilir yorumu yapılmıştır.

Genel olarak ise İstanbul'a minimum 6,1, maksimum 6,7 puan verilirken, Pekin'e minimum 6,8, maksimum 7,4 puan verilmiştir. Görüldüğü üzere Pekin şehri genel alt yapı olarak İstanbul şehrinden daha hazır projeleri daha yüksek bitirilebilir ihtimal olarak görülmüştür.

Yapılan ankette böyle bir organizasyon için neler yapılmalı sorusuna yüzde yüz oranında altyapının kurulması şeklinde yanıtlanmıştır. Daha sonraki sıralarda ise finansal kaynak bulunması, halka sevdinilmesi, ilginin uyandırılması, güvenlik birimlerinin kurulması yer almıştır. Katılımcılar İstanbul için olumlu yanının ülkenin tanıtımı ve reklamı, imajının iyileşmesi, ekonomiye katkıda bulunması ve spora ilginin artması olarak sıralamıştır.

Spor Alt Yapısı

Spor alt yapısı, mevcut imkânlar, planlanan imkânlar ve ek imkânlar olarak değerlendirilmiştir. İstanbul şehrinin mevcut spor alt yapısı % 34 düzeyindedir. Planlanan tesislerin fizibilitesi ise minimum 0,8, maksimum 0,9 ile bitirilmesi yüksek ihtimalli, eklenen projeler ise, minimum 0,7, maksimum 0,9 ile yine bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak değerlendirilmiştir. Pekin şehrinin ise mevcut spor alt yapısı % 48 düzeyindedir. Planlanan tesislerin fizibilitesi minimum 0,9, maksimum 0,9 olarak yüksek ihtimalli bitirilebilir, eklenen planları ise minimum 0,7, maksimum 0,9 ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak değerlendirilmiştir.

Genel olarak spor alt yapısı kriterinden komisyon İstanbul şehrine minimum 5,9 maksimum 7,9 Pekin şehrine ise minimum 6,3, maksimum 7,9 puan vermiştir.

Olimpik Köy

İstanbul şehrinin küçük problemlere rağmen köyün yerleşimi memnun edicidir. Oyunların İstanbul'a verilmesi halinde tüm ihtiyaçların karşılanması için hükümet tarafından garanti verilmiştir. Pekin'de ise köyün yerleşimi mükemmeldir. Köyün finansmanı özel sektör ve hükümet tarafından karşılanacaktır. Komisyon tarafından İstanbul'a minimum 5,5 maksimum 7,2, Pekin'e ise, minimum 8, maksimum 9 puan verilmiştir. Buna göre, Pekin şehri İstanbul'a göre olimpik köy açısından daha hazır durum görülmektedir.

Çevresel Şartlar ve Etki

Bu kriter mevcut çevresel şartlar, çevresel etki ve projeler ve organizasyon gibi alt kriterlerden oluşmaktadır. Bu kriter için İstanbul'a komite tarafından minimum 5,8, maksimum 7,2, Pekine minimum 5,3, maksimum 6,8 puan verilmiştir.

Pekin şehrinde planlar uzun vadede şehrin spor ve barınma ihtiyaçlarını karşılayacak şekildedir. İstanbul ise, komite tarafından daha fazla beğenilmiş, çevre, yerleşme, ulaşım, konularında daha fazla bir etki bırakmıştır.

Barınma

Bu kriterde önemli olan mevcut odalar ve planlama odaları toplamına bakılmaktadır. İstanbul için minimum 5,9, maksimum 6,5 puan verilirken, Pekin için minimum 9,8 maksimum 10 puan verilmiştir. Sonuç olarak İstanbul şehrinin barınma açısından eksikleri vardır.

Ulaşım

Aday şehirler 4 kriter altında incelenir. Bunlar, ulaşım ihtiyaçlarının sayısı, yeterliliği, bağlantısı ve hava alanı şeklindedir. Komite İstanbul'a minimum 6,1, maksimum 7,6 puan verirken, Pekin'e ise, minimum 6,3, maksimum 7,6 puan vermiştir.

İstanbul şehrinin trafik sorunu, yol genişletme çalışmaları ile değil, toplam 10 km uzunluğundaki metro hattının şehrin dört bir yanına bağlantısının sağlanmasıyla çözülür. İstanbul sürekli göç alan bir şehirdir, trafik sorunu özünde nüfusla ilgili bir sorundur. Bu sebeple Anadolu süratle kalkındırılmalı başka şehirlerde İstanbul kadar cazip hale getirilmelidir. İstanbul olimpiyatları düzenleme hakkına sahip olduğunda yapılacak kaynak aktarımı ile çarpık kentleşme ve trafik sorunu da çözülecektir (AKKUŞ, 2007).

Güvenlik

4 ana başlık altında incelenmiştir. Bunlar caddelerdeki suç seviyesi terörizm kontrol seviyesi, güvenlik teçhizat seviyesi, aday şehrin bilgileri dokümanlarını niteliğidir. İstanbul raporunda en yüksek güvenlik dokümanını sunmuştur. Fakat acil durumlar, sivil koruma özel güvenlik konularından bahsetmemiştir. Pekin ise yine İstanbul gibi en yüksek güvenlik dokümanını sunmuştur. Komite 7.1 düzeyde puan

verirken Pekin'e minimum 4, maksimum 7,7 puan vermiştir. Bu konuda komisyon Pekin'e daha fazla güvenmektedir.

Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe

İstanbul'un Avrupa ve dünya şampiyonası organizasyonlarında tecrübeye sahiptir. Pekin ise çeşitli spor oyunlarında tecrübelidir. İstanbul 4,5 maksimum 6,5, Pekin ise minimum 6, maksimum 7 puan vermiştir. Komisyon raporuna göre Pekin, İstanbul'a göre daha tecrübelidir.

Olimpiyatları düzenlemek için yıllarca bekleyen sadece İstanbul değildir. Barselona yarım asra yakın beklemiş ve sonunda muradına ermiştir. Türkiye son yıllarda kendisine önemli referans olabilecek organizasyonlara başarıyla ev sahipliği yapmıştır. Düzenlediğimiz ve düzenleyeceğimiz spor organizasyonları şöyledir: Formula 1, Moto GP, Dünya Ralli Şampiyonası (WRC), 1999 Avrupa Yüzme Şampiyonası, 2005 Şampiyonlar Ligi finali, 2005 Üniversite Oyunları, 2001 Avrupa Erkekler Basketbol Şampiyonası, 2006 Avrupa Bayanlar Basketbol Şampiyonası, 2003 Avrupa Bayanlar Voleybol Şampiyonası, 2007 Karadeniz Oyunları, 2009 UEFA Kupası finali, 2009 Avrupa Erkekler Voleybol Şampiyonası, 2010 Dünya Basketbol Şampiyonası, 2011 Avrupa Gençlik Oyunları, 2011 Üniversite Kış Oyunları, Sırada 2013 Akdeniz Oyunları gibi organizasyonlar vardır(KOLA, 2007, s.193).

İstanbul, 1999 yılında AGIT zirvesinde uluslararası organizasyon gücünü göstermiş, 2000 yılında 125 ülkenin katıldığı 34 üncü Dünya Satranç Olimpiyatlarına ev sahipliğinde Uluslararası Değerlendirme Komisyonundan tam not almıştır. Bununla da kalınmayarak, satranç olimpiyatından tüm karşılaşmalar internetten canlı olarak yayınlanarak dünyada bir ilk gerçekleştirmiştir(ZAİMOĞLU,2001,s.10).

Tüm bu yapılan ve yapılacak olan spor organizasyonları Türkiye'nin ve İstanbul'un spor olaylarındaki tecrübesini ortaya çıkarmaktadır.

Finans

İstanbul'un gelir tahminleri makul görülmektedir. Pekin'de ise pazar payı göz önüne alınarak tahminlerin başarılabileceği düşünülür.

Tabî ki, peşinde olduğumuz, birkaç milyon dolarlık bir kâr değildir. Olimpiyatların İstanbul'da yapılması halinde 180 000 kişilik istihdam yaratılmış

olunacak, ülkemize yönelecek yabancı sermaye yatırımlarında önemli artışlar doğacaktır. Olimpiyatları kazanmak, Türkiye'nin, dışa açılmasını, entegrasyonunu, ekonomisini, tanıtımını, hatta demokratik hayatını ve görüntüsünü olumlu etkileyecek, siyasî, kültürel, ekonomik, sosyal yapımız ve tabîî ki, sporumuz açısından cumhuriyet döneminin en önemli fırsatlarından birisi oluşacaktır. Ancak, adaylığın temelinde, sadece sağlanacak maddî ve ekonomik kazançlar değil, sporcu nesiller yetişmesinde olimpiyatın hızlandırıcı etkisi yatmaktadır. Ülkemiz için, bu bir mega projedir, bir büyük toplumsal projedir (ÜNLÜ,2001,s.6).

1988 Seul Olimpiyatlarında, olimpiyat öncesi ve sonrası uluslararası kamuoyu araştırmalarında Güney Kore sanayi mallarına ne kadar güveniyorsunuz sorusuna verilen cevapta, olimpiyat sonrası 7 kat arttığı ortaya çıkmıştır. Sadece olimpiyatları düzenlemiş olmanın, bir ülkenin imaj ve prestijini nasıl etkilediği ve gerek sanayi ve gerekse ihracat yönünden ne kadar kazançlı çıkıldığı Kore ve Japonya örnekleriyle gözümüzün önündedir (KARAKUŞ,2001,s.11).

Sydney Olimpiyatlarının sponsorluğunu da uluslararası 11 dev şirket üstlenmiştir. (Nike, Adidas, Coca-Cola, Mc Donalds, Fuji, IBM v.s)

Sporda ticarileşme o denli büyük boyuta ulaşmıştır ki, Uluslararası Federasyonlara medya tarafından karşılaşmaların en çok TV izlenen saatlerde gerçekleşmesi için milyon dolarlar teklif edilmektedir (ATALAY,2004).

Düşünce

Çalışma grubu genel düşünceyi incelediğinde, olimpik ihtiyacın karşılanması, olimpik ihtiyacın şehrin alt yapısına ve genel yapısına nasıl uyum sağladığı, olimpik miras kriterini göz önüne almıştır. Komisyon İstanbul'a minimum 6, maksimum 7, Pekine ise minimum 7, maksimum 8 puan vermiştir.

Adil bir karar verebilmek için, temsilcilerin değil IOC yetkililerinin kendilerinin gelmesi, şehri yaşamaları, hissetmeleri ve olimpiyatlar için uygun olup olmadığına karar vermeli gerekmektedir (AKSOY,2007).

Doğu Türkistan'da oluk oluk kan döken Kızıl Çin, insan hakkı ihlalinde başa oynamasına rağmen 1 milyar 250 milyonluk nüfusuyla batılı firmaların iştahını kabartmaktadır. Coca Cola ve McDonalds bu pazara girmeyi çok arzulamaktadır

(APPLICANT CITIES FOR THE GAMES OF THE XXIX OLYMPIAD IN 2008 s 1-61). İstanbul olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilmek için seçim kriterleri en üst seviyede yerine getirilmeli, eksiklikler tamamlanmalı ve mutlaka lobi faaliyetleri en üst düzeyde yapılmalıdır (ÖZFATURA, 2004).

Olimpiyat Komitesi, genel olarak İstanbul'un son yaşadığı ekonomik kriz nedeniyle trafik ve çevre düzenlemeleriyle ilgili yatırımları yapıp yapamayacağı konusunda endişelerin olduğunu belirtmiştir. İstanbul'un deprem bölgesinde yer alması da şehir için bir dezavantajdır.

2008 raporunun detayına bakıldığında spor altyapısının çok geliştiği ve bu konuda aşama kaydedildiği belirtilmiştir. Olimpiyat stadı, metro projesi, ve tüp geçitten de övgüyle bahsedilmiştir (ERDEM, 2003).

Rapordaki olumsuz görüşleri değiştirmek kolay değildir, hayalci olmadan bıkmadan usanmadan adaylık sürecini yenile yenile ayakta durmasını öğrenerek zafere ulaşabiliriz. Türkiye'nin sabırlı olması ve gerçekleri görmesi gerekmekte, trafik sorunu ve çevre sorunları konusunda da Olimpiyat Komitesi ikna edilmelidir (BAYATLI, s.2).

3.1.4. 2012 Yılına Aday Olan İstanbul Ve Ev Sahibi Şehir Olan Londra Şehrinin Seçim Kriterleri Açısından Değerlendirilmesi Ve Bu Konuda Yapılan Ulusal Ve Uluslararası Çalışmalar

Hükümet Desteği, Yasal Konular, Halk Görüşü

Bu kriter devlet desteği % 70, yasal perspektif % 15 halk görüşü % 15 olarak ayrılmıştır. Hükümet desteği fizibilitesi İstanbul için 0. 85 yüksek ihtimalli, halk görüşü ise 8 puan ile memnun edicidir. Londra için bu oran hükümet desteği fizibilitesi için 0. 8 yani yüksek ihtimalli halk görüşü ise 5,4 dür. Genel olarak ele alındığında komisyon İstanbul minimum 7,2, maximum 7,9, Londra'ya ise minimum 6,5, maximum 7,2 puan vermiştir. Buna göre olimpiyatlara ev sahipliği yapmak için İstanbul için halkın desteği daha fazladır.

Olimpiyat oyunlarını ev sahipliği yapacak şehirlerin en önemli ortak özelliği politik destektir. 2012 yılı için Tony Blair'in yaptığı konuşmaların ne kadar etkili olduğu unutulmamalıdır. 2014 kış olimpiyat oyunları Rusya'nın Sochi kentinde düzenlenecektir. Londra için Blair ne yaptıysa, Sochi içinde Putin aynı şeyi yapmıştır.

Lobi faaliyetlerinin asıl amacı şudur; Bir üyenin oyunu atacağı ülke bellidir, üyenin oyunu attığı şehir elenirse diğer turda bu oyu kazanabilmektir. Politikacılarımız hangi partiden olursa olsun lobi faaliyetlerine gereken önemi vermelidir (AYDIN,2007).

Genel Altyapı

Ulaşım altyapısı % 85 hava ulaşımı % 5.basın yayın altyapısının ağırlığı da % 10 dur. İstanbul un mevcut ulaşım sistemi hızla artan ihtiyaçları karşılamakta yetersizdir. Eğer İstanbul 2012'ye kadar planlanan bütün ilerlemeleri yaparsa, genel alt yapı oyunları yapılması için gerekli ihtiyaçları karşılayabilecektir. Mevcut ulaşım altyapısı minimum 2, maksimum 4, planlanan altyapı fizibilitesi 0.3 ile bitirilmesi düşük ihtimalli olarak görülmektedir. Havaalanı minimum 7, maksimum 8 ve medya merkezi ise minimum 6, maksimum 7 puan ile orta ve yeterli düzeydedir.

Londra'da ise dünyanın en gelişmiş demiryolu ve metro ağı bulunmaktadır. Aday kentler içindeki en yüksek seviyede ulaşım sistemine sahiptir. Londra şehrinin ulaşım altyapısı komisyon tarafından verilen minimum 5, maksimum 7 puan ile orta düzeyde, planlanan ulaşım altyapıları ise 0.75 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli projelerdir. Havaalanı ve medya merkezleri memnun edici düzeydedir.

Genel olarak genel altyapı kriterlerinden komisyon İstanbul şehri için minimum 2.7, maksimum 4,1 puan verirken bu durum Londra şehri için 5,3 maksimum 7,0'dır. Bu sonuçlara göre; Londra şehri genel altyapı kriterine göre İstanbul şehrinden daha iyi durumdadır.

Kentin Genel Altyapısı Kriteri" değerlendirmesinde enteresan olan, 2008 için en düşük 3,7 en yüksek 4,6 olan puanların 2012 için sırasıyla 2,7 ve 4,1 olarak belirlenmesidir. Yapılan tüm yatırımlara rağmen İstanbul 4 yıl içinde altyapı açısından gerilemiş olarak değerlendirilmektedir (AKSOY,2004, s.3)

Müsabaka Alanları

Müsabaka alanları, mevcut yerler % 35, ilave ve planlanmış yerler %35 ve sporların konsepti olimpiyat sonrası kullanım gibi alt kriterlerden oluşur. İstanbul şehri mevcut yerler için minimum 5, maksimum 7 puan alırken planlanan alanlar için 0. 6 fizibilite ile bitirilmesi orta ihtimal olarak görülen, konsept ve sonrası içinde minimum 5, maksimum 7 puan alarak seviye olarak orta düzeydedir. Londra ise mevcut yerler için

komisyondan minimum 5, maksimum 7 planlanan yerler için 0,8 fizibilite ile yetiştirilmesi yüksek ihtimal olarak kabul görmüştür. Londra konsept ve sonrası için minimum 6, maksimum 8,9 puan almış ve orta ve iyi düzeyde bulunmaktadır. Müsabaka alanları için genel puanlamada ise İstanbul minimum 4,3, maksimum 6 puan alırken Londra ise minimum 5,2, maksimum 7,1 puan almıştır. Buna göre Londra şehri müsabaka alanları açısından İstanbul göre daha hazır durumdadır.

Spor Tesisleri Altyapısı Kriteri değerlendirmesinde 2008 için en düşük 5,9 en yüksek 7,9 olan puanlar 2012 için sırasıyla 4,3 ve 6,0 olarak verilmiş ve İstanbul'un bu konuda da "gerilemiş" olduğu gibi bir durum hasıl olmuştur. Planlanan tesislerin Fizibilite Faktörü katsayısı 2008 için 0,9 olarak görülmüş iken bu sefer 0,6 olarak değerlendirilmiştir. 1993'den beri Olimpiyat Projemizde yer alan Ataköy'deki Sinan Erdem Çok Amaçlı Spor Salonunun bir türlü 11 yıldır tamamlanamamış olması bu belirlemeye yol açmış olabilir (AKSOY, 2004, s.3).

Olimpiyat Köyü

Bu kriter, konum %50 konsept ve oyunlar sonrası miras olarak alt başlıklar içinde incelenmiştir. İstanbul konum olarak minimum 4, maksimum 6 puan ile orta düzeyde kalırken konsept olarak 0. 8 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olimpiyat köyü projeleri vardır. Miras olarak minimum 6, maksimum 8 puan ile orta ve iyi düzeydedir. Londra ise konum olarak minimum 5, maksimum 8 konsept olarak ise 0.9 fizibilite ile bitirilmesi yüksek ihtimalli olarak görülmektedir. Londra şehri miras olarak da minimum 7, maksimum 9 puan alarak orta ve iyi düzeydedir. Genel olarak olimpiyat köyü açısından İstanbul minimum 4,2 maksimum 6,3 puan almış, buna karşın Londra minimum 5,5, maksimum 8 puan almış ve Londra şehri İstanbul'a göre özellikle olimpiyat köyünün konumu ile puan olarak önüne geçmiştir.

Olimpiyat Köyü Kriterinde (her iki adaylıkta da aynı olduğu halde) 2008 için en düşük 5,5 en yüksek 7,2 olan puanların 2012 için sırasıyla 4,2 ve 6,3'e düşürülmesinin nedeni anlaşılamamıştır(AKSOY,2004,s.3).

Çevresel Durumlar ve Etki

Mevcut çevresel şartlar % 40, çevresel etki % 60 oranında iki alt kriter açısından değerlendirilmektedir. İstanbul komisyon tarafından çevresel şartlar olarak minimum 4, maksimum 7, etki olarak minimum 5, maksimum 8 puan almış ve orta

düzeydedir. Londra ise çevresel şartlar olarak minimum 6 maksimum 8, etki olarak minimum 8, maksimum 9 puan almıştır. Genel kriter açısından İstanbul minimum 4,6, maksimum 7,6 puan alırken Londra ise minimum 7,2, maksimum 8,6 puan almıştır. Buna göre Londra'nın çevresel şartlar ve çevre ile ilgili planları İstanbul'a göre çok daha iyidir.

Yerleşim

Komite tarafından istenen minimum oda sayısı 29.000'dir. Bu değerlendirme 50 km. çevresi için yapılmıştır. İstanbul şehrinin mevcut oda sayısı 25.382 fizibilitesi ise oteller için minimum 0,4, maksimum 0,5 olup orta ihtimalli bitirilebilir olarak düşünülmektedir. Medya köyü için ise minimum 0,6, maksimum 0,8 yani orta ve yüksek ihtimalle bitirilebilir anlamı taşımaktadır. Londra için ise minimum 10, maksimum 10 puan verilmiştir. Yani Londra şuan bile barınma olarak olimpiyatlara hazırdır. Genel olarak İstanbul minimum 5,9, maksimum 6,5 puan alırken, Londra 10 tam puan almıştır.

Ulaşım

Uzaklıklar ve seyahat zamanları %50, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi %50 olarak iki alt kritere göre değerlendirilmiştir. İstanbul yarış alanları olarak çok dağınık olmasından dolayı ortalama mesafe olarak birçok adaydan geridedir. İstanbul uzaklıklar ve seyahat süreleri için minimum 4, maksimum 6 puan, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi için minimum 4 maksimum 6 puan almıştır. Londra uzaklıklar ve seyahat süreleri için minimum 5, maksimum 6 puan, ulaşım organizasyonu ve trafik yönetimi için, minimum 5, maksimum 7 puan almıştır. Komite genel kritere göre İstanbul'a minimum 3,4, maksimum 5,1 Londra'ya ise minimum 4,8, maksimum 6,7 puan vermiştir. İstanbul ve Londra'da da yarış bölgeleri arasındaki mesafeler uzundur.

Ulaşım kriteri değerlendirmesinde, 2008 için en düşük 6,1 en yüksek 7,6 olan puanlar, 2012 için sırasıyla, 3,4 ve 5,1 olarak değerlendirilmiştir. İstanbul 4 yıl içinde ulaşım açısından "gerilemiş" olarak değerlendirilmektedir (AKSOY,2004,s.3).

Emniyet ve Güvenlik

Komisyon bu konuda İstanbul için minimum 3,4, maksimum 4,6 düşük ve orta düzeyde, Londra'ya ise minimum 6,7, maksimum 7,7 puan vermiştir. Londra komisyon üyelerine göre İstanbul'a göre daha güvenlidir.

Güvenlik Kriteri değerlendirmesinde 2008 için en düşük 5,7 en yüksek 7,1 olan puanlar 2012 için sırasıyla 3,4 ve 4,6 olarak verilmiştir. Bunda 2003 Kasımında yaşanan bombalama olaylarının etkisi olduğu düşünülmektedir. Ancak, aynı üzücü olaylarla karşı karşıya kalmış olan Moskova'nın en düşük 5,2 en yüksek 6,4 puan ve Madrid'in en düşük 6,4 en yüksek 7,4 puanla değerlendirilmiş olmalarının nedeni anlaşılamamıştır(AKSOY, 2004, s.3).

Geçmiş Spor Olaylarındaki Tecrübe

İki alt kriterde incelenir, bunlardan birincisi uluslar arası spor organizasyonlarının sayısı (%60) ve organizasyonların kalitesidir(%40). İstanbul bu konuda çok sınırlı büyük karşılaşmalara ev sahipliği yapmıştır. İstanbul'da organize edilen olimpiyatların sayısı için komite, minimum 3, maksimum 6 puan, organize edilen sporların kalitesi için ise minimum 4, maksimum 6 puan vermiştir bu oran orta düzeydedir. Londra ise organize edilen olimpiyatların sayısı için minimum 4, maksimum 6 puan almıştır.

Organizasyon Deneyimi Kriteri değerlendirmesinde (geçen süre içerisinde 5 spor dalında başarılı Avrupa Şampiyonaları düzenlenmiş olmasına rağmen) 2008 için en düşük 4,5 en yüksek 6,5 olan puanlar 2012 için sırasıyla 3,4 ve 6,0 olarak belirlenmiştir. Geçen süre içerisinde tecrübemizi unuttuğumuz değerlendirmesinde bulunmaktadır (AKSOY, 2004, s.3).

Finans

Bu değerlendirmede iki kriter dikkate alınmıştır. Bunlardan birincisi devlet desteği ve mali disiplin, diğeri ise ticari devlet desteğinin fizibilitesidir. İstanbul için devlet her türlü desteği sağlayacağına ve eksiklikleri gidereceğine dair garanti vermiştir. Buna göre İstanbul minimum 4,2, maksimum 6,1 puan almıştır. Londra'da ise devlet olimpiyat giderleri ile gelirleri arasında fark olduğu takdirde bunu karşılayacağını garanti etmiştir. Londra komiteden minimum 6,0, maksimum 8,0 puan almıştır. Komite

bu konuda Londra'ya daha fazla güvenmektedir. Ticari devlet desteğinin fizibilitesi ise İstanbul için minimum 3, maksimum 5, Londra için minimum 6, maksimum 8' dir.

2008 için finansman kriterine puan verilmemiştir. 2012 için, aday adayları arasında özel yasa ile finansmanına kanun garantisi getirilmiş tek ülkeye, en düşük 4,2 en yüksek 6,1 puan verilirken, Paris, Madrid ve Londra 6,0 ila 8,0; New York 5,0 ila 7,5; Moskova 4,4 ila 7,2 olarak değerlendirilmişlerdir (AKSOY,2004,s.4).

Bütün Proje ve Miras

Komite bu konuda olimpiyat sonrası kullanım, atletlerin deneyimleri, olimpiyat oyunlarının ihtiyaçlarını anlayabilme kıssalarına göre değerlendirme yapmıştır ve bunun sonucunda İstanbul'a minimum 4,2, maksimum 6,1, Londra'ya ise, minimum 6,0, maksimum 8,0 vermiştir (REPORT BY THE IOC 2012).

Olimpiyat Oyunlarının İstanbul'da yapılması halinde 180 000 kişilik istihdam yaratılmış olunacak, ülkemize yönelecek yabancı sermaye yatırımlarında önemli artışlar doğacaktır. Adaylığın temelinde sadece maddi kazançlar değil, genç nesiller için çağdaş spor alanlarının yapılmasının hızlandırılması da önemlidir.

2000 yılı deneyiminden sonra İstanbul 119 milyon dolarlık spor tesisleri yapılmıştır. Oyunların kazanılması İstanbul'u kazanmak olacaktır, fakat İstanbul adaylığı süresince çok önemli yatırımlar kazanacaktır (AKSOY, 1996, s.157).

2012 yılı için devlet her türlü eksiklikleri gidereceğine dair garanti vermiştir. 2008 için "Finansman Kriteri"ne puan verilmemiştir. 2012 için, aday adayları arasında özel yasa ile finansmanına " Kanun Garantisi " getirilmiş tek ülkeye, en düşük 4,2 en yüksek 6,1 puan verilirken, Paris, Madrid ve Londra 6,0 ila 8,0; New York 5,0 ila 7,5; Moskova 4,4 ila 7,2 olarak değerlendirilmişlerdir(AKSOY, 2004, s.4).

İstanbul şehri, diğer aday olan şehirlere göre tüm kriterler açısından daha iyi hale getirilmeli eksiklikler giderilmeli, etkin bir lobi faaliyeti ile olimpiyat oyunları İstanbul'a alınmalıdır.2012 yılı seçimlerinde ev sahipliği için Paris ve Londra şehirlerinin çekişmesinde Londra şehrinin yaptığı lobi faaliyetleri ve başbakan Tony Blair'in yaptığı konuşmaların Londra şehrinin kazanmasında ne kadar etkili olduğu unutulmamalıdır.

2008 deęerlendirmesinde toplamda (10 üzerinden) en dūřuk 4,9, en yūksək 7,2 puan olarak Adaylıęa kabul edilen İstanbul, 2012 deęerlendirmesinde toplamda en dūřuk 4,0, en yūksək 4,8 puan almıř ve adaylıęa kabul edilmemiřtir.

Somit ve soyut bazı verilerin matematiksel bir deęerlendirmesi sonucunda dūrt yıl ōnce bu nitelikte bulunan bir kentin 4 yıl sonra yetersiz bulunması ancak kentte veya ūlkede çok olumsuz geliřmelerin olması ile mūmkūndūr. Hālbuki Tūrkiye ve İstanbul'da 2000 yılı ile 2004 yılı arasında sadece olumlu geliřmeler yařanmıřtır: 2000 ve 2001 ekonomik krizleri atlatılmıř, enflasyonla mūcadelede ōnemli bařarılar kazanılmıř, Marmaray gibi dev ulařım projeleri uygulamaya konulmuř ve ōnceki dūnemin spor altyapısına bir Olimpiyat Stadı eklenmiřtir (AKSOY, 2004, s.2)

2004 Yılında Olimpiyat Oyunlarına 12 Milyar dolar harcayarak dūzenleyen klasik bir balkan řehri gūrūnūmūndeki Atina aędař bir kente dūnūřmūřtūr (BAYATLI, s.1).

2008 yılında yapılacak olan yaz olimpiyat oyunlarına ev sahiplięi için aday olan, İstanbul řehri yapılan seçimlerde finale yūkselmiř, Komite tarafından olimpiyatları gerçekleřtirebilecek seviyede bulunmuřtur. Yapılan seçimlerde ise organizasyonları Pekin'e kaptırmıřtır. 2012 yılında ev sahiplięi için yeniden bařvuran İstanbul, genel altyapı, ulařım, spor tesisleri altyapısı, olimpiyat kūyū, organizasyon tecrūbesi ve gūvenlik kriterlerlerinden, 2008 yılına gūre daha az puan almıř ve gerilemiř olarak deęerlendirilmiřtir. Yapılan çalıřmalara, yatırımlara, yapılan farklı spor branřlarında ki bařarılı organizasyonlara raęmen çalıřma gurubu tarafından verilen puanların dūřūrūlmesi dūřūndūrūcūdūr.

Tūm dūnya sporcularının katıldıęı bir organizasyon olan modern olimpiyat oyunları Mūslūman bir ūlke tarafından gerçekleřtirildięi takdirde, farklı dinler arasında barıř, hořgūrū ve saygının arttırılmasına katkıda bulunacaktır.

3.2. SONUÇ

Olimpiyat oyunları ülkeler arasında organize edilen en geniş kapsamlı oyunlardır, bu oyunlardan, maddi, siyasi, turizm istihdam gibi faydalarından yararlanabilmek için özellikle 1984 yılında yapılan sponsorluk antlaşmaları ve oyunlarının ilk defa gelir getirmesi ile olimpiyatlara ev sahipliği yapabilmek için kıyasıya bir yarış başlamıştır.

İstanbul'un Adaylığın iki temel amacı vardır; birincisi dünyanın en güzel metropollerinden biri olan İstanbul'u yeniden kazanmaktır. 1980 yıllarda Avrupa'nın en kirli ve sorunlu kenti olan Barselona'nın, 7 yılda nasıl bir değişim gösterdiği ortadadır. İkinci ve en önemli temel amacı ise Türk gençliğine çağdaş spor imkânı yaratmaktır.

İstanbul şehri de olimpiyatlara ilk defa 2000 yılında ev sahipliği yapmak için başvurmuştur. İstanbul şehriyle beraber Pekin, Berlin, Brezilya, İstanbul, Manchester, Sydney başvurmuş, İstanbul yapılan oylamada ilk turda elenmiş ve Sydney 2000 yaz olimpiyat oyunlarını düzenleme şansına sahip olmuştur. İstanbul kriterler açısından incelendiğinde halk desteği, çevre, sağlık, güvenlik, kalacak yer gibi kriterlere göre, ev sahibi şehir olan Sydney in çok gerisinde kalmıştır. Olimpiyatları düzenlemek için daha fazla halk desteğine ihtiyaç vardır. Artan nüfusla beraber çevre sorunları da doğmuştur, Çevre geliştirmeleri nüfus yoğunluğuna cevap verecek şekilde düzenlenmelidir. İstanbul şehri kalacak yer ve sağlık kriterlerine göre de komiteden "planların çok iyi olduğu" yorumunu almıştır.

İstanbul 2004 olimpiyatları içinde başvuruda bulunmuş aday adayı olan Atina, Buenos Aires, Cape Town, Lille, Rio De Janerio, Roma, San Juan, Sevilla, Stockholm St. Petersburg şehirleriyle beraber değerlendirilmeye tutulmuştur. Adayların çok olması sebebiyle iki turlu seçim yapılmış finale, Atina, Buenos Aires, Cape Town, Roma, Stockholm şehirleri kalmış ve sonuçta da Atina ev sahibi olmaya hak kazanmıştır. İstanbul adaylığa yükselememiştir. Bunun sebebi ise İstanbul un taşımıcılık ve havaalanı problemlerini çözememiş olmasıdır.

İstanbul için 2008 olimpiyat oyunları dönüm noktası sayılabilir, ev sahibi olmak için başvuran Bangkok, Pekin, Kahire, Havana, Kuala Lumpur, Osaka, Paris, Sevilla Toronto şehirleri arasında yapılan değerlendirmede, Pekin, Osaka, Paris ve Toronto ile beraber İstanbul finale yükselmiştir. Finale kalan aday ülkeler yeniden bazı

kriterlere göre yeniden değerlendirmeye tutulmuştur. Bu kriterler şunlardır; Ulusal ve bölgesel aday şehir karakterleri, Yasal görünüş, gelenekler ve göç formaliteleri, çevresel koruma ve meteoroloji, finans, pazarlama, spor kavramları, Paralimpik oyunlar, olimpiik köy, sağlık, güvenlik barınma, ulaşım, teknoloji, iletişim ve medya, Olimpizm ve kültür, garanti ve teminat. İstanbul'un finale kalması şehrin olimpiyatları düzenleyebilecek kapasiteye sahip olduğunu göstermektedir. Olimpiyat oyunlarının yedi yıl önceden bir şehre verildiğini düşünürsek, yapılacak kaynak aktarımı ile beraber eksikliklerin giderilmesiyle bu seçim kazanılabilirdi. Fakat İstanbul birinci turda Osaka'nın elenmesiyle, ikinci tura yükselmiş ve ikinci turda en az oyu alarak, ev sahibi olma hakkını Pekin'e kaptırmıştır. İstanbul için Halk desteği 2000 yılında % 70 seviyesinde iken bu oran 2008 olimpiyat oyunları için % 96 ya yükselmiştir. Ev sahipliğini kazanan Pekin'de halk desteği % 94 civarındadır Fakat Pekin şehri genel ulaşım altyapısı, planlanan ulaşım altyapısı, olimpiik köy, barınma, kriterlerine göre İstanbul göre daha hazır durumdadır. Pekin şehrinin mevcut spor altyapısı %48 iken İstanbul'da bu oran %34 de kalmıştır. Pekin şehrinin geçmiş spor olaylarındaki tecrübesi daha fazladır, komite tarafından İstanbul'a göre daha güvenli bir şehir olarak görülmektedir. Komite 2008 yılına kadar İstanbul'un ulaşım planları ile ilgili projelerinin bitirilme ihtimalini düşük olarak görmektedir. Olimpiik köyün ulaşımı daha kolay hale getirilmelidir. Barınma açısından İstanbul 2000 yılından bu yana eksikliklerini giderememiştir, güvenlik ile ilgili daha kapsamlı raporlar sunulmalı ve her türlü büyük organizasyonlar organizasyon tecrübesi açısından İstanbul şehrine alınmaya çalışılmalıdır.

Mevcut sorunlar 2012 yaz olimpiyat oyunları seçimlerine kadar da çözülememiş aday adayları olan Paris, Leipzig, New York, Havana, Londra, Madrid, Rio De Janerio, Moskova gibi aday ülkeler arasında yapılan seçimde, Paris, New York, Londra, Madrid, Moskova şehirleri finale yükselmiş, finale kalan aday şehirler, Olimpiik oyunlar kavramı, Politik ve ekonomik yapı, Yasal görünüş ve teminat, Gelenekler ve Göç formaliteleri, Gevire ve Meteoroloji, Finans, Pazarlama, Spor alanları, Paralimpik oyunlar, Olimpiik köy, Sağlık, Güvenlik, Barınma, Ulaşım, Medya, Olimpizm ve kültür, kriterlerine göre yeniden değerlendirmeye tutulmuş ve yapılan oylamada ise Londra şehri dördüncü turda 54 oy alarak Paris'i geçmiş ve 2012 modern yaz olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapmaya hak kazanmıştır. İstanbul şehrinde olimpiyatlara olan halkın desteği Londra ya göre daha fazladır. Londra ise ulaşım altyapısı, müsabaka

alanları, olimpiyat köyü, barınma ve güvenlik açısından İstanbul'a göre daha hazır durumdadır.

Yapılan değerlendirmeler içinde şöyle bir sonuç ortaya çıkmıştır;

- Çalışma grubu 2012 olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapabilme açısından Paris, New York, Londra ve Madrid'e büyük bir güven duymaktadır.
- Moskova'nın 2012 olimpiyatlarının ev sahipliği yapabileceğinden daha az emindir.
- Leipzig, Havana, İstanbul ve Rio 2012 olimpiyatlarına ev sahipliği yapabilecek seviyede bulunmamışlardır.

İstanbul'un genel ve sportif altyapı eksikleri, Oyunlara hazırlık aşamasında üstesinden kolay gelinemeyecek boyutta ve büyük finansmana ihtiyaç duyar olarak değerlendirilmektedir. Bilhassa "Her milyon kişi başına düşen anayol ve raylı ulaşım (kilometre)" hesaplaması açısından veriler, maalesef, diğer Dünya metropollerinin çok altındadır.

1996 Olimpiyatlarını kazanması beklenen Atina bu oyunları Atlanta'ya kaptırdıktan sonra 2000 Oyunlarına aday olmamış ve IOC tarafından başta eski Başkan Samarach olmak üzere 2004 Oyunlarına aday olması için teşvik edilmiştir. Nitekim IOC bu moral borcunu 1997 yılında Atina'yı seçerek ödemiştir (AKSOY,2004,s.6).

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve düzenleme kurulu yaptığı toplantıda 2016 Olimpiyat Oyunlarına aday olmama kararı almıştır.2020 adaylığına kadar geçecek süre içerisinde mevcut eksikliklerin giderilmesi ve 2020 yılı seçimlerine çok daha güçlü bir şekilde girilmesi için aday olmama kararı almıştır (İ.O.O.HAZIRLIK DÜZENLEME KURULU, 2007,s.1).

İstanbul Olimpiyat Oyunlarını organize ettiği takdirde, Oyunlar alındıktan organize edinceye kadar olan yedi yıllık hazırlık süresi içerisinde İstanbul Olimpiyat projesi çerçevesinde 1 milyar 772 milyon dolarlık doğrudan yatırım yapılacak ve Oyunların uluslararası televizyon yayın hakları, bilet satışı, sponsorluk programından elde edilecek gelirlerle bütçe denkleşecektir.Bu dönemde yıllık 180, 000 kişilik istihdam yaratılacak, doğrudan ve dolaylı yatırımlarla gayri safi milli hasılatımıza yaklaşık 8

milyar dolar ek bir katkı sağlanacak ve ülkemizi 2,5 milyon ek turist ziyaret edecektir (GÜNDOĞAN, 2002, s.172).

3.3. ÖNERİLER

Ülkemizin Olimpiyat Oyunlarını düzenleyebilmesi için yapılması gerekenler yönündeki önerilerimiz aşağıda belirtildiği şekildedir:

- İstanbul halkı modern yaz olimpiyat oyunları organizasyonunu maksimum düzeyde desteklemelidir.
- İstanbul şehrinin hızlı nüfus artışı önemli bir sorundur, hükümet bu konuda gerekli tedbirleri almalı ve gerekli altyapı şehir nüfusunun ihtiyaçlarını karşılayacak düzeye getirmelidir.
- İstanbul şehrindeki taşımacılık problemleri çözülmelidir. Şehrin şuandaki mevcut ulaşım altyapısı yeterli düzeyde değildir. IOC tarafından İstanbul şehrinin gelecekteki planlanan ulaşım altyapısı bitirilmesi düşük ihtimalli olarak görülmektedir.
- İstanbul şehrinin 2008 komisyon raporuna göre mevcut spor altyapısı %34 düzeyindedir. Bu oran 2008 yılında olimpiyatlara ev sahipliği yapacak olan Pekin şehrinde ise %48 düzeyindedir. İstanbul şehrinin mevcut spor altyapısı geliştirilmelidir.
- Uluslar arası olimpiyat komitesi tarafından İstanbul şehri yeteri kadar güvenli bir ülke olarak görülmemektedir. Güvenlik ile ilgili olarak daha ayrıntılı önemler alınmalı ve bu rapor IOC ye sunulmalıdır.
- Çeşitli branşlardaki Avrupa ve Dünya çapındaki spor organizasyonları, spor organizasyonlarındaki tecrübe açısından İstanbul şehrine alınmaya çalışılmalıdır.
- 2008 ve 2012 yılları için İstanbul şehri müsabaka alanları kriterlerine göre ev sahipliği yapmaya hak kazanan Pekin ve Londra şehirlerine göre daha geride kalmıştır. Mevcut müsabaka alanları artırılmalı ve bitirilmesi yüksek ihtimalli planlar yapılmalıdır.

- 2012 yılı itibarıyla İstanbul şehrinin barınma açısından oda sayısı IOC' nin belirlediği alt sınırının da altındadır. Mevcut oda sayısı artırılmalı diğer aday olan ülkelerle yarışabilecek seviyeye getirilmelidir.
- İstanbul şehrinde müsabaka alanları arasındaki mesafeler kısaltılmalıdır.
- Belirlenen eksiklikler giderilmeli, diğer aday olan ülkelere kriterler açısından yakın seviyeye getirilmeli ve etkin bir lobi faaliyeti ile modern yaz olimpiyat oyunları organizasyonu İstanbul şehrine alınmaya çalışılmalıdır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- ALPMAN, C., **Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi**,. G.S.Bakanlığı Yayınları, İstanbul.1972.
- Aplicant Cities For The Games Of The XXIX Olympiad in 2008 S.1-61
- ARTEL OKUL ANSİKLOPEDİSİ, Gözlem Matbaacılık, Ankara,Cilt 5, s.794, Ekim 1980.
- ERDEM, Sinan, **Olimpiyatların Ekonomik Analizi** 187.371.997/Olimpiyat Evi)
- ERDEMLİ, A., **Olimpiyat Oyunları**, Maya Yayıncılık, İstanbul, ss.38-49, 1991.
- ESPY, R, **The Politics of the Olympic Games**, University of California Pres, Los Angeles, 1990.
- G.S.G.M, T.M.O.K., **Olimpiyat Oyunlarına Aday Olma Kılavuzu**, Ankara.1991.
- GAMES OF THE XXVII OLYMPIC 2000 S.1-65
- GÜMÜŞ, A., **Şampiyonlar Geçiyor**, Türk Güreş Vakfı Yayınları, Ankara. ss.132.-212, 1997.
- JONASSEN, D., **Berlin Olimpiyatlarına Dair İstatistikler**. T.S.K. Yayınları, Ankara, S.16, s.15. 12 Ekim 1936.
- KARAKÜÇÜK, S., **Tarihi ve Politik Yönden Olimpiyat Oyunları**. G.S. G.M. Yayınları, Ankara.1989.
- KORYÜREK, C., **Olimpiyat Tarihi M.Ö.776-M.S.1996 Klasik ve Modern Olimpiyatlar, Olimpiyatlarda Türkler**, Arçelik Yayınları, İstanbul.1996.
- KORYÜREK, C., **Olimpiyatlar**, Akbank Yayınları, İstanbul ss.7-64, 1976.
- ÖZDİLEK, Çetin, **Modern Yaz Olimpiyatlarının Tarihsel Gelişimi**, İstanbul 1998 s.218
- Report By The Ioc Candiodature Acceptance Working Group Games Of The XXX Olympiad In 2012

Report Of The Ioc Evaluation Commission For The Games Of The XXVIII Olympiad
In 2004

SPOR YORUM, **Olimpiyatta Türkler**, Sistem Ofset, İstanbul. S.61, ss.24-27 Ağustos
1992.

SPORT EUROPE, A Bimonthly Magazine of AENOC, Roma. S.8 s.58. February 1992.

SPORT EUROPE, A Biomonthly Magazine of AENOC, Roma, S.10 s.63. February
1992.

TEKİL, N., **Atletizm**, Dünya ofset, İstanbul, s.93, 1981

TMOK., **Olimpik Hareket**, Hürriyet Gazetesi Matbaası, İstanbul, 1988.

DERGİ VE MAKALELER

AKKUŞ, Erhan, “İstanbul’u Kurtarmak”, s.1, 2007.

AKSOY, Yalçın, **İstanbul 2012 Aday Adaylığı Raporu**, ss.2-8. 2004.

AKSOY, Yalçın, “Olimpiyatları İstiyoruz Hemen Şimdi”, s.157, 1996.

AYDIN, Mert, “Olimpiyat Almak”, **Sporx**, 2007.

BAYATLI, Togay, **Hürriyet Gazetesi**, 15 Mayıs 2001, Sayfa 2.

BAYATLI, Togay, **Sabah Gazetesi**, 2007, Sayfa 1.

ERDEM, S., “Seoul Olimpiyat Oyunlarında Fair Play”, **T.M.O.K. Dergisi** İstanbul,
S.73, S.9, İlkbahar 1988.

ERYILDIZ, Demet İrklı – AYDIN, Arzuhan Burcu, “Yeşil Olimpiyat”, **G.Ü.
Mühendislik ve Mimarlı Fakültesi Dergisi**, Sayı:56, 2005.

GÜLEY, E., “Olimpik Çizgi”, **Tercüman Gazetesi**, İstanbul, s.19. 14 Temmuz 1996.

GÜNDOĞAN, Neşe, **Olimpiyat Dünyası Dergisi**, Sayı 17, Sayfa 8, Şubat 2000

HAYAT DERGİSİ, “Olimpiyatların Tarihçesi”, Tifdruk Matbaacılık, İstanbul, Cilt 4,
ss.141-143. 1997.

KOLA, Necati, “Her Organizasyon Olimpiyatları Türkiye’ye Yaklaştırıyor”, 2007.

KONİ, H., “Uluslararası Politika ve Spor”, **19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi
Dergisi**, Ankara Cilt 1, S.17, s.18. 1982.

KORYÜREK, C., “Rüzgar Gibi Geçti”, **Olimpiyat Dünyası Dergisi**, Grafik Sanatlar Matbaacılık, İstanbul Ekim 1996, S.55, ss.30-38.

KÖFTEOĞLU, Fehmi, “Olimpiyatlar ve Turizm”, **Turizm Gazetesi**, 2007.

Olimpiyat Dünyası Dergisi, Sayı 3, Sayfa 16, Nisan 1996

ÖZFATURA, Osman, “Tarihten Bir Yaprak”, **Türkiye Gazetesi**, 2004.

ÖZSOY, Osman, “Olimpiyatlar”, **Tercüman Gazetesi**, 2004.

T.M.O.K, “Atlanta 1996 ya Doğru”, **Olimpiyat Dünyası**, Cem Ofset, İstanbul. S.3. s.28, Nisan 1996.

T.M.O.K, **Olimpik Hareket**, Gül Matbaası, İstanbul, ss.84-87.1985.

T.M.O.K., “Gururumuz Naim”, **T.M.O.K. Dergisi**, İstanbul, S.73, ss.16-18 İlkbahar 1988.

T.M.O.K., “Ülke Seul Sporcularını Gönderiyor”, **T.M.O.K. Dergisi**, İstanbul, S.70, S.24, Sonbahar 1987.

“Üniversiad Fırsatı İyi Değerlendirilmeli”, **Palandöken Gazetesi**, 2007.

DIĞER KAYNAKLAR

ATALAY, Ayşe, “Olimpiyatlar Olimpik Ruha Yabancılaşıyor mu?”, **8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 17-20 Kasım 2004, Antalya.

DONUK, B. - ATAMAN, Y., “Olimpiyat Oyunlarının Kente Katkıları Ve Üniversite Öğrencilerinin Konuya İlişkin Düşünceleri”, **9.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 2006, Muğla.

GÜNDOĞAN, Neşe, “Olimpizm ve Olimpiyat Oyunlarının Kente ve Ülkeye Katkıları” **7.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi**, 27-29 Ekim 2002, Antalya.

GÜNDÜZ, İrfan, **T.B.M.M. Tutanakları**, s.12, 2001.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, S.1, 2007.

KARAKUŞ, Seydi, **T.B.M.M. Tutanakları**, s.11, 2001.

SUHER ve ark., “Barselona Olimpiyat Oyunları Alansal İncelemesi”, **Türkiye ve Olimpiyat Sempozyumu**, Cenker Matbaacılık, İstanbul, ss.73-77, 1994.

SUHER, H. ve ark., “Los Angeles Olimpiyat Oyunları Alansal İncelemesi”, **Türkiye ve Olimpiyat Sempozyumu**, İ.T.Ü.Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Yayınları, İstanbul ss.65-68. 1994.

SUHER, H. ve ark., “Seul Olimpiyat Oyunları Alansal İncelenmesi”, **Türkiye ve Olimpiyat Sempozyumu**, İstanbul, S.69-72, 1994.

ÜNLÜ, Fikret, **T.B.M.M. Tutanakları**, ss.2-6, 2001.

ZAİMOĞLU, Rasim, **T.B.M.M. Tutanakları**, ss.10-11, 2001.

İNTERNET KAYNAKLARI

[http:// www.greenpeace.org.au/info/archives/olympicks/reports/Report Card](http://www.greenpeace.org.au/info/archives/olympicks/reports/Report%20Card). 25.11.2000.

[http:// www.greenpeace.org.au/info/archives/olympicks/scorecard.htm](http://www.greenpeace.org.au/info/archives/olympicks/scorecard.htm). 11.12.2001

[www.Arkitera .com](http://www.Arkitera.com). İstanbul 2008 İçin Umut Azalıyor, 09.10.2001.

www.Olympic.Org – Official Website Of The Olympic Movement 17.05.2005

www.radikal.com. Halk İstanbul dedi 16.02.2001.

www.Üniversiadeizmir.org s.982. 29.01.2005.

DİZİN

1

1896-1920 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları.... vii, 21
 1924-1944 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları.... vii, 31
 1948-1972 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları.... vii, 38
 1976-2004 Modern Yaz Olimpiyat Oyunları.... vii, 48

A

Atina viii, x, 2, 6, 7, 11, 18, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 56,
 57, 58, 85, 191, 192, 193, 203, 228, 230

B

Barınma ix, xii, xiii, xv, 116, 117, 118, 119, 120, 166,
 167, 168, 169, 170, 171, 195, 229
 Berlin..... viii, 9, 30, 35, 36, 37, 38, 47, 72, 73, 74, 75,
 202, 203, 228, 233
 Brezilya viii, 75, 76, 77, 140, 187, 228
 Buenos Aires ix, 86, 87, 203, 228

C

Cape Town ix, 87, 88, 203, 228

F

Finans .viii, ix, xiii, xvi, 68, 72, 75, 77, 128, 130, 131,
 133, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 196, 202, 229

G

Güvenlik .. viii, ix, xiii, xv, xvi, 63, 71, 73, 76, 78, 81,
 83, 125, 126, 131, 176, 177, 178, 179, 190, 195,
 201, 229, 231

İ

İstanbul...ii, iii, v, viii, ix, x, xii, xiii, xiv, xv, xvi, xix,
 2, 15, 28, 54, 77, 78, 79, 88, 89, 97, 98, 99, 102,
 104, 107, 108, 110, 111, 113, 114, 115, 118, 120,
 122, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 137, 138,
 140, 144, 145, 149, 152, 153, 156, 159, 162, 164,
 166, 168, 169, 171, 174, 176, 178, 179, 181, 183,
 185, 186, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195,
 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 228,
 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236

K

konsept.....199, 200
 Kriter134

L

Lilleix, 89, 90, 184, 203, 228

M

Manchester viii, 56, 80, 81, 182, 202, 203, 228

O

Olimpik köy.... 66, 74, 87, 90, 92, 115, 121, 122, 191,
 229
 Olimpiyat bayrağı9, 53, 56
 Olimpiyat meşalesi9
 Olimpiyatlar.. 1, 6, 49, 53, 55, 75, 137, 147, 163, 233,
 235

P

Pekin..... v, viii, x, xii, xiii, 70, 71, 97, 100, 101, 106,
 111, 114, 117, 121, 125, 127, 128, 193, 194, 195,
 196, 197, 202, 203, 204, 228, 231

R

Rio De Janerio ix, 90, 91, 155, 165, 170, 175, 179,
 183, 187, 228, 229
 Roma ... ix, 6, 35, 42, 43, 44, 45, 47, 91, 92, 203, 228,
 234

S

San Juan.....ix, 92, 93, 203, 228
 Sevilla.....ix, xii, xiii, 93, 94, 99, 103, 104, 109, 112,
 115, 119, 120, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 130,
 147, 203, 204, 228
 St. Petersburg.....ix, 95, 228
 Stockholm..... ix, 28, 29, 30, 35, 41, 94, 203, 228
 Sydney v, vi, viii, x, 56, 58, 82, 84, 129, 189, 190,
 191, 193, 202, 203, 228

U

Ulaşımix, xii, xiii, xv, 72, 74, 76, 79, 82, 84, 100,
 101, 102, 103, 104, 120, 121, 122, 123, 124, 131,
 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 171, 172,
 173, 174, 175, 176, 184, 191, 193, 195, 198, 201,
 229

Y

YAZ OLİMPİYAT OYUNLARI viii, x, 70, 189